

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการ
แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ELEMENTARY SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF
ENHANCING STUDENTS' CREATIVE PROBLEM SOLVING ABILITY

Miss Nipitporn Gomonkitisak

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการ
เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่าง
สร้างสรรค์

โดย

นางสาวนิพัทธ์พร โคมลิตติศักดิ์

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วลัยพร ศิริภิรมย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

นิพนธ์พร โภมลภิตติศักดิ์ : กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง
 ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ELEMENTARY SCHOOL
 MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF ENHANCING
 STUDENTS' CREATIVE PROBLEM SOLVING ABILITY) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.
 นันทรัตน์ เจริญกุล, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศ. ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 371 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม
 แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน
 และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของ
 นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (3) ศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหาร
 โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
 และ (4) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของ
 นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยวิธีการ
 ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิด จากนั้นเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ยกร่างกลยุทธ์ และ
 จัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่างได้แก่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 397 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินกรอบ
 แนวคิด แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
 โรงเรียนใน 4 หัวข้อ คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ
 และแหล่งเรียนรู้ นอกจากนี้ยังใช้แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ร่วมด้วย สถิติที่ใช้ใน
 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การคำนวณค่าดัชนี PNI_{Modified}
 และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่ามีจุดแข็งคือ การจัดการเรียนการสอน ส่วนจุดอ่อนคือ การพัฒนา
 หลักสูตร การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ได้แก่ สภาพ
 เศรษฐกิจ ส่วนภาวะคุกคาม ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล สภาพสังคม และสภาพเทคโนโลยี ซึ่งกลยุทธ์การ
 บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่าง
 สร้างสรรค์ มี 4 กลยุทธ์หลัก 11 กลยุทธ์รอง โดยที่กลยุทธ์หลักที่ 1 คือ ปฏิรูปการวัดและประเมินผล
 ความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียน
 เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์หลักที่ 3 คือ ส่งเสริมการ
 ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกลยุทธ์
 หลักที่ 4 คือ ยกกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่าง
 สร้างสรรค์

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ ลายมือชื่อนิสิต

ทางการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

ปีการศึกษา 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ บรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ สั่งสอน สละเวลาให้คำปรึกษาตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อุสาโท และอาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภรณ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งเพื่อทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาในการศึกษา รวมถึงขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์รวมถึงข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก “ทุน 90 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช” จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.สรรชัย ชูชีพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ คุณฤติ สุนทรสิงห์ คุณสุชญา สังข์จรูญ กัลยาณมิตรของผู้วิจัยทุกท่าน ที่ดูแลให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ คุณพ่อมานิตย์ คุณแม่วิภา โกมลภิตติศักดิ์ ที่ให้โอกาสในการศึกษาและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคและประสบความสำเร็จในทุกวันนี้ สามี นายณัฐวุฒิ นาคผจญ น้องชายนายกัณฑ์พรณ โกมลภิตติศักดิ์ และลูกน้อยที่คอยเป็นกำลังใจ อยู่เคียงข้างเสมอมาท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้การศึกษาแก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่เยาว์วัยจนกระทั่งประสบความสำเร็จในปัจจุบันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	10
สารบัญภาพ.....	15
บทที่ 1 บทนำ	16
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	16
คำถามการวิจัย	20
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	21
นิยามศัพท์.....	21
ขอบเขตการวิจัย.....	24
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	24
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	26
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร	66
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	77
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	85
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	101
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	106
1) ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	106
2) ตัวแปรที่ศึกษา.....	107

3) ระเบียบวิธีวิจัย.....	108
4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
5) การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	115
6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	122
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
4.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	125
4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	128
4.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	153
4.4 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ...	173
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	251
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	252
5.1.1 กรอบแนวคิดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	252
5.1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ...	252
5.1.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ...	253
5.1.4 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	254
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	255

5.2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัยของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	255
5.2.2	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ...	257
5.2.3	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ...	259
5.2.4	กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	262
5.3	ข้อเสนอแนะ	263
5.3.1	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	263
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	264
	รายการอ้างอิง	265
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	371

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	คำจำกัดความของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	26
ตารางที่ 2	การสังเคราะห์ลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	35
ตารางที่ 3	บล็อก 3 ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ความคิดสร้างสรรค์	43
ตารางที่ 4	สิ่งที่กระตุ้นและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา	47
ตารางที่ 5	วิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	64
ตารางที่ 6	ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การบริหาร กับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	66
ตารางที่ 7	หลักการบริหารสากล 14 ข้อ	68
ตารางที่ 8	ตารางคู่ขนาน(matrix) (Newby et al., 2010).....	75
ตารางที่ 9	เปรียบเทียบกระบวนการบริหารของ Newby et al. (2010)และกระบวนการบริหารอื่นๆ.....	75
ตารางที่ 10	การสังเคราะห์การบริหารวิชาการ	84
ตารางที่ 11	SWOT Matrix ของการพัฒนากลุ่ม ตามปัจจัยสำคัญนำสู่ความสำเร็จของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค	90
ตารางที่ 12	เมตริกซ์ Tows (ภักดี มานะหิรัญเวท, 2556).....	91
ตารางที่ 13	เมทริกซ์โทว์ (TOWS Matrix)	94
ตารางที่ 14	การใช้เกณฑ์ประเมินกลยุทธ์.....	98
ตารางที่ 15	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำแนกตามภูมิภาค	107
ตารางที่ 16	ตารางจำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญและเกณฑ์การพิจารณา.....	113
ตารางที่ 17	ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	114
ตารางที่ 18	สรุปรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน.....	115

ตารางที่ 19 เกณฑ์พิจารณาผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	118
ตารางที่ 20 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิด	125
ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน	128
ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู	129
ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน	130
ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ.....	131
ตารางที่ 25 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ และความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	132
ตารางที่ 26 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามวิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน	136
ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามนโยบายของรัฐบาล (P).....	137
ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจ (E)	141
ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพสังคม (S).....	145

ตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพเทคโนโลยี (T).....	149
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามการบริหารงานวิชาการและความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	154
ตารางที่ 32 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามวิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	158
ตารางที่ 33 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามนโยบายของรัฐบาล (P)	159
ตารางที่ 34 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจ (E)	163
ตารางที่ 35 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพสังคม (S)	166
ตารางที่ 36 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพเทคโนโลยี (T).....	169
ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	174
ตารางที่ 38 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	180
ตารางที่ 39 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	181
ตารางที่ 40 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและประเมินผล .	183

ตารางที่ 41 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้.....	184
ตารางที่ 42 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก.....	186
ตารางที่ 43 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก.....	187
ตารางที่ 44 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก.....	188
ตารางที่ 45 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก.....	189
ตารางที่ 46 ร่างกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รองของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 1).....	190
ตารางที่ 47 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1....	194
ตารางที่ 48 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1.....	204
ตารางที่ 49 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รองของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1.....	205
ตารางที่ 50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1.....	210

ตารางที่ 51 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2) .230

ตารางที่ 52 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับ
สมบูรณ์)242

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	23
ภาพที่ 2 ลักษณะของปัญหาที่สร้างสรรค์ (ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551)	27
ภาพที่ 3 กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์(Isaksen et al., 2011).....	37
ภาพที่ 4 องค์ประกอบของความเป็นองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขปัญหา.....	40
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการฝึกแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ (ฮิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554).....	42
ภาพที่ 6 ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ไอเดียกลุ่ม	44
ภาพที่ 7 บริบทที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Reali, 2010).....	45
ภาพที่ 8 กระบวนการปัญหาเชิงสร้างสรรค์(Reali, 2010)	46
ภาพที่ 9 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	57
ภาพที่ 10 กระบวนการบริหาร (สัมมา รธนินธ์, 2556).....	71
ภาพที่ 11 หน้าที่พื้นฐานทางการบริหารในลักษณะวัฏจักรและพลวัต	73
ภาพที่ 12 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (กมล ภูประเสริฐ, 2553)	83
ภาพที่ 13 ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ (ณัฐพันธ์ เขจรนนท์, 2552).....	87
ภาพที่ 14 แสดงแผนภาพกระบวนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิง สร้างสรรค์	103
ภาพที่ 15 ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน	109
ภาพที่ 16 แสดงโครงสร้างของการสร้างเครื่องมือ	110
ภาพที่ 17 ตัวอย่างรายการข้อคำถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย	111

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนไทยของโครงการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเชิงพื้นที่ในการวิเคราะห์สภาวะการณ์และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน (Child Watch) พบว่าสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยยังคงน่าเป็นห่วงในหลายกรณีปัญหา ดังเช่น ปัญหาความเครียดในเด็กและเยาวชนไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การศึกษาในปัจจุบันซึ่งมีอัตราการแข่งขันที่สูงมาก ทำให้ในปัจจุบันเด็กนักเรียนในเมืองและชนบทมีความทุกข์ เพราะระบบการศึกษาที่ไม่ต่างกัน คือใช้เวลาเรียนในห้องเรียนที่มากขึ้น เด็กไทยใช้เวลาเรียนถึง 1,200 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งถือเป็นอันดับสองของโลก ซึ่งด้วยเวลาเรียนที่มากขึ้นนี้ย่อมนำมาซึ่งปัญหาความเครียดแก่เด็กและเยาวชนจากทั้งการบ้านและเนื้อหารายวิชาจำนวนมาก ส่วนปัญหาด้านครอบครัวเด็กไทยในปัจจุบัน พบว่าไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ หรือพ่อแม่แยกทางกันสูงถึงร้อยละ 36 สำหรับปัญหาสภาวะการณ์ทางเพศ ได้พบว่า สถานการณ์แม่วัยรุ่นอายุ 19 ปี และต่ำกว่า ยังคงเป็นสถานการณ์ที่น่าจับตามองเนื่องจากในปี 2554 ที่ผ่านมา มีจำนวนแม่วัยรุ่นของไทยสูงถึง 129,321 คนหรือเฉลี่ยจำนวนที่เพิ่มขึ้นต่อวันๆ ละ 354 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2551 เกือบเท่าตัว ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนแม่วัยรุ่นที่สูงมากประเทศหนึ่งในเอเชีย นอกจากนี้ปัญหาสภาวะการณ์ทางเพศ ได้ลุกลามถึงเด็กในระดับประถมศึกษาโดยเด็กวัยนี้จะเข้าถึงสื่อลามกประเภทการ์ตูนโป๊ได้ง่ายที่สุด ปัญหาต่อมาคือด้านอบายมุขพบว่ายังคงอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปี 2554 โดยพบว่าเด็กไทยเฉลี่ยร้อยละ 20 หรือ 1 ใน 5 เล่นพนันฟุตบอลและซื้อลอตเตอรี่หรือหวยใต้ดินเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำ ขณะที่เด็กในระดับประถมศึกษาการพนันได้เริ่มเข้ามาเป็นปัญหาเช่นกัน โดยเฉลี่ยร้อยละ 11 และ 15 ได้เล่นพนันฟุตบอลและซื้อลอตเตอรี่หรือหวยใต้ดินตามลำดับ ด้านปัญหายาเสพติดสำรวจพบเด็กไทยกว่า 2.7 ล้านคนกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ความเสี่ยงที่สามารถติดยาเสพติดได้โดยง่าย ส่วนประเด็นปัญหาด้านความรุนแรงพบว่าเด็กไทยกว่าร้อยละ 34 เคยพบเห็นการพกพาอาวุธเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำ และเคยพบเห็นการทำร้ายร่างกายในสถานศึกษาเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำและยังพบอีกว่ามีเด็กถึงร้อยละ 26 เคยพบเห็นหรือเคยถูกขู่กรรโชกทรัพย์หรือรีดไถเงิน สุดท้ายปัญหาสื่อครองชีวิตเด็กไทยขยายตัวสูงขึ้น เด็กไทยใช้เวลาหมดไปกับสื่อซึ่งสูงถึง 8-9 ชั่วโมงใน 1 วัน ซึ่งอาจเทียบได้กับเวลาครึ่งชีวิตยามตื่นของเด็กไทย โดยในระยะยาวอาจส่งผลกระทบต่อเวลาในการพักผ่อนที่ลดลง และส่งผลกระทบต่อเวลาในการเรียนรู้ของเด็กให้ต้องด้อยประสิทธิภาพลงไป (สถาบันรามจิตติ, 2555) จะเห็นได้ว่าสถานการณ์สภาพแวดล้อมทางสังคม

ของเด็กไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มที่เด็กจะเผชิญกับปัญหาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การเตรียมผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เร่งร่วมมือกันพัฒนาความสามารถนี้ให้เกิดขึ้นในนักเรียน เพื่อที่จะจัดการรับมือกับสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดในชีวิตของนักเรียนให้ผ่านพ้นปัญหาต่างๆ ไปได้ด้วยแนวทางการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์สูงสุด และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นกับนักเรียนช่วยลดจำนวนสถิติเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

การจัดการศึกษาในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โดยเห็นจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 23 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นในเรื่องการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) รวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก นอกเหนือจากคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนไว้ 5 สมรรถนะ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสมรรถนะที่ทำให้นักเรียนสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม(กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งความสำคัญไปที่การส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนมีศักยภาพนี้เพื่อสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

ความสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในวัยเด็ก ฮิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) พบว่าการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลในสภาพแวดล้อมปัจจุบันศตวรรษที่ 21 ที่มีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-7 ปี ถ้าโรงเรียนไม่ได้ส่งเสริมเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะทำให้เด็ก ๆ

สูญเสียสมรรถนะด้านนี้ไป 70%-90% หลังจากที่เข้าโรงเรียนเพียง 1 ปี นอกจากนี้ข้อค้นพบจาก ประสพการณ์ในเรื่องการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) ได้ถ่ายทอด ข้อค้นพบเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าส่วนใหญ่องค์การหรือบุคคล มักจะสูญเสียโอกาสในการค้นพบวิธีแก้ปัญหาองค์การหรือปัญหาส่วนบุคคล เนื่องจากไม่ได้นำ ความคิดสร้างสรรค์มาเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการแก้ปัญหา บุคคลหรือสมาชิกในองค์การส่วนใหญ่ มักถูกขัดขวาง หรือไม่ได้ถูกกระตุ้นให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไข้ปัญหา ทั้งในครอบครัว โรงเรียน และบริษัท ส่วนใหญ่บุคคลทั่วไปไม่รู้ข้อมูลในเรื่องเทคนิคด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถ ประยุกต์ใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาได้ มีบุคคลจำนวนน้อยที่พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ด้วยตนเอง และมีองค์การจำนวนน้อยที่เห็นประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์ รวมเข้ากับการแก้ไข้ปัญหาและฝึกอบรมคนในองค์การเรื่องนี้อย่างจริงจัง ในการพัฒนาองค์การของ ตน นอกจากนี้ ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2551) ได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการ แก้ไขปัญหาการรวมความคิดสร้างสรรค์กับการแก้ไข้ปัญหาจะก่อให้เกิดความสามารถในการค้นพบ ปัญหา ความสามารถในการแก้ไข้ปัญหา และบุคลิกภาพที่สร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น เช่นการมีความอดทน ในการแก้ไข้ปัญหา การมีท่าทีในการท้าทายปัญหาอย่างจริงจังซึ่งเป็นความสามารถที่ขาดไม่ได้ใน บุคคล การพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วย ให้นักเรียนสามารถเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ นักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ จะมีพฤติกรรมที่ไม่ยึดติดกับแนวทางแก้ไข้ปัญหาเพียงวิธีการเดียว หรือมีวิธีการแก้ไข้ ปัญหาในลักษณะเดิมที่ไม่ได้ผล นักเรียนมีความพยายามคิดหาวิธีการ หรือแนวทางการแก้ปัญหาแบบ ใหม่ โดยใช้วิธีการแก้ไข้ปัญหาที่หลากหลาย และวิธีการแก้ไข้ปัญหาที่เลือกใช้นั้นมีประสิทธิภาพ มากกว่าวิธีทั่วไป(ชานี จิตตรีประเสริฐ, 2543) นักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์จะมีการคิดเปรียบเทียบวิธีการแก้ไข้ปัญหาที่นำมาใช้แต่ละวิธี โดยคิดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น จากวิธีการแก้ไข้ปัญหาที่ได้เลือกและสามารถหาวิธีการแก้ไข้ปัญหาที่มีความเหมาะสมในการแก้ปัญหา ภายใต้อัจกัณฑ์ต่างๆได้ซึ่งวิธีการแก้ไข้ปัญหาที่เลือกนั้นส่งผลกระทบทางลบน้อยที่สุด(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จึงเป็นพฤติกรรมความคิดที่ควรส่งเสริมให้เกิด ขึ้นกับนักเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันทำให้นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหาที่ มีความเหมาะสมและสามารถแก้ปัญหาให้ผ่านพ้นไปได้ ผู้วิจัยจึงสนใจดำเนินการวิจัยสำหรับการ เสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยมีประชากรเป็นนักเรียนในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา เนื่องจากการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เหมาะสมกับเด็กวัย ประถมศึกษา (อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554)

ผลการศึกษาของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติครั้งล่าสุดที่ได้มีการประเมิน ความสามารถในการแก้้ปัญหาของนักเรียนไทยพบว่าบรรยากาศในโรงเรียน ยังไม่ช่วยส่งเสริม

ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนมากนักเพราะการแก้ปัญหายังไม่เป็นจุดที่ได้รับความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเร่งดำเนินการให้มีบทบาทในการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนนอกเหนือไปจากการสอนเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรให้มากขึ้นด้วย(สุนีย์ คล้ายนิล, 2549) สอดคล้องกับงานวิจัยจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ถึงผลสำรวจความฉลาดทางอารมณ์ หรืออีคิว (Emotional Quotient) ของเด็กนักเรียนไทยอายุ 6-11 ปี โดยในปี 2554 มีคะแนนอีคิว เฉลี่ยระดับประเทศอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ คือ มีค่าคะแนนอยู่ที่ 45.12 จากค่าคะแนนปกติ 50-100 ซึ่งมีจุดอ่อนทั้ง 3 ด้าน คือ ดี เก่ง สุข และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยในแต่ละด้าน พบว่า การปรับตัวต่อปัญหา มีค่าคะแนนอยู่ที่ 46.65 การควบคุมอารมณ์ 46.50 การยอมรับถูกผิด 45.65 ความพอใจในตนเอง 45.65 ความใส่ใจและเข้าใจอารมณ์ผู้อื่น 45.42 การรู้จักปรับใจ 45.23 และที่เป็นจุดอ่อนมาก ได้แก่ ความมุ่งมั่นพยายาม ซึ่งมีค่าคะแนน อยู่ที่ 42.98 รองลงมา คือ ความกล้าแสดงออก 43.48 และความรื่นเริงเบิกบาน 44.53 แพทย์หญิง พรรณพิมล วิบุลากร ผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล กล่าวถึงการเปรียบเทียบเรื่องอีคิวกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอาเซียน พบว่า ประเทศสิงคโปร์มีความพร้อมมากที่สุด ในขณะที่ประเทศเวียดนาม พม่า และอินโดนีเซียก็มีความพร้อมมากขึ้น โดยเฉพาะเวียดนามที่ปรับตัวได้ค่อนข้างเร็ว ช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีเด็กเวียดนามมีความขยันขันแข็งและความมุ่งมั่น มุมานะมากที่สุด ในขณะที่เด็กไทยกลับพบว่าถดถอยลง ต่ำกว่าเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน แต่ที่น่าห่วงที่สุดคือเรื่องความมุ่งมั่น ความพยายามต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน ส่วนคะแนนการปรับตัวต่อปัญหาที่มีค่าคะแนนอยู่ที่ 46.65 ซึ่งก็ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเช่นกันสิ่งเหล่านี้สะท้อนชัดว่า ความเจริญทางด้านวัตถุ หรือการใช้ GDP เป็นเครื่องมือวัดความเจริญของประเทศชาตินั้น ไม่ได้ส่งผลให้ผู้คนในประเทศมีความสุข หรือมี อีคิวดีขึ้นเลย ตรงข้าม กลับพบตัวเลข เกี่ยวกับภาวะสุขภาพจิตของเด็กไทยมีปัญหาเพิ่มมากขึ้นในวัยที่ลดลงทุกขณะ ตัวเลขของเด็กและเยาวชนที่มีอาการโรคซึมเศร้าเพิ่มมากขึ้น อัตราการพยายามฆ่าตัวตายก็มากขึ้น ปัญหาอื่นๆ ที่ตามมาอีกมากมาย ความสามารถในการแก้ไข ปัญหา เป็นความฉลาดด้านหนึ่งของมนุษย์ หรือที่เรียกว่า AQ (Adversity Quotient) หมายถึงการมีความสามารถในการเอาชนะฝ่าฟันอุปสรรค ความอดทนต่อความยากลำบากโดยไม่ท้อแท้ เป็นทักษะชีวิตที่จำเป็นอย่างยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันที่พ่อแม่พึงนำมาฝึกทักษะให้กับตัวเองและลูก เพื่อที่จะทำให้ลูกสามารถเอาตัวรอดอยู่ในสังคม และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข(สรวงมณต์ สิทธิ, 2555) นอกจากนี้ Isaksen et al. (2011) ได้ศึกษาสิ่งที่สำคัญสำหรับการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์พบว่า การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร (strategic) เป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน จะเห็นได้ว่าการให้ความสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงการกำหนดกลยุทธ์การบริหารของโรงเรียน ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่พบได้ใน

องค์ประกอบของความเป็นองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขปัญหา อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) สิ่งที่สำคัญเกี่ยวกับการบรรลุผลด้านองค์ประกอบของความเป็นองค์การนวัตกรรมเป็นผลมาจากความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบเหล่านี้ปัจจัยหนึ่งคือการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์การ แนวทางการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียนของผู้บริหาร นิสตารค์ เวชยานนท์ (2550)การพัฒนาสมรรถนะและความสามารถที่เกิดขึ้นในองค์การต้องอาศัยการสนับสนุนที่จริงจังจากผู้บริหารระดับสูง และจากผู้บริหารที่สำคัญในองค์การ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในองค์การจะไม่มีวันประสบความสำเร็จถ้าปราศจากการสนับสนุนจากผู้นำองค์การ ตัวผู้นำและทีมผู้นำต้องมีความเข้าใจเรื่อง กลยุทธ์ที่จะปรับเปลี่ยนคนในองค์การให้สามารถปรับตัวได้ทันสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2550) ได้ระบุแนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงสมรรถนะในองค์การ มีขั้นตอนการพัฒนาโดยเริ่มจากการกำหนดทิศทางทางการบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารังศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2550) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาในภาคปฏิบัติโดยเริ่มต้นที่การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ ก่อนที่จะวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา กำหนดหลักสูตรพัฒนา จัดทำแผนการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลการพัฒนา จะเห็นได้ว่าการพัฒนาความสามารถของนักเรียน ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม โดยเริ่มต้นจากขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน และจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นและความสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำผลไปใช้ในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาโรงเรียน นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนไทย และเป็นความสามารถพื้นฐานของนักเรียนในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ โดยเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ มีคุณค่าและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต

คำถามการวิจัย

1) กรอบแนวคิดในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ควรเป็นอย่างไร

2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นอย่างไร

3) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีอะไรบ้าง

4) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

นิยามศัพท์

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน หมายถึง แนวทางเชิงรุกภายใต้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีแนวโน้มประกอบด้วย (1) การพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (2) การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (3) การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลของนักเรียน การประเมินผลการสอนของครู และ(4) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมีการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน สามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา สามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง

การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การเอื้ออำนวย ส่งเสริม เสริมพลังให้การบริหารวิชาการ เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสามารถคิดแสวงหาคำตอบในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ มีวิธีการแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ หลากหลาย สามารถสร้างวิธีแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำรงชีวิตได้ โดยเสริมสร้างในการจัดการเรียนรู้ 4 วิธีคือ (1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) (2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning (3) การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) และ(4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (1) นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) นักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และ (4) นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง (Davidson & Sternberg, 2003; Eberle & Stanish, 1996; Mitchell & Kowalik, 1999; Reali, 2010; Seaward, 2012; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550; ชานี จิตตรีประเสริฐ, 2543; ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551; นิพาดา เทวกุล, 2558; พรรณราย ทรัพย์ะประภา, 2548; ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์, 2558; สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554) เพื่อนำมาศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จากนั้นวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส เป้าหมาย และผลลัพธ์ของการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นการลดพฤติกรรมปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ วิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์

2) ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 28,492 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 397 โรงเรียน จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (วรรรณี แกมเกตุ, 2551) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ครู โรงเรียนละ 1 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนละ 1 คน

3) ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2559

ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำกลยุทธ์ไปเป็นแนวทางในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน เพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนไทย

2) ครูได้แนวทางในการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้เตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิต

3) นักเรียนได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ได้โดยเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ มีคุณค่า และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์

4) โรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน สามารถนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนา นักเรียนได้

5) นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปศึกษา วิเคราะห์และพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้มีศักยภาพในเวทีโลก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษากลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 4 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ และตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1.1) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2551) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การยึดกุมรับรู้ปัญหา ทำการผสมผสานกลุ่มข่าวสารข้อมูลที่มีความแตกต่างหลากหลายให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียว และทำการแก้ไขและสร้างให้เกิดคุณค่าใหม่ๆ ไม่ว่าจะในระดับสังคมหรือแต่ละบุคคล ดังแสดงในตารางที่ 1

ประเด็นสำคัญของคำจำกัดความนี้มีอยู่ 3 ประเด็น ประเด็นที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์นั้นมีข่าวสารข้อมูลเป็นต้นตอ คำว่าข่าวสารข้อมูลในที่นี้หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ของตัวเอง (ข่าวสารข้อมูลภายใน) และหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือปรากฏการณ์ที่ได้เห็นได้ยินมา(ข่าวสารข้อมูลภายนอก) ประเด็นที่ 2 การผสมผสานกลุ่มข่าวสารข้อมูลให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียว ประเด็นที่ 3 การสร้างคุณค่าใหม่ๆ ทั้งในระดับสังคมหรือแต่ละบุคคล

นักจิตวิทยา อับราฮัม มาสโลว์ ได้แบ่งความคิดสร้างสรรค์ออกเป็น 2 แบบด้วยกัน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เป็นจริงด้วยตนเอง และ ความคิดสร้างสรรค์ที่ต้องการสติปัญญาพิเศษ ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กๆ นั้น ถ้าผู้ใหญ่มองเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยๆ แต่สำหรับเด็กเป็นคุณค่าใหม่ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถสร้างคุณค่าใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้ เมื่อก้าวถึงผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะรวมถึงบุคลิกภาพที่สร้างสรรค์ เช่น มีความอดทนในการแก้ไขปัญหา มีท่าทีในการท้าทายปัญหาอย่างจริงจัง

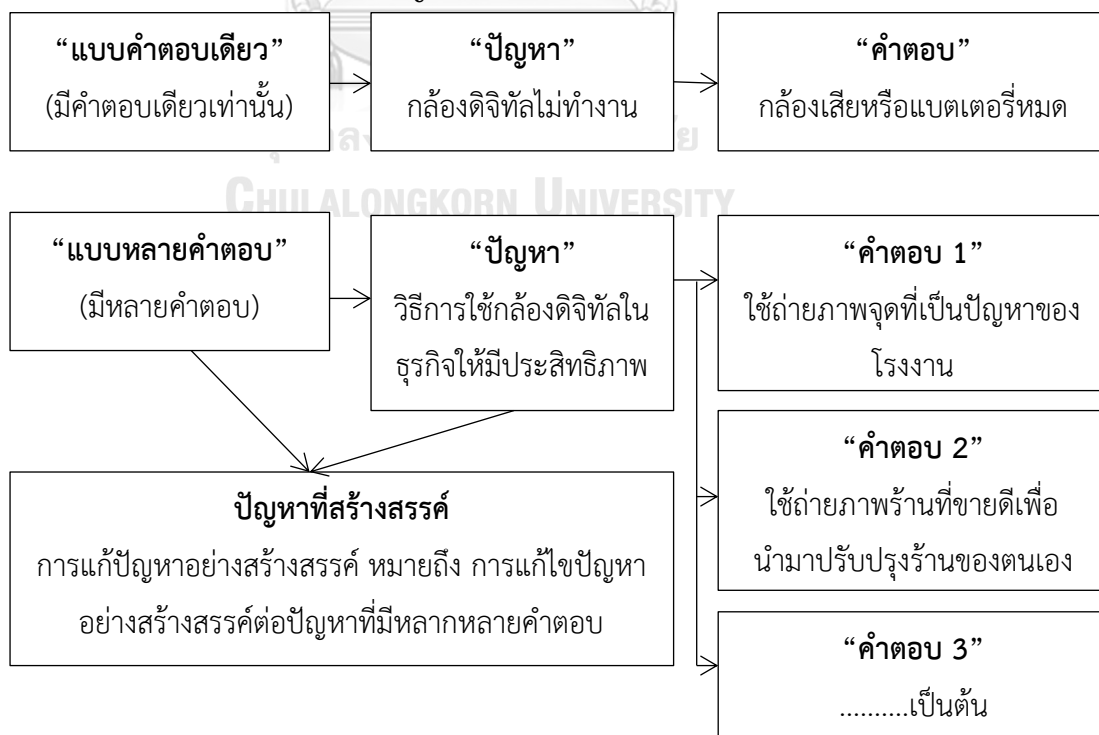
ตารางที่ 1 คำจำกัดความของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำจำกัดความ	ขอบเขตของการวิจัยความคิดสร้างสรรค์
ยึดกุมรับรู้ปัญหา	เสนอปัญหา/จิตสำนึกต่อปัญหา
ผสมผสานกลุ่มข่าวสารข้อมูลที่แตกต่างกัน	จัดระเบียบข่าวสารข้อมูล/ความคิดสร้างสรรค์

คำจำกัดความ	ขอบเขตของการวิจัยความคิดสร้างสรรค์
รวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน แล้วแก้ไขปัญหา	ขั้นตอนการแก้ปัญหา/เทคนิคการสร้างสรรค์
ทั้งระดับสังคมหรือแต่ละบุคคล	การศึกษาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์/ทฤษฎี พรสวรรค์
สร้างให้เกิดคุณค่าใหม่ๆ	ปัญหาที่ประเมิน/ทฤษฎีคุณค่า

ลักษณะของปัญหาที่สร้างสรรค์ ปัญหา หมายถึง ช่องว่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสภาพปัจจุบัน การแก้ไขปัญหาก็คือ การเปลี่ยนสภาพปัจจุบันให้ไปสู่สิ่งที่คาดหวัง ปัญหาที่ทั้งแบบ คำตอบเดียว และ หลายคำตอบ ปัญหาที่เป็นข้อสอบ หรือปัญหาในการทดสอบความรู้ความสามารถส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่มีคำตอบเดียว ซึ่งหมายถึง ปัญหาที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ลักษณะของปัญหาที่มีคำตอบเดียวมักจะอยู่ในงานประจำวัน(routine work) เช่น กล้องดิจิทัลไม่ทำงานอาจมีสาเหตุมาจากแบตเตอรี่หมด ซึ่งเป็นปัญหาที่มีคำตอบเดียว ถ้าอ่านคู่มือการใช้งานก็สามารถจะแก้ไขปัญหาได้ อีกด้านหนึ่งปัญหาที่เราเผชิญอยู่ทั้งในบริษัทและครอบครัว ส่วนมากจะเป็นปัญหาแบบหลายคำตอบ ลักษณะของปัญหาที่มีหลายคำตอบ เช่น วิธีการใช้กล้องดิจิทัลในธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมีหลากหลายคำตอบ ใช้ถ่ายภาพจุดที่เป็นปัญหาในโรงงาน ใช้ถ่ายภาพในร้านที่ขายดี มีลูกค้ามากมายเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงร้านของตนเอง การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ เน้นอนว่าปัญหาที่จะยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างก็ต้องเป็นปัญหาที่มีหลายคำตอบ ลักษณะของปัญหาที่สร้างสรรค์ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ลักษณะของปัญหาที่สร้างสรรค์ (ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551)

1.2) Reali (2010) นักเขียน ผู้ฝึกฝนในเรื่องการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มานานกว่า 20 ปี กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การรับรู้ปัญหาและการรวบรวมวิธีการแก้ไขปัญหามาจากโอกาสที่มีอยู่ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด เพื่อนำมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ไข้ปัญหา การทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เริ่มขึ้นมานานกว่า 50 ปี โดย Alex Osborn โดยเขียนแนวคิดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไว้ในงานเขียนเล่มแรกคือ Applied Imagination และได้ร่วมมือกับ Sidney Parnes ในการพัฒนาบุคคลเกี่ยวกับทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ใน Buffalo State College จนกระทั่งปัจจุบันการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้เป็นหัวใจหลักของ Buffalo State College เพราะว่า เป็นแนวคิดที่จะก่อให้เกิดโครงการวิจัยใหม่เพื่อพัฒนาสิ่งต่างๆ ให้ได้สิ่งใหม่หรือแนวทางที่ดีกว่าเดิมที่เป็นอยู่

1.3) ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์ (2558) อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กล่าวไว้ว่าความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้การระดมสมองเน้นการคิดเชิงบวก เลือกและประเมินวิธีการแก้ปัญหานั้นได้วิธีที่ดีที่สุด สามารถแก้ปัญหาที่ยุ่งยากโดยมีทางออกในรูปแบบใหม่และมีประสิทธิภาพ

1.4) สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการมุ่งหาคำตอบและแก้ปัญหา รวมถึงการพัฒนา สภาวะที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยการทำงานร่วมกันระหว่าง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดวิจารณ์ญาณ การคิดสร้างสรรค์ทำได้โดยให้คิดลึกและหลากหลายที่สุด ปราศจากการตัดสินความคิดต่างๆว่าดีหรือไม่ จนถึงระยะหนึ่งจึง พิจารณาความคิดเหล่านั้นด้วยการคิดวิจารณ์ญาณ ในการเลือกและประเมินวิธีการแก้ปัญหานั้นได้วิธีที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา วางแผนการแก้ปัญหาและนำไปแก้ปัญหาโดยเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาได้และควบคุม ตนเองได้เพื่อที่จะได้แก้ปัญหาด้วยความรอบคอบและสมบูรณ์

ความแตกต่างระหว่างการแก้ปัญหากับการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการแก้ปัญหากับการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้นจะพบว่า กระบวนการทั้งสอง อย่างมีส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน ส่วนที่เหมือนกันคือการทำให้ชัดเจน การหาสาเหตุของปัญหา การตั้งจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา การคิดหาวิธีแก้ปัญหา การลงมือปฏิบัติตามวิธีการแก้ปัญหา การสรุปผล การแก้ปัญหา แต่กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีสิ่งที่เพิ่มเติมจากการแก้ปัญหาก็คือ

(1) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เน้นการคิดระดับสูง 3 อย่างที่ทำงานร่วมกันคือการแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์และการคิดวิจารณ์ญาณ ส่วนการแก้ปัญหาก็คืออาจจะมี การคิดระดับสูง เพื่อให้ได้คำตอบของปัญหาอยู่บ้าง แต่ไม่ปรากฏอย่างชัดเจน

(2) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เน้นวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตั้งแต่ขั้นต้นๆคือ ความรู้ความจำไปจนถึงขั้นสูงสุดคือการประเมิน เช่น นักเรียนที่มีความสามารถ

พิเศษจะเป็นคนที่สร้างเกณฑ์การ ประเมินวิธีการแก้ปัญหา และนำมาประเมินวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ส่วนการแก้ปัญหาปกตินั้นยังไม่มีความเด่นชัด ในเรื่องของการสร้างเกณฑ์ประเมินวิธีการแก้ปัญหา

(3) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เน้นการมีความคิดที่เหมาะสมต่อปัญหากล่าวคือ มีความคิดที่ปัญหาเป็นเรื่องปกติสามารถแก้ไขได้และต้องใช้ความพยายามและระยะเวลาในการแก้ไข ซึ่งเป็นกระบวนการลดความวิตกกังวลในการแก้ปัญหา สร้างความมั่นใจและความพยายามในการแก้ปัญหา ซึ่งถ้าไม่มี ความคิดที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น แต่การแก้ปัญหา ปกติไม่ได้กล่าวถึงกระบวนการเหล่านี้

(4) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะกล่าวถึงการทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของการแก้ปัญหา ซึ่งใน การแก้ปัญหาผู้แก้ปัญหาวางเป้าหมายหรือทำความเข้าใจใน 2 ลักษณะคือ 1)เน้นการจัดการที่ตัวปัญหา คือเน้น การแก้ไขตัวปัญหาให้ประสบผลสำเร็จ และ 2) การจัดการกับอารมณ์ที่มีต่อปัญหาและการแก้ปัญหานั้น โดย กระบวนการแก้ไขจะเน้นอารมณ์ของผู้แก้ปัญหามีต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้น ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่าง ไม่เครียด ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา ส่วนการแก้ปัญหตามปกติเน้นขั้นตอนการทำความเข้าใจกับ องค์ประกอบของการแก้ปัญหาจะไม่ชัดเจน

ข้อคิดก่อนทำการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้น นักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ควรระมัดระวังและไม่ควร ปฏิบัติในประเด็นต่อไปนี้ (1) การระบุปัญหาไม่ถูกต้อง ว่าเป็นปัญหาจริงหรือลองทำให้แก้ไขไม่ถูกจุด ปัญหาที่แท้จริงไม่ได้รับ การแก้ไขจะยิ่งสร้างความสับสนและบั่นทอนจิตใจของผู้แก้ปัญหาไปเรื่อย ๆ การระบุปัญหาต้องชัดเจน รวมทั้งไม่ควรด่วนสรุปลงความเห็นเร็วเกินไป เพราะปัญหาเดียวกัน สาเหตุอาจจะต่างกันได้ (2) ขอบเขตของปัญหากว้างเกินไป ปัญหาบางอย่างเป็นปัญหาที่ใหญ่เกินไป เกี่ยวข้องกับคนและ หน่วยงาน มากมาย มีกระบวนการหลายอย่าง หากพยายามจะแก้ไขคนเดียวหรือในคราวเดียวกันให้เสร็จสิ้นคง เป็นไปได้ยาก (3) กำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะวิเคราะห์ปัญหาอย่างจริงจัง บางครั้งการอยู่ในสภาวะคับขัน ทำให้มุ่งเร่งหาคำตอบมากกว่าจะพิจารณาอย่างถ่องแท้ว่ามันเป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ และสามารถที่จะแก้ปัญหา ได้จริงหรือไม่ (4) สัมคนที่ใกล้ชิดปัญหามากที่สุด คนที่อยู่ใกล้ชิดกับงานที่สุดจะรู้ดีที่สุดว่าปัญหาคืออะไร และควรคิดแก้ปัญหาอย่างไร ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้เขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วย อาจจะทำให้การคิด แก้ปัญหานั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดีและรวดเร็ว (5) ปัญหานั้นเกินกำลังความสามารถของตนเอง หากมองเห็นว่าปัญหานั้นตนเองไม่สามารถคิด แก้ปัญหาได้คนเดียว ควรคิดหาวิธีให้บุคคลอื่นที่เหมาะสมร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย (6) ไม่คิดแบบใหม่ใช้แต่วิธีการเดิม การคิดแก้ปัญหาที่จำเป็นที่จะต้องนำกระบวนการคิดวิเคราะห์ และ คิดสร้างสรรค์เข้ามาช่วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการคิดแก้ปัญหา (7) ขาดเกณฑ์ที่ดีในการตัดสินใจ การ

คิดแก้ปัญหาบางครั้งเราก็อาจจะใช้เหตุผลหรือเกณฑ์การพิจารณาที่ไม่เหมาะสม เช่น เลือกทำเพราะต้นทุนต่ำทำง่าย แต่ไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัย ความพึงพอใจของลูกค้า เป็นต้น (8) ข้อมูลน้อยเกินไป ควรพยายามหาข้อมูลให้มากที่สุด ไม่ควรยุติการหาสาเหตุหรือทางเลือกเมื่อ คิดค้นได้เพียงจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะในระยะแรกสาเหตุและทางเลือกที่พบมักเป็นสิ่งที่ทุกคนค้นพบมองเห็นได้ง่ายแต่มีสาเหตุหรือทางเลือกที่แท้จริง ทั้งนี้ เพราะสาเหตุและทางเลือกที่แท้จริงมักจะซ่อนเร้น มิฉะนั้นปัญหาคง ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว (9) หลงประสบการณ์ บุคคลผู้สูงอายุมิ ประสบการณ์มากเพราะทำงานมานาน มักมีอิทธิพลอ้าง ประสบการณ์ข่มขู่หรือกล่าวอ้างผู้อื่น ทำให้ผู้มีความคิดสร้างสรรค์อาจชะงักงันไม่กล้าโต้แย้ง และถ้ามีคนประเภทนี้มาก การระบุนสาเหตุและทางเลือกจะเป็นสิ่งที่มาจากประสบการณ์เดิมทั้งสิ้น (10) หลงวิชาการ บุคคลที่มีความรู้มาก แต่ขาดประสบการณ์เพราะอายุน้อยก็จะอ้างหลักวิชาการข่ม หรือกล่าวอ้างผู้อื่นตลอดเวลา เป็นเหตุให้ผู้ด้อยกว่าไม่กล้าเสนอข้อคิดเห็น ฉะนั้นทั้งสาเหตุและทางเลือกจึงเน้น เฉพาะเชิงวิชาการบางครั้งอาจไม่สามารถนำมาประยุกต์กับความจริงได้เพราะมิได้มองที่ความเป็นไปได้ (11) ใช้อารมณ์มิใช่เหตุผล ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ใช้เหตุผลมิใช่อารมณ์ หรือยึดถือความคิดเห็น ส่วนบุคคลเป็นสำคัญ เพราะแต่ละคนจะมีทัศนคติหรือมองเห็นความสำคัญไม่เหมือนกันแม้ว่าจะจะเป็นเหตุการณ์ เดียวกัน ดังนั้นควรรับฟังเหตุผลของผู้อื่นประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา (12) ขาดการประเมินผล โดยปกติเราจะคิดว่าการคิดแก้ปัญหาคือการคิดหาทางออกที่ดีได้ก็ถือว่า สำเร็จแล้ว แต่ความสำเร็จที่แท้จริงนั้นจำเป็นจะต้องมีการลงมือปฏิบัติ กำกับติดตามและประเมินผล การประเมินผลจะทำให้เราทราบว่าแนวทางการคิดแก้ปัญหา นั้นใช้แนวทางที่ดีที่สุดหรือไม่ ยังมีแนวทางอื่น ๆ ที่ดีกว่านี้หรือไม่ ดังนั้นกระบวนการคิดแก้ปัญหาจึงจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินผลด้วย

คุณสมบัติของนักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้ทั้งโดยตนเองและรับการฝึกฝนจากผู้อื่น โดยนักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) เป็นผู้ที่คิดอย่างมีเหตุผล (2) เป็นผู้ที่มีความคิดหลากหลาย และคิดยืดหยุ่น (3) เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ (4) เป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะค้นหาความจริง (5) เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น (6) เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจสิ่งรอบด้านอยู่เสมอ (7) เป็นผู้ที่เปิดใจรับความคิดใหม่อยู่เสมอ (8) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง (9) เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ (10) เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ กล้าเผชิญความจริง (11) เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง (12) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ (13) เป็นผู้ที่ใจเย็น สุขุมรอบคอบ

1.5) นิพาดา เทวกุล (2558) การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กิลฟอร์ด ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ว่า จะต้องมีความฉับไวที่รู้ปัญหาและมองเห็นปัญหา มีความว่องไวและสามารถจะเปลี่ยนความคิดใหม่ๆได้ง่าย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่

สำคัญยิ่งของชีวิตที่ต้องทำให้สำเร็จลุล่วงจึงจะทำให้ชีวิตสามารถดำเนินไปได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยปกติคนเราทั่วไปมักเลือกวิธีการที่จะเลี่ยงปัญหามากกว่าการเผชิญปัญหา ซึ่งถ้าคนเรารู้จักที่จะเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก็จะมีชีวิตที่สนุกสนานร่าเริงและความสุขมากยิ่งขึ้น การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้นประกอบไปด้วยกระบวนการคิด 4 ขั้นตอนคือ (1) การค้นหาความหมายของปัญหา ขั้นตอนนี้จะมีความสำคัญมาก เพราะถ้าเรารู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง ก็สามารถหาหนทางในการแก้ได้ตรงมากขึ้น อีกทั้งทำให้เกิดความมั่นใจมองเห็นปัญหาได้ทะลุปรุโปร่ง อันจะทำให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและเป็นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วย (2) การเปิดใจกว้างเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ไขปัญหา นักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะทำการคัดเลือกความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ ไว้เป็นจำนวนมากก่อนที่จะพิสูจน์แยกแยะให้ได้ความคิดเห็นที่ดีที่สุด ดังนั้นคนเราจึงต้องแสวงหาและเปิดประตูสู่ความคิดไม่ว่าจะเป็นจากการอ่าน การสังเกตและการทำงานร่วมกัน (3) การพิสูจน์แยกแยะให้ได้ความคิดเห็นที่ดีที่สุด การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้นมักต้องใช้วิธีแก้ปัญหาหรือคำตอบที่ดีกว่าหรือมากกว่าวิธีการแก้ปัญหาหรือคำตอบที่ได้มาครั้งแรกเพียงอย่างเดียว เพราะความคิดเห็นและข้อมูลที่สำคัญๆ นั้นมีอยู่อย่างมากมาย จึงจำเป็นที่จะต้องพยายามให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่ดีที่สุดโดยการแยกแยะและคัดเลือกออกมาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด (4) การเปลี่ยนความคิดเห็นให้เป็นการกระทำ จุดมุ่งหมายสำคัญของการแก้ปัญหา ก็คือการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นไปสู่การปฏิบัติจริง คนส่วนใหญ่มีความคิดสร้างสรรค์แต่ไม่เคยนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์นั้นไม่ได้จบลงแค่คิดในใจ การเปลี่ยนความคิดไปสู่การปฏิบัตินั้นต้องเอาชนะอุปสรรคหลายอย่าง เช่นความไม่มั่นใจในตัวเอง ความขลาดกลัว และต้องมีความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวในความเพียรไม่ว่าจะใช้เวลานานสักเท่าใด ก็จะไม่แปรเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์ที่ได้เพาะตัวเป็นรูปร่างและติดตามจนกระทั่งเกิดความสมบูรณ์ในทางปฏิบัติ

1.6) ชานี จิตตรีประเสริฐ (2543) แพทย์ผู้มีประสบการณ์จากการทำงานให้กับสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขทางด้าน “การพัฒนาคุณภาพอย่างสร้างสรรค์” ได้ให้ความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ได้ผลอย่างสร้างสรรค์ เป็นการแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ได้ผลกว่าวิธีต่างๆ ไปและยังมีผลกระทบทางบวกสูงด้วย

1.7) เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ คือการฝึกการมองปัญหาอย่างถูกต้องโดยสอนผู้เรียนให้มองปัญหาอย่างสมจริง ไม่ใช่ตื่นตระหนกจนเกินไป ไม่ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ขณะเดียวกัน ก็ไม่เพิกเฉยต่อปัญหา แต่ลงมือแก้ไขปัญหานั้นจนสำเร็จ สอนให้ผู้เรียนเข้าใจว่าปัญหาเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนต้องเผชิญ และปัญหาสามารถช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และสร้างผู้เรียนให้เป็นคนที่สามารถเอาชนะปัญหาได้ ฝึกทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหาจะเกิดขึ้นได้ เกิดจากการฝึกทักษะการคิดเป็นพื้นฐาน อาทิ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อช่วยในการขยายกรอบความคิด ไม่ยึดติดกับการปัญหาหรือวิธีการแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ และคิดหา

วิธีการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาแบบใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้ว่าในหนึ่งปัญหาสามารถหาทางออกได้มากกว่าหนึ่งทาง ทักษะการคิดเชิงตรรกะ การเชื่อมโยงเหตุและผล เพื่อนำมาเปรียบเทียบ หาผลกระทบ หาทางเลือกที่ดีที่สุดและเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา ภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยก่อให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุดหรือไม่ให้เกิดขึ้นเลย การวิจัยของนักจิตวิทยาพบว่า ทักษะการแก้ปัญหาของเด็กจะพัฒนาขึ้นตามอายุ โดยเด็กอายุ 3 ขวบ เริ่มมีพัฒนาการด้านนี้แล้ว ขึ้นกับว่าระหว่างที่เด็กเจริญเติบโตนั้น มีปัจจัยใดบ้างที่เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา อาทิ เด็กมีความจำกัดในเรื่องของความมุ่งมั่นตั้งใจ ขาดความอดทนในการเอาชนะปัญหา และขาดความเข้าใจปัญหา ขณะที่สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาไม่ได้มีความเข้าใจ และมีวิธีการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้แก่เด็กอย่างถูกต้อง ตัวอย่างหลักสูตรที่สอนทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีการสอนอย่างจริงจัง ตัวอย่างโปรแกรมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving Program: CPS) พัฒนาโดย Donald J. Treffinger, Scott G. Isaksen, & K. Brian Dorval ซึ่งเป็นกระบวนการในการคิดแก้ปัญหาโดยเริ่มจากการมีความเข้าใจในตัวปัญหา การคิดสร้างสรรค์เพื่อหาทางออกของปัญหาในมุมมองของความเป็นไปได้ และการวางแผนในภาคปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โปรแกรม ICPS (I Can Problem Solve) พัฒนาโดย Myrna B. Shure, Ph.D. จาก Mental Health Services, DuPage County Health Department Wheaton, Illinois เป็นบทเรียนที่ใช้ปูพื้นฐาน และฝึกฝนทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบให้กับผู้เรียน ซึ่งตัวอย่างหลักสูตรและโปรแกรมหาดังกล่าว มีลักษณะร่วมดังนี้ ฝึกการมองปัญหาอย่างถูกต้องโดยสอนผู้เรียนให้มองปัญหาอย่างสมจริง ไม่ใช่ตื่นตระหนกจนเกินไป ไม่ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ขณะเดียวกัน ก็ไม่เพิกเฉยต่อปัญหา แต่ลงมือแก้ไขปัญหานั้นจนสำเร็จ สอนให้ผู้เรียนเข้าใจว่าปัญหาเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนต้องเผชิญ และปัญหาสามารถช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และสร้างผู้เรียนให้เป็นคนที่อดทนสามารถเอาชนะปัญหาได้ ฝึกทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหาจะเกิดขึ้นได้ เกิดจากการฝึกทักษะการคิดเป็นพื้นฐาน อาทิ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อช่วยในการขยายกรอบความคิด ไม่ยึดติดกับการปัญหาหรือวิธีการแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ และคิดหาวิธีการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาแบบใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้ว่าในหนึ่งปัญหาสามารถหาทางออกได้มากกว่าหนึ่งทาง ทักษะการคิดเชิงตรรกะ การเชื่อมโยงเหตุและผล เพื่อนำมาเปรียบเทียบ หาผลกระทบ หาทางเลือกที่ดีที่สุดและเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา ภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยก่อให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุดหรือไม่ให้เกิดขึ้นเลย วิธีการใช้ชุดคำถามที่สามารถใช้ผ่านชีวิตประจำวัน อาทิ ชุดคำถามจำพวก “มีอะไรอีกไหม” “มีทางอื่นอีกไหม” เพื่อฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนได้ขยายกรอบความคิดให้กว้างไกลกว่าเดิม ชุดคำถามจำพวก “ก่อน...หลัง” “ถ้า...แล้ว” “ขณะนี้...หลังจากนี้” “เหมือน...ต่าง” “ทำไม...เพราะ” เพื่อฝึกฝนการใช้เหตุและผล การกลั่นกรองเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา และสามารถใช้การเล่นบทบาทสมมติ เล่านิทาน หรือภาพยนตร์ ละคร และข่าว เป็นกรณีศึกษาในการ

แก้ปัญหา โดยใช้คำถามง่าย ๆ เช่น หากเราเป็นบุคคลนั้น เราจะตอบสนองต่อปัญหานี้อย่างไร? ถ้าเจอปัญหาแบบคนที่อยู่ในข่าวจะหาทางออกให้กับตัวเองอย่างไร? เป็นต้น ฝึกการเข้าใจผู้อื่น องค์ประกอบส่วนใหญ่ของปัญหา มักมีผู้อื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง การฝึกการคิดถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นการฝึกการคิดอย่างรอบคอบว่า เราควรใช้การแก้ปัญหาแบบใดที่ไม่นำไปสู่ความขัดแย้ง นอกจากนี้ เป็นการรู้ทันอารมณ์ความรู้สึก และนิสัยของตนว่า เป็นจุดอ่อนที่สร้างความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ง่ายหรือไม่ เช่น เป็นคนใจร้อน โกรธง่าย จุกจิก ฯลฯ อาจใช้ชุดคำศัพท์หรือชุดคำถามจำพวก “ยุติธรรมหรือไม่” “หากเราทำเช่นนั้นแล้ว...เขาจะรู้สึกอย่างไร” “หากเขาทำเช่นนั้นกับเรา...เราจะรู้สึกอย่างไร” เป็นต้นเพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้สึกผู้อื่น ที่สำคัญ ระหว่างฝึกทักษะภาคปฏิบัติ ครูจะไม่ตัดสินความคิดเห็นผู้เรียนว่าดีหรือไม่ดี แต่พยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดให้ลึกที่สุด โดยให้ความสำคัญในเรื่อง การเชื่อมโยงเหตุและผล หากครูตัดสินความคิดของผู้เรียนมากเกินไป ผู้เรียนจะสร้างกลไกการป้องกันตนเอง และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ทักษะการแก้ปัญหา เป็นทักษะที่จำเป็นต้องสร้างในเด็กไทย เพื่อให้เด็กไทยมีความสามารถในการเผชิญปัญหา มีไหวพริบเฉยต่อปัญหา หนีปัญหา หรือแก้ปัญหาด้วยวิธีการไม่เหมาะสม จนเกิดผลเสียต่อตนเองหรือส่วนรวมได้ ซึ่งจะส่งผลดีในอนาคตคือ ประเทศจะมีคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาให้กับประเทศ

1.8) พรรณราย ทรัพย์ะประภา (2548) ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการทดสอบทางจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการใช่วิธีการใหม่ๆ กับปัญหาเก่าๆ หรือการนำองค์ประกอบเดิมตั้งแต่สองหรือสามองค์ประกอบมารวมกันเพื่อใช้ในการหาข้อสรุป

1.9) Eberle and Stanish (1996) ผู้เขียนหนังสือเรื่องการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ได้ให้ความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นวิธีคิดและทักษะพื้นฐานที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน ความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้กระบวนการคิดที่หลากหลาย สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและลดความขัดแย้งระหว่างบุคคล

1.10) Mitchell and Kowalik (1999) ผู้ให้คำปรึกษาทางด้านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มากกว่า 30 ปี ในสถาบันการศึกษาและบริษัทเอกชนในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความคิด พฤติกรรม แนวทางการให้คำตอบ และการค้นพบที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งใหม่หรือมีคุณลักษณะเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาที่ทำทลายความรู้ความสามารถ

1.11) Davidson and Sternberg (2003) โลกที่เราอาศัยอยู่สามารถที่จะกำหนดคุณลักษณะ เช่น วัฏจักรที่รวดเร็วเกี่ยวกับเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารซึ่งมุ่งไปที่การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ เป็นการเพิ่มมูลค่า ในบางทฤษฎีเช่น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะทำการขับเคลื่อนโดยการให้

นวัตกรรมบริการและนวัตกรรมการผลิต ซึ่งตอบสนองความต้องการของสังคมและการแก้ปัญหา จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับและบริการที่มีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาที่แท้จริงไม่มีรูปแบบที่สำเร็จรูปเป็นเรื่องที่กำลังน่าสนใจมาก แต่ปัญหาสามารถที่จะเข้าใจได้อย่างกว้างๆ ไม่ว่าจะงานใดๆ จะมีลักษณะเฉพาะที่จะประสบความสำเร็จในแต่ละเป้าหมายไม่ใช่ในทุกเรื่อง ดังนั้นนักวิทยาศาสตร์ จะต้องทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน ศิลปินก็ต้องค้นหาการแสดงความคิด และคนทั่วไปก็ต้องค้นหาการแก้ปัญหาความขัดแย้งในชีวิตประจำวันของเขา การแก้ปัญหาที่แท้จริง ความคิดใหม่ ต้องมีความเหมาะสมกับข้อจำกัดของงานเป็นสิ่งที่อยากใน 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ การจัดเซตย่อยๆ ของเรื่องความรู้ที่จำเป็นสำหรับการแก้ปัญหา และประเด็นที่สองคือ การจัดการจะต้องมีประสิทธิผลในเรื่องความสามารถและแนวทาง จะต้องหาจุดที่เหมาะสมในกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จะต้องพิจารณาแต่ละประเด็นและจะต้องอภิปรายกันในมุมที่แตกต่างหรือมุมมองที่ตรงกันข้าม เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการแก้ปัญหากับแนวทางที่สร้างสรรค์

1.12) Encyclopedia giftedness creativity and talent (Kerr, 2009) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่บรรลุเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับทักษะการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ผู้ที่แก้ปัญหามีความรู้ในรายละเอียดอย่างมาก ของเรื่องนั้นก่อนที่จะเริ่มแก้ปัญหา เพราะว่าการแก้ปัญหานั้นขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้ทั้งความรู้ที่มีมาก่อนและประสบการณ์ ผู้ที่แก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์จะต้องทำมากกว่าอย่างใดก็ตามจะต้องประยุกต์บางสิ่งบางอย่างเป็นพิเศษ ที่จะทำให้เปลี่ยนอดีตหรือเรื่องธรรมดาเป็นสิ่งที่พิเศษกว่าเดิม ตัวอย่างการแก้ปัญหาโดยผลการประเมินของ NASA เป็นการศึกษาของ Calvin Taylor NASA ได้การประเมินผลต่ำที่สุดจากการประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่และ เทคโนโลยีที่มีอยู่ก่อนหน้า เพื่อจะแก้ปัญหาทันทีทันใด โดยกลับกันผลการประเมินของ NASA ได้รับการประเมินที่สูงที่สุดของการแก้ปัญหาจากการผลิตไอเดียซึ่งนำไปสู่โครงการวิจัยหลัก ทั้งการแก้ปัญหาโดยทั่วไปและการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์จะต้องใช้ความรู้ที่มีอยู่ก่อนหน้าแต่การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์จะต้องมีระดับของทักษะความรู้และแรงผลักดันที่มากกว่าการแก้ปัญหาโดยทั่วไป สิ่งที่มีมากขึ้นจากการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาโดยทั่วไปของบุคคล และความสามารถที่จะอยู่เหนือกว่าประสบการณ์ของบุคคลอื่น มีความรู้ที่เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดในการสร้างบางสิ่งใหม่อย่างแท้จริงในกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1.13) Seaward (2012) นักจิตวิทยา Abraham Maslow กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะเปลี่ยนแปลงความตึงเครียด ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะความรู้ของทั้งสมองซีกซ้ายและขวาและใช้อย่างต่อเนื่อง จะเป็นการเพิ่มสติปัญญาได้มากกว่าความคิดเก่า การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์เป็นทักษะชีวิต ทักษะที่ไม่เพียงแต่ช่วยให้เรารอดเท่านั้น แต่ยังทำให้เราเกิดความก้าวหน้า เป็นศักยภาพที่พัฒนาได้เติบโต ผ่านการเปลี่ยนแปลงที่ยุ่นวนวาย การพิจารณาอย่างละเอียด ทักษะเหล่านี้ควรที่จะใช้อย่างซ้ำๆ เป็นกลยุทธ์พื้นฐานในทุกกลยุทธ์ในการเผชิญปัญหาและ

แก้ปัญหาความเครียด เป็นความคิดสำหรับการเพิ่มทักษะความคิดสร้างสรรค์ของคุณ จะต้องมองหา
ค้นหา ออกไป สำหรับการหาความคิดที่ดีซึ่งสามารถที่จะปรับใช้ในชีวิตของตนเอง

จากความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ข้างต้นสามารถ
สรุปได้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแก้ไขปัญหาที่
เกิดขึ้นโดยมีการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน สามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ
หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา สามารถประเมิน
ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป
ใช้แก้ไขปัญหาได้จริง ดังตารางที่ 2

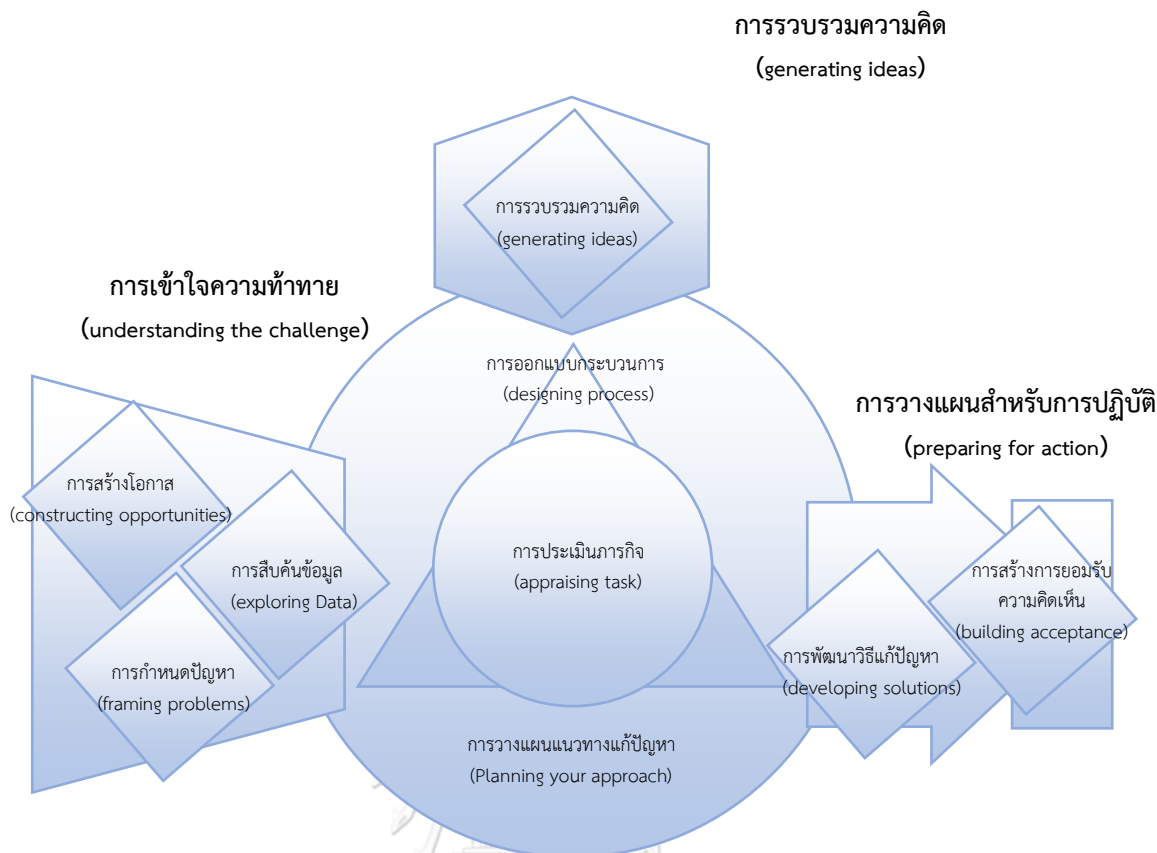
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2552)	Reali (2010)	โพซูรี่ กานต์ธัญลักษณ์ (2558)	สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2553)	นิพาดา เทวกุล (2558)	ชำนาญ จิตต์ประเสริฐ (2543)	เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550)	พรพรรณราย ทรัพย์ยะประภา (2548)	Eberte and Stanish (1996)	Mitchell and Kowalik (1999)	Davidson and Sternberg (2003)	Seaward (2012)
1) มีความสามารถในการระบุปัญหาอย่างชัดเจน											
ยึดกุมรับรู้ ปัญหา	การรับรู้ ปัญหา			การ ค้นหา ความ หมาย ของ ปัญหา							
2) มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ สร้างทางเลือกที่หลากหลายเชิงบวกเป็นประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหา											
ผสมผสาน กลุ่ม ข่าวสาร ข้อมูลที่ แตกต่างกัน และสร้าง ให้เกิด คุณค่า ใหม่ๆ	การ รวบรวม วิธีการ แก้ไข ปัญหา จาก โอกาสที่มี อยู่ สร้างสรรค์ สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ ในการ แก้ไข ปัญหา	การระดม สมอง สามารถ แก้ไข ปัญหาที่ ยุ่งยาก โดยมี ทางออก ในรูปแบบ ใหม่และมี ประสิทธิ ภาพ เน้นการ คิดเชิง บวก	การคิด สร้างสรรค์ ทำได้โดยให้ คิดลึกและ หลากหลาย	การเปิด ใจกว้าง เพื่อ นำไปสู่ วิธีการ แก้ไข ปัญหา	แก้ปัญหา ด้วยวิธี ใหม่ ได้ผลกว่า วิธี ทั่วไป มีผล กระทบ ทางบวก สูง	ทักษะการ คิดสร้าง สรรค์ เพื่อ ช่วยใน การขยาย กรอบ ความคิด ไม่ยึดติด กับปัญหา หรือ วิธีการ แก้ปัญหา แบบ เดิม ๆ ก่อให้เกิด ผลกระทบ ทางลบให้ น้อยที่สุด	การนำ องค์ ประกอบ เดิมตั้งแต่ สองหรือ สามองค์ ประ กอบมา รวมกัน การใช้ วิธีการ ใหม่ๆ กับ ปัญหา	กระบวนการ คิดที่ หลากหลาย สร้างความ สัมพันธ์ที่ดี ต่อกันและ ลดความ ขัดแย้ง ระหว่าง บุคคล	การ ค้นพบ ที่ นำไปสู่ การแก้ ปัญหา ซึ่งเป็น สิ่งใหม่	ค้นหาการ แสดง ความคิด การจัดการ จะต้องมี ประสิทธิผล	การหา ความคิด ที่ดี

ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2552)	Reali (2010)	ไพฑูริย์ กานต์ธัญลักษณ์ (2558)	สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2553)	นิพาดา เทวกุล (2558)	จำนิจิตติประเสริฐ (2543)	เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550)	พรพรรณราย ทรัพย์ประภา (2548)	Eberle and Stanish (1996)	Mitchell and Kowalik (1999)	Davidson and Sternberg (2003)	Seaward (2012)
3) มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดในการแก้ไขปัญหา											
รวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวกันแล้วแก้ไขปัญหา	ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาคือดีที่สุด	เลือกและประเมินวิธีการแก้ปัญหาคือดีที่สุด	การคิด วิचारณญาณในการเลือกและประเมินวิธีการแก้ปัญหาคือดีที่สุด	การพิสูจน์แยกแยะให้ได้ ความคิดเห็นที่ดียิ่งที่สุด		หาทางเลือกที่ดีที่สุดและเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา	การหาข้อสรุป				ปรับใช้ในชีวิตของตนเอง
4) มีความสามารถนำแผนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ลงไปปฏิบัติ											
			วางแผนการแก้ปัญหาและนำไปแก้ปัญหา	การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นให้เป็น การกระทำ							

2) วิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

2.1) วิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของIsaksen et al. (2011) ได้พัฒนากระบวนการแก้ปัญหาให้ดียิ่งขึ้นโดยการร่วมกันคัดเลือกรูปภาพ เพื่อสร้างแผนภาพกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้มีความเป็นสากล เป็น 3 องค์ประกอบ (1)การเข้าใจความท้าทาย (understanding the challenge) ประกอบด้วย การสร้างโอกาส(constructing opportunities) การสืบค้นข้อมูล(exploring Data) และการกำหนดปัญหา(framing problems) (2) การรวบรวมความคิด (generating ideas) (3)การวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (preparing for action)ประกอบด้วย การพัฒนาวิธีแก้ปัญหา (developing solutions)และการสร้างการยอมรับความคิดเห็น(building acceptance) ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Isaksen et al., 2011)

2.2) กระบวนการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553) กระบวนการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 6 ขั้นตอน มีดังนี้

(1) ขั้นตระหนักรู้ปัญหา (Sensing Problems and Challenges) เป็นขั้นต้นตัวและตระหนักรู้ถึงสิ่งที่ทำให้เป็นปัญหา อาจจะทำบางสิ่งบางอย่างให้ดีขึ้น สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นประเด็นปัญหา ขั้นนี้เป็นการฝึกฝนเพื่อรู้ว่า ตัวการที่ทำให้เกิดความยุ่งเหยิงวุ่นวาย คับข้องใจนั้นคืออะไร เป็นขั้นที่ถูกรู้สึกให้มองเห็นสิ่งหรือสัญญาณอันตราย มองและสังเกตและพิจารณา สิ่งที่เป็นปมปัญหาอย่างไตร่ตรอง มีสติและพิจารณาว่า เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น หรือเกิดสิ่งนั้น การตระหนักรู้ปัญหา หมายถึง การที่เรารู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่าง คอยก่อกวน หรือทำความรำคาญให้แก่เรา เช่น

- การที่เรารู้สึกยุ่งยากและทำได้ไม่ง่ายเลยที่จะเพิกเฉย
- การที่เราพิจารณา และสังเกตเห็นสิ่งต่างๆ ที่ผิดสังเกตอย่างมีสติ
- การที่เราปรารถนาอยากให้บางสิ่งบางอย่างดีขึ้น
- การที่เรารู้สึกสับสน วุ่นวายใจ ไม่รู้แน่ว่าจะทำอย่างไรดี
- การที่เรารู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่จะต้องทำ

(2) ขั้นรวบรวมข้อมูล หรือการค้นหาสาเหตุของปัญหา (Data Finding หรือ Fact Finding) เป็นขั้นพิจารณาถึงสิ่งที่ทำให้เราเกิดความวิตกกังวล สับสน วุ่นวายใจ เมื่อพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบและมองเห็นปมปัญหาแล้ว จะต้องค้นหาและเก็บรวบรวมข้อมูล สอบถาม ค้นคว้าสิ่งที่คิดว่ามีความเกี่ยวข้องกับปัญหาได้มากที่สุดและจัดเรียงข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ การค้นหาความจริงถึงความรู้สึกที่เป็นปัญหาว่า ทำไมเราจึงรู้สึกไม่สบาย วิตกกังวล สับสนวุ่นวายใจ ข้อมูลที่ได้มาจะเป็นพื้นฐานในการที่จะเข้าใจถึงปัญหาที่มีอยู่ การขาดข้อมูลที่เป็นจริงจะทำให้มองเห็นภาพปัญหาบิดเบือนไม่สมบูรณ์ ในการฝึกในขั้นนี้จะเป็นการค้นหาและตรวจสอบบางสิ่งบางอย่างให้ลึกไป อันจะทำให้มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จะไม่มองภาพสิ่งใดอย่างกว้างๆ การค้นหาสาเหตุของปัญหา หมายถึง การรวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยการฝึกให้ได้รู้จักตั้งคำถามและตอบคำถามเหล่านั้นด้วยตนเอง ซึ่งคำถามต่างๆ ควรประกอบด้วย

ทำไม (why) : หาเหตุผลของสิ่งนั้น เช่น ทำไมฉันจึงต้องสนใจหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้
 อะไร (what) : มีอะไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราค้นหา
 เมื่อไร (when) : ตั้งคำถามเกี่ยวกับเวลาต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง เช่น มันเกิดขึ้นเมื่อไหร่
 ที่ไหน (where) : ตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานที่ เช่น มันเกิดที่ไหน
 ใคร (who) : มีบุคคลใดบ้างที่เกี่ยวข้อง เช่น ใครทำให้สิ่งต่างๆ เหล่านี้มาเกี่ยวพันกัน
 อย่างไร (how) : ตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการทำงานหรือขั้นตอนหรือผลที่ได้รับ เช่น ฉันหรือใครจะได้รับผลจากสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร วิธีการหรือเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร

(3) การกำหนดหรือระบุปัญหา (Problem Finding) เป็นขั้นตอนที่สามารถระบุได้ว่าอะไรคือตัวการหรือปมปัญหาที่แท้จริง โดยจะเขียนทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นปัญหาทั้งหมดให้มากที่สุดแล้วจะค่อยๆ พิจารณาว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง อะไรคือปัญหาใหญ่ อะไรคือปัญหาเล็ก แล้วพิจารณาว่าทำไมจึงเกิดปัญหานั้นขึ้นมา การระบุปัญหาเป็นขั้นตอนจะต้องใช้ความรู้เพิ่มเข้ามา โดยต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาร่วมด้วย กล่าวได้ว่าเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ทักษะความคิดขั้นสูงเข้ามาประกอบ ซึ่งในขั้นนี้เราจะพบว่าจะมีนักเรียนที่เก่งเกิดขึ้น และเด็กเหล่านั้นก็จะมีกระบวนการคิดที่แตกต่างกันด้วย และในขั้นนี้จะพบได้เช่นเดียวกันว่าเด็กบางคนจะมีปัญหาด้านการคิด ซึ่งครูจะต้องเข้าไปช่วยเหลือแนะนำ การกำหนดและระบุปัญหา หมายถึง การทบทวนข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง การพยายามมองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลายๆ มุมมอง ระลึกอยู่เสมอว่าปัญหามีมากกว่าหนึ่ง เจาะจงว่าอะไรคือปัญหาหลัก อะไรคือปัญหารองลงไป มองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหาเหล่านั้น และมองเห็นว่าปัญหาใดเกิดก่อน – หลัง เข้าใจประเด็นสำคัญ และเข้าใจการจัดการกับปัญหา ระบุปัญหาที่มีความรุนแรงและจำเป็นต้องแก้ไขมากที่สุด

(4) ค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหา (Idea Finding) เป็นขั้นที่คิดค้นหาวิธีในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมให้ได้มากมายหลายวิธี โดยพยายามคิดค้นหาวิธีทั้งที่เป็นปกติหรือเป็นวิธีที่แหวกแนว แปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นวิธีที่ไม่มีใครจะคิดเข้าถึงไปได้

- การหาแนวทางในการแก้ปัญหา
- การสร้างหรือคิดค้นความคิดเพื่อแก้ปัญหาไว้มากๆ หลากๆ ความคิด
- การที่เสาะหาความคิดที่เป็นปกติและไม่ปกติ รวมทั้งความคิดที่แหวกแนวที่ไม่มีใครคาดคิด
- การรวบรวมผสมผสานความคิดต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อหาความคิดใหม่
- การที่ไม่ยอมตัดสินใจว่าแนวทางที่ควรใช้แก้ปัญหาคืออะไร อย่างไม่อย่างหนึ่งแต่จะรวบรวมความคิดทั้งหมดให้
- การคิดแล้วคิดอีก เพื่อที่จะหาแนวทางที่ดีที่สุด

(5) ขั้นค้นหาข้อสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหา (Solution Finding) เป็นการค้นหาข้อสรุปว่าจากแนวทางหลายๆทางในการแก้ปัญหานั้น วิธีใดเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด เป็นที่ยอมรับมากที่สุด การค้นหาข้อสรุป หมายถึง การได้ตัดสินใจว่า ความคิดไหนดีที่สุด การสร้างเครื่องมือ เพื่อประเมินความคิดของตน การมีข้อมูลสนับสนุนในการเลือกความคิดที่ดี การพิจารณาแต่ละความคิดอย่างเป็นจริง การได้มีการพิจารณาหลายๆทาง หลากๆมุมมอง การเลือกความคิดที่ดีที่สุดการไม่กลัวว่าจะตัดสินใจผิดพลาด

(6) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา (Acceptance Finding) เป็นขั้นตอนที่ชี้ให้เห็นว่า การตัดสินใจมีความถูกต้องเหมาะสม สามารถนำเอาวิธีการที่เลือกนั้นไปปฏิบัติใช้ได้ ขั้นนี้เป็นการฝึกฝนการกำหนดขั้นตอน และปฏิบัติตามขั้นตอนในการแก้ปัญหามาตามที่ได้เลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยการวางแผนเป็นขั้นๆ ว่า ต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ตามลำดับ ค้นหาสิ่งอื่นๆ ที่จะช่วยให้การแก้ปัญหาสำเร็จ การดำเนินการแก้ปัญหา หมายถึง ดำเนินการแก้ปัญหามาตามแนวทางที่เลือกมาแล้วการที่รู้ว่า คุณจะประสบความสำเร็จได้อย่างไร มีคนสนับสนุนความคิดของคุณ การคาดหมายความยากลำบากที่อาจเกิดขึ้นได้ การรู้ว่าเราต้องการข้อมูลอะไร และจะไปค้นหาข้อมูลนั้นได้ที่ไหน การมีแผนที่จะดำเนินการเป็นขั้นตอน การมีตารางปฏิบัติงาน

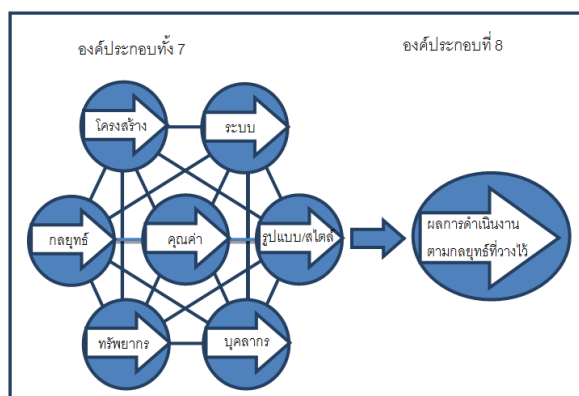
(7) ในการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหา จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะในแต่ละขั้น ซึ่งเป็นทักษะย่อยๆเช่นเดียวกันกับการฝึกคิดแบบอื่นๆ เพราะจะเป็นพื้นฐานของกระบวนการคิดแก้ปัญหาในระดับสูงได้ต่อไป

2.3) อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) สิ่งที่ได้พบได้ในองค์ประกอบของความเป็นองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขปัญหา สิ่งที่สำคัญเกี่ยวกับการบรรลุผลด้านองค์ประกอบของความเป็น

องค์การนวัตกรรมเป็นผลมาจากการมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่ กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์การ โครงสร้างองค์การ ระบบและกระบวนการ รูปแบบความเป็นผู้นำ สภาพของบุคลากร ทรัพยากรที่มีอยู่และการจัดสรรทรัพยากรและคุณค่าร่วมกันขององค์การดังภาพที่ 4 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 7 และนำเสนอปัจจัยที่ 8 ซึ่งเป็นผลตามมาคือ ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ (Strategic performance) ข้อเท็จจริงที่มองเห็นได้จากภาพนี้คือ ลูกศรทั้งหมดควรจะไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า ปฏิบัติการที่ถูกลงมือทำหรือนโยบายที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อแต่ละองค์ประกอบทั้ง 7 จะต้องให้การสนับสนุนผลสำเร็จที่เป็นที่ต้องการในองค์ประกอบที่ 8 ซึ่งก็คือ ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ ในทางปฏิบัติหมายความว่า ก่อนอื่นจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขึ้นมา และดำเนินการวางกลยุทธ์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น โดยที่อีก 6 องค์ประกอบที่เหลือทั้งหมดต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เหล่านั้นและกลยุทธ์ดังกล่าว ถ้าองค์ประกอบทั้ง 7 สอดคล้องกัน ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ได้วางไว้ก็ควรจะประสบความสำเร็จ

การที่องค์การ หรือกลุ่มไม่ลงมือจัดให้มีองค์ประกอบของความเป็นองค์การนวัตกรรม ไม่จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่จูงใจและสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมคุณภาพของนวัตกรรมที่ได้มาก็ไม่เพียงพอที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ องค์การจะไม่มีผลิตภัณฑ์และบริการที่จำเป็นต่อการอยู่รอดและเจริญรุ่งเรืองในตลาด องค์การจะไม่มีผลิตภัณฑ์และบริการเหล่านี้ได้ในราคาที่เหมาะสม (เว้นแต่จะมีกระบวนการที่มีนวัตกรรมด้วย) จะไม่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้มากมายถ้าคุณไม่ได้ทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ถ้าองค์ประกอบขององค์การไม่สนับสนุน และไม่แม้แต่ต้องการนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ปัญหาหรือนวัตกรรมก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

ภาพที่ 4 องค์ประกอบของความเป็นองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขปัญหา
(อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554)

ตัวอย่างการลงมือปฏิบัติที่สำคัญเพื่อบรรลุผลองค์ประกอบที่ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและส่งผลให้เกิดนวัตกรรม ได้แก่

(1) กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ เรียกร้องให้ผู้จัดการมีวัตถุประสงค์ด้านนวัตกรรมมีกลยุทธ์ด้านนวัตกรรม

(2) โครงสร้าง มีทีมพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการใหม่แบบข้ามสายงาน และระหว่างลูกค้า/ผู้จัดส่งวัตถุดิบ ใช้พันธมิตรเพื่อได้มาซึ่งนวัตกรรม

(3) ระบบและกระบวนการ มีระบบการให้รางวัลสำหรับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีระบบการประเมินแนวคิดอย่างเป็นทางการ

(4) รูปแบบ/สไตล์ (ความเป็นผู้นำ) กระตุ้นให้กล้าเสี่ยง ใช้วิธีการพิเศษในการบริหารบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูง

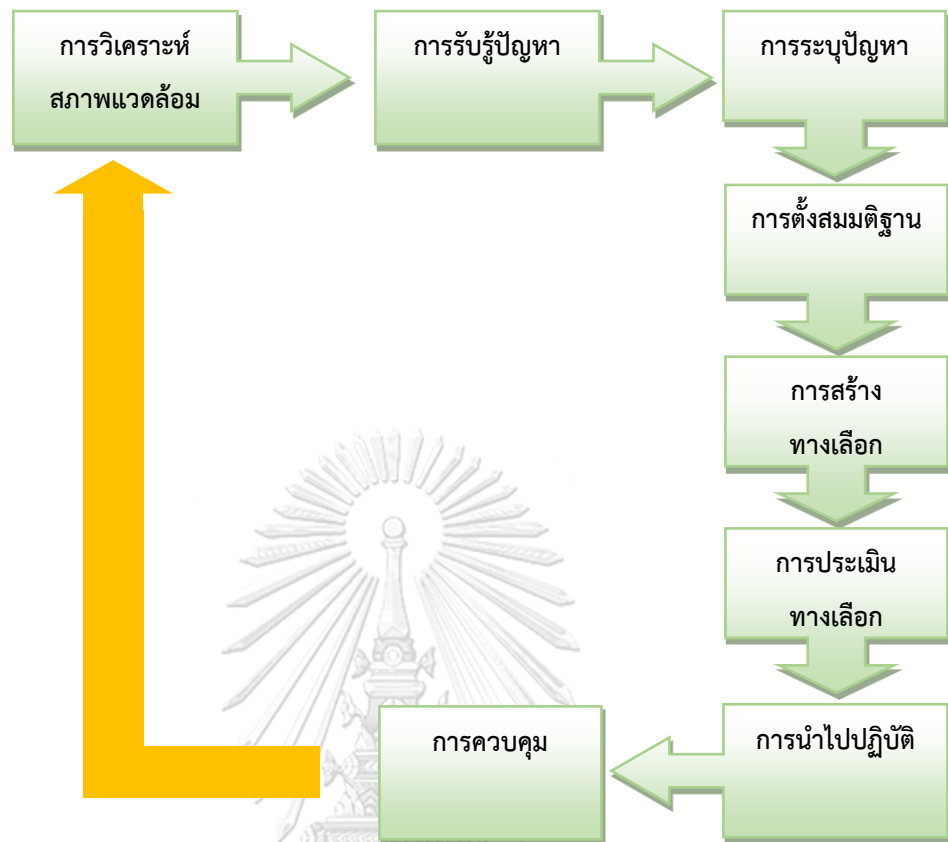
(5) บุคลากรจัดให้มีเจ้าภาพด้านการสร้างนวัตกรรม อบรมผู้คนเรื่องการใช้เทคนิคด้านความคิดสร้างสรรค์ และใช้เทคนิคเหล่านั้นในการแก้ปัญหาทุกวัน

(6) ทรัพยากร ลงทุนให้มาก แต่จัดให้เหมาะสมกับด้านการวิจัยและการพัฒนา ฝึกฝนด้านการจัดการความรู้และการเรียนรู้เกี่ยวกับองค์การ

(7) คุณค่าร่วมกัน มีคุณค่าร่วมกันว่านี่คือองค์การที่มีนวัตกรรม จัดการวัฒนธรรมองค์การให้สอดคล้องกับนวัตกรรม

ได้เสนอแนวทางการฝึกการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ 8 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์การสำหรับการค้นพบโอกาสนำไปสู่สถานการณ์การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) การรับรู้ปัญหา คือ การสร้างความตระหนักในปัญหาหรือโอกาสมีอยู่จริงก่อนที่จะแก้ไขหรือใช้ประโยชน์จากสถานการณ์นั้นๆ (3) การระบุปัญหา เป็นการกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่แท้จริง (4) การตั้งสมมติฐาน เป็นการคาดคะเนถึงปัจจัยแวดล้อมในอนาคตในสถานการณ์ปัญหา (5) การสร้างทางเลือก เป็นการสร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหา (6) การประเมินทางเลือก เป็นการพิจารณาถึงทางเลือกที่ได้สร้างไว้ก่อนหน้านี้โดยให้หลักของเหตุผล (7) การนำไปปฏิบัติ การนำทางเลือกที่ได้พิจารณาแล้วไปปฏิบัติ (8) การควบคุม เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่พิจารณาขอบเขตของการกระทำที่ได้แก้ไขปัญหาเพื่อนำผลจากการแก้ปัญหาไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาลงครั้งต่อไป ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการฝึกแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ (ฮิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554)

2.4) ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2551) เทคนิคการส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ต้องลดบล็อก 3 บล็อกที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ความคิดสร้างสรรค์คืออะไร คนเราจะมีเหตุผลในการมีความคิดยึดติด ศาสตราจารย์อาร์โนลด์ (Arnold) สหรัฐอเมริกา เรียกสิ่งที่เป็นความคิดยึดติดนี้ว่า “บล็อกทางความรู้สึก” ผู้เขียนได้ลองตีความความคิดของศาสตราจารย์ท่านนี้ดู ก็สามารถสรุปได้เป็น 3 บล็อก คือ บล็อกทางความรู้สึก บล็อกทางสติปัญญา และบล็อกทางอารมณ์

(1) บล็อกทางความรู้สึก ประสบการณ์ของคอนเรานั้นจะช่วยให้ในการเลือกสรรสิ่งต่างๆที่เราต้องการรับรู้ เช่น การพูดคุยกับเพื่อนในรถไฟที่แน่นขนัด เราก็สามารถได้ยินอีกฝ่ายหนึ่งพูด แต่ถ้าใช้เทปบันทึกเสียง ก็จะมีเสียงอีกทีที่แทรกอยู่ซึ่งหมายความว่า ตาหรือหูของคอนเรานั้น “มีการรับรู้อย่างเลือกสรร” ดังนั้น สิ่งที่เราได้เห็นและได้ยิน ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นสิ่งที่ถูกต้องทั้งหมด

(2) บล็อกทางสติปัญญา การค้นพบใหม่ๆ การประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ บางครั้งก็ไม่ได้มาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องนั้นเสมอไป กลับค้นพบมาจากคนธรรมดาที่มีมาก คนธรรมดานั้นไม่ได้มีความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง จึงสามารถที่จะคิดแปลกแหวกจากสามัญสำนึกเดิมได้ เช่น ผู้ผลิตฟิล์มรายใหญ่ในอดีต ไม่ว่าจะเป็นโกดัก (Kodak) หรืออิกฟา (Agfa) ซึ่งล้มละลายในปี 2005 ก็เข้าสู่

ตลาดกล้องดิจิทัลเข้าไป หรือแม้แต่ฟูจิฟิล์ม (Fuji Film) ที่สามารถต่อส้อมได้ในตลาดดิจิทัลทำไม่ได้มีนัก

(3) บล็อกทางอารมณ์ โดยพื้นเพมนุษย์เรานั้นจะเป็นแบบอนุรักษ์นิยม และไม่ค่อยอยากจะทำอะไรที่แตกต่างจากคนอื่น ซึ่งจากการทดลองกับกลุ่มคนทั้งหมด 4 คน ของศาสตราจารย์ แอช (Ash) นักจิตวิทยา พบว่า มนุษย์เราถึงแม้จะรู้ว่าผิดแต่ถ้าบล็อกที่คนอื่นมีความเห็นในทางตรงกันข้าม ใน 4 คนจะมีเพียง 1 คนเท่านั้นที่ตอบคำถามที่ถูกต้อง หมายความว่า มนุษย์เรานั้นเป็นสัตว์ที่มีอารมณ์ และมีพฤติกรรมที่จะประนีประนอมคล้อยตามได้ง่าย

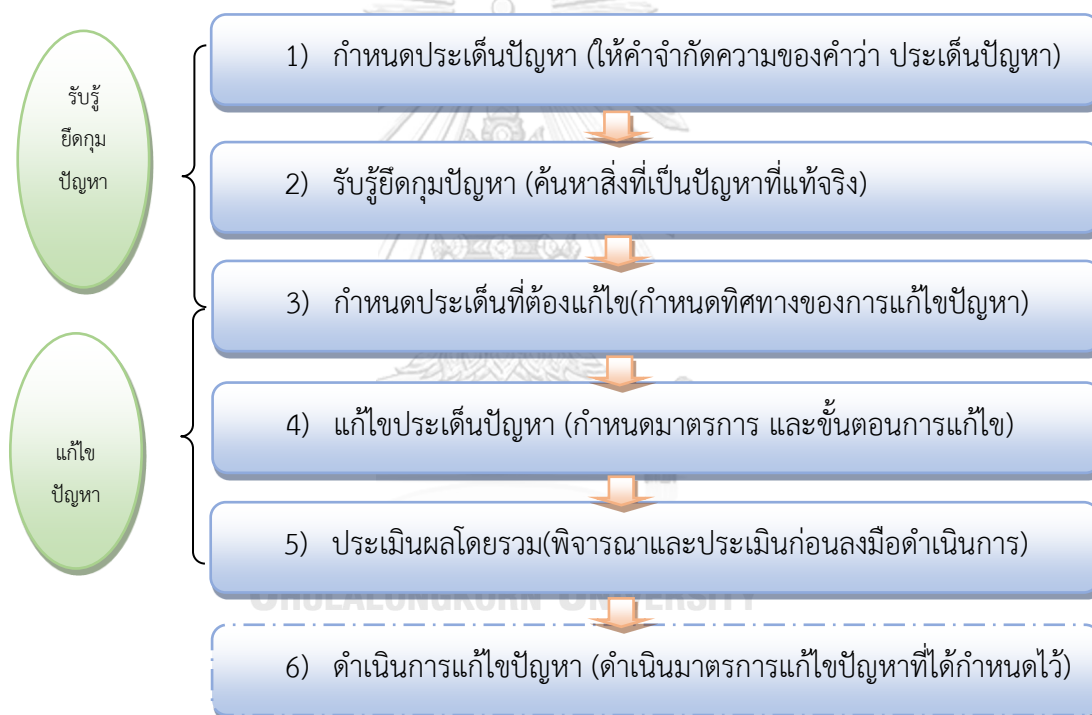
การใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ก็เช่นกัน ต้องระมัดระวังด้วยว่า คนเรานั้นจะมีความคิดยึดติดดังกล่าวอยู่ จึงต้องทำความเข้าใจให้ดีด้วย

ตารางที่ 3 บล็อก 3 ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ความคิดสร้างสรรค์

บล็อก 3 บล็อก	รายละเอียด	ตัวอย่าง
1.บล็อกทางความรู้สึก	ประสาทสัมผัสของเราจะรับรู้เฉพาะสิ่งที่เลือกสรรไว้ การมองทุกสิ่งด้วยจิตสำนึกที่ใสสะอาดจึงเป็นสิ่งสำคัญ	สนใจเฉพาะคนที่เราชอบเท่านั้น จำได้แต่บทความหนังสือพิมพ์ที่น่าสนใจ
2.บล็อกทางสติปัญญา	สิ่งที่รู้กลับกลายเป็นสิ่งกีดขวางการสร้างสรรค์ ความไร้เดียงสาของคนธรรมดาจึงเป็นสิ่งสำคัญ	ผู้ผลิตวงจรแบบเดิมไม่สามารถเข้าสู่ตลาดวงจรเทลิแกออกซิเดชัน ผู้ผลิตเครื่องพิมพ์ดีดไม่สามารถประสบความสำเร็จในเรื่อง Wood Processor Computer
3.บล็อกทางอารมณ์	หวั่นเกรงในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์หรือเอาแต่อารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง ทำให้ตัดสินใจผิดพลาด	ถึงแม้จะรู้ว่าหัวหน้าคิดผิด ก็ยังยินดีทำตาม มักคิดว่าถ้าหลายๆคนคิดเหมือนกันแล้วสิ่งนั้นจะต้องเสมอ

ได้เสนอขั้นตอนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ไอเดียของกลุ่ม ดังนี้ (1) ฝึกการกำหนดประเด็นปัญหา เช่น หัวข้อ “การสื่อสารที่ไม่ดี” เป็นการกำหนดประเด็นปัญหาที่ไม่ดี ควรจะสรุปให้เป็นหัวข้อที่เห็นแก่นของปัญหาที่เป็นรูปธรรม เช่น “ไม่มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลกับฝ่ายอื่น” หรือ “ข่าวสารข้อมูลกับฝ่ายอื่น” หรือ “ข่าวสารข้อมูลที่สำคัญไม่ไปถึงระดับบน” เป็นต้น (2)

ฝึกการรับรู้ยึดกุมปัญหา คือการค้นหาข้อเท็จจริงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ แล้ววิเคราะห์อย่างจริงจังเพื่อให้รู้ถึงแก่นแท้ของปัญหา (3) ฝึกการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไข เมื่อรู้ถึงแก่นแท้ของปัญหาแล้ว กำหนดประเด็นที่ต้องการแก้ไขปัญหานั้น กำหนดเป้าหมายที่ควรแก้ไขให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดเป้าหมายที่จะต้องไปให้ถึง และมาตรฐานการประเมินผลด้วย (4) ฝึกการแก้ไขประเด็นปัญหาหาไอเดียที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นทำการประเมินแล้วจัดทำให้เป็นรูปธรรม ขั้นแรกให้วางแผนการหาไอเดีย จากนั้นก็สรุปแผนที่เป็นรูปธรรมของแต่ละคน พิจารณาแผนการ ขั้นตอนของการดำเนินการ แล้วจัดทำเป็นมาตรการแก้ไขปัญหา (5) ฝึกการประเมินผลปัญหาโดยรวม พิจารณาโดยรวมถึงความสามารถในการทำให้เป็นจริงได้ หรือลักษณะพิเศษของมาตรการแก้ไขปัญหานั้น (6) ดำเนินการแก้ไขปัญหา (ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้) ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์โดยใช้ไอเดียกลุ่มของทากาฮาชิ มาโกโตะ แสดงดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์โดยใช้ไอเดียกลุ่ม
(ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551)

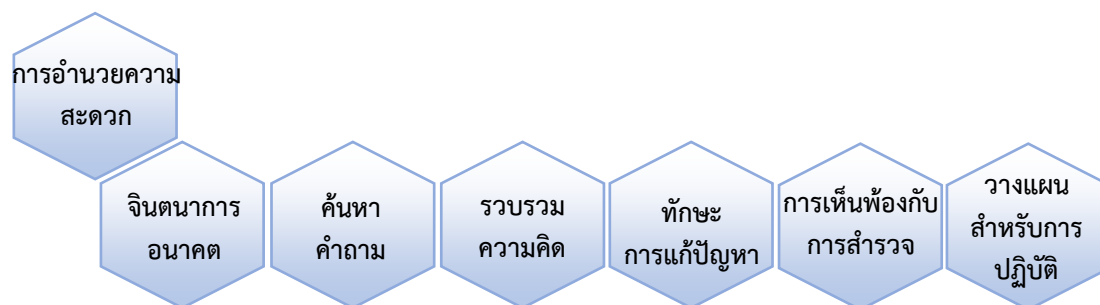
การฝึกการแก้ไขประเด็นปัญหาของ ทากาฮาชิ มาโกโตะ ในขั้นตอนที่ 4 ต้องหาไอเดียที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นทำการประเมินแล้วจัดทำให้เป็นรูปธรรม ขั้นแรกให้วางแผนการหาไอเดีย จากนั้นก็สรุปแผนที่เป็นรูปธรรมของแต่ละคน พิจารณาแผนการ ขั้นตอนของการดำเนินการ แล้วจัดทำเป็นมาตรการแก้ไขปัญหา ต้องลดบล็อก 3 บล็อก ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ความคิดสร้างสรรค์ คือ บล็อกทางความรู้สึก บล็อกทางสติปัญญา บล็อกทางอารมณ์ เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์

2.5) บริบทที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Reali, 2010) การศึกษาการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จะนำเสนอข้อมูลของกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์แบบลักษณะเดี่ยวๆ การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้กับบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นได้เมื่ออยู่ในบริบทดังนี้ การสนทนาและอภิปรายเรื่องบริบทของการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในปี ค.ศ.1961 ของ Mel Rhodes ได้บรรยายเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ในการแก้ไขปัญหประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ (1) บุคคล(Persons) ลักษณะของบุคคลที่มีส่วนช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (2)กระบวนการ (Process) วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหา สามารถวิเคราะห์กระบวนการที่ใช้ในการแก้ปัญหาได้ว่าสร้างสรรค์หรือไม่ เช่นการใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (3) ผลผลิต(Product) สิ่งที่ได้จากบุคคลและกระบวนการเช่น ทฤษฎี การแก้ปัญหา ความคิดแปลกใหม่ การบริการ สิ่งประดิษฐ์ และ(4) แรงกดดันหรือสิ่งแวดล้อม(Press, Environment) เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการสนับสนุนให้เกิดการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา เช่น การให้กำลังใจ การสนับสนุนทรัพยากร ความคิดนี้ยังคงใช้ได้อย่างกว้างขวางจนถึงปัจจุบันนี้ สามารถกำหนดค่า สร้างการเรียนรู้ แรงกดดัน ความเข้าใจที่สำคัญในการเลี้ยงดูเด็กเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์ ทั้ง 4 องค์ประกอบนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์เช่น เปลี่ยนสังคม เปลี่ยนคน นวัตกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับองค์กรที่ต้องการเปลี่ยนแปลง ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 บริบทที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Reali, 2010)

2.6) กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ พอล ดี เรียลลี (Reali, 2010) รูปภาพของขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์จะเป็นรูปแบบเส้นตรง แต่ในทางปฏิบัติสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนในการแก้ไขปัญหทั้ง 7 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ 8

ภาพที่ 8 กระบวนการปัญหาเชิงสร้างสรรค์(Reali, 2010)

(1) ขั้นการอำนวยความสะดวก (facilitate) ในขั้นนี้เมื่อนักเรียนได้รับทราบประเด็นที่เป็นปัญหา ให้กลุ่มของนักเรียนสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในการแก้ปัญหา

(2) ขั้นจินตนาการอนาคต (imagine the future) ขั้นนี้เป็นขั้นที่กำหนดสถานะที่ปรารถนาในอนาคต ซึ่งเป็นขั้นที่ทำให้เข้าใจปัญหาได้ง่ายขึ้น ต้องการแก้ไขปัญหให้เป็นอย่างไร และเป็นการสร้างแรงจูงใจในการแก้ปัญหา

(3) ขั้นค้นหาคำถาม (find the questions) เป็นขั้นที่ระบุปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข หนึ่งปัญหา หรือมากกว่าหนึ่งปัญหาก็ได้ ในรูปแบบปัญหาสั้นๆ ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในขั้นจินตนาการอนาคต

(4) ขั้นรวบรวมความคิด (generate ideas) เป็นขั้นรวบรวมความคิดที่มีความหลากหลายสำหรับใช้แก้ไขปัญหที่ได้ระบุปัญหาไว้ในขั้นค้นหาคำถาม และเลือกวิธีคิด ที่มีคุณค่าเพื่อที่จะผลักดันให้กลุ่มนำวิธีนั้นไปใช้แก้ไขปัญหา

(5) ขั้นทักษะการแก้ปัญหา (craft solution) ในขั้นนี้กลุ่มของนักเรียนจะต้องใช้วิธีการตัดสินใจที่เป็นกลางและเลือกวิธีการแก้ปัญหที่จะนำไปใช้ โดยมีความเหมาะสมกับเวลา และมีทรัพยากรเพียงพอที่จะใช้แก้ปัญหด้วยวิธีนั้นได้ จากนั้นกลุ่มของนักเรียนร่วมกันอธิบายเพิ่มเติมในวิธีการแก้ปัญหที่ได้เลือกให้ชัดเจน

(6) ขั้นการเห็นพ้องกับการสำรวจ (explore acceptance) เมื่อสิ้นสุดขั้นนี้กลุ่มของนักเรียนจะต้องระบุผู้ที่สนับสนุนกับวิธีแก้ปัญหที่กลุ่มของนักเรียนได้เลือก และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ปัญหที่กลุ่มได้เลือก จากนั้นนักเรียนในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นอีกครั้งในการที่เลือกหรือไม่เลือกวิธีการแก้ปัญหานี้เพราะอะไร เพื่อเป็นการเพิ่มวิธีการแก้ปัญหที่กลุ่มได้เลือกให้ดียิ่งขึ้นและลดแรงต่อต้านสำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วย

(7) ขั้นการวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (plan for action) ในขั้นนี้กลุ่มของนักเรียนจะต้องสร้างแผนปฏิบัติการ ระบุว่าจะต้องทำอะไร เมื่อไหร่และใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็น

ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ เครื่องมือที่ใช้ขั้นตอนนี้คือ RACI chart คือการกำหนดหน้าที่ของแต่ละบุคคล โดย RACI ย่อมาจาก responsible บุคคลที่มีหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบในการแก้ปัญหา, accountable บุคคลที่มีหน้าที่ในการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา, Consulted บุคคลที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา และ Informed บุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาเรื่องนั้นๆ

2.7) บริบทและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา (Isaksen et al., 2011) บริบทที่สำคัญสำหรับการส่งเสริมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มี 3 องค์ประกอบดังนี้ (1) ความพร้อม(Readiness) เช่น วัฒนธรรมองค์การ(culture), บรรยากาศองค์การ (climate), และประสบการณ์เดิม (history) (2)ความเต็มใจ (Willingness) เช่น การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ (strategic), การให้ความสำคัญจากองค์การ (priority), การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (change leadership) และ การมีความกระตือรือร้นให้ความสำคัญ(energy) และ(3) ความสามารถ (ability) เช่น ความสามารถด้านเวลา (time), ความสนใจ (attention) และ ทรัพยากรที่ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (resources)

Isaksen et al. (2011) ได้เปรียบเทียบสิ่งที่กระตุ้นและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ และแสดงข้อมูลในตารางที่ 4 จากการทำการทดลองและประสบการณ์ กับกลุ่มที่แตกต่างหลากหลาย

ตารางที่ 4 สิ่งที่กระตุ้นและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา

สิ่งที่กระตุ้น	สิ่งที่เป็นอุปสรรค
ความเป็นอิสระและการควบคุมโดยสามัญสำนึก(Freedom and sense of control)	ระบบราชการที่มากเกินไป(Overly bureaucratic)
การให้กำลังใจ (Encouragement)	การประเมินผลที่เข้มงวดเกินไป (Evaluation too harsh or premature;not constructive)
บรรยากาศความร่วมมือ (Collaborative atmosphere)	การขาดแคลนทรัพยากร (Insufficient resources)
ความท้าทาย (Challenge)	การกดดันทางด้านเวลามากเกินไป (Excessive time pressure)
การเอาใจใส่ที่ลงตัวและการให้รางวัล (Appropriate recognition and rewards)	การเน้นย้ำถึงสถานะที่เป็นอยู่ (Emphasis on status quo)

สิ่งที่กระตุ้น	สิ่งที่เป็อุปสรรค
การเปิดโอกาสให้ทำสิ่งที่แตกต่าง (Open to trying something different)	การมุ่งเน้นทางด้านการเมืองภายในมากเกินไป (Too much focus on internal politics)
ความสามารถที่จะไม่เห็นด้วยกับสิ่งต่างๆโดยปราศจากความคิดเห็นส่วนตัว (Ability to disagree about issues without personalizing them)	ระเบียบวาระที่ซ่อนเร้น (Hidden agendas)
ความสำคัญ ความคุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป หรือ การทำโครงการหรืองานที่มีความหมายอย่างต่อเนื่อง (Important, worthwhile, or meaningful project or tasks to work on)	

กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ Isaksen et al. (2011) ได้พัฒนากระบวนการแก้ปัญหาให้ดียิ่งขึ้นโดยการร่วมกันคัดเลือกรูปภาพ เพื่อสร้างแผนภาพกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้มีความเป็นสากล เป็น 3 องค์ประกอบ 1) การเข้าใจความท้าทาย (understanding the challenge) ประกอบด้วย การสร้างโอกาส (constructing opportunities) การสืบค้นข้อมูล (exploring Data) และการกำหนดปัญหา (framing problems) 2) การรวบรวมความคิด (generating ideas) 3) การวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (preparing for action) ประกอบด้วย การพัฒนาวิธีแก้ปัญหา (developing solutions) และการสร้างการยอมรับความคิดเห็น (building acceptance)

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการแก้ปัญหา จะต้องคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน อยู่ในขอบเขตความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน มีกิจกรรมหรือสิ่งเร้าให้นักเรียนมองเห็นปัญหา ครูแนะนำวิธีการ การวางแผนการแก้ปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล และการประเมินผลให้นักเรียนเข้าใจ ส่งผลให้นักเรียนสามารถดำเนินการตามกระบวนการแก้ปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8) การจัดการเรียนรู้แบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554) ความซับซ้อน และความเป็นพลวัตของสังคมในปัจจุบันก่อให้เกิดผลที่ตามมาอย่างหลากหลายทั้งด้านบวกและด้านลบ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ความเจริญทางด้านทางการแพทย์ ระบบการเมืองการปกครอง รวมถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านอุปโภคบริโภค ทำให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในขณะที่เดียวกัน สิ่งที่มาพร้อมกับความเจริญด้านต่างๆนั้นคือ ปัญหา ทั้งระดับนานาชาติจนถึงระดับบุคคล เช่น สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ระบบการเมืองการปกครอง การบริหารและการพัฒนา การคอร์รัปชัน อาชญากรรม การทะเลาะวิวาท ความเครียด การตั้งครรภ์ หรือปัญหาการฆ่าตัวตาย มนุษย์ต้องปรับตัวและแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ความสามารถและทักษะการ

แก้ปัญหาจึงเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมในปัจจุบัน เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ซับซ้อนและก้าวกระโดดนั่นเอง การทำงาน การดำเนินชีวิตย่อมประสบปัญหา ทั้งปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึก และปัญหาที่เห็นเป็นรูปธรรม ปัญหาเป็นเสมือนกำแพงกั้นที่ไม่ให้บุคคลได้ไปถึงเป้าหมาย บุคคลที่มีความสามารถในการแก้ปัญหานั้นย่อมมีโอกาสที่จะไปสู่เป้าหมายได้ดีกว่าผู้ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ความสามารถในการแก้ปัญหามีการฝึกฝนได้ และการฝึกฝนความสามารถและทักษะการแก้ปัญหาจึงต้องเป็นหน้าที่ของครู เนื่องจากครูมีหน้าที่ในการปลูกฝังทั้งความรู้และทักษะชีวิตให้ผู้เรียนอย่างเด่นชัดที่สุด ครูมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ความรู้ พัฒนาทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนเช่น การเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนะนำวิธีการเสาะแสวงหาความรู้ ปลูกฝังจิตวิญญาณ คุณงามความดีและถ่ายทอดลักษณะที่พึงประสงค์ การปลูกฝังการแก้ปัญหาย่างนั้น ครูสามารถทำได้ 2 แนวทาง คือ การแยกฝึกทักษะการแก้ปัญหเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีข้อดีคือ ครูสามารถเติมเนื้อหา รายละเอียดของปัญหา และกระบวนการแก้ปัญหานั้นให้นักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนแนวทางที่สองได้แก่ การแทรกการฝึกทักษะการแก้ปัญหานั้นในกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ซึ่งแนวทางที่สองนี้มีข้อดีคือ ครูสามารถทำได้ตลอดเวลา รวมถึงไม่เสียเวลาในการคัดแยกนักเรียนออกจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรด้วย การจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ เป็นแนวทางการแก้ปัญหาวีธีหนึ่ง ซึ่งได้ผ่านการศึกษาและวิจัยมา เป็นกระบวนการแก้ปัญหานั้นอิงกับสาระการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยฝึกให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับปัญหา ฝึกการมองปัญหาโดยใช้ทั้งความรู้สึก และมุ่งแก้ปัญหา ทำให้การดำเนินการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ จึงน่าจะเป็นแนวทางให้ครูได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้ต่อไป

การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ คือกระบวนการแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือเป็นขั้นตอนของการบรรลุความต้องการ หรือวัตถุประสงค์โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ญาณ การใช้ความคิดทั้งสองที่กล่าวถึงได้แก่ ผู้แก้ไขปัญหานั้นจะใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดวิธีการแก้ปัญหานั้นให้ลึกและมีความหลากหลายโดยปราศจากการตัดสินว่าดีหรือถูกต้องหรือไม่ จากนั้นจึงประเมินและเลือกวิธีการแก้ปัญหานั้นโดยใช้การคิดวิจารณ์ญาณเพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหานั้นที่ดีที่สุด พร้อมทั้งนำวิธีการแก้ปัญหานั้นมาวางแผนการแก้ปัญหานั้นเบื้องต้น บริบทและทรัพยากรที่มีอยู่ และนำแผนการแก้ปัญหานั้นไปปฏิบัติ โดยเชื่อมั่นว่าสามารถแก้ปัญหานั้นและกำกับตนเองขณะทำการแก้ปัญหานั้นได้ เพื่อสามารถแก้ปัญหานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การเข้าถึงปัญหา เป็นขั้นของการทำความเข้าใจ รับรู้ความท้าทายที่จะแก้ปัญหานั้นจากสถานการณ์ การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน การระบุปัญหาที่แท้จริงและวางเป้าหมายในการแก้ปัญหานั้น ซึ่งสามารถเลือกใช้ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือใช้ทุกขั้นตอนตามความ

ชัดเจนของปัญหา ซึ่งมีดังต่อไปนี้ การเห็นความสำคัญ เป็นขั้นตอนการระบุและอธิบายความสำคัญ ของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในมุมมองของตนเองและผู้อื่น การสร้างความคิดที่เหมาะสมต่อปัญหา การสำรวจข้อมูล เป็นการศึกษารายละเอียดของสถานการณ์หรือการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ สถานการณ์มีความชัดเจน ประกอบด้วย การศึกษาลักษณะและสาเหตุของสถานการณ์ที่เป็นปัญหา รวมถึงความเกี่ยวข้องกับปัญหาอื่น โดยใช้การสำรวจข้อมูล ประเมินและเลือกใช้ข้อมูลที่ได้จาก การศึกษา การระบุปัญหา เป็นการตัดสินใจว่าสถานการณ์ที่ศึกษานั้น ปัญหาใดเป็นปัญหาที่ต้องนำมา แก้ไขหรือเรียกว่าเป็น “ปัญหาที่แท้จริง” พร้อมกับวางเป้าหมายในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 การคิดวิธีการแก้ปัญหา เป็นการคิดหาวิธีแก้ปัญหาให้มากที่สุด โดยไม่มีการตัดสินใจว่า ความคิดนั้นผิดหรือถูก ใช่หรือไม่ใช่ รวมถึงการปรับวิธีการแก้ปัญหาจากแนวคิดการแก้ปัญหาของ ผู้อื่น

ขั้นที่ 3 การเลือกและเตรียมการ คือการทำให้วิธีการแก้ปัญหามีความชัดเจนในการปฏิบัติ มากยิ่งขึ้น โดยการประเมินวิธีการแก้ปัญหานั้นได้วิธีการที่ดีที่สุด จากนั้นจึงพิจารณาสิ่งสนับสนุนและ อุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในกระบวนการแก้ปัญหาโดยมีขั้นตอนดังนี้ การเลือกวิธีการแก้ปัญหา เป็นการคัดเลือกวิธีแก้ปัญหาโดยใช้เกณฑ์ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา การคาดการณ์ผลกระทบ เป็นการ ระบุเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งที่เป็นอุปสรรคและสิ่งสนับสนุนในระหว่างการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 การวางแผนการแก้ปัญหา คือการวางแผนทางการแก้ปัญหาโดยใช้ความสามารถและ ข้อจำกัดของบุคคล รวมถึงบริบท เงื่อนไข ทรัพยากร และอุปสรรค โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ การ ประเมินงาน เป็นการระบุแนวทางและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหาภายใต้ เงื่อนไข ข้อจำกัด บริบท ข้อมูล หรือสิ่งสนับสนุนในการแก้ปัญหา การออกแบบกระบวนการ เป็นการวางแผนขั้นตอนและ กิจกรรมการแก้ปัญหา จากการแนวทางและทรัพยากรที่มีอยู่และแบ่งหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 5 การลงมือปฏิบัติ เป็นการนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติจริง มีการกำกับตนเองในการ แก้ปัญหา การเปรียบเทียบกิจกรรมและผลการแก้ปัญหากับเป้าหมายที่วางไว้ มีการสังเกตและบันทึก พฤติกรรมการแก้ปัญหา เมื่อการแก้ปัญหาเป็นไปตามที่วางแผนไว้ก็ให้การเสริมแรงแก่ตนเอง ซึ่งขั้น ตอนนี้ประกอบด้วย การลงมือปฏิบัติ เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผน สังเกตและสะท้อนระหว่าง การแก้ปัญหา รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการแก้ปัญหาให้เหมาะสมมากขึ้น การเผชิญปัญหา เป็นการกำกับ ตนเองระหว่างการแก้ปัญหาประกอบด้วย การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตน เปรียบเทียบกับ เกณฑ์ที่ตั้งไว้ การควบคุมตน และเสริมแรงตนเอง ขั้นตอน หลักการ และแนวปฏิบัติดังนี้

แนวคิดพื้นฐาน การจัดการเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหายังสร้างสรรค์เป็นแนวคิดหนึ่งของการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) โดยใช้ปัญหาหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นตัวกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ที่อาศัยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความคิด วิเคราะห์ (Critical Thinking) ในการแก้ปัญหา (Problem Solving) โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม

การเรียนรู้รายบุคคล (Individual) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกัน (Cooperatives Learning) มีการบันทึก และการอภิปราย การสร้างความรู้หรือบรรลุดจุดมุ่งหมายด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมที่มีความสมดุลทั้งอารมณ์และประสิทธิผลของการแก้ปัญหา โดยครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่ประกอบด้วย การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดวิจารณ์ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย

หลักการ และแนวปฏิบัติของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

(1) ขั้นรับรู้ปัญหา หลักการ การจัดการเรียนรู้อันนี้นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่แสดงถึงปัญหาหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้จากการกระตุ้นของครู มีการสร้างความท้าทายต่อการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ในสถานการณ์นั้น นักเรียนมีความคิดที่เหมาะสมกับปัญหา ระบุปัญหาที่แท้จริงจากสถานการณ์หรือเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ในครั้งนั้นๆ ประเด็นสำคัญคือ การสร้างสถานการณ์ของครูที่จะต้องสามารถยกสถานการณ์ที่นักเรียนได้ใช้ความรู้จากสาระการเรียนรู้ หรือตัวชีวิตที่จะสอนมาเป็นปัญหาที่จะให้นักเรียนได้วิเคราะห์ และแก้ไข แนวปฏิบัติ ครูสร้างให้สถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวชีวิตและสาระการเรียนรู้ให้กับนักเรียน แล้วครูและนักเรียนตั้งคำถามต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยครูอาจจะให้ข้อมูลแก่นักเรียนเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การระบุปัญหาที่แท้จริง (ซึ่งเป็นปัญหาที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามตัวชีวิตและสาระการเรียนรู้) ครูควรให้นักเรียนตั้งเป้าหมายในการแก้ปัญหาหรือระบุว่าต้องการเรียนรู้ในเรื่องใด ขั้นตอนนี้ครูต้องฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิด 2 ประการคือ (1) ความคิดสร้างสรรค์ ในการคิดเกี่ยวกับรายละเอียดของสถานการณ์ให้มาก ให้นักเรียนคิดแตกต่าง (ซึ่งครูอาจจะใช้คำถามว่าแล้วอย่างอื่นละ คนอื่นคิดอย่างไร ถามอย่างไร) รวมถึงการให้นักเรียนตั้งคำถามที่หลากหลาย และ (2) ความคิดวิจารณ์ โดยให้นักเรียนศึกษารายละเอียดของปัญหา และระบุปัญหาที่แท้จริง (ซึ่งอาจจะสร้างเกณฑ์ในการตัดสินว่าสิ่งใดเป็นปัญหาเช่น มุมมองของคนอื่น ความจำเป็นเร่งด่วน) ซึ่งปัญหาที่นักเรียนระบุมานั้นจะต้องมีลักษณะที่สามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา หรือสามารถทดสอบสมมุติฐานได้ นักเรียน แสดงออกโดยการตั้งคำถามที่มีต่อสถานการณ์ที่ครูสร้างขึ้น สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกรณีสถานการณ์นั้นไม่ชัดเจน ฝึกการวิเคราะห์และคัดเลือกปัญหาที่ต้องแก้ อธิบายรายละเอียดและความสำคัญของสถานการณ์ วางเป้าหมายในการแก้ปัญหาหรือกำหนดเนื้อหาที่ต้องเรียนรู้และค้นคว้า

(2) **ขั้นระดมความคิด** หลักการ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาเป็น สิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง รายบุคคลและใช้กระบวนการกลุ่ม จะทำให้สามารถฝึกความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างดี โดยจะต้องหลุด ออกจากกรอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ก่อน แนวปฏิบัติ ครู ต้องฝึกความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียน โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิธีการแก้ปัญหาให้มากในระดับบุคคล และนำเสนอ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในกลุ่ม คือ (1) ให้นักเรียนการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาของตนเอง ครูจะกระตุ้นนักเรียนด้วย คำถามเช่น จากปัญหาที่นักเรียนพบ หรือเป้าหมายงานของกลุ่มเราจะมีวิธีการแก้ปัญหาเพื่อไปให้ถึง จุดหมายอะไรบ้าง ถ้าไม่ใช้วิธีการนี้จะใช้วิธีการอื่นได้หรือไม่ แล้วถ้าคิดตรงกันข้ามกับวิธีนี้ละ หรือ ถ้า เราทำให้สะดวกขึ้น หรือทำให้เป็นขั้นตอนจะมีวิธีการอย่างไร (2) จัดกิจกรรมให้รวมวิธีการแก้ปัญหา ครูให้นักเรียนจะได้นำเสนอวิธีการแก้ปัญหาของตนเอง และรับฟังวิธีการแก้ปัญหาของเพื่อน จากนั้น คือนักเรียนจะสร้างวิธีการแก้ปัญหาใหม่ โดยการรวมจุดดีจุดเด่นของแต่ละวิธีเป็นวิธีการใหม่ของกลุ่ม นักเรียน ต้องคิดวิธีการแก้ปัญหาของตน แล้วเลือกและนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาให้สมาชิกในกลุ่ม และ แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนในกลุ่ม ช่วยกันสร้างวิธีการแก้ปัญหาใหม่ โดยการบูรณาการวิธีการ แก้ปัญหาของตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม อธิบายลักษณะการแก้ปัญหาของกลุ่ม พร้อมทั้งอธิบาย เหตุผลของการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

(3) **ขั้นวางแผน** หลักการ เมื่อนักเรียนได้คัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาแล้ว การวางแผนแก้ปัญหา โดยการคิดว่า จะใช้อะไรในการดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาบ้าง และคาดว่าในระหว่างการแก้ปัญหา จะเกิดอะไรขึ้น ทั้งสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ปัญหา และสิ่งที่สนับสนุนการแก้ปัญหาให้ลุล่วงสำเร็จ จะช่วยให้การแก้ปัญหาไปอย่างถูกต้อง และช่วยลดความเสี่ยงในการแก้ปัญหา ส่งผลให้การแก้ปัญหา ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ แนวปฏิบัติ ครู ตั้งคำถามในขณะที่นักเรียนกำลังวางแผน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความคิดสร้างสรรค์เช่น แล้วมีขั้นตอนที่สำคัญอีกหรือไม่ อะไรที่ต้องใช้บ้าง อาจจะมีอะไรขึ้นบ้าง หรือแม้แต่การที่ครูให้นักเรียนตั้งคำถามในกลุ่มเพื่อที่จะทำให้เกิดการวางแผน อย่างละเอียดเช่น ลองตั้งคำถามเพื่อที่จะได้ตอบในการวางแผนการแก้ปัญหา ในด้านการคิด วิเคราะห์ญาณครูต้องให้เด็กนักเรียนได้พิจารณาว่าแผนที่วางไว้มีความชัดเจนหรือไม่ และแผน สอดคล้องกับบริบท เงื่อนไข และทรัพยากรรวมถึงปัจจัยสนับสนุน สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น หรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องให้นักเรียนได้นำเสนอแผนการแก้ปัญหาที่วางไว้เพื่อจะได้ฝึกการอธิบายและ แลกเปลี่ยนแนวคิดของแต่ละกลุ่มด้วย นักเรียนระบุขั้นตอนและกิจกรรมการแก้ปัญหา รวมทั้งระบุ ทรัพยากรที่ต้องใช้ภายใต้เงื่อนไขและปัจจัยที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการแก้ปัญหา ขั้นตอนนี้ให้วาง ขั้นตอนการแก้ปัญหาให้ชัดเจนมากที่สุดและแบ่งหน้าที่ นอกจากนี้ให้นักเรียนต้องแลกเปลี่ยนแผนการ แก้ปัญหาระหว่างกลุ่ม ซึ่งเน้นการอภิปรายระหว่างกลุ่ม

(4) **ขั้นปฏิบัติ** หลักการ นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เปรียบเทียบผล และกระบวนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเป้าหมายที่วางไว้ การกำกับตนเองและเสริมแรงตนเอง แนวปฏิบัติ ครู การกำกับนักเรียนให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ถามและดูแลนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ ครูอาจจะให้นักเรียนรายงานการทำกิจกรรมด้วยปากเปล่า และรายละเอียดของกลุ่มพร้อมทั้งควบคุมชั้นเรียนด้วย รวมถึงให้การเสริมแรงหรือสอนวิธีการเสริมแรงตนเองให้แก่ นักเรียน นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ บันทึกกิจกรรมการแก้ปัญหาในแต่ละขั้นตอน การเปรียบเทียบสิ่งที่ปฏิบัติกับเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงการให้กำลังใจตนเองขณะลงมือแก้ปัญหา

(5) **ขั้นสรุปและกรองความคิด** หลักการ การสรุปองค์ความรู้ทางด้านเนื้อหาจากการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการที่สรุปขั้นตอนการแก้ปัญหา วิเคราะห์จุดดี จุดบกพร่องของเนื้อหาความรู้และกระบวนการแก้ปัญหา จะทำให้เกิดการพิจารณาจุดดี จุดเด่นของการแก้ปัญหา เพื่อการนำไปสู่การแก้ปัญหาในครั้งต่อไปได้ เป็นการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหอย่างต่อเนื่อง แนวปฏิบัติ ครูกระตุ้นให้นักเรียนได้นำเสนอทั้งในส่วนของความรู้และวิธีการแก้ปัญหามาจากการปฏิบัติ รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมและความคิดของนักเรียน กระตุ้นนักเรียนให้คิดต่อไปว่าจะวิเคราะห์ความรู้และขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ผ่านมาว่ามีผลดีผลเสียอย่างไร และถ้าจะปฏิบัติงานต่อไปในลักษณะเดียวกันจะอย่างไร พร้อมกับบอกแนวทางปรับใช้ในชีวิตประจำวันด้วย นักเรียน สรุปความรู้และขั้นตอนการแก้ปัญหาได้ ซึ่งอาจจะแสดงออกโดยการเล่าให้เพื่อนฟัง การนำเสนอหน้าชั้นเรียน นอกจากนี้ยังต้องสามารถอธิบายหรือแสดงให้เห็นว่าได้เข้าใจในเนื้อหาและกิจกรรมที่ผ่านมา ให้คำแนะนำหรือปรับใช้เนื้อหาหรือกระบวนการในเรื่องอื่นๆ

ทักษะของครูที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ครูจะต้องฝึกฝนและใช้ทักษะดังนี้

(1) **เข้าใจกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์** หลักการ การเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จะช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากกระบวนการในกิจกรรมการเรียนรู้ถูกปรับมาจากขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จากครูจะถูกถ่ายทอดไปยังนักเรียน แนวปฏิบัติ ครูศึกษาหลักการ ขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในคู่มือ จากนั้นจึงทำแบบฝึกในภาคผนวกที่ 1 ซึ่งมีแนวทางการตอบคำถามอยู่ หลังจากนั้นจึงนำแนวทางการแก้ปัญหาไปทดลองใช้จริง

(2) **เร้าความสนใจของนักเรียน** การท้าทายต่อวัตถุประสงค์หรือปัญหาหลักการ การเร้าความสนใจด้วยสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและใส่ใจต่อปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนใส่ใจหรือสนใจ จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้ จนบรรลุวัตถุประสงค์

การสร้างความสนใจในการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีหลายขั้นตอน ตั้งแต่การสร้างความสนใจด้วยสถานการณ์ การสร้างความสนใจด้วยคำถาม รวมถึงบุคลิกภาพของครู แนวปฏิบัติ ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจและพร้อมที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม โดยใช้สถานการณ์ที่สอดคล้องกับตัวชีวิตและสาระการเรียนรู้ที่ปรากฏในหลักสูตร หรือการถามเพื่อให้นักเรียนได้คิดและสนใจ ทำความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน ครูต้องคล่องแคล่วและมีอารมณ์ขัน ครูต้องมีความตั้งใจในการสอนและเตรียมการสอนอย่างดีทั้งเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

(3) การวางเป้าหมาย หลักการ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่นักเรียนจะใช้ยึดเพื่อประเมินความสำเร็จของกิจกรรมการเรียนรู้ หรือในการแก้ปัญหา เกิดแรงจูงใจหรือกำลังใจในการเรียนรู้ นักเรียนก็จะพยายามเรียนรู้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ ดังนั้นควรทำให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีเป้าหมาย และประเมินตนเองจากความสำเร็จตามเป้าหมาย แนวปฏิบัติ ครูอาจจะถามนักเรียนว่า ทำดีที่สุดแล้ว ในการเรียนรู้เรื่องนี้สิ่งทีนักเรียนต้องการคืออะไร แล้วสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่เรียนอย่างไร โดยที่เป้าหมายนั้นครูอาจจะแนะนำให้นักเรียนทราบว่าการวางเป้าหมายนั้นนั้นจะต้องพิจารณาจาก 4 ประการคือ ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ การบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และ ความชัดเจน โดยที่ควรเป็นเป้าหมายระยะสั้นที่สุด ซึ่งใช้เวลาไม่เกินชั่วโมงเรียนนั้น เพราะจะทำให้นักเรียนเห็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดกำลังใจในการเรียนเนื้อหาต่อไป

(4) ฝึกการคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณหลักการ การฝึกความคิดระดับสูงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ต้องพัฒนาให้นักเรียนที่ได้ใช้ทักษะทางความคิดระดับสูงเป็นประจำ คือการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ญาณ แนวปฏิบัติ การฝึกความคิดระดับสูงนั้นครูอาจจะจัดกิจกรรมได้หลายกิจกรรม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เช่น ให้นักเรียนบอกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งที่ศึกษาตามที่สังเกตให้ได้มากที่สุด มีการเชื่อมโยงลักษณะจากการสังเกตกับลักษณะที่เคยรู้มาก่อนหรือจากประสบการณ์เดิม หรืออาจจะให้นำของอย่างน้อย 2 สิ่งที่จะเปรียบเทียบมาจัดให้อยู่บนฐานเดียวกันตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การเลือกปัญหาที่แท้จริง และการเลือกวิธีการแก้ปัญหาด้วยเกณฑ์ที่สร้างขึ้น บางครั้งอาจจะให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงเรื่องที่คิดกับความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็นของตนอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหา สาเหตุของปัญหาจำนวนมาก โดยที่ครูต้องหาตัวอย่างของประเภท ชนิด แบบ ลักษณะของสิ่งที่คิดเพื่อช่วยให้นักเรียนขยายข้อมูลของประเด็นที่คิดให้ได้รายละเอียด เพิ่มมากขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนอธิบายความเข้าใจของตนในเรื่องที่รู้ ยกตัวอย่างและตอบคำถามในเรื่องนั้นทั้งในกลุ่มและการนำเสนอในชั้นเรียน ครูอาจจะจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พิจารณาทางเลือกการแก้ปัญหาหรือแม้แต่

การหาข้อมูลที่จะทำให้ปัญหามีความชัดเจน โดยพิจารณาข้อมูลโดยใช้หลักเหตุผลและระบุทางเลือกที่หลากหลาย มีกระบวนการประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการคิด ทางกว้าง คิดทางลึกซึ่ง คิดอย่างละเอียด เพื่อการระบุเป้าหมายหรือปัญหาที่ต้องการตัดสินใจนำเสนอ วิพากษ์วิจารณ์ ท้ายสุดต้องมีการเผยแพร่ผลงาน

(5) การอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักการ นักเรียนต้องมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม เมื่อนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เพื่อนนำเสนอจะเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดระดับสูง ฝึกการใช้ภาษา และได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดเจ้าของความคิดจะได้นำความคิดนั้นมาปรับปรุงขั้นตอนหรือกระบวนการแก้ปัญหาของตนเอง รวมทั้งคนที่ฟังเพื่อนแสดงความคิดเห็น จะได้ปรับปรุงข้อบกพร่องที่มีลักษณะคล้ายกันในงานของตนได้ แนวปฏิบัติ ครูเป็นผู้สังเกตการณ์ และกระตุ้นความคิดแก่นักเรียนขณะทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสังเกตการแสดงออกของนักศึกษาทุกคน ให้กำลังใจนักศึกษาช่วยกันอภิปราย ป้องกันนักศึกษาพูดนอกกลุ่ม นอกทาง ใช้คำถามเปิดในการกระตุ้น ตักเตือน แก้ไข ครูต้องสามารถประเมินได้ว่าในเนื้อหาการอภิปรายของนักเรียนนั้น กลุ่มได้บรรลุตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการแก้ปัญหานั้นเอง นอกจากนี้ ครูควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการ อภิปราย เลขานุการผู้จดบันทึก และผู้รักษาเวลา และพิจารณาว่าสมาชิกกลุ่มทุกคนมีความเข้าใจตรงกันว่าตน มีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องช่วยให้กลุ่มทำงานได้สำเร็จ มิใช่ปล่อยให้เป็นการรับผิดชอบของสมาชิกเพียงบางคน เช่น ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ชักถามโต้แย้ง สนับสนุน ช่วยไม่ให้ กลุ่มออกนอกเรื่อง และสรุป ครูควรให้รู้ค่าแนะนำก่อนถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง ไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่ง ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็น มิฉะนั้นการอภิปรายอาจเยิ่นเย้อ และประเด็นที่อยู่ท้าย ๆ จะไม่ได้รับการอภิปราย

(6) กำกับติดตาม ให้คำปรึกษา ชี้แนวทางและต่อยอดความรู้ หลักการ การสร้างความใกล้ชิดกับนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรม เนื่องจากนักเรียนย่อมประสบปัญหา การช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนทั้งในขณะทำกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม จะช่วยให้นักเรียนไปสู่เป้าหมายในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจะชี้ให้เห็นการปฏิบัติของนักเรียนเมื่อเทียบกับเป้าหมาย มีการสอบถาม การให้คำแนะนำ และนำความรู้ ประสบการณ์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นกระตุ้นให้เขาต่อยอดความรู้ และวางแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหาต่อไป แนวปฏิบัติ ครูมีบทบาทในการกำกับติดตามนักเรียนทุกคนทุกกลุ่ม ว่าทำกิจกรรมอย่างไร ครบหรือไม่ เป็นไปตามความมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ ประสบปัญหาหรือไม่ พร้อมกับชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งการให้นักเรียนต่อยอดความรู้ที่ค้นพบจะช่วยให้นักเรียนเกิดบุคลิกการแสวงหาความรู้ อาจจะใช้การยกตัวอย่าง การสอบถามนักเรียน ครูอาจจะทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนทำตามเพื่อต่อยอดกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น

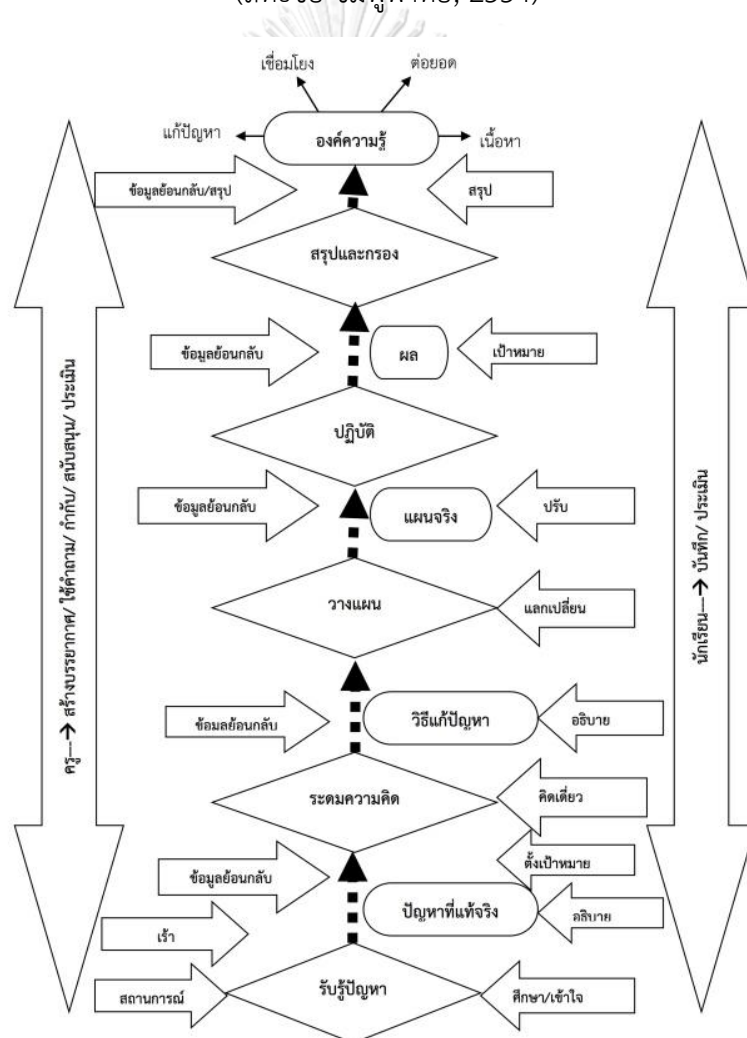
(7) ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย หลักการ การจัดการเรียนรู้ไม่ควรเน้นแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นหนังสือเพียงอย่างเดียว ควรให้นักเรียนได้ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ใกล้ตัวให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ห้องสมุดของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ รวมทั้งแหล่งสืบค้นจากภายนอกเช่น ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนกำลังศึกษา อินเทอร์เน็ต ซึ่งระบบเครือข่ายต้องเอื้อต่อการสืบค้นของนักเรียนด้วย แนวปฏิบัติ ควรตรวจสอบถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นกับนักเรียนว่า สถานการณ์มีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด แต่ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง และจะค้นได้จากแหล่งใด ครูอาจจะต้องมีข้อมูลมาให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมบ้าง รวมถึงแหล่งของการสืบค้น นอกจากนี้ครูจะต้องให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่สืบค้นด้วย

(8) การตั้งคำถาม หลักการ การตั้งคำถามเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่จะสนองความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน ช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ ช่วยเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ในที่นี้แบ่งตามประเภทผู้ใช้ได้ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นครูถามนักเรียน และส่วนที่นักเรียนถามตนเองเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบ ปัญหาแนวปฏิบัติ ครูถามเพื่อสร้างความสนใจเข้าสู่บทเรียน และเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในบทเรียน คำถามควรเป็นคำถามประเภทความจำง่าย ๆ ถามให้อธิบายเหตุผล ถามให้สรุปเหตุผลหรือหลักการ หรือกล่าวได้ว่าจะต้องใช้ทั้งความถามระดับพื้นฐานคือถามเกี่ยวกับความจำ รายละเอียด และคำถามขั้นสูงคือถามให้วิเคราะห์สังเคราะห์ ตัดสิน ครูควรคำนึงถึงว่าประสบการณ์ของครูกับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ต้องมีการใช้เวลาแก่นักเรียนในการตอบ พยายามถามนักเรียนให้ทั่วถึง พยายามช่วยเหลือให้นักเรียนที่ไม่เคยเสนอตัวตอบคำถามเลย เมื่อนักเรียนตอบถูก ครูต้องให้การเสริมแรงที่เหมาะสม เช่น ยิ้ม พยักหน้า ชม ในส่วนของนักเรียน ครูต้องฝึกให้นักเรียนสามารถสร้างคำถามกระตุ้นความอยากรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักทำทฤษฎีการเรียนรู้

(9) การให้ข้อมูลย้อนกลับหลักการ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรม ควรมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนจะได้ทราบว่าผลการทำกิจกรรมเป็นอย่างไร ซึ่งสิ่งที่ให้ย้อนกลับไปสู่นักเรียนนั้นควรมีทั้งเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนรู้ และกระบวนการแก้ปัญหาหรือขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้กับผลที่เกิดขึ้นและสามารถนำไปปรับปรุงในการเรียนครั้งต่อไปได้ แนวปฏิบัติ ครูจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับจากการทำกิจกรรมแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่ชัดเจนในพฤติกรรม สามารถเห็นได้ตรงกันทั้งครูและนักเรียน และควรเป็นข้อมูลที่มีทั้งข้อมูลในแง่บวก (positive feedback) และข้อมูลในแง่ลบ (negative feedback) ว่าพฤติกรรมหรือระดับความสามารถของเขาในส่วนใดที่เป็นไปในทางที่เหมาะสม แล้ว และพฤติกรรมหรือความสามารถในด้านใดที่เขาทำไม่ได้ถึงเกณฑ์ที่ครูตั้งไว้ ควรเปิดโอกาสให้เขาได้ แสดงความเห็นด้วยว่าเขาเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร มีแนวทางในการพัฒนาในส่วนใดที่เขาคิดว่าน่าจะ

ดำเนินการก่อน แนวทางในการพัฒนาในด้านใดที่เขาคิดว่าไม่สามารถทำได้ ควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในขณะที่ไม่ได้มีอารมณ์โกรธหรือฉุนเฉียว เลือกรางวัลที่อารมณ์ตนเป็นกลาง มีเจตนาที่ดีที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาอย่างเหมาะสม และทำโดยไม่มีการตัดสินว่าผู้เรียนคนนั้นดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด แต่เน้นที่พฤติกรรมหรือการแสดงออกของผู้เรียนคนนั้นๆ ว่าพฤติกรรมใดดี พฤติกรรมใดควรปรับปรุง ทั้งนี้สามารถสรุปเป็นภาพประกอบรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ภาพที่ 9 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
(สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554)

2.9) นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551) ได้วิจัยและพัฒนาแผนกิจกรรมโครงงานที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ (1) สร้างและพัฒนาแผนกิจกรรมโครงงานที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่ม และ

คุณภาพผลงาน ระหว่างนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงการที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงการแบบปกติ การวิจัยและพัฒนาใช้การทดลองแบบกึ่งทดลอง (quasi-experiment) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 19 คน มีการวัดผลก่อนการทดลองเพื่อใช้ตรวจสอบความเท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ (pretest-posttest control group design) เครื่องมือวิจัย คือ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์ แบบประเมินทักษะ การทำงานกลุ่ม แบบประเมินคุณภาพผลงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที (t-test dependent) การทดสอบไค-สแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายตัวแปร (MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนกิจกรรมโครงการที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่ออกแบบขึ้น ประกอบด้วย 16 แผนย่อย มีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้ (1.1) การทำความเข้าใจปัญหาซึ่งนักเรียนจะต้องค้นหาปัญหาแล้วคัดเลือกปัญหามาเป็นฐานในการคิดแก้ปัญหา (1.2) การก่อกำเนิดความคิดนักเรียนจะได้คิดสร้างผลงานอย่างหลากหลายแล้วคัดเลือกเป็นผลงานของกลุ่มเพียง 1 อย่าง (1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (1.4) การวางแผนปฏิบัติการโดยเขียนเป็นเค้าโครงของโครงการ (1.5) การลงมือทำโครงการโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มาหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำผลงาน (1.6) ประเมินงานและชิ้นงาน (1.7) การเขียนรายงาน (1.8) การนำเสนอโครงการ ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักเรียนออกแบบแบบการนำเสนออย่างหลากหลายสร้างสรรค์และน่าสนใจ (2) นักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงการที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มีความคิดสร้างสรรค์ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงการแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.10) ชญาภรณ์ พัวพานิช (2554) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้ร่วมกันด้วยระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 ที่มีต่อการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) เปรียบเทียบผลของการเรียนรู้ร่วมกันด้วยระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 กับผลของการใช้งานเว็บ 2.0 เพื่อสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่ใช้งานระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 ที่มีต่อระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาและวิชาเอกคอมพิวเตอร์การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 2716400 ประสบการณ์วิชาชีพครู และ 2716483 ปฏิบัติการวิชาชีพครู ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลองจำนวน 15 คน เรียนรู้ร่วมกันด้วยระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน ใช้งานเว็บ 2.0 สำหรับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือแบบประเมินผลงานจากการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และแบบสอบถามความพึงพอใจระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัธยฐานและค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า (1) นิสิตที่เรียนรู้ร่วมกันด้วยระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 มีคะแนนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านิสิตที่ใช้งานเว็บ 2.0 เพื่อสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นิสิตที่ใช้งานระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 มีความพึงพอใจต่อระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 โดยเฉลี่ยในระดับมาก

2.11) ฐานนี้ สีเนลียว (2553) ได้ศึกษาการนำเสนอรูปแบบการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อนำเสนอรูปแบบการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์ (2) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความคิดเห็น ได้แก่ อาจารย์ จำนวน 346 คน นิสิตนักศึกษา จำนวน 395 คนและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 27 คน กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองออกแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ เป็นอาจารย์สาขาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 4 คน อาจารย์สาขาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 1 คน ทดลองสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ กับนิสิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการออกแบบระบบทางกล 1 ปีการศึกษา 1/2553 จำนวน 58 คน ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า (1) รูปแบบการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ (1.1) เนื้อหาวิชาทางวิศวกรรมศาสตร์ เน้นเนื้อหาวิชาการสังเคราะห์และการออกแบบ (1.2) วัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 11 ข้อ (1.3) กลยุทธ์การเรียนการสอนที่ออกแบบตามหลักการการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ (1.4) บทบาทของอาจารย์ผู้สอนและนิสิตนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ตามกลยุทธ์ (1.5) กิจกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ (1.5.1) การใช้คำถาม (1.5.2) การคิดประดิษฐ์ (1.5.3) การเขียนแผนผังทางปัญญา (1.5.4) การระดมสมอง และเครื่องมือเว็บสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บ (ห้องสนทนา ประชุมทางไกลผ่านวีดิทัศน์ ข้อความสำเร็จรูปทันที ประชุมทางไกลบนเว็บ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กระดานข่าว บล็อก ประกาศเฉพาะกลุ่ม วิกี เฟสบุ๊ค (1.6) ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ ประมาณ 6-8 สัปดาห์หรือ 10-15 คาบการเรียนใน 1 ภาคการศึกษา (1.7) สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนและบนเว็บ และทรัพยากรการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ได้แก่ เอกสาร หนังสือและตำราประกอบการเรียนที่ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง สไลด์ ประกอบการบรรยาย ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เน้นการนำเสนอแนวคิดของการแก้ปัญหาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ แบบฝึกหัด เน้นการถามตอบเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหานั้นและฝึกปฏิบัติ (1.8) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ จิตภาพและสังคมภาพ (1.9) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทักษะการคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ แบบทดสอบทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนิสิตนักศึกษา แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์ สำหรับผู้ประเมิน และ 6 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ (2) การออกแบบเพื่อแสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ (3) การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทักษะการคิดสร้างสรรค์ (4) การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ (5) การประเมินทักษะการคิดสร้างสรรค์ (6) การควบคุมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ กลุ่มตัวอย่าง

ที่เรียนรายวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งได้รับการออกแบบตามรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนความสามารถทางการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีคะแนนความสามารถในการออกแบบผลงานสร้างสรรค์หลังเรียนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2.12) ปกเกศ ชนะโยธา (2557) ได้พัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ งานวิจัยนี้เสนอการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดจิตสาธารณะ การเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (2) การสร้างทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดฯ (3) การศึกษาผลการใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดฯ (4) การนำเสนอและรับรองการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 75 คน ระยะเวลาการทดลอง 1 ภาคการศึกษา ได้จากการเลือกอย่างเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้านคือ (1) มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นโยบายและวิสัยทัศน์, บุคลากร, เครื่องมือและทรัพยากร, กิจกรรมการเรียนการสอน (2) ชุมชนและสังคมสาธารณะ ประกอบด้วย แหล่งการเรียนรู้ ผู้รู้ในชุมชน และองค์กร หน่วยงานภายนอก (3) ขั้นตอนการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดฯ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ มีทั้งหมดจำนวน 11 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 การลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลในชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ชี้แจงการเรียนรู้ วิเคราะห์กำหนดประเด็น ที่จะศึกษา ขั้นที่ 2 เตรียมการและวางแผนก่อนการลงพื้นที่ ขั้นที่ 3 การลงพื้นที่สำรวจและรวบรวมข้อมูลจากชุมชน ขั้นที่ 4 การสะท้อนความคิดจากผลการปฏิบัติ ระยะที่ 2 การออกแบบสร้างสื่ออย่างสร้างสรรค์ ทดลองใช้ และประเมินผล ประกอบด้วย ขั้นที่ 5 การออกแบบและสร้างสื่อเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขั้นที่ 6 การนำสื่อไปทดลองใช้ ขั้นที่ 7 ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงผลงาน ระยะที่ 3 การเผยแพร่และเห็นคุณค่าของผลงาน ประกอบด้วย ขั้นที่ 8 การออกใบอนุญาตเพื่อเผยแพร่ ขั้นที่ 9 การเผยแพร่และนำไปใช้ ขั้นที่ 10 การประเมินผลสื่อทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด ขั้นที่ 11 ชื่นชมและเห็นคุณค่าของผลงานตนเอง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองคะแนนจิตสาธารณะและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองการใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

2.13) เสมอกาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์ (2557) ได้วิเคราะห์ปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการเรียนรู้แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning)

ที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (2) ศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบในกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และ (4) ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed methods research) แบบ Embedded design ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับนิสิตนักศึกษาศาสตรศึกษาศาสตร์ จำนวน 545 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเกตการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานจำนวน 1 รายวิชา พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนในรายวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินผลงาน แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลสมการโครงสร้าง และวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนเพื่อตรวจสอบความตรงของข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ (1) จากการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยเปรียบเทียบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีตัวแปรการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุ และโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีตัวแปรการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากจากการพิจารณาค่า Chi-square/df เท่ากับ 39.959 เท่า ประกอบกับค่าดัชนีความสอดคล้อง (AIC = 29387.991, GFI = .271, AGFI = .183, RMR = .0860) แสดงให้เห็นว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้สอนประยุกต์กลยุทธ์การเรียนการสอนที่หลากหลายเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และใช้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มากกว่าการบูรณาการ (2) จากการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นโมเดลที่สามารถปรับเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้เหมาะสมที่สุด โดยโมเดลที่พัฒนามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square 94.869, df = 77, p = .0816, GFI = .979, AGFI = 0.962, RMR = 0.0147, RMSEA = 0.0207) ซึ่งตัวแปรกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ได้ร้อยละ 29.1 โดยองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (b = .194, SE = .070) และการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีความสัมพันธ์กับกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (b = .702, SE = .031) นอกจากนี้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่า กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เป็น

กระบวนการที่ผู้สอนประยุกต์ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนตลอดภาคการศึกษา อาทิ การตั้งคำถาม การระดมสมอง การสร้างห้องเรียนที่ยืดหยุ่น เป็นต้น (3) จากการวิเคราะห์โมเดลความถดถอย ตัวแปรปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 10 ปัจจัย สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 23 โดยตัวแปรกิจกรรมการเรียนรู้เป็นตัวแปรเดียวที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($b = .137$) ทั้งนี้ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ อาทิ การศึกษาจากกรณีศึกษา การลงมือปฏิบัติ การทำโครงการเดี่ยวและกลุ่ม เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้

2.14) ญัฐพงษ์ กาญจนฉายา (2555) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนของนิสิต นักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพ ปัญหา ในการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนของนิสิต นักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ตามหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต และศึกษาศาสตร์บัณฑิต (2) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ (3) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ และ (4) เพื่อรับรองและนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ อาจารย์ 32 คน นิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 4-5 438 คน ชั้นปีที่ 2 38 คน และผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ใช้วิธีวิเคราะห์สถิติแบบบรรยาย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนเน้นการสอนแบบปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา เน้นให้ผู้เรียนสามารถ คิดวิเคราะห์ วิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล ยอมรับความคิดเห็นและคำวิจารณ์ของผู้อื่น มีการใช้สื่อที่มีความน่าสนใจและหลากหลายในการสนับสนุนการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา แต่ขาดการฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างหลากหลาย รอบด้าน มีการใช้กระบวนการกลุ่มช่วยในการจัดการเรียนการสอนน้อย และมีการมอบหมายงานทั้งปริมาณและคุณภาพยังไม่เหมาะสม (2) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนของนิสิต นักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์มี 5 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เนื้อหา ผู้เรียน ผู้สอน/ผู้ช่วยสอน เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล กระบวนการเรียนในรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นศึกษาเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ขั้นการเรียนรู้ตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อยคือ ขั้นการสาธิตทำความเข้าใจการเรียนรู้ตามหลักการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ และขั้นการปฏิบัติ และขั้นการประเมินผล ผลลัพธ์ของรูปแบบคือความสามารถในการแก้ปัญหาเชิง

สร้างสรรค์ ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า กลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่มี ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบไม่เปิดเผยตัว (Anonymous online learning) และกลุ่มการเรียนแบบเปิดเผยตัว (Non-anonymous online learning) ต่อระดับความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.15) สุพิรา ดาวเรือง (2555) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบนวิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบนวิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นงานวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(2)เว็บการเรียนตามรูปแบบฯ (3) แบบสังเกตร่องรอยบนวิกิ โดยผู้วิจัยได้ออกแบบจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปเป็นรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบนวิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีองค์ประกอบ 4 อย่าง ได้แก่ (1) สื่อการสอน (2) ระบบจัดการเรียนรู้ (3) การติดต่อสื่อสาร (4) การวัดและประเมินผล ขั้นตอนของรูปแบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนจุดมุ่งหมาย (2) ขั้นตอนเนื้อหา (3) ขั้นนำ (4) ขั้นตอนกิจกรรม (5) ขั้นตอนอภิปราย (6) ขั้นนำเสนอผลงาน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หลังการทดสอบค่าเฉลี่ยคะแนนอย่างมีนัยสำคัญสูงกว่าก่อนการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

2.16) อรวรรณ ต้นสุวรรณรัตน์ (2552) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ และแบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านความคิดสร้างสรรค์

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) การทดสอบค่าที (t -test) และวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากใบกิจกรรมการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ทางคณิตศาสตร์ และแบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มีความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ค่อยๆเปลี่ยนแปลงและดีขึ้น

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวความคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ (1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) (2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning (3) การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) และ (4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	
นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551)	กิจกรรมโครงงาน	1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning)
สุพิรา ดาวเรือง (2555)	การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน	2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning
Isaksen et al. (2011) Reali (2010) เสมอภาณุจน์ โสภณ หิรัญรักษ์ (2557) อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) ฐาปนี สีเฉลียว (2553) ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553)	กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ -การคิดแบบอเนกนัย divergent thinking -การคิดแบบเอกนัย convergent thinking -การระดมสมอง brain storming	3) การฝึกทักษะการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบอเนกนัย divergent thinking, การคิดแบบเอกนัย convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
อรวรรณ ต้นสุวรรณรัตน์ (2552) ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2552)	
ณัฐพงษ์ กาญจนฉายา (2555)	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ
ปกเกษตร ชนะโยธา (2557)	การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด 1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ทรัพยากรการศึกษา 2) ระบบการจัดการเรียนรู้ 3) หลักสูตรการศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย
ชญารณ พัวพานิช (2554)	ระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ (สื่ออิเล็กทรอนิกส์)

3) ประโยชน์ของการมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.1) ประโยชน์ของการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2552)

- (1) ทำให้เป็นผู้ที่ตื่นตัวในการเรียนรู้ปัญหา เพราะจะเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้
- (2) มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ รู้จักหาข้อมูลต่างๆมาเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์เพื่อการแก้ปัญหา
- (3) สามารถนำวิธีการคิดแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้อย่างถูกต้อง ส่งผลต่อการส่งเสริมสุขภาพจิต
- (4) ทำให้เป็นผู้ที่มีความหนักแน่นมั่นคง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและมีการช่วยเหลือกัน
- (5) เป็นคนไม่เชื่อง่าย มีเหตุผลก่อนการตัดสินใจ
- (6) มีความรับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- (7) สามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตย
- (8) ทำให้เป็นผู้ที่มีความจำในข้อมูลและวิธีการต่างๆได้ดี เพราะในการแก้ปัญหาจะต้องคิดหาเหตุผลข้อมูลต่างๆมาสัมพันธ์กัน
- (9) ทำให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด และทัศนะกว้าง

3.2) ทากาฮาชิ มาโกโตะ (2551) ได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการแก้ไขปัญหาคารรวมความคิดสร้างสรรค์กับการแก้ไขปัญหาจะก่อให้เกิดความสามารถในการค้นพบปัญหา ความสามารถในการแก้ไขปัญหา และบุคลิกภาพที่สร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น เช่นการมีความอดทนในการแก้ไขปัญหา การมีท่าทีในการท้าทายปัญหาอย่างจริงจังซึ่งเป็นลักษณะที่ขาดไม่ได้ในบุคคล

3.3) อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) ได้ถ่ายทอดข้อค้นพบเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

(1) ส่วนใหญ่องค์กรหรือบุคคลมักจะสูญเสียโอกาสในการค้นพบวิธีแก้ปัญหา องค์กรหรือปัญหาส่วนบุคคล เนื่องจากไม่ได้นำความคิดสร้างสรรค์มาเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการแก้ปัญหา

(2) บุคคลหรือสมาชิกในองค์กรส่วนใหญ่มักถูกขัดขวาง หรือไม่ได้ถูกกระตุ้นให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา ทั้งในครอบครัว โรงเรียน และบริษัท

(3) ส่วนใหญ่บุคคลทั่วไปไม่รู้ข้อมูลในเรื่องเทคนิคด้านความคิดสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาได้

(4) มีบุคคลจำนวนน้อยที่พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

(5) มีองค์การจำนวนน้อยที่เห็นประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์รวมเข้ากับการแก้ไขปัญหาและฝึกอบรมคนในองค์การเรื่องนี้อย่างจริงจัง ในการพัฒนาองค์การของตน

(6) การพัฒนาสมรรถนะในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลในสภาพแวดล้อมปัจจุบันศตวรรษที่ 21 ที่มีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-7 ปี ถ้าโรงเรียนไม่ได้ส่งเสริมเกี่ยวกับสมรรถนะในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์จะทำให้เด็กสูญเสียสมรรถนะด้านนี้ไป 70%-90% หลังจากที่เขาเข้าโรงเรียนเพียง 1 ปี

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร

1) หน้าทีของผู้บริหาร (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2554) โดยปกติทั่วไปแล้ว ผู้บริหารทุกระดับจะมีหน้าที่ทางการบริหารอย่างน้อย 5 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การหรือการจัดรูปงาน (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การสั่งงานหรือบัญชางาน (Directing) และการควบคุมงาน (Controlling) หน้าที่ทางการบริหารที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นเรื่องทีผู้บริหารจะต้องตัดสินใจ เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การบริหาร กับเรื่องทีต้องตัดสินใจ ดังตารางที 6

ตารางที 6 ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การบริหาร กับเรื่องทีต้องตัดสินใจ

หน้าที่การบริหาร	เรื่องที่ต้องตัดสินใจ
Planning	<p>นโยบาย ทิศทางของบริษัท</p> <p>เป้าหมายการทำงาน</p> <p>วัตถุประสงค์การทำงาน</p> <p>วิธีปฏิบัติงาน</p> <p>แผนการปฏิบัติงาน</p> <p>แผนการควบคุมงาน</p>
Organizing	<p>การกำหนดโครงสร้างการบริหาร</p> <p>วัตถุประสงค์การทำงาน</p> <p>ภารกิจ หรือหน้าที่ซึ่งต้องปฏิบัติ</p> <p>ความชำนาญเฉพาะของบุคคล</p> <p>อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ</p> <p>รูปแบบการประสานงาน</p> <p>ทรัพยากรสนับสนุนการทำงาน</p>
Staffing	<p>การวางแผนอัตรากำลังคน</p> <p>การสรรหา คัดเลือกบุคคล</p> <p>การกำหนดอัตราค่าจ้าง เงินเดือน และผลตอบแทนต่างๆ</p> <p>สวัสดิการต่างๆ</p> <p>ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับบริษัทและบุคลากรด้วยกันเอง</p> <p>การพัฒนาทรัพยากรบุคคล</p> <p>การกำหนดความก้าวหน้าในอาชีพ</p> <p>การให้คุณให้โทษแก่บุคคล</p>
Directing	<p>รูปแบบการเป็นผู้นำ</p> <p>การติดต่อสื่อสาร</p> <p>การมอบหมายงาน</p> <p>การสอนงาน</p> <p>การจูงใจ และกระตุ้นให้ทำงาน</p> <p>การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนในการทำงาน</p> <p>การให้คำปรึกษา</p>

หน้าที่การบริหาร	เรื่องที่ต้องตัดสินใจ
Controlling	มาตรฐานการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมงาน วิธีกำกับและติดตามผลการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน ความปลอดภัยในการทำงาน

2) วิเชียร วิทยอุตม (2555) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีการบริหาร ของ Taylor และ Fayol ดังนี้ Taylor ได้เขียนผลงานเรื่องการจัดการแบบวิทยาศาสตร์หรือการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ (Scientific Management) ก็ได้มี Henri Fayol เป็นชาวฝรั่งเศสได้เสนอทฤษฎีองค์การของเขาชื่อว่า “หลักการจัดองค์การ” เรียกย่อๆว่า POCCC ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ(Organizing) การบังคับบัญชา(Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling) ถึงแม้ทฤษฎีทั้ง 2 ของ Taylor และ Fayol จะเขียนไว้ในเวลาเดียวกัน แต่ของ Fayol ก็มีความแตกต่างไปจากของ Taylor ซึ่ง Fayol ได้คิดค้นหลักการบริหารสำหรับองค์การขึ้นมา ซึ่งเขามีความคิดเห็นว่าหลักในการบริหารนั้นควรต้องมีความยืดหยุ่น และสามารถประยุกต์ใช้ได้กับนักบริหารทุกระดับในองค์การ ซึ่งเขาเรียกว่าเป็นหลักการบริหารสากล 14 ข้อ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 หลักการบริหารสากล 14 ข้อ

หลักการบริหารสากล 14 ข้อ	
1. การแบ่งงานกันทำ	-จัดงานตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและความรับผิดชอบของแต่ละคน
2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ	-เป็นสิทธิที่จะออกคำสั่งตามความรับผิดชอบ
3. ความมีระเบียบวินัย	-พนักงานต้องเชื่อฟังคำสั่งและกฎข้อบังคับขององค์การ
4. การมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว	-พนักงานต้องเชื่อฟังคำสั่งมาจากผู้บังคับบัญชาคนเดียว
5. การมีเป้าหมายเดียวกัน	-คนในองค์การมีเป้าหมายเดียวกันในการทำงาน
6. ผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ	-ผลประโยชน์ขององค์การต้องมาก่อนประโยชน์ส่วนตัว

หลักการบริหารสากล 14 ข้อ	
7. ค่าตอบแทน และ วิธีการจ่าย ค่าตอบแทน	-พนักงานต้องได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม
8. การรวมอำนาจ	-บทบาทของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาควร จะกำหนดไว้อย่างชัดเจน ทั้งความเหมาะสมของการ รวมและกระจายอำนาจ
9. สายการบังคับบัญชา	-การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ ใต้บังคับบัญชา
10. คำสั่ง	-การใช้ทรัพยากรบุคคลและวัสดุอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายองค์การ
11. หลักความเสมอภาค	-ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรม
12. ความมั่นคงในการทำงาน	-กำหนดหลักในการบรรจุแต่งตั้งและเลื่อนขั้น เลื่อน ตำแหน่งพนักงาน
13. ความคิดริเริ่ม	-ส่งเสริมพนักงานให้มีความริเริ่มในการทำงานด้วย ตนเอง
14. ความสามัคคี	-ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพนักงาน

3) หลักการบริหารของ Gulick and Urwick (วิเชียร วิทย์อุดม, 2555) Luther Gulick และ Urwick เป็นนักบริหารชาวอังกฤษ ได้ศึกษาผลงานของ Fayol และอาศัยประสบการณ์ในการทำงานบริหารมาหลายปี ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาแนวความคิดหลักการทางบริหารขึ้นมาในปี ค.ศ. 1937 เขาทั้งสองคนได้ร่วมกันเขียนหลักการบริหารไว้ในหนังสือ "Paper on the Science of Administration" ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

(1) หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) คือ อำนาจที่จะควบคุมสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นของผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว

(2) หลักการใช้ที่ปรึกษา (Use of Staff) คือ ควรมีฝ่ายงานด้านวิชาการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาด้านข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงาน

(3) หลักการจัดแบ่งส่วนงานในองค์การ (Departmentation) คือการจัดแบ่งส่วนงานจะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ ภาระงานของงาน บุคคลและสถานที่

(4) หลักอำนาจและหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงาน จะต้องสอดคล้องกับระดับความรับผิดชอบตามตำแหน่งงานนั้น

(5) หลักช่วงกว้างของการบังคับบัญชา (Span of control) คือ จำนวนผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าคนหนึ่งๆ

(6) หลักการบรรจุคนให้เหมาะสมกับโครงสร้างขององค์การ (Fitting people to the organization Structure) คือ การบรรจุคน ต้องให้เหมาะกับลักษณะของงานตามโครงสร้างขององค์การนั้นๆ

นอกจากนี้บุคคลทั้งสอง ยังได้กำหนดหน้าที่ในการบริหารหรือกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ซึ่งเป็นหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานในระบบราชการไทย เรียกว่า “POSDCORB” มีหลักการดังต่อไปนี้

(1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีทางที่จะปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญเบื้องต้นที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมี โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์(Objectives) และกลยุทธ์(Strategies) จัดทำแผนงาน(Programs) ให้ครอบคลุมทุกแง่ทุกมุม ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

(2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆในหน่วยงานขององค์การ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง ภาระหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารตัวบุคคล เริ่มด้วยการเสาะหาคัดเลือกตัวบุคคลเข้าทำงานในองค์การ และวางตัวบุคคลให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานต่างๆ (Put the right man in the right job) เพื่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

(4) การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำกับสั่งงาน และรู้จักหลักวิธีในการชี้แนะควบคุมบังคับบัญชาให้การทำงานของผู้อยู่ในบังคับบัญชาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

(5) การประสานงาน (Co-ordination) หมายถึง การดำเนินการให้หน่วยงานมีสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานระหว่างกันเป็นไปอย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างกันและกัน โดยมีการปฏิบัติงานกันอย่างสมานฉันท์เป็นกลุ่มก้อน ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุถึงวัตถุประสงค์เดียวกัน อีกทั้งเป็นการประหยัดมีผลงานและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

(6) การรายงาน (Reporting) หมายถึง ระบบการรายงานซึ่งหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประมวลสถิติของงาน หรือสอดส่องดูแลสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

(7) การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง แผนทางการเงินของรัฐบาลที่จัดทำขึ้น เพื่อแสดงรายรับและรายจ่าย ที่รัฐบาลกำหนดจะจัดทำตามโครงการต่างๆในปีต่อไป โดยแสดงวงเงินค่าใช้จ่ายแต่ละโครงการและวิถีทางการเงินมาใช้จ่ายตามโครงการนั้นๆ

4) กระบวนการบริหารของ สัมมา ธรนิษฐ์ (2556) กระบวนการบริหาร เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารทุกองค์การที่จะต้องเลือกนำมาใช้ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธีในปัจจุบันตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จขององค์การนั้นๆ กระบวนการบริหาร เป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียนตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (1) การวางแผน (2) การจัดองค์การ (3) การจัดบุคลากร (4) การอำนวยความสะดวก (5) การควบคุม ซึ่งแสดงไว้ในภาพที่ 10 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 10 กระบวนการบริหาร (สัมมา ธรนิษฐ์, 2556)

สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของ ปราชญา กล้าผจญ (2545) ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารที่สำคัญมีอยู่ 5 ประการได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยความสะดวก การควบคุมงาน และการจัดคนลงสู่งาน

(1) การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการตั้งจุดประสงค์แล้ววางแผนว่าจะทำให้จุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นบรรลุผลสำเร็จได้อย่างไร จะต้องทำอะไรบ้าง ใครจะต้องกระทำการสิ่งใด จะทำให้สำเร็จได้ที่ตรงไหนและอย่างไร ในขั้นแรกของการวางแผนนั้น จะเป็นการเลือกเป้าหมายขององค์การจากนั้นจะมีการกำหนดเป้าหมายย่อย สำหรับหน่วยงานย่อยขององค์การ ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้วางแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ส่วนผู้บริหารระดับกลาง และระดับต้นจะเป็นผู้กำหนดแผนปฏิบัติการ (Operational/Action Plan) โดยปกติ แผนกลยุทธ์นั้นมักจะเป็นแผนระยะยาว อาจจะเป็น 5 ปี หรือ 10 ปี ส่วนแผนปฏิบัติการนั้นเป็นแผนดำเนินการในระยะสั้นๆ

(2) การจัดองค์การ (Organizing) เมื่อผู้บริหารการศึกษาได้กำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนงานหรือโปรแกรมต่างๆขึ้นมาเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ก็ต้องมีการออกแบบและพัฒนาองค์การขึ้นมา องค์การที่แตกต่างกัน ก็มีเป้าหมายที่แตกต่างกัน เช่น การผลิต

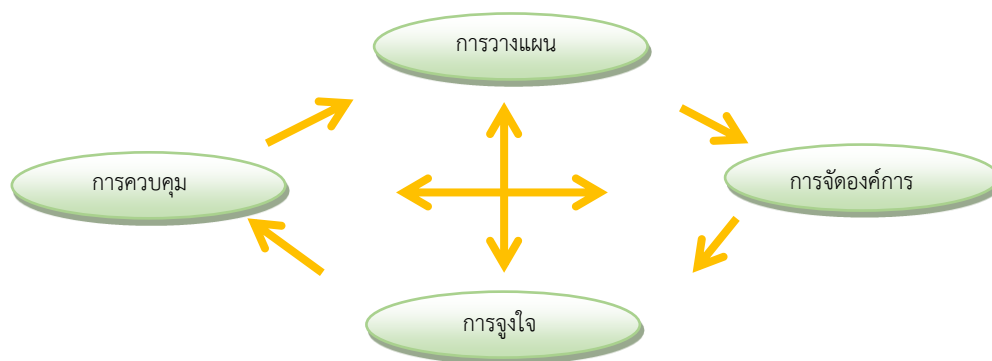
สารานุกรม ก็ต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนตำรา การผลิตรถยนต์ ก็ต้องการเทคนิคการผลิตแบบสายงานประกอบขึ้นส่วนเป็นต้น

(3) การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ได้แก่ การใช้ความสามารถในการสื่อสาร การจูงใจพนักงาน การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาในหน่วยงาน เพื่อมุ่งให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) การควบคุม (Controlling) เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 อย่างคือ (1) การกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงาน (2) การวัดผลการปฏิบัติงาน และ(3) การแก้ไขผลการปฏิบัติงานใดๆ ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้นั้น

(5) การจัดบุคลากรลงสู่หน่วยงาน (Staffing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานต่างๆขององค์การ

5) สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2545) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง หน้าที่การบริหารซึ่งต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ มีการเริ่มต้นและเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับเริ่มตั้งแต่การวางแผน (Planning)การจัดองค์การ (Organizing) การจูงใจ (Motivation) และการควบคุม (Controlling) เป็นลำดับไปในลักษณะวัฏจักรและขณะเดียวกันก็ต้องมีลักษณะพลวัตด้วย กล่าวคือมิได้อยู่นิ่งแต่ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็นไปในทุกทิศทาง และบางท่านอาจขยายหน้าที่พื้นฐานนี้ออกไปโดยพิจารณาตามหลัก POSDCORB(Planning-การวางแผน Organizing-การจัดองค์การ Staffing-การบริหารงานบุคคล Directing-การอำนวยการ Co-ordination-การประสานงาน Reporting-การรายงาน Budgeting-การงบประมาณ) บางท่านอาจเพิ่มหน้าที่สำคัญอื่นๆเข้าไปอีก อาทิ การคิดสร้างสรรค์ (Innovating) การวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ (Decision-Making) การประชาสัมพันธ์ (Public-Relation) การประเมินผล (Evaluation) และภาวะการเป็นผู้นำ (Leadership) ดังภาพ 11 ต่อไปนี้

ภาพที่ 11 หน้าที่พื้นฐานทางการบริหารในลักษณะวัฏจักรและพลวัต

(สร้อยตระกูล อรรถมานะ, 2545)

6) เสนาะ ดิยาวี (2551) กระบวนการบริหาร (Management Process) เป็นสิ่งที่ระบุให้รู้ว่าการอบของงานบริหารมีอะไรบ้าง หรือผู้บริหารต้องทำหน้าที่อะไรในการบริหารงาน การจะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการบริหารองค์การมีแนวการเรียนรู้หลายแนวทาง แต่แนวทางการศึกษาหน้าที่ทางการบริหารขั้นพื้นฐานที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายเพราะมีขั้นตอนที่เป็นเหตุเป็นผลและเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลังของการบริหารงาน เดิมขั้นตอนของการบริหารอาจมีมากกว่านี้แต่ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นที่ยอมรับกันในตำราบริหารสมัยใหม่ส่วนใหญ่ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หน้าที่ด้วยกัน คือ

(1) การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดขึ้นมาล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไร ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ในการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานตามนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจในปัจจุบันที่จะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามต้องการในอนาคตส่วนปัจจัยที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์อันเกิดขึ้นในอนาคต

(2) การจัดองค์การ (Organizing) คือการจัดสรรทรัพยากรและการเตรียมกิจกรรมที่จะมอบหมายให้คนหรือกลุ่มคนดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดองค์การจึงเกี่ยวข้องกับกำหนดกิจกรรมและทรัพยากรซึ่งเท่ากับเป็นการทำแผนงานให้เกิดขึ้นจริงโดยการกำหนดงานการมอบหมายงานให้คน และการสนับสนุนบุคคลเหล่านั้นทางด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

(3) การนำ (Leading) คือ กระบวนการในการกระตุ้นส่งเสริมคนให้ทำงานเพื่อบรรลุตามแผนงานที่กำหนดไว้ การนำเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ทำให้คนทำงานร่วมกันจนสำเร็จผลตามเป้าหมายขององค์การกระบวนการนำนี้จะสร้างคนให้เกิดความผูกพันในงานส่งเสริมให้คนเต็มใจที่จะทำงาน และกระตุ้นให้คนทุ่มเท และอุทิศตัวเองให้กับงานจนได้ผลงานตามที่ต้องการ

(4) การควบคุม (Controlling) คือ กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมายการควบคุมนี้จะทำให้

ผู้บริหาร รับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงานนั้น

7) Koontz and O'Donnell (1972) กล่าวว่า กระบวนการบริหารที่ดีผู้บริหารองค์การต้องมีขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

(1) การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

(2) การจัดองค์การ (Organizing) แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์การที่ดีซึ่งประกอบไปด้วยการนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากร การบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

(3) การจูงใจ (Motivation) จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้ยังหมายถึง การอำนวยการ(Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ(Leading)

(4) การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

8) กระบวนการบริหารและจัดการ PDCA ของ Demingปี1993 (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2557) 4 ขั้นตอนดังนี้

P (Plan) คือ ขั้นตอนการวางแผน เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมายการแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา

D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหตามแนวทางที่วางไว้

C (Check) คือ ขั้นตอนการตรวจสอบ และเปรียบเทียบผล

A (Action) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

9) Newby, Stepich, Lehman, and Russell (2010) ได้นำเสนอ PIE Model ในการเขียนหนังสือครั้งแรกสำหรับการเตรียมความพร้อมก่อนเป็นครู และได้กล่าวถึงครูในระบบในส่วนนำของหนังสือ การวางแผน(Plan) การนำไปปฏิบัติ(Implementing) และการประเมินผล(Evaluating) เป็น 3 ส่วนของ PIE Model ซึ่งปัจจุบันได้นำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารโรงเรียน จุดเน้นที่ชัดเจนคือการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นการสร้างและเป็นการส่งมอบลักษณะส่วนบุคคลหรือกลุ่มเล็กๆ ด้วยการเน้นการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่จะช่วยผู้เรียน ผู้เขียนได้อธิบาย PIE Modelเป็นสิ่งที่สนับสนุนเปลี่ยนรูปแบบจากสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนที่ครูเป็นศูนย์กลางเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ให้ความสำคัญกับจุดนี้ได้ให้เวลาอย่างมากที่จะนิยามบทบาทของนักเรียนสำหรับแต่ละส่วนของ PIE Model ในมุมมองของผู้เขียนคือสื่อ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ สามารถที่จะมีบทบาทการเป็นศูนย์กลาง

การเรียนรู้แต่ต้องใช้ใช้อย่างระมัดระวังในการใช้วางแผน(Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ(Implementing) และการประเมินผล(Evaluating)

วางแผน(Plan) รวมถึงการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เนื้อหา การจัดรูปแบบต่างๆ จะใช้เทคโนโลยีอย่างไรที่จะช่วยสร้างประสิทธิผลและแรงจูงใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในส่วนของ การวางแผนนี้ การนำแผนไปปฏิบัติ(Implementing)จัดทำได้หลายรูปแบบสำหรับสื่อ วิธีการ โดยเฉพาะเน้นไปที่คอมพิวเตอร์สามารถจะเข้าไปบูรณาการในบทเรียนได้อย่างไร และการประเมินผล (Evaluating) รวมทั้งการปฏิบัติของผู้เรียน และข้อมูลสามารถใช้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตัวครูและนักเรียนได้อย่างไร

Newby et al. (2010) ได้กำหนดกรอบของ PIE Model ด้วยการจัดรูปแบบคำถามให้สัมพันธ์กับกลุ่มผู้เรียน ครูและสื่อ ทั้ง3สิ่งนี้ได้ถูกจัดวางในรูปแบบตารางคู่ขนาน(matrix) ทั้งแนวนอน มีกลุ่มของกลุ่มผู้เรียน ครูและสื่อ และแนวตั้งมีการวางแผน(Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing) และการประเมินผล(Evaluating) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ตารางคู่ขนาน(matrix) (Newby et al., 2010)

	กลุ่มผู้เรียน	ครู	สื่อ
การวางแผน(Plan)			
การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing)			
และการประเมินผล (Evaluating)			

คำถามคือถ้าใส่ผลของ 9 ช่องโดยจัดเป็นการออกแบบโครงสร้างของระบบ ตัวอย่างเช่น คำถามในเรื่อง matrix การวางแผน(Plan) ให้เกิดความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้เรียนที่คิดว่าผู้เรียน จะปฏิบัติขณะสอน อะไรที่ผู้เรียนรู้แล้ว เป้าหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่มี และเทคโนโลยีที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนได้อย่างไร ในส่วนของ matrix การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing) คำถามเช่น นักเรียนรู้ได้อย่างไร เราจะบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างไร จะทำอย่างไรที่จะให้นักเรียนสนใจตลอดเวลา และทำอย่างไรให้เทคโนโลยีเพิ่มผลในการสอน ตัวอย่างคำถามของ matrix การประเมินผล(Evaluating) ทั้งคุณภาพและปริมาณของการเรียนต้องการในระดับใด การเพิ่มคุณค่าหรือการแก้ไขให้ถูกต้องอาจมีความจำเป็น จะพัฒนาเครื่องมือหรือกิจกรรม อย่งไรให้เพิ่มการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสามารถนำมาใช้วัดประสิทธิผล ประสิทธิภาพให้ปรากฏในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างไร

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการบริหารของ Newby et al. (2010) ที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 3 ขั้นตอนคือ การวางแผน (Planning), การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สั้นกระชับและครอบคลุมในการบริหารงานดังเปรียบเทียบใน ตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบกระบวนการบริหารของ Newby et al. (2010)และกระบวนการบริหารอื่นๆ

Newby, Stepich, Lehman and Russell (2000)	Fayol (1916)อ้างถึงใน วิเชียรวิทย์อุดม, 2555)	(Gulick and Urwick, 1937 อ้างถึงใน วิเชียร วิทย์อุดม, 2555)	(Deming, 1993 อ้างถึงใน กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2557)	Koontz and O'Donnell (1972) สร้อยตระกูล อรรถธมานะ (2545)	เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2554) สัมมา รัตนีย์ (2556) ปราชญ์ภา กล้าผจญ (2545)	เสนาะ ตีเข่า (2551)
การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)	การวางแผน (Planning)
การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation)	การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating)	การจัดองค์การ (Organizing) การประสานงาน (Coordinating) การจัดบุคคลากร (staffing) งบประมาณ (budgeting)	ปฏิบัติ (Do)	การจัดองค์การ (Organizing) การจูงใจ (Motivation)	การจัดองค์การหรือการจัดรูปงาน (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การสั่งงานหรือบัญชางาน (Directing)	การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading)
การประเมินผล (Evaluation)	การควบคุม (Controlling)	การอำนวยความสะดวกหรือการสั่งการ (Directing) การรายงาน (Reporting)	ตรวจสอบ (Check) ปรับปรุงแก้ไข (Action)	การควบคุม (Controlling)	การควบคุมงาน (Controlling)	การควบคุมงาน (Controlling)

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1) งานบริหารด้านวิชาการตามกฎกระทรวง (กฎกระทรวง, 2550) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

- (1) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (5) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (8) การนิเทศการศึกษา
- (9) การแนะแนว
- (10) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (11) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (12) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (13) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- (14) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (15) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (16) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) การบริหารวิชาการ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555) การบริหารวิชาการ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การทำแผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การประเมินผลการวัดผล และการนิเทศการสอน เป็นต้น การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คนจะมีความรู้ ภูมิปัญญา ความสามารถ ความคิดและความเป็นคนดีได้ จะต้องมีการเรียนการสอนหรือจะต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพนั่นเอง การบริหารวิชาการจึงถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา ในสถาบันการศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียนต่างๆ จะมีผู้บริหารฝ่ายวิชาการซึ่งจะเรียกชื่อต่างๆ กันไป เช่น รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ

3) การบริหารวิชาการ (สมาน อัสวภูมิ, 2551) การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้พันธกิจด้านวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุความมุ่งหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ ส่วนขอบเขตงานการบริหารงานวิชาการพอสรุปได้ดังนี้

(1) การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการจะดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและดำเนินการวางแผนในการดำเนินงานตามขอบข่ายงานวิชาการที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป และเมื่อพิจารณาในบริบทการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวมาแล้วข้างต้น หน่วยงานทางการศึกษาในระดับเขตพื้นที่ก็คือเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ก็จะวิเคราะห์และวางแผนดำเนินงานวิชาการตามขอบข่ายงานของหน่วยงานในความรับผิดชอบของตน ตามกรอบนโยบายและแผนของกระทรวงและความต้องการจำเป็นของพื้นที่การศึกษา สำหรับงานวิชาการที่โรงเรียนควรดำเนินการมีดังนี้ งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานการจัดการเรียนการสอน งานสื่อและนวัตกรรมการสอน งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ งานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานส่งเสริมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน

(2) การพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้นับว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการ เพราะหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมหลักของการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดและจัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ จุดหมายและทิศทางของหลักสูตร สาระและเนื้อหา แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการวัดและประเมินผล แนวการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

(3) การจัดการเรียนการสอน เป็นหัวใจของงานวิชาการและเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรเพราะเป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก งานการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้ การดำเนินธุรการด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมการจัดการเรียนการสอน การจัดหาสื่อการสอนและเทคโนโลยี การดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

(4) การนิเทศและการพัฒนาการเรียนการสอน มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อการปรับปรุงหรือยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การนิเทศทางตรง (direct supervision) เป็นการนิเทศเชิงระบบ เพื่อให้ผู้นิเทศได้รับทราบบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและผลลัพธ์ที่พึงมีพึงได้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามกรอบปฏิบัติขององค์การ ตลอดจนเทคนิควิธีตามหลักวิชาการปฏิบัติงานนั้นๆ วิธีการนิเทศใช้การประชุมชี้แจง การให้อ่านเอกสาร การให้คำปรึกษาแนะนำ การนิเทศทางอ้อม (indirect supervision) ใช้กับการฝึกประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง การประชุมสัมมนา การฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาความรู้ ทักษะ ตลอดจนเจตคติในการ

ทำงาน เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบปฏิบัติขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด วิธีการพิเศษเช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การให้อ่านเอกสาร การนิเทศแบบคลินิก

(5) การประเมินผลงานวิชาการ เป็นภารกิจการบริหารที่จำเป็นในการดำเนินงาน การประเมินผลจะทำให้ผู้บริหารได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการบริหาร การประเมินผลเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน สิ้นสุดลงแล้ว วัตถุประสงค์ของการประเมินผลงานวิชาการคงอยู่ที่คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนประสิทธิผลของหลักสูตร หมายความว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนความมุ่งมั่นหมายของหลักสูตรมาน้อยเพียงใด การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน สังคมและประเทศชาติเพียงใด

4) การบริหารงานวิชาการ (Academic Area) (จันทรานี สงวนนาม, 2545) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญ ของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร กิจกรรมหลักที่สำคัญของการบริหารวิชาการมีดังนี้

(1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

(2) การวิจัยในชั้นเรียน

(3) การสอนซ่อมเสริม

(4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

(5) การนิเทศภายในสถานศึกษา

(6) การประกันคุณภาพการศึกษา

5) การบริหารงานวิชาการ (กมล ภู่งประเสริฐ, 2553) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา ขอบข่ายการบริหารวิชาการมีดังนี้

(1) การบริหารหลักสูตร ได้แก่การจัดให้มีการดำเนินการต่อไปดังนี้

(1.1) การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้โดยการจัดเป็นกลุ่มๆไว้ มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาช่วยให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรโดยละเอียด เพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายปี และรายภาคเรียนต่อไป นอกจากนี้จะช่วยให้เกิดแนวคิดที่สถานศึกษาจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนส่วนใดบ้าง

(1.2) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น โดยตรงแต่เนื่องจากมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางจะเขียนไว้ครอบคลุมค่อนข้างมาก ถ้าสถานศึกษาเห็นว่ามีความรู้หรืออยู่แล้ว อาจกำหนดเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะท้องถิ่นที่จำแนกตามช่วงชั้น

(1.3) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำผลงานการวิเคราะห์หลักสูตรและการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด จัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

(1.4) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เป็นหน่วยย่อยเพื่อสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลา กิจกรรมการเรียนรู้

(2) การบริหารการเรียนการสอน

(2.1) รวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น กิจกรรมที่เน้นการให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง การให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ จากการสอบถาม การอ่าน การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้เพื่อสรุปเป็นความรู้ของตน การให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นต้น

(2.2) การกำหนดการเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อกิจกรรมเน้นให้ปฏิบัติ สื่อและอุปกรณ์ก็จะเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ปฏิบัติ

(2.3) การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาตามแนวคิดของปัจจุบันต้องมีการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดเน้นของกิจกรรมการเรียนการสอน และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหน่วยการเรียนรู้ทุกๆด้าน

(2.4) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง

(2.5) การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้โดยการเยี่ยมชั้นเรียน หรือการประชุมปรึกษาหารือกันเป็นระยะ

(2.6) การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนโดยการนิเทศภายใน การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน และการแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกสถานศึกษา

(3) การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

(3.1) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมการขั้นต่อไปทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตัวชี้วัดที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ด้วย

(3.2) การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดวิธีการที่เป็นระบบในขั้นนี้ควรกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการทำเนิการสอน กลางปี และปลายปี เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการของแต่ละบุคคล

(3.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึกการสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

(3.4) การจัดทำหลักฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

(3.5) การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาไม่ใช่ได้หรือตก

(3.6) การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครอง กลางปี และการรายงานผลของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

(4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา

(4.1) การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ร่วมกันทุกคนจึงต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวแต่ละด้าน

(4.2) กำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน วิธีการที่ใช้ควรเป็นวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เช่นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจจากการอ่าน การประชุมระดมสมอง เป็นต้น

(4.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

(4.4) การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

(5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ

(5.1) การวิเคราะห์ปัญหาร่วมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวบรวมอุปสรรค ข้อขัดข้องจากการบริหารในทุกๆเรื่องมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปว่าควรช่วยเหลือบุคลากรด้านใด

(5.2) การกำหนดช่วงเวลาพัฒนาบุคลากรเป็นระยะๆ ซึ่งควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดส่งบุคลากรไปอบรม ประชุม สัมมนา ที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

(5.3) การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนด

(6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา

(6.1) การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละคนควรทำวิจัยในชั้นเรียนของตน โดยเริ่มจากประเด็นปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดลองรูปแบบการสอนที่คิดว่าจะได้ผลดีกว่าเดิม

(6.2) การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องร่วมกันในสถานศึกษา หรือเป็นประเด็นที่ควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษาเพื่อการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา

(6.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

(7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ เช่น โครงการบริหารการเรียนการสอน โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของผู้เรียน

(7.1) การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักและที่คาดว่าจะส่งผลให้งานหลักมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

(7.2) การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการให้เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน

(7.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่ได้กำหนด

(8) การบริหารระบบสารสนเทศทางวิชาการ

(8.1) การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมดที่จะต้องจัดเก็บร่วมกันตลอดภาคเรียนและ ปีการศึกษา เพื่อมิให้เกิดการละเลยหรือละทิ้งข้อมูลสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินงานทางวิชาการ

(8.2) การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตามช่วง
ดำเนินงานแต่ละงานให้เหมาะสม

(8.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้ตรง
กับสิ่งที่กำหนด

(8.4) การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงาน ในการ
ประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา และใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาต่อไป

(9) การบริหารการประเมินผลงานวิชาการของสถานศึกษา

(9.1) การกำหนดหัวข้อการประเมินผลงานโดยคำนึงถึงการประเมินก่อน
การดำเนินงาน การประเมินระหว่างการทำงาน และการประเมินผลหลังการทำงาน

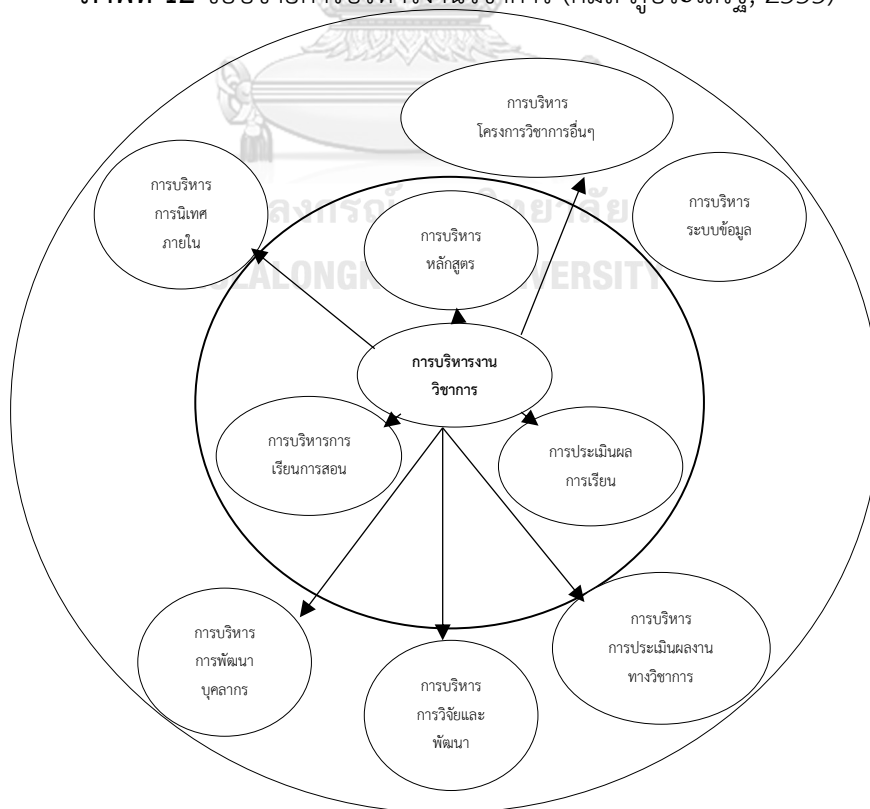
(9.2) การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน รวมทั้งการจัดเตรียม
ในเรื่องการกำหนดช่วงเวลาเพื่อให้สามารถประเมินระหว่างการทำงานได้

(9.3) การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมินตามที่กำหนด

(9.4) การสรุปผลและเขียนรายงานประจำปี เพื่อรายงานต่อสาธารณชนและ
หน่วยงานต้นสังกัด

การบริหารงานวิชาการทั้งหมดอาจสรุปเป็นแผนภาพดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (กมล ภู่งระเสริฐ, 2553)

จากงานวิชาการที่โรงเรียนได้ดำเนินการทั้งหมด การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกขอบข่ายงาน การบริหารวิชาการงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สังเคราะห์การบริหารวิชาการ ดังตารางที่ 10 และผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำเพิ่มเติมในงานการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 10 การสังเคราะห์การบริหารวิชาการ

กฎกระทรวง (2550)	จอมพงศ์ มงคลวิชิข (2555)	สมาน อัครวุฒิ (2551)	จันทร์พาลี สงวนนาม (2545)	กมล ภูประเสริฐ (2553)	สัมมา รตินิธิย์(2556)
การวางแผนงานด้าน วิชาการ		การวางแผนงานวิชาการ			
การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	การทำแผนการสอน สอน การปรับปรุงการเรียน การ	การจัดการเรียน การ สอน	การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตร	การบริหารการเรียน การ สอน	การจัดการเรียน การ สอน
การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	การนำหลักสูตรไปใช้	การพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไป ใช้	หลักสูตรและการบริหาร หลักสูตร	การบริหารหลักสูตร	การจัดการหลักสูตร
การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้			การสอนซ่อมเสริม		
การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียน	การประเมินผลการ วัดผล			การบริหารการ ประเมินผลการเรียน	การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน
การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา			การวิจัยในชั้นเรียน	การบริหารการวิจัยและ พัฒนา	
การพัฒนาและส่งเสริมให้ มีแหล่งเรียนรู้					
การนิเทศการศึกษา	การนิเทศการสอน	การนิเทศและการ พัฒนาการเรียนการสอน	การนิเทศภายใน สถานศึกษา	การบริหารการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	การนิเทศและ พัฒนาการเรียน การ สอน
การแนะแนว					
การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา			การประกันคุณภาพ การศึกษา		
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ					
การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กร อื่น					
การส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา					
การจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของ สถานศึกษา					

กฎกระทรวง (2550)	จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555)	สมาน อัครวุฒิ (2551)	จันทร์พานี สงวนนาม (2545)	กมล ภูประเสริฐ (2553)	สัมพันธ์ รัตนวิทย์ (2556)
การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา					
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	การใช้สื่อการสอน			การบริหารระบบสารสนเทศทางวิชาการ	การจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน
				การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ	
				การบริหารโครงการทางวิชาการ	
		การประเมินผลงานวิชาการ		การบริหารการประเมินผลงานวิชาการของสถานศึกษา	

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

ประกอบด้วยรายละเอียดในประเด็นดังนี้ (1) ความหมายของหลักสูตร (2) ผู้บริหารกับการกำหนดหลักสูตร (3) การพัฒนาหลักสูตร และ (4) การประเมินหลักสูตร

1) ความหมายของหลักสูตร

ณัฐพันธ์ เชนรนนันท์ (2552) ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาในการวางแผนการวิเคราะห์ พัฒนาระบบงานการปรับปรุงประสิทธิภาพ และการแก้ไขปัญหาให้แก่องค์กรต่างๆหลายแห่ง ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง รูปแบบหรือแผนการที่มุ่งสร้างองค์การให้มีความได้เปรียบในการแข่งขันเหนือคู่แข่งจากความแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ โดยการมุ่งเน้นไปที่แผนการในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภักดี มานะหิรัญเวท (2556) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ให้ความหมายของกลยุทธ์ หมายถึง แผนแม่บทที่ครอบคลุม โดยระบุว่า ทำอย่างไรบริษัทจึงจะสามารถบรรลุพันธกิจและวัตถุประสงค์ เป็นการใช้อำนาจได้เปรียบในการแข่งขันต่ำสุด

สุดใจ วันอุดมเดชาชัย (2556) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานทั้งเอกชนและทางด้านการศึกษา ให้ความหมายของกลยุทธ์ หมายถึง แผนการหรือวิธีการในการดำเนินงานขององค์การที่ทำให้ องค์การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยความแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ต่างจากคู่แข่งโดยกลยุทธ์ที่จะนำไปปฏิบัตินั้น ผู้บริหารต้องเลือกกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องระหว่างทรัพยากรภายในขององค์การและความสามารถหลักขององค์การ พร้อมทั้งคำนึงถึงโอกาส และอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

จากความหมายของกลยุทธ์ข้างต้นผู้วิจัยสรุปความหมายของกลยุทธ์ หมายถึง แนวทาง หรือแผนการเชิงรุก โดยมุ่งเน้นไปที่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยความแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ต่างจาก

แนวทางทั่วไป โดยกลยุทธ์ที่จะนำไปปฏิบัตินั้น ผู้บริหารต้องเลือกกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องระหว่างทรัพยากรภายในองค์กรและความสามารถหลักขององค์กร พร้อมทั้งคำนึงถึงโอกาส และอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

2) ผู้บริหารกับการกำหนดกลยุทธ์

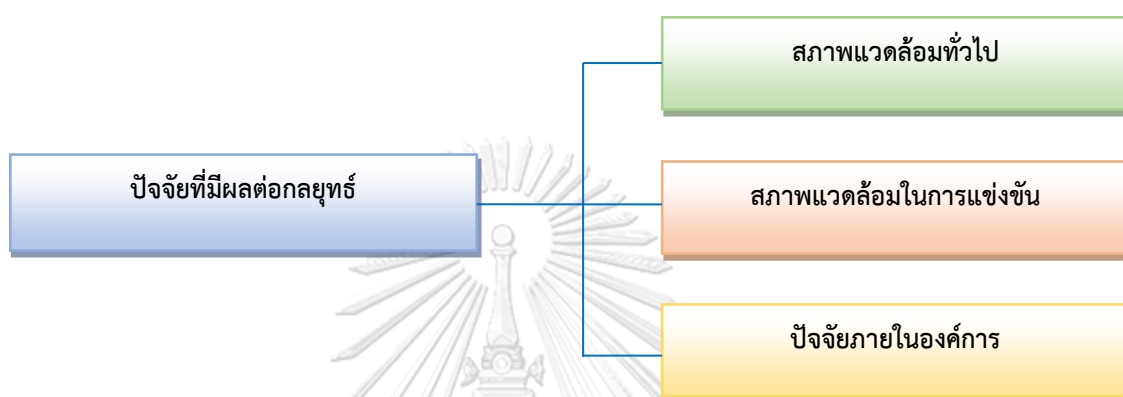
2.1) ฌ็อง-ฌัก แอสทอร์ (1985) กล่าวถึงความเกี่ยวข้องระหว่างผู้บริหารและการกำหนดกลยุทธ์ไว้ว่าการกำหนดกลยุทธ์เป็นงานสำคัญของผู้บริหารระดับสูงและทีมงาน เพราะเป็นงานที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานและดำรงอยู่ขององค์กร โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในสภาพความเป็นไปของปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ ซึ่งสามารถกำหนดกลยุทธ์ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ ซึ่งจะมีรายละเอียดและขอบเขตการดำเนินงานต่างกัน โดยผู้บริหารจะต้องพิจารณา ปัจจัยรอบข้างประกอบการกำหนดกลยุทธ์ สร้างความสมดุลและสอดคล้องระหว่างองค์กร และสภาพแวดล้อม สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และพัฒนาองค์กรให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงในอนาคต อีกทั้งผู้บริหารจะต้องประเมินกลยุทธ์เพื่อให้แน่ใจ ว่า กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเหมาะสมกับความต้องการและสถานการณ์ขององค์กร ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ ปัจจุบันการประกอบธุรกิจจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้โดยอาศัยโชคชะตาเพียงอย่างเดียว ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจต่อกระแสการพลวัตของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างซับซ้อน รวดเร็ว และรุนแรง ในปัจจุบันการดำเนินการที่ผิดพลาดเพียงครั้งเดียวขององค์กรธุรกิจ อาจส่งผลต่อความล้มเหลวขององค์กรและระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากธุรกิจเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกและปัจจัยภายในองค์กร ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานขององค์กรทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมตลอดจนมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกันในหลายลักษณะดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมทั่วไปเป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั่วไป เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมส่วนใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อม

(2) สภาพแวดล้อมในการแข่งขัน เป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำรงอยู่ขององค์กร เช่น คู่แข่งขัน ผู้ซื้อ และผู้ขายวัตถุดิบ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในการแข่งขันส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างรวดเร็วซึ่งอาจทำให้องค์กรเพลี่ยงพล้ำหรือได้เปรียบ หรือทำให้องค์กรสูญเสียส่วนแบ่งตลาดหรือเป็นผู้นำตลาดที่เข้มแข็งได้

(3) ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ส่วนผสมของทรัพยากรภายในองค์กร เงินทุน เทคโนโลยี เทคนิคการดำเนินงาน ทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร

ผู้บริหารต้องพิจารณาปัจจัยรอบข้างประกอบการกำหนดกลยุทธ์ สร้างความสมดุลและสอดคล้องระหว่างองค์การและสภาพแวดล้อม สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และพัฒนาองค์การให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงในอนาคต และต้องให้ความสนใจศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ เตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อะไรที่ดีในอดีตอาจไม่เหมาะสมในปัจจุบัน ดังคำกล่าวที่ว่า “ความแน่นอนคือความไม่แน่นอน” และ “ทุกสิ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในโลกธุรกิจ” ดังแสดงในภาพที่ 13

ภาพที่ 13 ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ (ณัฐพันธ์ เจริญนนท์, 2552)

2.2) วิโรจน์ สารรัตนะ (2555) การกำหนดกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสำคัญมากกว่าแผนเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากการกำหนดกลยุทธ์เป็นการกำหนดภาพรวมขององค์การ เป็นส่วนที่จะต้องกำหนดขึ้นก่อน เป็นส่วนที่จะต้องกำหนดให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง หากไม่ถูกต้องหรือถูกทิศทางตั้งแต่เริ่มแรก จะส่งผลกระทบต่อแนวทางการดำเนินงานไม่ถูกต้องและไม่ถูกทิศทางไปด้วย

จะเห็นได้ว่าการกำหนดกลยุทธ์เป็นงานสำคัญของผู้บริหาร เป็นงานที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานและดำรงอยู่ขององค์การ เป็นทิศทางโดยภาพรวมขององค์การ เป็นส่วนที่จะต้องกำหนดขึ้นก่อน กำหนดให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในสภาพความเป็นไปของปัจจัยแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องพิจารณา ปัจจัยรอบข้างประกอบการกำหนดกลยุทธ์ สร้างความสมดุลและสอดคล้องระหว่างองค์การ และสภาพแวดล้อม สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และพัฒนาองค์การให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงในอนาคต

3) การพัฒนากลยุทธ์

3.1) นันทิยา หุตานุวัตร (2551) ได้เสนอการสร้างกลยุทธ์ไว้ 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดภารกิจ การประเมินสภาพภายในองค์การและสภาพแวดล้อมมององค์การ การกำหนดวัตถุประสงค์ และการสร้างกลยุทธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) การกำหนดภารกิจ ภารกิจเป็นการระบุว่า องค์กรต้องการทำอะไร หรือ องค์กรมีภารกิจอะไรซึ่งทำให้องค์กรต้องมีอยู่ หรืออีกนัยหนึ่ง ภารกิจเป็นสิ่งที่แปรการมองเห็น โกล (Vision) ให้เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติ

(2) การประเมินสภาพภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมองค์กร การประเมินสภาพ ภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมองค์กรทำให้เรารู้ว่า ขณะนี้องค์กรกำลังอยู่ที่ไหน มีสภาพอย่างไร ซึ่งมีวิธีการและเทคนิคในการวิเคราะห์สภาวะขององค์กรหลายวิธีด้วยกัน หนึ่งในวิธีการเหล่านี้ คือ กระบวนการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งเป็นวิธีการที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในวงการ ธุรกิจเอกชน

(3) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่องค์กรคาดหวังที่จะบรรลุถึง องค์กรสามารถวัดความก้าวหน้าการปฏิบัติงานโดยการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ การ กำหนดวัตถุประสงค์จะต้องสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร และสอดคล้องกับสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อม วัตถุประสงค์และเป้าหมายมักใช้สลับกันไปมาบางแห่งใช้เป้าหมายในความหมาย ที่กว้างกว่าวัตถุประสงค์ในขณะที่บางแห่งใช้วัตถุประสงค์ในความหมายที่กว้างกว่าเป้าหมาย สำหรับ ในที่นี้ จะใช้วัตถุประสงค์ในความหมายที่กว้างกว่าเป้าหมาย กล่าวคือ วัตถุประสงค์ (เป้าหมายระยะ ยาว) คือความคาดหวังหรือความต้องการที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงสภาวะการณ์อันใดอันหนึ่งที่ร่วมกัน กำหนด ในขณะที่เป้าหมาย(เป้าหมายระยะสั้น) คือ ชั้นความคาดหวังหรือความต้องการที่จะไปให้ถึง หรือสิ่งที่กลุ่มกำหนดขึ้นเพื่อบรรลุความต้องการของบุคคลในกลุ่ม เป้าหมายควรมีความชัดเจน เป็น รูปธรรม มีความเป็นไปได้ และสามารถวัดได้

(4) การสร้างกลยุทธ์ ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

(4.1) ขั้นการหาข้อมูล (input stage) ประกอบด้วยการประเมินปัจจัย ภายนอกและภายใน (SWOT Analysis) โดยมีคำถาม เช่น อะไรคือ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ ข้อจำกัดที่สำคัญขององค์กร อะไรคือความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ ข้อจำกัด กับการทำงานทั้งหมดขององค์กรผลทั้งหมดเป็นอย่างไร

(4.2) ขั้นการจับคู่ (matching stage) เป็นขั้นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและ โอกาส จุดอ่อนและอุปสรรค จุดแข็งและโอกาส จุดแข็งและอุปสรรคเพื่อสร้างกลยุทธ์ โดยใช้เทคนิคที่ เรียกว่า SWOT matrix

(4.3) ขั้นการตัดสินใจ (decision stage) พิจารณากลยุทธ์โดยคำนึงถึง คุณค่าของคน การเติบโตขององค์กร กระบวนการมีส่วนร่วม และควรคำนึงถึงวงจรชีวิตขององค์กร (วงจรขององค์กรประกอบด้วย การเติบโตเต็มที่ การหยุดนิ่ง และการเสื่อมสลาย)

ดังนั้น การสร้างกลยุทธ์ขององค์กรซึ่งใช้กระบวนการวิเคราะห์ SWOT จึงเป็นวิธีหนึ่งที่ แพร่หลาย หน่วยงาน องค์กรทั้งในวงการธุรกิจและงานราชการนิยมใช้ในการวางแผนงานของตน

การสร้างกลยุทธ์ย่อย (นันทิยา หุตานวัตร, 2551)เมื่อทบทวนวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้ว ก็เข้าสู่ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ย่อย ซึ่งกลุ่มต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม การสร้างกลยุทธ์ย่อยกระทำในขอบเขตจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของกลุ่มโดยใช้วิธีการที่เรียกว่า SWOT Matrix ดังนี้ (1) คัดเฉพาะจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่มีคะแนนสูงระดับ 8 ขึ้นไป ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (key success factors) ส่วนจุดอ่อนจุดแข็งที่มีคะแนนต่ำจะยังไม่นำมากำหนดกลยุทธ์ย่อย ในขั้นนี้ (หลังจากที่กำหนดกลยุทธ์ย่อยจากปัจจัยสำคัญที่นำสู่ความสำเร็จแล้ว กลุ่มควรย้อนกลับไปพิจารณาปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่มีคะแนนต่ำและนำมาใช้กำหนดกลยุทธ์ย่อยเพิ่มเติมได้) (2) เรียงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่เป็นปัจจัยสำคัญนำสู่ความสำเร็จตามลำดับคะแนนโดยจำแนกตามการพัฒนาในกลุ่มการผลิต การตลาด และการเงิน (3) สร้างตาราง matrix ของแต่ละประเภท โดยจุดแข็งและจุดอ่อนที่เรียงคะแนนไว้แล้วอยู่ในแนวนอน และโอกาสและอุปสรรคที่เรียงคะแนนไว้แล้วอยู่ในแนวตั้ง สร้างกลยุทธ์ย่อยในการพัฒนากลุ่มโดยใช้จุดแข็งของกลุ่มไปช่วงชิงโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและโอกาส หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องที่เรียกในที่นี้ว่า “ปัง” ก็ทำการบันทึกข้อมูลย่อยนั้นไว้ ในการจับคู่นี้อาจใช้จุดแข็งหรือโอกาสมากกว่าหนึ่งข้อก็ได้ หรืออาจจะใช้เพียงอย่างเดียวก็ได้ หรือบางข้ออาจไม่ทำให้เกิดกลยุทธ์ย่อยในส่วนนี้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส สร้างกลยุทธ์ย่อยในการพัฒนากลุ่มโดยใช้จุดแข็งของกลุ่มเสี่ยงอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและอุปสรรค หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องที่เรียกในที่นี้ว่า “ปัง” ก็ทำการบันทึกกลยุทธ์ย่อยนั้นไว้ ในการจับคู่นี้อาจใช้จุดแข็งหรืออุปสรรคมกกว่าหนึ่งข้อก็ได้ หรืออาจจะใช้เพียงอย่างเดียวก็ได้ หรือบางข้ออาจไม่ทำให้เกิดกลยุทธ์ย่อยในส่วนนี้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดแข็ง-อุปสรรค สร้างกลยุทธ์ย่อยในการพัฒนากลุ่มโดยแก้ไขจุดอ่อนของกลุ่มเพื่อไปช่วงชิงโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและโอกาส หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องที่เรียกในที่นี้ว่า “ปัง” ก็ทำการบันทึกกลยุทธ์ย่อยนั้นไว้ ในการจับคู่นี้อาจใช้จุดอ่อนหรือโอกาสมากกว่าหนึ่งข้อก็ได้ หรืออาจจะใช้เพียงอย่างเดียวก็ได้ หรือบางข้ออาจไม่ทำให้เกิดกลยุทธ์ย่อยในส่วนนี้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดอ่อน-โอกาส สร้างกลยุทธ์ย่อยในการพัฒนากลุ่มโดยแก้ไขจุดอ่อนของกลุ่มเพื่อไปหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและอุปสรรค หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องที่เรียกในที่นี้ว่า “ปัง” ก็ทำการบันทึกกลยุทธ์ย่อยนั้นไว้ ในการจับคู่นี้อาจใช้จุดอ่อนหรืออุปสรรคมกกว่าหนึ่งข้อก็ได้ หรืออาจจะใช้เพียงอย่างเดียวก็ได้ หรือบางข้ออาจไม่ทำให้เกิดกลยุทธ์ย่อยในส่วนนี้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดอ่อน-อุปสรรค การสร้างกลยุทธ์ย่อยจาก SWOT Matrix ของการพัฒนา กลุ่ม บันทึกกลยุทธ์ย่อยที่ได้ใส่กระดาษสีที่มีสีไม่ซ้ำกับสีกระดาษของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เช่น อาจจะใช้กระดาษสีขาวสำหรับเขียนกลยุทธ์ย่อย เมื่อถึงขั้น

นี้ จะได้กลยุทธ์ย่อยทั้ง 4 แบบนี้ ได้แก่ กลยุทธ์ จุดแข็ง - โอกาส กลยุทธ์ จุดแข็ง - อุปสรรค กลยุทธ์ จุดอ่อน- โอกาส กลยุทธ์จุดอ่อน- อุปสรรค ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 SWOT Matrix ของการพัฒนากลุ่ม ตามปัจจัยสำคัญนำสู่ความสำเร็จของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

	จุดแข็ง(Strengths -S)	จุดอ่อน (Weaknesses - W)
	1..... 2..... 3..... 4..... 5. ฯลฯ	1..... 2..... 3..... 4..... 5. ฯลฯ
โอกาส (Opportunities - O) 1..... 2..... 3..... 4..... 5. ฯลฯ	กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส 1...ปัง...(S1,S3,O2) 2.....(S4,O2,O3) 3...(S3,O1,O2) 4...(S5,O3) 5. ฯลฯ	จุดอ่อน-โอกาส
ภัยคุกคาม (Threats - T) 1..... 2..... 3..... 4..... 5. ฯลฯ	กลยุทธ์จุดแข็ง-อุปสรรค 1...ปัง...(S2,S3,S4,S5,T1) 2.(S4,T1,T3) 3. ฯลฯ	กลยุทธ์จุดอ่อน-อุปสรรค 4...ปัง...(W4,T3,T4) 5. ฯลฯ

3.2) ภาคิ ฆานะหิริฎเวท (2556) ได้กล่าวถึงการหากกลยุทธ์ทางเลือกโดยใช้เมตริกซ์ Tows (Generating Alternative Strategies Using a Tows Matrix) ไว้ดังนี้ เมตริกซ์ Tows (เป็นอีกวิธีหนึ่งในการเขียน SWOT) แสดงให้เห็นถึงโอกาสและภัยคุกคามจากภายนอกที่บริษัทเผชิญอยู่นั้นสามารถสัมพันธ์กับจุดแข็งและจุดอ่อนจากภายใน เพื่อให้ได้กลยุทธ์ทางเลือกที่เป็นไปได้ 4 ทางเลือกได้อย่างไร ตามตารางที่ 10 วิธีการนี้ ทำให้เป็นวิถึทางที่จะใช้การระดมสมองเพื่อสร้างกลยุทธ์ทางเลือกที่ควรพิจารณา ซึ่งจะทำให้ผู้จัดการกลยุทธ์สร้างการเติบโตได้หลายรูปแบบ ในทำนองเดียวกับกลยุทธ์การตัดทอนวิธีการนี้สามารถใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ระดับบริษัททำนองเดียวกับกลยุทธ์ระดับธุรกิจและระดับหน้าที่ เมตริกซ์ Tows สามารถจัดทำตามขั้นตอนคือ ในช่องโอกาส (O) ให้ระบุโอกาสภายนอกที่มีในสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตของบริษัทหรือหน่วยธุรกิจ ในช่องอุปสรรค (T) ให้ระบุอุปสรรคภายนอกที่มีในสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตของบริษัทหรือหน่วย

ธุรกิจ ในช่องจุดแข็ง (S) ให้ระบุจุดแข็งที่มีในปัจจุบันและอนาคตของบริษัทหรือหน่วยธุรกิจ ในช่องจุดอ่อน (W) ให้ระบุจุดอ่อนที่มีในปัจจุบันและอนาคตของบริษัทหรือหน่วยธุรกิจ

การกำหนดกลุ่มกลยุทธ์ที่เป็นไปได้สำหรับธุรกิจหรือหน่วยธุรกิจ โดยทำการพิจารณาจากการผสมผสานของปัจจัย 4 กลุ่ม ดังนี้ กลยุทธ์ SO เป็นการคิดถึงวิธีการต่างๆ ที่บริษัทหรือหน่วยธุรกิจสามารถใช้จุดแข็งในการหาข้อได้เปรียบจากโอกาส กลยุทธ์ ST เป็นการพิจารณาถึงจุดแข็งของบริษัทหรือหน่วยธุรกิจ เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรค กลยุทธ์ WO พยายามหาข้อได้เปรียบจากโอกาสเพื่อกำจัดจุดอ่อน กลยุทธ์ WT เป็นการป้องกันและการกระทำเบื้องต้น เพื่อลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เมตริกซ์ Tows (ภักดี มานะหิรัญเวท, 2556)

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) ระบุจุดแข็ง 5-10 ประเด็น	จุดอ่อน (W) ระบุจุดอ่อน 5-10 ประเด็น
โอกาส (O) ระบุโอกาส 5-10 ประเด็น	กลยุทธ์ SO เป็นกลยุทธ์ที่ใช้จุดแข็งในการหาข้อได้เปรียบจากโอกาส	กลยุทธ์ WO เป็นกลยุทธ์ที่เอาข้อได้เปรียบจากโอกาสมากำจัดจุดอ่อน
อุปสรรค (T) ระบุอุปสรรค 5-10 ประเด็น	กลยุทธ์ ST เป็นกลยุทธ์ที่ใช้จุดแข็งในการหลีกเลี่ยงจากอุปสรรค	กลยุทธ์ WT เป็นกลยุทธ์ที่ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค

3.3) สุดใจ วันอุดมเดชาชัย (2556) ได้เขียนวิธีการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis: SWOT Analysis) ไว้ว่าการกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy Planning) หรือการวางแผนระยะยาว (Long-range Planning) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพันธกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายขององค์กร ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์จะเริ่มขึ้นจากการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยการวิเคราะห์สถานการณ์เป็นกระบวนการเพื่อแสวงหากกลยุทธ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องระหว่างโอกาสจากภายนอกองค์กรกับจุดแข็งจากภายในองค์กร รวมทั้งคำนึงอุปสรรคจากภายนอกองค์กรและจุดอ่อนจากภายในองค์กร การวิเคราะห์สถานการณ์ประกอบด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัย 4 ปัจจัย กล่าวคือ ปัจจัยทางด้านจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) หรือเรียกย่อๆ ว่า SWOT โดยการนำปัจจัยเชิงกลยุทธ์ทั้ง 4 ปัจจัยไปกำหนดกลยุทธ์ทางเลือก และ

ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ทางเลือกที่ดีที่สุด ดังนั้น การวิเคราะห์สถานการณ์บางครั้งจึงเรียกว่า SWOT Analysis ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการวิเคราะห์ SWOT ปรากฏว่าเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุดสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ ดังตัวอย่างปี ค.ศ.2007 McKinsey & Company ทำการสำรวจผู้บริหารจากทั่วโลกจำนวน 2,700 คน ผลปรากฏว่า ร้อยละ 82 ของผู้บริหารทั้งหมด ที่ทำการสำรวจกล่าวว่า กิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุดคือ การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร และการระบุแนวโน้มของสภาพแวดล้อมที่มีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจในระยะเวลา 3 ถึง 5 ปีข้างหน้า (Choi, Lovallo, & Tarasova, 2007 อ้างถึงใน สุดใจ วันอุดมเดชาชัย, 2556) ในทำนองเดียวกัน ผลของการสำรวจผู้เชี่ยวชาญด้านการวางกลยุทธ์การแข่งขันปี ค.ศ. 2005 พบว่า ร้อยละ 82.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ SWOT ในการวางกลยุทธ์ทางการแข่งขัน ส่วนเทคนิคลำดับที่สองนิยมใช้รองลงมาในการวางกลยุทธ์ทางการแข่งขันคือ การวิเคราะห์คู่แข่ง (Fehringier, 2007 อ้างถึงใน สุดใจ วันอุดมเดชาชัย, 2556)

การวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมาในการวิเคราะห์สถานการณ์ซึ่งผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมสถานการณ์กลยุทธ์การได้อย่างรวดเร็วโดยตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานที่ว่า กลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลเกิดจากการเลือกแนวทางที่เหมาะสมเชิงกลยุทธ์ระหว่างทรัพยากรภายในองค์กร (จุดแข็งและจุดอ่อน) กับสถานการณ์ภายนอกองค์กร (โอกาสและอุปสรรค) แนวทางที่เหมาะสมเชิงกลยุทธ์ที่ดีจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรใช้จุดแข็งและโอกาสสำหรับการดำเนินงานในขณะเดียวกัน องค์กรต้องพยายามลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรคให้เหลือน้อยที่สุด ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จะช่วยให้ผู้บริหารมีพื้นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อสร้างจุดแข็งและข้อได้เปรียบจากโอกาสสภาพแวดล้อม ทำให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ที่ดี เพื่อเอาชนะอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมหรือให้เกิดจุดอ่อนน้อยที่สุด นอกจากนี้ การวิเคราะห์ SWOT ช่วยสนับสนุนให้ผู้จัดการทำการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อพิจารณาว่าปัจจัยใดที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตขององค์กร ความหมายของคำว่า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค กล่าวคือ (1) จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง สมรรถนะและความเป็นเลิศด้านทรัพยากรองค์กร รวมถึงทักษะของบุคลากร ซึ่งองค์กรมีข้อได้เปรียบเหนือคู่แข่งในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า จุดแข็งดังกล่าวเกิดขึ้นจากทรัพยากรและสมรรถนะหรือความสามารถที่มีอยู่ในองค์กร (2) จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง ความไม่สามารถ ข้อจำกัดและความขาดแคลนในทรัพยากรองค์กร เช่น ความขาดแคลนทางด้านเทคนิค ทางด้านการเงิน ทางด้านบุคลากร และทางด้านการตลาด เป็นต้น ทำให้องค์กรมีข้อเสียเปรียบเมื่อเทียบกับคู่แข่งในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ที่เป็นสิ่งกีดขวางต่อประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรหรือมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โอกาสเป็นข้อได้เปรียบ

หลักในการสนับสนุน การดำเนินงานให้แก่องค์กร โดยแนวโน้มในอนาคตที่สำคัญเป็นแหล่งที่มาของโอกาส

การจัดทำกลยุทธ์ทางเลือกโดยใช้แมทริกซ์โทว์ (Generating Alternative Strategies by Using a TOWS Matrix) องค์กรธุรกิจขนาดใหญ่โดยทั่วไปในปัจจุบันได้มีการจัดเตรียมการวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยสาระสำคัญของการกำหนดกลยุทธ์ คือ การระบุถึงปัจจัยเชิงกลยุทธ์สำคัญทั้งปัจจัยทางด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ขององค์กร ซึ่งการตรวจสอบสภาพแวดล้อมดังกล่าวเรียกว่า การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ SWOT ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ในขณะเดียวกัน SWOT สามารถนำมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ทางเลือกต่างๆ ที่เป็นไปได้ขององค์กร ส่วนแมทริกซ์โทว์ (TOWS Matrix) อธิบายว่า โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่องค์กรประสบเฉพาะเจาะจงนั้นสามารถจับคู่กับจุดแข็งและจุดอ่อนสภาพแวดล้อมภายในองค์กรได้อย่างไร ซึ่งผลจากการจับคู่ดังกล่าวทำให้เกิดกลยุทธ์ทางเลือกที่เป็นไปได้ 4 ชุด ได้แก่ (1) กลยุทธ์ SO (2) กลยุทธ์ WO (3) กลยุทธ์ ST และ (4) กลยุทธ์ WT รายละเอียดดังตารางที่ 12 การจัดทำแมทริกซ์ TOWS เป็นการบังคับให้ผู้จัดการด้านกลยุทธ์ได้สร้างสรรค์กลยุทธ์ต่างๆ ทั้งกลยุทธ์การขยายตัวตลอดจนกลยุทธ์การหดตัว การนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ในการปฏิบัติและเรียกวิธีการนี้ว่า TOWS Matrix ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยในการระบุความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร และเป็นพื้นฐานของการกำหนดกลยุทธ์องค์กรโดยอาศัยความสัมพันธ์เหล่านี้ นอกจากนี้วัตถุประสงค์เบื้องหลังของการจัดทำแมทริกซ์ TOWS ไม่เพียงแต่การระบุกลยุทธ์ที่ดีที่สุดเพียงกลยุทธ์เดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วก่อให้เกิดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันหลายกลยุทธ์ที่ต้องพิจารณาซึ่งบางกลยุทธ์อาจนำมาใช้ปฏิบัติในภายหลัง

ตารางที่ 13 แมททริกซ์โทว์ (TOWS Matrix)

<p>ปัจจัยภายใน (Internal Factors) (IFAS)</p> <p>ปัจจัยภายนอก (External Factors) (EFAS)</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths: S)</p> <p>S1 เลือกเขียนจุดแข็งภายใน</p> <p>S2 5-10 รายการ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>S10</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses: W)</p> <p>W1 เลือกเขียนจุดอ่อนภายใน</p> <p>W2 5-10 รายการ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>W10</p>
<p>โอกาส (Opportunities: O)</p> <p>O1 เลือกเขียนโอกาสภายนอก</p> <p>O2 5-10 รายการ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>O10</p>	<p>กลยุทธ์ SO</p> <p>จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งขององค์กร เพื่อฉกฉวยประโยชน์ จากโอกาสภายนอก</p>	<p>กลยุทธ์ WO</p> <p>จัดทำกลยุทธ์โดยเอาชนะหรือปรับปรุงจุดอ่อนขององค์กร เพื่อฉกฉวยประโยชน์จากโอกาสภายนอก</p>
<p>อุปสรรค(Threats: T)</p> <p>T1 เลือกเขียนอุปสรรคภายนอก</p> <p>T2 5-10 รายการ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>T10</p>	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งขององค์กร เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอก</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>จัดทำกลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อนภายในและหลีกเลี่ยงอุปสรรคภายนอก</p>

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นถึงการนำแมททริกซ์ TOWS (TOWS Matrix) มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมให้แก่องค์กร โดยวิธีการจับคู่ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ซึ่งสามารถช่วยให้องค์กรกำหนดกลยุทธ์แตกต่างกันถึง 4 กลยุทธ์ กล่าวคือ (1) กลยุทธ์ SO (2) กลยุทธ์ WO (3) กลยุทธ์ ST และ (4) กลยุทธ์ WT การกำหนดกลยุทธ์ทางเลือกทั้ง 4 กลยุทธ์ดังกล่าว ซึ่งผู้อ่านสามารถนำการวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนขององค์กรจากตารางสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factor Analysis Summary: IFAS) ส่วนรายละเอียดของกลยุทธ์ทั้ง 4 กลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนขอบรรยายรายละเอียดในหัวข้อถัดไปที่เกี่ยวกับการจัดทำแมททริกซ์ TOWS

การจัดทำแมทริกซ์โทว์ (Generating a TOWS Matrix) จากตารางที่ 11 แมทริกซ์ TOWS ประกอบด้วย 9 ช่อง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงช่องปัจจัยหลักสำคัญ 4 ช่อง ช่องกลยุทธ์ 4 ช่อง และอีก 1 ช่องที่ปล่อยว่างไว้อยู่เสมอ (ช่องบนสุดทางซ้ายมือ) เพื่อบอกที่มาของปัจจัยว่า เป็นปัจจัยภายในหรือปัจจัยภายนอก โดยช่องกลยุทธ์ทั้ง 4 ช่อง มีชื่อเรียกว่า กลยุทธ์ SO กลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST และกลยุทธ์ WT ที่ถูกพัฒนาขึ้นหลังจากที่ปัจจัยหลักสำคัญทั้ง 4 ช่อง ได้แก่ ปัจจัยหลักทางด้านจุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และอุปสรรค (T) ซึ่งขั้นตอนการจัดทำแมทริกซ์ TOWS ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (1) เขียนรายการปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities: O) สำคัญๆ ขององค์กรหรือหน่วยธุรกิจ ทั้งจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคตจากตาราง EFAS
- (2) เขียนรายการปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค (Threats: T) สำคัญๆ ขององค์กรหรือหน่วยธุรกิจ ที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตจากตาราง EFAS
- (3) เขียนรายการปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strengths: S) สำคัญๆ ขององค์กรหรือหน่วยธุรกิจ จากตาราง IFAS
- (4) เขียนรายการปัจจัยภายในที่เป็นจุดอ่อน(Weaknesses: W) สำคัญๆ ขององค์กรหรือหน่วยธุรกิจ จากตาราง IFAS
- (5) จับคู่จุดแข็งภายใน(S) กับโอกาสภายนอก(O)เมื่อผสมผสานเข้ากันจะได้ผลลัพธ์เป็นกลยุทธ์ SO
- (6) จับคู่จุดอ่อนภายใน (W) กับโอกาสภายนอก (O)กับโอกาส ภายนอก(O)เมื่อผสมผสานเข้ากันจะได้ผลลัพธ์เป็นกลยุทธ์ WO
- (7) จับคู่จุดแข็งภายใน (S)กับอุปสรรคภายนอก(T)เมื่อผสมผสานเข้ากันผลลัพธ์จะเป็นกลยุทธ์ ST
- (8) จับคู่จุดอ่อนภายใน (W) กับอุปสรรคภายนอก(T)เมื่อผสมผสานกันจะได้ผลลัพธ์เป็นกลยุทธ์ WT

การจัดทำแมทริกซ์โทว์ (TOWS Matrix) ดังกล่าวข้างต้นเป็นประโยชน์อย่างมากต่อองค์กร เพราะก่อให้เกิดการจัดทำกลยุทธ์ทางเลือกต่างๆ (Alternative Strategies) ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ในช่วงที่ทำการกำหนดกลยุทธ์โดยกลยุทธ์ทางเลือกทั้ง 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ SO กลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST และกลยุทธ์ WT กล่าวคือ

- (1) กลยุทธ์ SO (SO Strategies): จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งภายในขององค์กร เพื่อฉกฉวยประโยชน์จากโอกาสภายนอกขององค์กร ผู้จัดการทุกคนต้องการให้องค์การของตนอยู่ในตำแหน่งซึ่งจุดแข็งภายในสามารถฉกฉวยประโยชน์จากแนวโน้มและเหตุการณ์ภายนอก โดยทั่วไป

องค์การจะปฏิบัติตามกลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST หรือกลยุทธ์ WT เพื่อให้สถานการณ์ในการดำเนินงานขององค์การเข้าสู่สภาวะการณ์ที่ทำให้้องค์การสามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์ SO เมื่อบริษัทมีจุดอ่อนกลายเป็นจุดแข็ง ในทำนองเดียวเมื่อบริษัทเผชิญหน้ากับอุปสรรคที่สำคัญ บริษัทพยายามที่จะหลีกเลี่ยงอุปสรรคเหล่านั้น เพื่อที่จะเน้นไปที่โอกาส

(2) กลยุทธ์ WO (WO Strategies) จัดทำกลยุทธ์โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงจุดอ่อนภายในองค์การ ด้วยการฉกฉวยประโยชน์จากโอกาสภายนอกองค์การ บางครั้งมีโอกาสำคัญภายนอกองค์การ แต่บริษัทมีจุดอ่อนภายใน ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้บริษัทไม่สามารถฉกฉวยประโยชน์จากโอกาสภายในนอกองค์การ อาทิบริษัทพบว่า ความต้องการเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมจำนวนและเวลาสำหรับระบบหัวฉีดจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงในรถยนต์ที่สูง(โอกาส) แต่บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ยังขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีในการผลิตเครื่องมือเหล่านี้ (จุดอ่อน) ทางเลือกหนึ่งที่เป็นไปของกลยุทธ์ WO คือ การได้มาซึ่งเทคโนโลยีด้วยรูปแบบของการร่วมทุน (Joint Venture) กับบริษัทอื่นที่มีความสามารถในด้านนี้ ทางเลือกอื่นของการใช้กลยุทธ์ WO อาจใช้วิธีการจ้างและฝึกอบรมพนักงานให้มีความสามารถด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

(3) กลยุทธ์ ST (ST Strategies): จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งขององค์การ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอก ซึ่งไม่ได้หมายความว่าองค์การที่เข้มแข็งควรจะเผชิญหน้ากับอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกเสมอๆ ตัวอย่างของกลยุทธ์นี้เกิดขึ้นเมื่อบริษัท Texas Instruments ใช้ฝ่ายกฎหมายที่เป็นเลิศ (จุดแข็ง) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความเสียหายและสิทธิการใช้สิทธิทรัพย์สิน (Royalties) เกือบ 700 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ จากบริษัทญี่ปุ่นและบริษัทเกาหลี 9 บริษัท ที่ลอกเลียนสิทธิบัตร (Patents) ในหน่วยชิพความจำ (อุปสรรค) บริษัทคู่แข่งต่างๆ เป็นอุปสรรคที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งจัดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับบริษัทอเมริกันในการขายสินค้าในประเทศจีน

(4) กลยุทธ์ WT (WT Strategies): จัดทำกลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อนภายในและหลีกเลี่ยงอุปสรรคภายนอก องค์การเผชิญหน้ากับอุปสรรคภายนอกและจุดอ่อนภายในจำนวนมาก ซึ่งองค์การอาจจะอยู่ในตำแหน่งที่เป็นอันตราย ในความเป็นจริงบริษัทดังกล่าวอาจจะทำการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดด้วยรูปแบบของการควบกิจการการหดตัว การประกาศล้มละลาย หรือการเลือกที่จะเลิกกิจการ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ได้ดังนี้ จัดทำตารางเมตริกซ์ นำ S-W-O-T มาใส่ตารางเมตริกซ์ จับคู่ระหว่างสภาพแวดล้อมภายใน กับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยจับคู่จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน (Defensive Strategy) โดยพยายามลดจุดอ่อน หลีกเลี่ยงคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้อะไรก็ตามเกิดความสูญเสียน้อยที่สุดจับคู่จุดอ่อน-โอกาส (WO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพลิกตัว

(Turnaround-Oriented Strategy) โดยแก้ไขจุดอ่อนและนำโอกาสที่มีมาทำประโยชน์อย่างเต็มที่ จับคู่จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) โดยใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการ ที่จะทำให้โรงเรียนเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด จับคู่จุดแข็ง-โอกาส (SO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy) โดยนำจุดแข็งที่มี นำมาเสริมสร้างและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่ จัดทำร่างกลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ และเป้าหมายความสำเร็จโดยมีวิธีการคือ กลยุทธ์หลัก กำหนดจากกรอบแนวคิดการบริหาร กลยุทธ์รอง กำหนดจากกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ วิธีดำเนินการ กำหนดจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามตามที่จับคู่ระหว่างสภาพแวดล้อมภายใน กับ สภาพแวดล้อมภายนอก เป้าหมายความสำเร็จ กำหนดจากวิธีดำเนินการ ได้แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ 5 ขั้นตอน (นันทิยา หุตานวัตร, 2551; สุดใจ วันอุดมเดชาชัย, 2556; ภัคตี มานะหิรัญเวท, 2556) ดังนี้ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียน โดยใช้ค่า PNI_{Modified} (3) ร่างกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix (4) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ (5) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4) การประเมินกลยุทธ์

4.1) ญัฐพันธ์ เจริญนันทน์ (2552) ได้ระบุไว้ว่าการประเมินกลยุทธ์ (Evaluation of Strategy) เป็นงานสำคัญที่มีผลต่อเนื่องถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลยุทธ์ ซึ่งจะให้ผลโดยตรงกับการดำรงอยู่ขององค์กร ดังนั้นผู้บริหารจะต้องทำการประเมินกลยุทธ์เพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเหมาะสมกับความต้องการและสถานการณ์องค์กร การที่ผู้บริหารจะตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ใดมาใช้ในการดำเนินงานจะต้องทำการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก เพื่อให้แน่ใจว่าทางเลือกนั้นจะเกิดประโยชน์แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ถึงแม้ว่าจะเป็นการยากที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดคุณภาพหรือความเหมาะสมของกลยุทธ์ที่มีอยู่ได้ อย่างไรก็ตาม มีผู้เสนอหลักเกณฑ์กว้างๆ ที่พอจะใช้เป็นหลักในการประเมินถึงความเหมาะสมแห่งกลยุทธ์นั้น อาจพิจารณาได้จากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) เป้าหมายที่ถูกกำหนดขึ้นในกลยุทธ์ อยู่ในระดับที่สามารถจะบรรลุถึงได้หรือไม่ เพียงใด
- (2) นโยบายตลอดจนวิถีทางในทางปฏิบัติซึ่งกำหนดไว้ในกลยุทธ์นั้น ครอบคลุมในทางๆ เป้าหมายกำหนดไว้หรือไม่และเป็นทิศทางที่สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกันหรือไม่ เพียงใด
- (3) กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนั้น ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่แล้วหรือไม่กับโอกาสทางธุรกิจที่มีอยู่

(4) กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนั้นเหมาะสมเพียงใดเมื่อคำนึงถึงความเสี่ยงภัยที่อาจมีขึ้นได้ระดับความเสี่ยงภัยนั้นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ และคุ้มกับโอกาสแห่งการทำกำไรเพียงใด

(5) เป้าหมายและวิถีทางในทางปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น เหมาะสมเพียงใดกับสภาพแวดล้อมเมื่อคำนึงถึงจังหวะและสถานการณ์ในขณะนั้น

(6) เป้าหมายและวิถีทางในทางปฏิบัติซึ่งปรากฏในกลยุทธ์นั้นมีความเหมาะสมเพียงใดกับกำลังและความสามารถ

(7) เป้าหมายและวิถีทางในทางปฏิบัติซึ่งปรากฏในกลยุทธ์นั้น มีความสอดคล้องกับจุดเด่นขององค์การธุรกิจเพียงใด

(8) เป้าหมายและวิถีในทางปฏิบัติซึ่งปรากฏในกลยุทธ์นั้น มีความสอดคล้องกับทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของผู้นำองค์การ ตลอดจนผู้รับผิดชอบในทางปฏิบัติเพียงใดและทัศนคติและค่านิยมเหล่านี้มีความถูกต้องเพียงใดกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต

(9) ผู้ที่รับผิดชอบต่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในนั้น มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เพียงใดที่จะนำกลยุทธ์ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการที่องค์การจะพัฒนากลยุทธ์ของตนเองขึ้นด้วยกระบวนการที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารองค์การย่อมต้องการความมั่นใจว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น หากองค์การต้องการใช้กลยุทธ์เจริญเติบโต การเร่งขยายองค์การอาจทำให้ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมทรัพยากรมนุษย์ การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์การทำกำไรอาจส่งผลเสียระยะยาว หากองค์การไม่มีผลิตภัณฑ์หรือตลาดเป้าหมายที่มีคุณภาพมารองรับในอนาคต หรือการเลือกกลยุทธ์ฟื้นฟูโดยการลดจำนวนพนักงาน อาจเกิดปัญหาที่ร้ายแรงจากการประท้วงของพนักงานที่ไม่พึงพอใจหากแต่ละฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ เป็นต้น ดังนั้นจึงถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าทางเลือกขององค์การเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด หรือมีความเสี่ยงในระดับธุรกิจสามารถรองรับได้

4.2) นันทิยา หุตานุกัตร (2551) ได้ระบุแนวทางการประเมินกลยุทธ์ไว้ว่า การประเมินกลยุทธ์จะกระทำเป็น 3 ขั้นตอน ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ผ่านการประเมินแล้วจะเป็นกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติต่อไป การประเมินโดยใช้เกณฑ์ 3 ประการ คือ มีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นไปได้หรือไม่ และยอมรับกันหรือไม่ ทั้งนี้อาจมีกลยุทธ์ทางเลือกที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 ประการดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การใช้เกณฑ์ประเมินกลยุทธ์

กลยุทธ์	เหมาะสมหรือไม่	เป็นไปได้หรือไม่	ยอมรับกันหรือไม่
1.....	✓	✓	✓
2.....	✓	-	✓

กลยุทธ์	เหมาะสมหรือไม่	เป็นไปได้หรือไม่	ยอมรับกันหรือไม่
3.....	✓	✓	✓
4.....	-	✓	✓
ฯลฯ			

4.3) ภัคดี มานะศิริณเวท (2556) ได้เสนอการประเมินกลยุทธ์ทางเลือก และเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด เมื่อองค์การเผชิญสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่ดีที่สุดจะไม่เกิดขึ้นโดยการมีประชามติ (Consensus) ที่ทุกคนเห็นพ้องกันในทางเลือกเดียว แต่จะมีความไม่เห็นด้วยและความขัดแย้งเกิดขึ้น กรณีดังกล่าวมักเกิดกับกิจการที่ดำเนินงานในอุตสาหกรรมระดับโลก การมีความขัดแย้งแบบขาดการจัดการมักก่อให้เกิดต้นทุนทางอารมณ์ ผู้มีอำนาจตัดสินใจเสนอให้ใช้ ความขัดแย้งแบบกำหนดไว้ (Programmed conflict) เพื่อให้ความคิดเห็นที่แตกต่างโดยไม่ทำให้เกิดความรู้สึกส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องได้ Alfred Sloan ได้เสนอเทคนิคสอบวิธีที่จะทำให้ผู้จัดการเชิงกลยุทธ์ หลีกเลี่ยงการติดกับในเรื่องประชามติได้ ดังนี้

(1) ผู้หาข้อมูลโต้แย้ง (Devil's advocate) เป็นการเลือกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไว้วางใจได้เพื่อให้ค้นหาปัญหาหรือข้อเสียที่น่าจะเกิดขึ้นได้ของกลยุทธ์ที่เสนอมานั้น และนำเสนอผลการค้นหาอย่างเป็นทางการ

(2) การตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (Dialectical inquiry) เกี่ยวข้องกับการผสมผสานและสังเคราะห์สองความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน ในการทำการตัดสินใจนี้จะต้องมีการพิจารณาสองข้อเสนอที่มีสมมุติฐานแตกต่างกันสำหรับแต่ละกลยุทธ์หลังจากที่ตรวจสอบแต่ละข้อเสนอได้นำเสนอ อภิปราย และถกเถียงถึงข้อดีของทั้งสองข้อเสนอแล้ว ผู้ทำการตัดสินใจหลักจะทำการเลือกกลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่งนั้นหรือทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมกันเป็นกลยุทธ์ใหม่ที่จะนำไปปฏิบัติ

การใช้ผู้หาข้อมูลโต้แย้งและการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องดีกว่าวิธีการตัดสินใจโดยประชามติโดยเฉพาะเมื่อสภาพแวดล้อมของกิจการมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ไม่ว่าจะใช้กระบวนการใดในการเลือกทางเลือกกลยุทธ์ก็ตาม จะต้องมีการประเมินความสามารถของแต่ละทางเลือกกลยุทธ์อย่างรัดกุม ตามเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ดังนี้

- (1) จำกัดการใช้กลยุทธ์ร่วม การใช้กลยุทธ์หนึ่งจะปิดกั้นการใช้กลยุทธ์อื่น
- (2) ความสำเร็จ จะต้องสามารถทำได้และมีความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จได้
- (3) ความสมบูรณ์ จะต้องพิจารณาประเด็นกลยุทธ์หลักทั้งหมด
- (4) ความสอดคล้องกับภายใน จะต้องมีความสอดคล้องกันทั้งกิจการ และไม่ขัดแย้งกับ วัตถุประสงค์ นโยบาย และกลยุทธ์ที่กิจการหรือหน่วยธุรกิจใช้อยู่ในปัจจุบัน

4.4) สุดใจ วันอุดมเดชาชัย (2556) ได้เสนอ การประเมินผลตามแนวทางกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder Measurement Approach) การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การแนวทางนี้ เป็นการให้ความสำคัญเฉพาะกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อความอยู่รอดขององค์การ ซึ่งกลุ่มผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มจะมีเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การว่าองค์การสามารถดำเนินงานได้ดีเพียงใด โดยเกณฑ์การประเมินผลเหล่านี้จะมีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อ กิจกรรมการดำเนินงานขององค์การที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มให้ความสนใจ ดังนั้น ผู้บริหารสูงสุดขององค์การควรตั้งเกณฑ์การประเมินผลตามแนวทางกลุ่มผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มอย่างน้อยหนึ่งเกณฑ์ ที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มให้ความสนใจ กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) หมายถึงกลุ่มของบุคคลต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์การ ซึ่งกลุ่มผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ภายในองค์การและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ภายนอกองค์การ โดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้นสามารถจำแนกเป็นกลุ่มสำคัญๆ ได้ 7 กลุ่ม และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มต่างมีเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การแตกต่างกันไป อาทิ (1) เจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น: จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนหรือเงินปันผลตามที่ต้องการเป็นต้น (2) พนักงาน จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่องค์การมีระบบการบริหารที่ดี ทำให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับรวมถึงความก้าวหน้าในตำแหน่ง เป็นต้น (3) ลูกค้า จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่ลูกค้าได้รับบริการที่ดี หรือซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ ด้วยระดับราคาที่เหมาะสมตามที่ตั้งใจ รวมถึงความมีธรรมาภิบาลของพนักงาน เป็นต้น (4) ผู้ให้สินเชื่อ จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่องค์การสามารถชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ตรงตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น (5) ผู้ขายปัจจัยการผลิต จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่องค์การสามารถชำระค่าวัตถุดิบได้ตรงเวลา เป็นต้น (6) ท้องถิ่นหรือชุมชนที่องค์การไปตั้งอยู่ จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่องค์การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมของชุมชน เป็นต้น และ (7) หน่วยงานรัฐบาล จะประเมินผลการดำเนินงานขององค์การจากการที่องค์การปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ หรือองค์การสามารถตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น

การประเมินผลตามแนวคิดการวัดแบบสมดุล (Measurement by Using the Balanced Scorecard Approach) (สุดใจ วันอุดมเดชาชัย, 2556) การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การ ควรทำการประเมินผลด้วยเกณฑ์ การประเมินที่ครอบคลุมในทุกด้าน (1)ด้านการเงิน (2)ด้านลูกค้า (3)ด้านกระบวนการภายในองค์การ และ (4)ด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์การ ดังรายการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การอาจใช้เกณฑ์การประเมินผลที่แตกต่างกันไปในแต่ละองค์การ กล่าวคือ องค์การบางแห่งอาจใช้เกณฑ์ทางด้านการเงินเพียงอย่างเดียวในการประเมินผลการ

ดำเนินงานทั้งหมดขององค์การ อย่างไรก็ตาม ใน ปัจจุบันนักวิเคราะห์ได้แนะนำวิธีการประเมินผลการดำเนินงานองค์การที่ครอบคลุม ได้หลากหลายมิติยิ่งขึ้นสำหรับ การประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลยุทธ์โดยวิธีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การดังกล่าวที่สำคัญๆ ประกอบด้วย การประเมินผลตามแนวทางกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง(Stakeholder Measurement) และการประเมินผลตามแนวคิดการวัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard Measurement Approach)

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีแนวทางการประเมินกลยุทธ์ดังนี้ จัดทำร่างแบบประเมินและรายการข้อคำถามที่ครอบคลุมกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ฉบับที่ 1 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ โดยแบ่งเป็น 5 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ประเมิน โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ตอนที่ 2 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด ตอนที่ 3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด ตอนที่ 4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิดตอนที่ 5 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเป้าหมายความสำเร็จ โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวน 15 ท่าน นำเสนอร่างกลยุทธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหาร

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

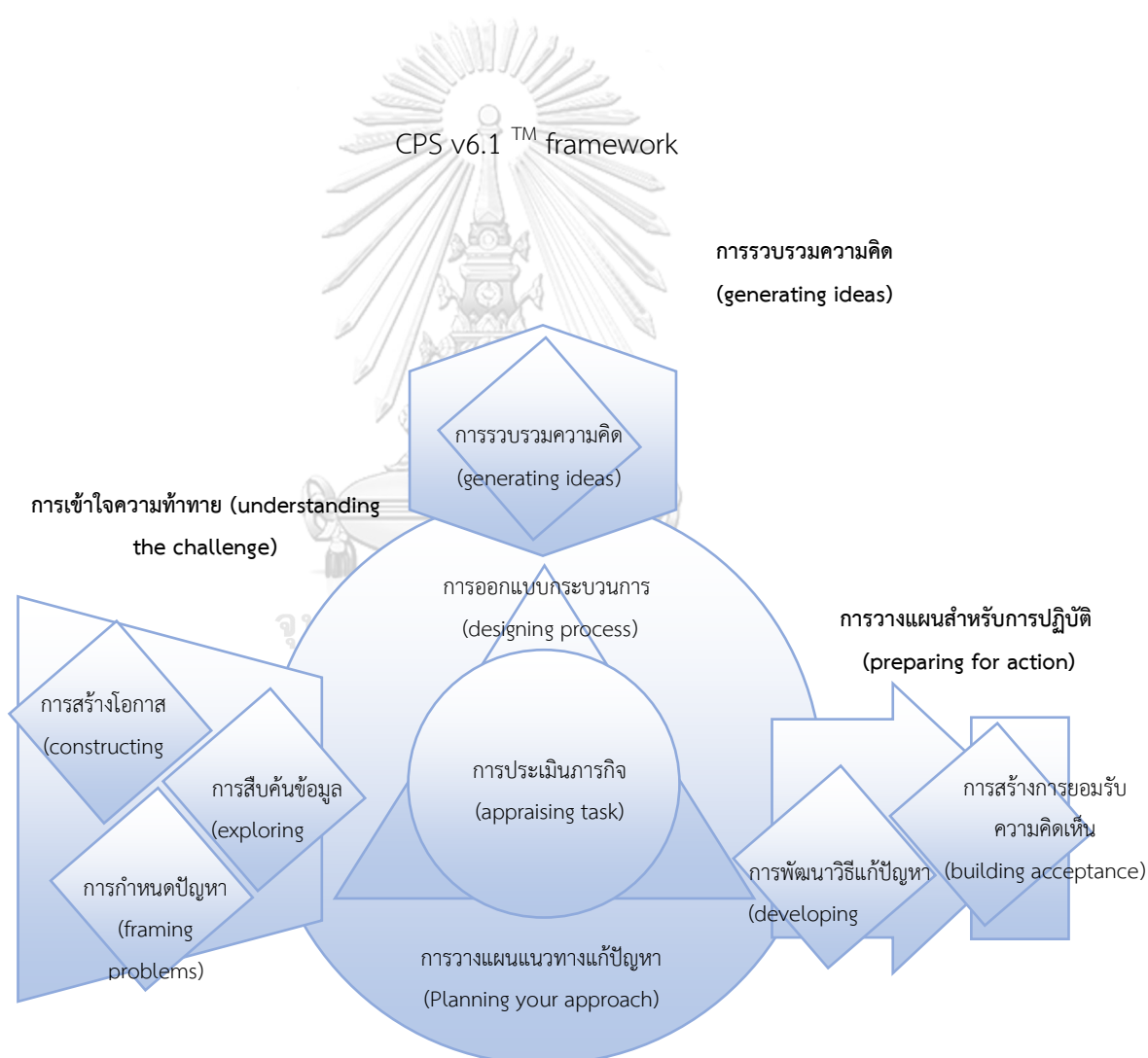
5.1) ธัญญรัตน์ บัวพันธ์ (2558) การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบแนวคิด สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 396 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 328 คน ครู จำนวน 331 คน นักเรียน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินคุณลักษณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า (1) กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ภาระงานในการบริหารโรงเรียน 5 งาน คือ งานพัฒนาหลักสูตร งานจัดกระบวนการเรียนรู้ งานวัดและประเมินผล งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และงานกิจกรรมนักเรียน กระบวนการบริหารโรงเรียน 3 ขั้นตอน คือ การ

วางแผน การนำไปปฏิบัติ และการประเมินผล ที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา 9 คุณลักษณะ คือ ความอยากรู้อยากเห็น ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความอิสระ การมีจินตนาการ การคิดแปลกใหม่ การมีสุนทรียภาพ ความกล้าเสี่ยง การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การหยั่งรู้ (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.73, SD = 0.67) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.60 SD = 0.44) 3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลักคือ (1) กลยุทธ์เปลี่ยนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา (2) กลยุทธ์เพิ่มเครือข่ายสนับสนุนการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา (3) กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา และกลยุทธ์รอง 8 กลยุทธ์ คือ (1) วางแผนพัฒนาหลักสูตรพลวัต (2) ขับเคลื่อนกลไกการจัดทำหลักสูตรอย่างเข้มแข็ง (3) พัฒนาการมีส่วนร่วมในทุกงาน (4) ส่งเสริมภูมิปัญญาชุมชนเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ (5) เร่งรัดการนำเทคโนโลยีมาใช้ (6) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย (7) ส่งเสริมวิชาชีพการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ (8) สนับสนุนการนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ

5.2) Isaksen et al. (2011) ได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ นำเสนอบทสรุปของการวิจัยการพัฒนาและการประยุกต์ใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในระบบการศึกษา กรอบแนวคิดของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เกิดขึ้นพร้อมกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งสัมพันธ์กับการเริ่มต้นการสอนทักษะการคิดในบริบทของโรงเรียนทั่วไป การสอนให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ถูกพัฒนามากกว่า 5 ทศวรรษ และมีการนำไปปฏิบัติที่ใช้ได้ผลจริง สามารถสรุปแผนภาพของการสอนให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความสามารถในการแก้ปัญหาเป็น CPS v6.1TM framework ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากการสอนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหารูปแบบอื่นๆ โดยพัฒนาให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น คือ (1) มีการสร้างโอกาส สร้างความท้าทาย และความเป็นไปได้ที่น่าตื่นเต้นซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสอนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การเน้นย้ำถึงการก้าวไปข้างหน้าจากโครงสร้างกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) ทุกคนสามารถประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นี้ได้เพื่อให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถใช้ความรู้และทักษะที่ตนมีอยู่ (3) มีลักษณะเป็นพลวัต เน้นย้ำถึงการเลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้ มีขั้นตอนที่จำเป็นสำหรับการแก้ปัญหา (4) มีหนทางที่หลากหลายสำหรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการนำสู่การแก้ปัญหาในงาน ใช้ประโยชน์ได้หลายวิธีการ

ใช้ได้หลายบริบทและหลากหลายกลุ่มบุคคล (5) ใช้ได้ในบุคคลหรือกลุ่มสามารถสร้างประสิทธิผลได้ (6) มีความสมดุลระหว่างภาพรวมและองค์ประกอบย่อยๆ ในกระบวนการสอน (7) ครอบคลุมสำหรับการจัดการ มีการปลูกใจรวมอยู่ในกรอบแนวคิด CPS v6.1™ framework CPS v6.1™ framework ที่ Treffinger ได้พัฒนามี 3 องค์ประกอบคือ (1) การรวบรวมความคิด (generating ideas) (2) การเข้าใจความท้าทาย (understanding the challenge) และ (3) การวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (preparing for action) ดังแสดงในภาพที่ 14

ภาพที่ 14 แสดงแผนภาพกระบวนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

5.3) ฉินา ฉิมทองดี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่เป็นไปได้และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ (2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน

โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 โรงเรียน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายและเทคนิค PNI_{modified} ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง สภาพที่เป็นไปได้และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) จุดแข็ง ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ การจัดกระบวนการสร้างนวัตกรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ จุดอ่อน ได้แก่ การวัดความสามารถขององค์กรและการให้รางวัลผู้สร้างนวัตกรรม โอกาส ได้แก่ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่วนสภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นภาวะคุกคาม (3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการป้องกันภาวะคุกคามในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (2) เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการป้องกันภาวะคุกคามในการจัดกระบวนการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (3) เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการลดจุดอ่อนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (4) เสริมโอกาสควบคู่กับการลดจุดอ่อนและป้องกันภาวะคุกคามในการวัดความสามารถขององค์กรในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และ (5) เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการลดจุดอ่อนและป้องกันภาวะคุกคามในการให้รางวัลผู้สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

5.4) ชนะวัฒน์ โอกละคร (2558) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ (1) ศึกษากรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (3) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และ (4) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 395 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNI_{Modified} และการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ประกอบด้วย สุขภาวะที่ดีทางกายภาพและอารมณ์ของผู้เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ความเป็นธรรมในโอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียน การยกระดับขีดความสามารถของครูและการบริหารโรงเรียน และการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ปกครองและชุมชน (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านสุขภาวะที่ดีทางกายภาพและอารมณ์ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความเป็นธรรมในโอกาสการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด (3) จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและสุขภาวะที่ดีทางกายภาพและอารมณ์ของผู้เรียน ส่วนจุดอ่อน คือ การยกระดับขีดความสามารถของครูและการบริหารโรงเรียน ความเป็นธรรมในโอกาสการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน และการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ปกครองและชุมชน โอกาสของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้คือ สภาพเทคโนโลยี ส่วนภาวะคุกคาม คือ นโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคม (4) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ประกอบด้วย (1) ปฏิรูปการยกระดับขีดความสามารถของครูและการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (2) มุ่งเน้นความเป็นธรรมในโอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (3) เสริมสร้างพลังอำนาจผู้ปกครองและชุมชนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (4) ยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (5) มุ่งพัฒนาสุขภาพที่ดีทางกายภาพและอารมณ์ของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) ใช้วิธีเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ (1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษิตตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษิตตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (3) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษิตตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษิตตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1.1) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่โรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ควรเริ่มจากในวัยเด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-7 ปี ถ้าโรงเรียนไม่ได้ส่งเสริมเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะทำให้เด็กสูญเสียสมรรถนะด้านนี้ไป 70%-90% หลังจากที่เข้าโรงเรียนเพียง 1 ปี (ฮิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554) เป็นประชากรจากทั่วประเทศ 183 เขต ใน 4 ภาค มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดแห่ง 28,566 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) การกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ 4 ภาคตามเขต การปกครอง ของกระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร เนื่องจากแต่ละภูมิภาคมีบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้มีกลุ่มตัวอย่างที่กระจายอยู่ทั้งประเทศไทย ผู้วิจัยได้แบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่าง ๆ 4 ภาค ดังแสดงในตารางที่ 15

1.2) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากจำนวนประชากร 28,566 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ได้กลุ่มตัวอย่าง 397 โรงเรียน จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (วรรณิ แกมเกตุ, 2551) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น(stratified random sampling) จากทั้ง 4 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานครชั้นมาศึกษา จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละภูมิภาคคิดจากสัดส่วนของจำนวน

ประชากรมากน้อยแตกต่างกันตามสัดส่วนจำนวนประชากรในภูมิภาคนั้นๆ ยกเว้นกรุงเทพมหานครที่กำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่าง 10 โรงเรียน ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนของแต่ละภูมิภาคด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) โดยดำเนินการนับหน่วยของตัวอย่างและเลือกตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวนประชากร (โรงเรียน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
กรุงเทพมหานคร	37	10
ภาคเหนือ	6,416	89
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,880	151
ภาคกลาง	6,740	94
ภาคใต้	3,839	53
รวม	28,566	397

1.3) ผู้วิจัยได้ออกแบบกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละโรงเรียนส่งแบบสอบถามถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ครูโรงเรียนละ 1 คน นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่เป็นผู้นำของโรงเรียน (เพื่อที่จะสามารถสื่อสารด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน) โรงเรียนละ 1 คน รวม 4 คน ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ คือ (1) การพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และท้องถิ่น การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (2) การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (3) การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลของนักเรียน การประเมินผลการสอนของครู และ(4) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (กฎกระทรวง, 2550; กมล ภูประเสริฐ, 2553; จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555; จันทรานี สงวนนาม, 2545; สมาน อัครภูมิ, 2551; สัมมา รัตนธัย, 2556)

กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ (1) นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ

รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) นักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และ (4) นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง (Davidson & Sternberg, 2003; Eberle & Stanish, 1996; Mitchell & Kowalik, 1999; Reali, 2010; Seaward, 2012; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ ศักดิ์, 2550; ชำนิ จิตตรีประเสริฐ, 2543; ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551; นิพาดา เทวกุล, 2558; พรรณราย ทรัพย์ประภา, 2548; ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์, 2558; สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554)

กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์สังเคราะห์คือ (1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) (2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning (3) การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) และ (4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (Isaksen et al., 2011; Reali, 2010; ชญาภรณ์ พัวพานิช, 2554; ฐาปนี สีเฉลียว, 2553; ณัฐพงษ์ กาญจนฉายา, 2555; ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551; นฤมล จันทร์สุขวงศ์, 2551; ปกเกศ ชนะโยธา, 2557; ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553; สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554; สุพีรา ดาวเรือง, 2555; เสมอกาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์, 2557; อรวรรณ ต้นสุวรรณรัตน์, 2552; อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554)

กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ ประกอบด้วย (1) ศักยภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียน โดยใช้ค่า PNI_{Modified} (3) ร่างกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix (4) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ (5) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

3) ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ใช้วิธีเก็บข้อมูลทั้งการจัดการเรียนการสอนเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน
(Mixed Methods Research)(Creswell & Clark, 2007)

4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงและความเที่ยง และแบบประเมินกลยุทธ์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรง

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยมีกระบวนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1.2) สร้างตารางพิมพ์เขียวตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยจำแนกตัวแปรนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ดังภาพที่ 16

ภาพที่ 16 แสดงโครงสร้างของการสร้างเครื่องมือ

1.3) ร่างรายการข้อคำถามในตารางพิมพ์เขียวตามกรอบแนวคิดการวิจัย และตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ แล้วกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละข้อคำถาม ดังตารางที่ 17

ภาพที่ 17 ตัวอย่างรายการข้อคำถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (มากที่สุด → น้อยที่สุด)					สภาพที่พึงประสงค์ (มากที่สุด → น้อยที่สุด)				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	ส1. การพัฒนาหลักสูตร									
1	มีการวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ในด้านต่อไปนี้									
1.1	ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน									
1.2	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เป็นทางเลือกเชิงบวกที่หลากหลายและประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหา									
1.3	ประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด									
1.4	นำแผนการแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์ลงไปปฏิบัติ									

1.4) นำร่างรายการข้อคำถามในตารางพิมพ์เขียวที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมตามกรอบแนวคิดการวิจัยและนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1.5) ปรับปรุงร่างรายการข้อคำถามในตารางพิมพ์เขียวตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.6) สร้างแบบสอบถามในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน รายละเอียดในแบบสอบถามมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการประกอบด้วย สถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุ ระยะเวลา การปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียน หรือเป็นครู

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4 ด้านประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีตัวเลือกตอบ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันในระดับมากที่สุด มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันในระดับมาก มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันในระดับปานกลาง มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันในระดับน้อย มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันในระดับน้อยที่สุด มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

1.7) การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

1.7.1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมและเหมาะสมกับเนื้อหาการวิจัย

1.7.2) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.7.3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงข้อความคำถามโดยจำแนกตามความเชี่ยวชาญและเกณฑ์การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ตารางจำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญและเกณฑ์การพิจารณา

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ			เกณฑ์การพิจารณา		
	ด้าน กระบวนการ คิดสำหรับเด็ก	ด้านกล ยุทธ์ / ด้าน บริหาร การศึกษา	ด้าน จิตวิทยา เด็ก	ผู้ทำวิจัย/มี ผลงานด้าน กระบวนการ คิดสำหรับเด็ก	ผู้มี ประสบการณ์ ในการ บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา	ทำงาน ด้าน การศึกษา
คนที่ 1		✓				✓
คนที่ 2	✓	✓		✓	✓	✓
คนที่ 3			✓		✓	✓
คนที่ 4		✓			✓	✓
คนที่ 5	✓			✓		✓

1.7.4) นำผลการตรวจสอบแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาคำนวณหาค่าความตรงด้านเนื้อหา เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency:IOC) โดยใช้สูตรของโรวินอลลีและแฮมเบลตัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.7.5) ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม คือ ค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีค่ามากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนั้นจึงคัดเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แล้วคำนวณหาค่า จากนั้นคำนวณหาค่า IOC ทั้งฉบับ

1.7.6) ปรับปรุงภาษาของข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

1.8) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสำหรับแบบสอบถามของผู้บริหารและครู ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ จำนวน 15 คน ครู จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน สำหรับแบบสอบถามนักเรียน นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาหา

ค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง แบบสอบถามครูและผู้บริหาร และแบบสอบถามนักเรียน ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ความเที่ยงสภาพปัจจุบัน	ความเที่ยงสภาพพึงประสงค์
แบบสอบถาม(ผู้บริหาร/ครู)	0.982	0.932
นักเรียน	0.806	0.929

2) แบบประเมินกลยุทธ์ โดยดำเนินการสร้างแบบประเมินกลยุทธ์ดังนี้

2.1) จัดทำร่างแบบประเมินและรายการข้อคำถามที่ครอบคลุมกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ โดยแบ่งเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ประเมิน โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด

ทั้งนี้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า ใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความเหมาะสม

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำไปปฏิบัติ

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติ

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้ก็ดีไม่ปฏิบัติก็ไม่เกิดความเสียหาย

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อยสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย และอาจไม่คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ

ความเป็นไปได้

ระดับ 5 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ

ระดับ 4 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้จนประสบความสำเร็จ

ระดับ 3 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้จนประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควร แต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ

ระดับ 1 หมายถึง แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

2.2) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน โดยอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ฯ

5) การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็น 6 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนสำหรับการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การ บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหาร วิทยาลัยประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 6 พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนำเสนอในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 สรุปรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(วัตถุประสงค์ข้อที่ 1)	1) ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ประเมินกรอบแนวคิด	1) กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง	1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน	2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
<p>ประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(วัตถุประสงค์ข้อที่ 2)</p>	<p>คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน28,492โรงเรียน(สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)</p> <p>2) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 397 โรงเรียน จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551)</p> <p>2) ผู้ให้ข้อมูล</p> <p>(2.1) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน</p> <p>(2.2) ครูโรงเรียนละ 1 คน</p> <p>(2.3) นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนละ 1 คน</p> <p>3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม</p> <p>4) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p>	<p>การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>
<p>ขั้นตอนที่3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(วัตถุประสงค์ข้อที่ 3)</p>	<p>1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม</p> <p>2) หาความต้องการจำเป็นโดยใช้ค่า $PNI_{Modified}$</p> <p>3) เรียงลำดับความต้องการจำเป็น</p> <p>4) วิเคราะห์ SWOTจากค่าดัชนี $PNI_{Modified}$</p> <p>5) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และความถี่</p>	<p>3) ความต้องการจำเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
<p>ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(วัตถุประสงค์ข้อที่ 4)</p>	<p>1) จัดทำตารางเมตริกซ์</p> <p>2) จับคู่ (WT)(WO)(ST)(SO)</p> <p>3) จัดทำร่างกลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ</p>	<p>4) ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1</p>
<p>ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(วัตถุประสงค์ข้อที่ 4)</p>	<p>1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินกลยุทธ์</p> <p>2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นรายบุคคล จำนวน 26 ท่าน</p> <p>3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา</p>	<p>5) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 1</p> <p>6) ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2</p>
<p>ขั้นตอนที่ 6 พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (วัตถุประสงค์ข้อที่ 4)</p>	<p>1) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวน 12 ท่าน</p> <p>2) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา</p> <p>3) ปรับปรุงกลยุทธ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<p>7) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 2</p> <p>8) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) วิเคราะห์และสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา

2) ประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก 2 ท่าน ด้านกลยุทธ์/ด้านบริหารการศึกษา 2 ท่าน และด้านจิตวิทยาเด็ก 1 ท่าน ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 เกณฑ์พิจารณาผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ			เกณฑ์การพิจารณา		
	ด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก	ด้านกลยุทธ์ / ด้านบริหารการศึกษา	ด้านจิตวิทยาเด็ก	ผู้ทำวิจัย/มีผลงานด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก	ผู้มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา	ทำงานด้านการศึกษา
คนที่ 1		✓				✓
คนที่ 2	✓	✓		✓	✓	✓
คนที่ 3			✓		✓	✓
คนที่ 4		✓			✓	✓
คนที่ 5	✓			✓		✓

ผลลัพธ์ที่ต้องการ กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) ดำเนินการออกแบบประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล

2) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัย สร้างแบบสอบถามในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน

3) การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

- 4) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม
- 5) ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษา
- 6) คัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์
- 7) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลลัพธ์ที่ต้องการคือ สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

- 1) นำแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติ คือ ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ S-W-O-T ด้วยการใช้สถิติค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยจำแนก ตามสภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก

ผลลัพธ์ที่ต้องการคือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำตารางเมตริกซ์
- 2) นำ S-W-O-T มาใส่ตารางเมตริกซ์
- 3) จับคู่ระหว่างสภาพแวดล้อมภายใน กับ สภาพแวดล้อมภายนอก ดังนี้
 - 3.1) จับคู่จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน (Defensive Strategy) โดยพยายามลดจุดอ่อน หลีกเลี่ยงคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้โรงเรียนเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด
 - 3.2) จับคู่จุดอ่อน-โอกาส (WO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-Oriented Strategy) โดยแก้ไขจุดอ่อนและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่

3.3) จับคู่จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST)เพื่อกำหนดกลยุทธ์ขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy)โดยใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการ ที่จะทำให้โรงเรียนเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

3.4) จับคู่จุดแข็ง-โอกาส (SO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy)โดยนำจุดแข็งที่มี นำมาเสริมสร้างและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่

4) จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ โดยมีที่มาดังนี้

4.1) กลยุทธ์หลัก กำหนดจากกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

4.2) กลยุทธ์รอง กำหนดจากกรอบแนวคิด ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.3) วิธีดำเนินการ กำหนดจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามตามที่จับคู่ระหว่างสภาพแวดล้อมภายใน กับ สภาพแวดล้อมภายนอก

ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็ก จำนวน 7 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษา จำนวน 11 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 8 ท่าน รวมทั้งหมด 26 ท่าน

2) เครื่องมือในการวิจัย คือแบบประเมินกลยุทธ์ โดยดำเนินการสร้างแบบประเมินกลยุทธ์ฯ

3) วิเคราะห์ข้อมูล : ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา

4) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 เป็นรายบุคคล มีกระบวนการดังนี้

4.1) นำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์ไปใช้

4.2) ส่งและรับแบบประเมินด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์

4.3) วิเคราะห์ผลจากคำถามปลายเปิดแบบประเมินกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล แล้วพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 และ ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

ขั้นตอนที่ 6 พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็ก จำนวน 5 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 4 ท่าน รวมทั้งหมด 12 ท่าน

2) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2 เป็นกลุ่ม โดยมีกระบวนการดังนี้

2.1) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวน 12 ท่าน

2.2) นำเสนอร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

2.3) สนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

3) ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์

ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ฉบับที่ 2 และฉบับสมบูรณ์

6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา มีรายละเอียดดังนี้

6.1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง หรือมีสภาพพึงประสงค์ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง หรือมีสภาพพึงประสงค์ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง หรือมีสภาพพึงประสงค์ระดับปาน

กลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง หรือมีสภาพพึงประสงค์ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง หรือมีสภาพพึงประสงค์ระดับน้อยที่สุด

6.2) วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติ คือ ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และค่าเฉลี่ย โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.2.1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ S-W-O-T ด้วยการ ใช้สถิติค่าดัชนี $PNI_{Modified}$

(1) การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด

การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้วยการใช้เทคนิคหรือการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร $PNI_{Modified}$ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

$$\text{สูตร } PNI_{Modified} = (I - D)/D$$

I = สภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

(2) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงกว่าหรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน หมายถึงจุดอ่อนหรือภาวะคุกคามโดยใช้การอิงเกณฑ์และแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงกว่าหรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน หมายถึงจุดอ่อนหรือภาวะคุกคาม กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำกว่าค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน หมายถึงจุดแข็งหรือโอกาส

(3) จัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงกว่าหรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย โดยแปลผลว่า ลำดับต้นๆที่เป็นจุดอ่อน หรือ ภาวะคุกคาม มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นสูง และจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำกว่าค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน จากมากไปหาน้อย โดยแปลผลว่า ลำดับต้นๆที่เป็นจุดแข็งหรือ โอกาส มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นสูง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methods) โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative) เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัย และทำการออกแบบการวิจัยโดยใช้ประชากร คือ โรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากจำนวนประชากร 28,566 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) กลุ่มตัวอย่าง 397 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ครูโรงเรียนละ 1 คน นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 หรือ 6 โรงเรียนละ 1 คน ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.4 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ

4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับที่ 2

4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

4.4.5 ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับสมบูรณ์

โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

4.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษากรอบแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้ทำการสังเคราะห์ แนวคิดต่างๆ และสรุปเป็นตัวแปรในด้านต่างๆ ในกรอบแนวคิด ตามรายละเอียดดังภาพที่ 1 และได้ ทำการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียดใน ภาคผนวก เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก 2 ท่าน ด้านกลยุทธ์/ด้านบริหารการศึกษา 2 ท่าน และด้านจิตวิทยาเด็ก 1 ท่าน แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิด

ตัวแปรในกรอบแนวคิดงานวิจัย	ความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย)	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
(1) งานการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
1) งานการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง 1.1) งานการพัฒนาหลักสูตร 1.2) งานการจัดการเรียนการสอน 1.3) งานการวัดและประเมินผล	1.00 1.00 1.00	เหมาะสม เหมาะสม เหมาะสม	ควรเพิ่มงานการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
(2) งานการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง			
2.1) การวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น	1.00	เหมาะสม	
2.2) การออกแบบพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้	1.00	เหมาะสม	

ตัวแปรในกรอบแนวคิดงานวิจัย	ความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย)	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
3) งานการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง 3.1) การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร 3.2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	1.00 1.00	เหมาะสม เหมาะสม	
4) งานการวัดและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง 4.1) การวัดและประเมินผลของ นักเรียน 4.2) การประเมินผลการสอนของครู	1.00 1.00	เหมาะสม เหมาะสม	
(2)กรอบแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning)	1.00	เหมาะสม	
2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning	1.00	เหมาะสม	
3) การฝึกทักษะการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบอนกนัย divergent thinking, การคิดแบบเอกนัย convergent thinking, การระดม สมอง brain storming, การคิดนอก กรอบ)	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นการฝึกทักษะ กระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิด แบบสรุปรวมconvergent thinking ,การระดมสมอง brain storming, การคิด นอกกรอบ)
4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากร การศึกษาแบบเปิด	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย
(3)กรอบแนวคิดของนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
1) มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นนักเรียนสามารถ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน
2) มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ สร้างทางเลือกที่หลากหลายเชิงบวก เป็นประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหา	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นนักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา

ตัวแปรในกรอบแนวคิดงานวิจัย	ความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย)	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
3) มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดในการแก้ไขปัญหา	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นนักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา
4) มีความสามารถนำแผนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ลงไปปฏิบัติ	1.00	เหมาะสม	แก้ไขเป็นนักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง

จากตารางที่ 20 พบว่า กรอบแนวคิดด้านงานการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่าเหมาะสมในทุกรายด้าน โดยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มงานด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ กรอบแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่าเหมาะสมในทุกรายด้าน โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและเข้าใจง่าย ในข้อที่ 3 จากเดิม การฝึกทักษะการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบอเนกนัย divergent thinking, การคิดแบบเอกนัย convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) แก้ไขเป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking ,การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) ข้อที่ 4 จากเดิม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด แก้ไขเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และกรอบแนวคิดของนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่าเหมาะสมในทุกราย โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและเข้าใจง่ายในข้อที่ 1 จากเดิม มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน แก้ไขเป็น นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ข้อที่ 2 จากเดิม มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ สร้างทางเลือกที่หลากหลายเชิงบวกเป็นประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหา แก้ไขเป็น นักเรียนสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา ข้อที่ 3 จากเดิม มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดในการแก้ไขปัญหา แก้ไขเป็น นักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา ข้อที่ 4 จากเดิม มีความสามารถนำแผนการแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์ลงไปปฏิบัติ แก้ไขเป็น นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง โดยแสดงรายละเอียดในบทที่ 1

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

4.2.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและจำแนกรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน

ภูมิภาค	จำนวนประชากร (โรงเรียน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ (โรงเรียน)	จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ (โรงเรียน)				รวม	
			ผอ. (คน)	รองผอ. (คน)	ครู (คน)	นักเรียน (คน)	คน	ร้อยละ
ภาคกลาง	6,740	94	46	56	114	109	325	26.84
ภาคเหนือ	6,416	89	36	55	77	92	260	21.47
ภาคใต้	3,839	53	34	24	65	60	183	15.11
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,880	151	59	88	138	132	417	34.43
กรุงเทพมหานคร	37	10	4	4	10	8	26	2.15
รวม	28,566	397	179	227	404	401	1211	100
ร้อยละ			14.78	18.74	33.36	33.11	100	-

จากตารางที่ 21 พบว่า จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนที่ต้องการ 397 แห่ง ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน รวมจำนวนแบบสอบถาม 1,211 ฉบับ เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้อำนวยการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 179 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 14.78 รองผู้อำนวยการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 227 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 18.74 ครูตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 404 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 33.36 และนักเรียนตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 401 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 33.11 เมื่อจำแนกตามภูมิภาคแล้วพบว่า ภาคกลางตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 26.84 ภาคเหนือตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 260 ฉบับ คิดเป็น

ร้อยละ 21.47 ภาคใต้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 15.11 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 417 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 34.43 และกรุงเทพมหานครตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 26 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 2.15

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู

จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		ผู้อำนวยการโรงเรียน		รองผู้อำนวยการโรงเรียน		ครู		รวม	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	149	83.24	95	41.85	60	14.85	304	37.53
	หญิง	30	16.76	132	58.15	344	85.15	506	62.47
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
อายุ	น้อยกว่า 30 ปี	4	2.23	2	.88	55	13.61	61	7.53
	30-39 ปี	8	4.47	76	33.48	106	26.24	190	23.46
	40- 49 ปี	11	6.15	67	29.52	74	18.32	152	18.77
	50-60 ปี	156	87.15	82	36.12	169	41.83	407	50.25
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี	41	22.91	19	8.37	190	47.03	250	30.86
	ปริญญาโท	123	68.72	203	89.43	208	51.49	534	65.93
	ปริญญาเอก	15	8.38	5	2.20	6	1.49	26	3.21
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาด้านการศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี	8	4.47	40	17.62	111	27.48	159	19.63
	10-19 ปี	13	7.26	89	39.21	85	21.04	187	23.09
	20- 29 ปี	34	18.99	47	20.70	66	16.34	147	18.15
	30 ปีขึ้นไป	124	69.27	51	22.47	142	35.15	317	39.14
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
ประเภทโรงเรียน	ประถมศึกษา	128	71.51	147	64.76	290	71.78	565	69.75
	ขยายโอกาส	51	28.49	80	35.24	114	28.22	245	30.25
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก	3	1.68	2	.88	2	.50	7	.86
	ขนาดกลาง	56	31.28	39	17.18	86	21.29	181	22.35
	ขนาดใหญ่	102	56.98	134	59.03	228	56.44	464	57.28
	ขนาดใหญ่พิเศษ	18	10.06	52	22.91	88	21.78	158	19.51
	รวม	179	100.00	227	100.00	404	100.00	810	100.00
ร้อยละ		22.10	-	28.02	-	49.88	-	100	-

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู มีจำนวน 810 คน ส่วนใหญ่เป็นครูจำนวน 404 คน (ร้อยละ 49.88) ถัดมาเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 227 คน (ร้อยละ 28.02) และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน

179 คน (ร้อยละ 22.10) เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ พบว่าเป็นส่วนใหญ่ เป็น เพศหญิงจำนวน 506 คน (ร้อยละ 62.47) และ เพศชายจำนวน 304 คน (ร้อยละ 37.53) จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่อายุ 50-60 ปี จำนวน 407 คน (ร้อยละ 50.25) อายุ 30-39 ปี จำนวน 190 คน (ร้อยละ 23.46) อายุ 40- 49 ปี จำนวน 152 คน (ร้อยละ 18.77) และ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 61 คน (ร้อยละ 7.53) ตามลำดับ จำแนกตามวุฒิการศึกษา สูงสุด พบว่าส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาโทจำนวน 534 คน (ร้อยละ 65.93) ระดับปริญญาตรีจำนวน 250 คน (ร้อยละ 30.86) และระดับปริญญาเอกจำนวน 26 คน (ร้อยละ 3.21) ตามลำดับ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน 30 ปีขึ้นไป จำนวน 317 คน (ร้อยละ 39.14) 10-19 ปี จำนวน 187 คน (ร้อยละ 23.09) น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 159 คน (ร้อยละ 19.63) และ 20- 29 ปี จำนวน 147 คน (ร้อยละ 18.15) ตามลำดับ จำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 565 โรงเรียน (ร้อยละ 69.75) และ โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 245 โรงเรียน (ร้อยละ 30.25) จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 464 โรงเรียน (ร้อยละ 57.28) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 181 โรงเรียน (ร้อยละ 22.35) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 158 โรงเรียน (ร้อยละ 19.51) และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 โรงเรียน (ร้อยละ 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน

จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนผู้ให้ข้อมูลเมื่อจำแนกตาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	76	18.95
	หญิง	325	81.05
	รวม	401	100.00
ระดับการศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	87	21.70
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	314	78.30
	รวม	401	100.00
อายุ	9 ปี	1	0.25
	10 ปี	17	4.24
	11 ปี	155	38.65
	มากกว่า 12 ปี	228	56.86
	รวม	401	100.00

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน มีจำนวน 401 คน โดยเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 325 คน (ร้อยละ 81.05) และ เพศชายจำนวน 76 คน (ร้อยละ 18.95) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 314 คน (ร้อยละ 78.30) และ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน (ร้อยละ 21.70) จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน

อายุ มากกว่า 12 ปี จำนวน 228 คน (ร้อยละ 56.86) อายุ 11 ปี จำนวน 155 คน (ร้อยละ 38.65) อายุ 10 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 4.24) และอายุ 9 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.25)

4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอการวิเคราะห์ในระดับภาพรวม และการวิเคราะห์รายด้าน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การพัฒนาหลักสูตร	3.385	0.728	ปานกลาง	3	4.431	0.667	มาก	2
การจัดการเรียนการสอน	3.504	0.742	มาก	1	4.446	0.652	มาก	1
การวัดและประเมินผล	3.343	0.757	ปานกลาง	4	4.386	0.683	มาก	4
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.399	0.800	ปานกลาง	2	4.402	0.699	มาก	3
รวม	3.383	0.694	ปานกลาง	-	4.413	0.650	มาก	-

จากตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.504$, S.D.= 0.742) รองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.399$, S.D.= 0.800) ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) และลำดับสุดท้าย ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.446$, S.D.= 0.652) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.431$, S.D.= 0.667) ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.402$, S.D.= 0.699) และด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.386$, S.D.= 0.683) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ และความสามารถของนักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การพัฒนาหลักสูตร	3.385	0.728	ปานกลาง	3	4.431	0.667	มาก	2
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.390	0.735	ปานกลาง	2	4.417	0.678	มาก	4
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.393	0.739	ปานกลาง	1	4.427	0.682	มาก	2
3) นักเรียนสามารถประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.370	0.737	ปานกลาง	4	4.426	0.672	มาก	3
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้แก้ไขปัญหได้จริง	3.386	0.745	ปานกลาง	3	4.454	0.658	มาก	1
การจัดการเรียนการสอน	3.504	0.742	มาก	1	4.446	0.652	มาก	1
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.518	0.750	มาก	2	4.433	0.664	มาก	3
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.538	0.771	มาก	1	4.481	0.628	มาก	1
3) นักเรียนสามารถประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.476	0.760	ปานกลาง	4	4.424	0.689	มาก	4

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้แก้ไขปัญหได้จริง	3.482	0.792	ปานกลาง	3	4.447	0.684	มาก	2
การวัดและประเมินผล	3.343	0.757	ปานกลาง	4	4.386	0.683	มาก	4
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.337	0.767	ปานกลาง	3	4.379	0.681	มาก	4
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.349	0.762	ปานกลาง	2	4.389	0.687	มาก	2
3) นักเรียนสามารถประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.351	0.760	ปานกลาง	1	4.387	0.690	มาก	3
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้แก้ไขปัญหได้จริง	3.335	0.772	ปานกลาง	4	4.390	0.690	มาก	1
การพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้	3.399	0.800	ปานกลาง	2	4.402	0.699	มาก	3
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.388	0.812	ปานกลาง	3	4.390	0.711	มาก	4
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.415	0.803	ปานกลาง	1	4.402	0.698	มาก	3
3) นักเรียนสามารถประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.407	0.815	ปานกลาง	2	4.411	0.705	มาก	1

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง	3.387	0.817	ปานกลาง	4	4.405	0.709	มาก	2
รวม	3.383	0.694	ปานกลาง	-	4.413	0.650	มาก	-

จากตารางที่ 25 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.504$, S.D.= 0.742) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา และมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.538$, 3.518 S.D.= 0.771, 0.750 ตามลำดับ) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง และมีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.482$, 3.476 S.D.= 0.792, 0.760 ตามลำดับ)

รองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.399$, S.D.= 0.800) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.415$, 3.407, 3.388, 3.387 S.D.= 0.803, 0.815, 0.812, 0.817 ตามลำดับ)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนมีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.393$, 3.390, 3.386, 3.370 S.D.= 0.739, 0.735, 0.745, 0.737 ตามลำดับ)

ลำดับสุดท้าย ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการวัดและประเมินผลให้นักเรียนมีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข้ปัญหาได้จริง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.351, 3.349, 3.337, 3.335$ S.D.= 0.760, 0.762, 0.767, 0.772 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.446$, S.D.= 0.652) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.481, 4.447, 4.433, 4.424$ S.D.= 0.628, 0.684, 0.664, 0.689 ตามลำดับ)

รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.431$, S.D.= 0.667) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนมีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.454, 4.427, 4.426, 4.417$ S.D.= 0.658, 0.682, 0.672, 0.678 ตามลำดับ)

ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.402$, S.D.= 0.699) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.411, 4.405, 4.402, 4.390$ S.D.= 0.705, 0.709, 0.698, 0.711 ตามลำดับ)

ลำดับสุดท้ายด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.386$, S.D.= 0.683) เมื่อจำแนกรายละเอียดตามความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหา

อย่างสร้างสรรค์ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการวัดและประเมินผลให้นักเรียนมีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.390, 4.389, 4.387, 4.379 S.D.= 0.690, 0.687, 0.690, 0.681 ตามลำดับ)

ตารางที่ 26 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามวิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning)	3.463	0.817	ปานกลาง	4	4.422	0.682	มาก	4
การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning	3.498	0.814	ปานกลาง	2	4.432	0.700	มาก	3
การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ)	3.483	0.825	ปานกลาง	3	4.441	0.686	มาก	2
การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.571	0.788	มาก	1	4.490	0.680	มาก	1
รวม	3.504	0.742	มาก	-	4.446	0.652	มาก	-

จากตารางที่ 26 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามวิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.571, S.D.= 0.788) รองลงมาการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning มี

ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.498$, S.D.= 0.814) การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.483$, S.D.= 0.825) และลำดับสุดท้าย การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.463$, S.D.= 0.817)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามวิธีการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.490$, S.D.= 0.680) รองลงมาการฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.441$, S.D.= 0.686) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.432$, S.D.= 0.700) และลำดับสุดท้าย การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.422$, S.D.= 0.682)

4.2.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามนโยบายของรัฐบาล (P)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
นโยบายของรัฐบาล (P)	3.200	0.735	ปานกลาง	3	4.326	0.664	มาก	4
การพัฒนาหลักสูตร	3.169	0.811	ปานกลาง	4	4.361	0.683	มาก	1
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.167	0.836	ปานกลาง	4	4.361	0.684	มาก	3
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.169	0.832	ปานกลาง	2	4.364	0.694	มาก	2

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.168	0.841	ปานกลาง	3	4.352	0.705	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง	3.170	0.831	ปานกลาง	1	4.367	0.708	มาก	1
การจัดการเรียนการสอน	3.176	0.764	ปานกลาง	3	4.304	0.758	มาก	3
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน	3.162	0.788	ปานกลาง	3	4.284	0.777	มาก	4
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.178	0.779	ปานกลาง	2	4.288	0.780	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.205	0.800	ปานกลาง	1	4.297	0.781	มาก	2
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง	3.160	0.854	ปานกลาง	4	4.346	0.763	มาก	1
การวัดและประเมินผล	3.223	0.826	ปานกลาง	2	4.300	0.758	มาก	4
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน	3.240	0.845	ปานกลาง	1	4.303	0.766	มาก	1
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.217	0.848	ปานกลาง	3	4.302	0.765	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.213	0.841	ปานกลาง	4	4.294	0.773	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง	3.222	0.842	ปานกลาง	2	4.299	0.777	มาก	3
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.261	0.907	ปานกลาง	1	4.354	0.738	มาก	2
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน	3.293	0.933	ปานกลาง	1	4.349	0.759	มาก	3

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.254	0.931	ปานกลาง	3	4.350	0.769	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.267	0.924	ปานกลาง	2	4.347	0.773	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.230	0.957	ปานกลาง	4	4.370	0.740	มาก	1

จากตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ พบว่า นโยบายของรัฐบาลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.200$, S.D.= 0.735) เป็นลำดับที่ 3 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการพบว่าสภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.169$, S.D.=0.811) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.170, 3.169, 3.168, 3.167$ S.D.= 0.831, 0.832, 0.841, 0.836ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.176$, S.D.= 0.764) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.205, 3.178, 3.162, 3.160$, S.D.= 0.800, 0.779, 0.788, 0.854 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.223$, S.D.= 0.826) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.240, 3.222, 3.217, 3.213$ S.D.= 0.845, 0.842, 0.848, 0.841ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.261$, S.D.= 0.907) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.293, 3.267, 3.254, 3.230$ S.D.= 0.933, 0.924, 0.931, 0.957 ตามลำดับ)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า นโยบายของรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในระดับมาก ($\bar{X}=4.326$, S.D.= 0.664) จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.361$, S.D.= 0.683) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.367, 4.364, 4.361, 4.352$ S.D.= 0.708, 0.694, 0.684, 0.705 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.304$, S.D.= 0.758) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์

สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.346, 4.297, 4.288, 4.284$ S.D.= 0.763, 0.781, 0.780, 0.777 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.300, S.D.= 0.758$) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}= 4.303, 4.302, 4.299, 4.294, S.D.= 0.766, 0.765, 0.777, 0.773$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}= 4.354, S.D.= 0.738$) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายของรัฐบาลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.370, 4.350, 4.349, 4.347$ S.D.= 0.740, 0.769, 0.759, 0.773 ตามลำดับ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจ (E)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
สภาพเศรษฐกิจ (E)	3.195	0.720	ปานกลาง	4	4.328	0.671	มาก	3
การพัฒนาหลักสูตร	3.174	0.787	ปานกลาง	3	4.355	0.683	มาก	1
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน	3.127	0.850	ปานกลาง	4	4.382	0.680	มาก	1
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่	3.196	0.799	ปานกลาง	2	4.336	0.698	มาก	4

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา								
3) ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา	3.198	0.815	ปานกลาง	1	4.352	0.711	มาก	2
4) ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.174	0.823	ปานกลาง	3	4.348	0.714	มาก	3
การจัดการเรียนการสอน	3.195	0.759	ปานกลาง	2	4.347	0.709	มาก	2
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.200	0.785	ปานกลาง	2	4.342	0.719	มาก	4
2) ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.194	0.762	ปานกลาง	3	4.344	0.728	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา	3.204	0.770	ปานกลาง	1	4.347	0.716	มาก	2
4) ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.177	0.782	ปานกลาง	4	4.356	0.716	มาก	1
การวัดและประเมินผล	3.186	0.811	ปานกลาง	4	4.281	0.784	มาก	1
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.185	0.831	ปานกลาง	3	4.265	0.795	มาก	4
2) ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	3.186	0.835	ปานกลาง	2	4.287	0.796	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา	3.184	0.825	ปานกลาง	4	4.292	0.788	มาก	1
4) ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.190	0.819	ปานกลาง	1	4.282	0.795	มาก	3
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.256	0.894	ปานกลาง	1	4.332	0.771	มาก	3

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.263	0.924	ปานกลาง	2	4.320	0.806	มาก	4
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.279	0.913	ปานกลาง	1	4.321	0.801	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.246	0.930	ปานกลาง	3	4.346	0.778	มาก	1
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.236	0.907	ปานกลาง	4	4.341	0.773	มาก	2

จากตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า สภาพเศรษฐกิจในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.195$, S.D.= 0.720) เป็นลำดับที่ 4 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่าสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.174$, S.D.= 0.787) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.198$, 3.196, 3.174, 3.127, S.D.= 0.815, 0.799, 0.823, 0.850 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.195$, S.D.= 0.759) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.204$, 3.200, 3.194, 3.177, S.D.= 0.770, 0.785, 0.762, 0.782 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.186$, S.D.= 0.811) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.190, 3.186, 3.185, 3.184$, S.D.= 0.819, 0.835, 0.831, 0.825 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.256$, S.D.= 0.894) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหา ได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.279, 3.263, 3.246, 3.236$ S.D.= 0.913, 0.924, 0.930, 0.907 ตามลำดับ)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า สภาพเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.328$, S.D.= 0.671) เป็นลำดับที่ 3 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.355$, S.D.= 0.683) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.382, 4.352, 4.348, 4.336$, S.D.= 0.680, 0.711, 0.714, 0.698 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.347$, S.D.= 0.709) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ

เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.356, 4.347, 4.344, 4.342, S.D.= 0.716, 0.716, 0.728, 0.719$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.281, S.D.= 0.784$) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา ชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.292, 4.287, 4.282, 4.265 S.D.= 0.788, 0.796, 0.795, 0.795$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.332, S.D.= 0.771$) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเศรษฐกิจต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.346, 4.341, 4.321, 4.320, S.D.= 0.778, 0.773, 0.801, 0.806$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพสังคม (S)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
สภาพสังคม (S)	3.253	0.707	ปานกลาง	2	4.344	0.665	มาก	2
การพัฒนาหลักสูตร	3.247	0.766	ปานกลาง	3	4.360	0.698	มาก	2
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.272	0.780	ปานกลาง	1	4.362	0.704	มาก	2
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.262	0.797	ปานกลาง	2	4.363	0.711	มาก	1

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.246	0.783	ปานกลาง	3	4.356	0.709	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.209	0.815	ปานกลาง	4	4.360	0.720	มาก	3
การจัดการเรียนการสอน	3.204	0.749	ปานกลาง	4	4.342	0.716	มาก	3
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.201	0.782	ปานกลาง	3	4.338	0.721	มาก	3
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.223	0.767	ปานกลาง	1	4.343	0.725	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.203	0.767	ปานกลาง	2	4.328	0.739	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.188	0.780	ปานกลาง	4	4.359	0.723	มาก	1
การวัดและประเมินผล	3.256	0.791	ปานกลาง	2	4.317	0.728	มาก	4
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.232	0.815	ปานกลาง	4	4.308	0.742	มาก	4
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.264	0.809	ปานกลาง	2	4.320	0.740	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.273	0.819	ปานกลาง	1	4.314	0.739	มาก	3
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.257	0.805	ปานกลาง	3	4.324	0.752	มาก	1
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.358	0.837	ปานกลาง	1	4.372	0.726	มาก	1
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.373	0.878	ปานกลาง	1	4.357	0.739	มาก	4

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.357	0.871	ปานกลาง	3	4.375	0.754	มาก	2
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา	3.358	0.851	ปานกลาง	2	4.372	0.745	มาก	3
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.346	0.875	ปานกลาง	4	4.383	0.752	มาก	1

จากตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ พบว่า สภาพสังคมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.253$, S.D.= 0.707) เป็นลำดับที่ 2 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.247$, S.D.= 0.766) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.272$, 3.262, 3.246, 3.209, S.D.= 0.780, 0.797, 0.783, 0.815 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.204$, S.D.= 0.749) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.223$, 3.203, 3.201, 3.188, S.D.= 0.767, 0.767, 0.782, 0.780ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.256$, S.D.= 0.791) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของ

สภาพสังคมต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.273, 3.264, 3.257, 3.232, S.D.= 0.819, 0.809, 0.805, 0.815$ ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.358, S.D.= 0.837$) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพสังคมต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.373, 3.358, 3.357, 3.346, S.D.= 0.878, 0.851, 0.871, 0.875$ ตามลำดับ)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า สภาพสังคมมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.344, S.D.= 0.665$) เป็นลำดับที่ 2 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.360, S.D.= 0.698$) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.363, 4.362, 4.360, 4.356, S.D.= 0.711, 0.704, 0.720, 0.709$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.342, S.D.= 0.716$) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา

พบว่ามีความเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก(\bar{X} =4.359, 4.343, 4.338, 4.328, S.D.= 0.723, 0.725, 0.721, 0.739 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการวัดและประเมินผลมีความเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก(\bar{X} =4.317, S.D.= 0.728) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีความเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.324, 4.320, 4.314, 4.308, S.D.= 0.752, 0.740, 0.739, 0.742ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.372, S.D.= 0.726) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพสังคมต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีความเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.383, 4.375, 4.372, 4.357, S.D.= 0.752, 0.754, 0.745, 0.739 ตามลำดับ)

ตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จำแนกตามสภาพเทคโนโลยี (T)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
สภาพเทคโนโลยี (T)	3.406	0.732	ปานกลาง	1	4.396	0.673	มาก	1
การพัฒนาหลักสูตร	3.382	0.827	ปานกลาง	4	4.397	0.721	มาก	3
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.391	0.871	ปานกลาง	2	4.402	0.711	มาก	2
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.398	0.845	ปานกลาง	1	4.395	0.740	มาก	3

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.378	0.841	ปานกลาง	3	4.386	0.763	มาก	4
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.363	0.842	ปานกลาง	4	4.406	0.729	มาก	1
การจัดการเรียนการสอน	3.407	0.768	ปานกลาง	3	4.402	0.702	มาก	1
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.372	0.805	ปานกลาง	4	4.373	0.748	มาก	4
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.396	0.817	ปานกลาง	3	4.390	0.726	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.439	0.804	ปานกลาง	1	4.426	0.707	มาก	1
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.422	0.795	ปานกลาง	2	4.419	0.715	มาก	2
การวัดและประเมินผล	3.408	0.793	ปานกลาง	2	4.388	0.712	มาก	4
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.400	0.788	ปานกลาง	3	4.380	0.721	มาก	4
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.415	0.820	ปานกลาง	2	4.384	0.733	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.417	0.811	ปานกลาง	1	4.394	0.716	มาก	1
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.399	0.828	ปานกลาง	4	4.393	0.719	มาก	2
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.448	0.859	ปานกลาง	1	4.398	0.743	มาก	2
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน	3.475	0.884	ปานกลาง	1	4.389	0.769	มาก	4

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.436	0.903	ปานกลาง	3	4.394	0.754	มาก	3
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา	3.446	0.883	ปานกลาง	2	4.410	0.764	มาก	1
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.433	0.919	ปานกลาง	4	4.399	0.772	มาก	2

จากตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.406$, S.D.= 0.732) จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.382$, S.D.= 0.827) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.398, 3.391, 3.378, 3.363$, S.D.= 0.845, 0.871, 0.841, 0.842 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.407$, S.D.= 0.768) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.439, 3.422, 3.396, 3.372$, S.D.= 0.804, 0.795, 0.817, 0.805 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.408$, S.D.= 0.793) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.417$, 3.415, 3.400, 3.399, S.D.= 0.811, 0.820, 0.788, 0.828 ตามลำดับ)

สภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.448$, S.D.= 0.859) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพปัจจุบันของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.475$, 3.446, 3.436, 3.433, S.D.= 0.884, 0.883, 0.903, 0.919 ตามลำดับ)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกพบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดในระดับมาก ($\bar{X}=4.396$, S.D.= 0.673) จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามการบริหารวิชาการ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.397$, S.D.= 0.721) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.406$, 4.402, 4.395, 4.386, S.D.= 0.729, 0.711, 0.740, 0.763 ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.402$, S.D.= 0.702) เป็นลำดับที่ 1 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป

ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.426, 4.419, 4.390, 4.373, S.D.= 0.707, 0.715, 0.726, 0.748$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.388, S.D.= 0.712$) เป็นลำดับที่ 4 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.394, 4.393, 4.384, 4.380, S.D.= 0.716, 0.719, 0.733, 0.721$ ตามลำดับ)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.398, S.D.= 0.743$) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แยกรายละเอียดสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพเทคโนโลยีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.410, 4.399, 4.394, 4.389, S.D.= 0.764, 0.772, 0.754, 0.769$ ตามลำดับ)

4.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

4.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

โดยมีรายละเอียดแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

4.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

งานวิจัยฉบับนี้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาเพื่อทำการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{Modified}$ จากนั้นจึงนำค่า $PNI_{Modified}$ ที่ได้จากการคำนวณแล้วในแต่ละด้านหรือหัวข้อนั้นๆ มาทำการจัดกลุ่ม โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ที่สูงที่สุดของด้านนั้นลบด้วย $PNI_{Modified}$ ที่ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 จากนั้นจึงนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยที่ทำการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ ต่ำ โดยกำหนดให้

กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูง เป็นจุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการจัดหรือลดจุดอ่อนให้น้อยลงกว่าเดิม

กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นจุดแข็งของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการเสริมหรือพัฒนาจุดแข็งให้ดีขึ้นกว่าเดิม

จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาสังเคราะห์โดยวิธีการ TOWS Matrix ร่วมกับสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 ในลำดับต่อไป

$$\text{สูตร } PNI_{Modified} = (I - D)/D$$

I = สภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามการบริหารงานวิชาการและความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการ จัดกลุ่ม	
การพัฒนาหลักสูตร	3.385	0.728	4.431	0.667	0.309	สูง	จุดอ่อน
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.390	0.735	4.417	0.678	0.303	สูง	จุดอ่อน

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการ จัดกลุ่ม	
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	3.393	0.739	4.427	0.682	0.305	สูง	จุดอ่อน
3) นักเรียนสามารถ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.370	0.737	4.426	0.672	0.313	สูง	จุดอ่อน
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริง	3.386	0.745	4.454	0.658	0.315	สูง	จุดอ่อน
การจัดการเรียนการสอน	3.504	0.742	4.446	0.652	0.269	ต่ำ	จุดแข็ง
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.518	0.750	4.433	0.664	0.260	ต่ำ	จุดแข็ง
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	3.538	0.771	4.481	0.628	0.267	ต่ำ	จุดแข็ง
3) นักเรียนสามารถ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.476	0.760	4.424	0.689	0.273	ต่ำ	จุดแข็ง
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริง	3.482	0.792	4.447	0.684	0.277	ต่ำ	จุดแข็ง
การวัดและประเมินผล	3.343	0.757	4.386	0.683	0.312	สูง	จุดอ่อน
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.337	0.767	4.379	0.681	0.312	สูง	จุดอ่อน

การบริหารงานวิชาการ และความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการ จัดกลุ่ม	
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	3.349	0.762	4.389	0.687	0.311	สูง	จุดอ่อน
3) นักเรียนสามารถ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.351	0.760	4.387	0.690	0.309	สูง	จุดอ่อน
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริง	3.335	0.772	4.390	0.690	0.316	สูง	จุดอ่อน
การพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้	3.399	0.800	4.402	0.699	0.295	สูง	จุดอ่อน
1) นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.388	0.812	4.390	0.711	0.296	สูง	จุดอ่อน
2) นักเรียนสามารถ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	3.415	0.803	4.402	0.698	0.289	สูง	จุดอ่อน
3) นักเรียนสามารถ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.407	0.815	4.411	0.705	0.295	สูง	จุดอ่อน
4) นักเรียนสามารถนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริง	3.387	0.817	4.405	0.709	0.301	สูง	จุดอ่อน
รวม	3.383	0.694	4.413	0.650	0.304	-	-

จากตารางที่ 31 จัดกลุ่ม PNI_{Modified} ของงานวิชาการ คำนวณหาระยะห่างของค่า PNI_{Modified} ได้ดังนี้ $(0.316-0.260) \div 2 = 0.028$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เท่ากับ 0.289-0.316 เป็นจุดอ่อน

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.260-0.288 เป็นจุดแข็ง

ผลการวิเคราะห์พบว่า มีจุดอ่อน 3 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่เป็นจุดแข็งมี 1 ด้านได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ มีด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นจุดอ่อน ($PNI_{Modified} = 0.312$) เมื่อวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นในรายละเอียดพบว่าด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาก็ได้จริงเป็นจุดอ่อนทุกด้าน ($PNI_{Modified} = 0.312, 0.311, 0.309, 0.316$ ตามลำดับ)

รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นจุดอ่อน ($PNI_{Modified} = 0.309$) เมื่อวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นในรายละเอียด พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาก็ได้จริงเป็นจุดอ่อนทุกด้าน ($PNI_{Modified} = 0.303, 0.305, 0.313, 0.315$ ตามลำดับ)

ลำดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นจุดอ่อน ($PNI_{Modified} = 0.295$) เมื่อวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นในรายละเอียด พบว่าด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริงเป็นจุดอ่อนทุกด้าน ($PNI_{Modified} = 0.296, 0.289, 0.295, 0.301$ ตามลำดับ)

ลำดับสุดท้ายด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นจุดแข็ง ($PNI_{Modified} = 0.269$) เมื่อวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นในรายละเอียด พบว่าการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา มีความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไข ปัญหาได้จริงเป็นจุดแข็งทุกด้าน ($PNI_{Modified} = 0.260, 0.267, 0.273, 0.277$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามวิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

วิธีเสริมสร้าง ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ด้านการ จัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการ จัดกลุ่ม	
การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning)	3.463	0.817	4.422	0.682	0.277	สูง	จุดอ่อน
การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม เป็นฐานActivity-based learning	3.498	0.814	4.432	0.700	0.267	ต่ำ	จุดแข็ง
การฝึกทักษะ กระบวนการคิดที่ หลากหลาย (การคิดแบบ หลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบ สรุปรวม convergent thinking, การระดม สมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ)	3.483	0.825	4.441	0.686	0.275	สูง	จุดอ่อน
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย	3.571	0.788	4.490	0.680	0.257	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	3.504	0.742	4.446	0.652	0.269	-	-

จากตารางที่ 32 จัดกลุ่ม PNI_{Modified} ของวิธีการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คำนวณหาระยะห่างของค่า PNI_{Modified} ได้ดังนี้ $(0.277-0.257) \div 2 = 0.01$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เท่ากับ 0.268-0.277 เป็นจุดอ่อน

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เท่ากับ 0.257-0.267 เป็นจุดแข็ง

ผลการวิเคราะห์วิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานActivity-based learning เป็นจุดแข็งมากที่สุด (PNI_{Modified} =0.267) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นจุดแข็งลำดับที่ 2 (PNI_{Modified} =0.257) มีจุดอ่อน 2 วิธี คือ การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) เป็นจุดอ่อนมากที่สุด (PNI_{Modified} =0.277) และ การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่

หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) เป็นจุดอ่อนลำดับที่ 2 ($PNI_{Modified} = 0.275$)

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

โดยมีรายละเอียดแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกจากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาเพื่อทำการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{Modified}$ จากนั้นจึงนำค่า $PNI_{Modified}$ ที่ได้จากการคำนวณแล้วในแต่ละด้านหรือหัวข้อนั้นๆ มาทำการจัดกลุ่ม โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ที่สูงที่สุดของด้านนั้นลบด้วย $PNI_{Modified}$ ที่ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 จากนั้นจึงนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยที่ทำการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ ต่ำ โดยกำหนดให้

กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูง เป็นภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการบริหารจัดการหรือลดภาวะคุกคามให้น้อยลงกว่าเดิม

กลุ่มที่มีค่า $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นโอกาสของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการเสริมหรือพัฒนาโอกาสให้ดีขึ้นกว่าเดิม

จากนั้นจะนำผลที่ได้มาสังเคราะห์โดยวิธีการ TOWS Matrix ร่วมกับสภาพแวดล้อมภายในเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 ในลำดับต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามนโยบายของรัฐบาล (P)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
นโยบายของรัฐบาล (P)	3.200	0.735	4.326	0.664	0.352	สูง	ภาวะคุกคาม
การพัฒนาหลักสูตร	3.169	0.811	4.361	0.683	0.376	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.167	0.836	4.361	0.684	0.377	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ	3.169	0.832	4.364	0.694	0.377	สูง	ภาวะคุกคาม

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา							
3) ความสามารถในการ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.168	0.841	4.352	0.705	0.374	สูง	ภาวะคุกคาม
4) ความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาได้จริง	3.170	0.831	4.367	0.708	0.378	สูง	ภาวะคุกคาม
การจัดการเรียนการสอน	3.176	0.764	4.304	0.758	0.355	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.162	0.788	4.284	0.777	0.355	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	3.178	0.779	4.288	0.780	0.349	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา	3.205	0.800	4.297	0.781	0.341	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาได้จริง	3.160	0.854	4.346	0.763	0.375	สูง	ภาวะคุกคาม
การวัดและประเมินผล	3.223	0.826	4.300	0.758	0.334	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน	3.240	0.845	4.303	0.766	0.328	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ	3.217	0.848	4.302	0.765	0.337	ต่ำ	โอกาส

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา							
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.213	0.841	4.294	0.773	0.336	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง	3.222	0.842	4.299	0.777	0.334	ต่ำ	โอกาส
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.261	0.907	4.354	0.738	0.335	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน	3.293	0.933	4.349	0.759	0.321	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.254	0.931	4.350	0.769	0.337	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	3.267	0.924	4.347	0.773	0.331	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง	3.230	0.957	4.370	0.740	0.353	สูง	ภาวะคุกคาม

จากตารางที่ 33 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านนโยบายของรัฐบาล มีหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริง(PNI_{Modified} =0.378) และหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้

อย่างชัดเจน ($PNI_{Modified} = 0.321$) จากนั้นทำการจัดกลุ่ม $PNI_{Modified}$ ของการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยทำการคำนวณหาระยะห่างของค่า $PNI_{Modified}$ ได้ดังนี้

$(0.378 - 0.321) \div 2 = 0.029$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.351-0.378 เป็นภาวะคุกคาม

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.321-0.350 เป็นโอกาส

พบว่าภาพรวมด้านนโยบายรัฐบาลในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นภาวะคุกคาม เมื่อจำแนกตามงานบริหารวิชาการ พบว่าหัวข้อที่เป็นภาวะคุกคาม 2 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ส่วนหัวข้อที่เป็นโอกาสมี 2 หัวข้อ ได้แก่ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีรายละเอียดตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ดังนี้

นโยบายรัฐบาลที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคามทั้ง 4 หัวข้อ

นโยบายรัฐบาลที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคาม และนโยบายรัฐบาลที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหาเป็นโอกาส

นโยบายรัฐบาลที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นโอกาสทั้ง 4 หัวข้อ

นโยบายรัฐบาลที่มีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคาม และนโยบายรัฐบาลที่มีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา เป็นโอกาส

ตารางที่ 34 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจ (E)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
สภาพเศรษฐกิจ (E)	3.195	0.720	4.328	0.671	0.355	ต่ำ	โอกาส
การพัฒนาหลักสูตร	3.174	0.787	4.355	0.683	0.372	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.127	0.850	4.382	0.680	0.401	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.196	0.799	4.336	0.698	0.357	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.198	0.815	4.352	0.711	0.361	สูง	ภาวะคุกคาม
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.174	0.823	4.348	0.714	0.370	สูง	ภาวะคุกคาม
การจัดการเรียนการสอน	3.195	0.759	4.347	0.709	0.361	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.200	0.785	4.342	0.719	0.357	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.194	0.762	4.344	0.728	0.360	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.204	0.770	4.347	0.716	0.357	ต่ำ	โอกาส

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.177	0.782	4.356	0.716	0.371	สูง	ภาวะคุกคาม
การวัดและประเมินผล	3.186	0.811	4.281	0.784	0.344	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.185	0.831	4.265	0.795	0.339	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.186	0.835	4.287	0.796	0.346	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.184	0.825	4.292	0.788	0.348	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.190	0.819	4.282	0.795	0.342	ต่ำ	โอกาส
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.256	0.894	4.332	0.771	0.330	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.263	0.924	4.320	0.806	0.324	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.279	0.913	4.321	0.801	0.318	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.246	0.930	4.346	0.778	0.339	ต่ำ	โอกาส

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.236	0.907	4.341	0.773	0.341	ต่ำ	โอกาส

จากตารางที่ 34 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านสภาพเศรษฐกิจ มีหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ($PNI_{Modified} = 0.401$) และหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา ($PNI_{Modified} = 0.318$) จากนั้นทำการจัดกลุ่ม $PNI_{Modified}$ ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยทำการคำนวณหาระยะห่างของค่า $PNI_{Modified}$ ได้ดังนี้

$(0.401 - 0.318) \div 2 = 0.042$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.361 - 0.401$ เป็นภาวะคุกคาม

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.318 - 0.360$ เป็นโอกาส

พบว่าภาพรวมด้านสภาพเศรษฐกิจในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นโอกาสเมื่อจำแนกตามงานบริหารวิชาการ พบว่าหัวข้อที่เป็นภาวะคุกคาม 2 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ส่วนหัวข้อที่เป็นโอกาสมี 2 หัวข้อ ได้แก่ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีรายละเอียดตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ดังนี้

สภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นภาวะคุกคามทั้ง 3 หัวข้อ และสภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาเป็นโอกาส

สภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคาม และสภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่

หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหาเป็นโอกาสทั้ง 3 หัวข้อ

สภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นโอกาสทั้ง 4 หัวข้อ

สภาพเศรษฐกิจที่มีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นโอกาสทั้ง 4 หัวข้อ

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพสังคม (S)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
สภาพสังคม (S)	3.253	0.707	4.344	0.665	0.335	สูง	ภาวะคุกคาม
การพัฒนาหลักสูตร	3.247	0.766	4.360	0.698	0.343	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.272	0.780	4.362	0.704	0.333	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.262	0.797	4.363	0.711	0.338	สูง	ภาวะคุกคาม
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.246	0.783	4.356	0.709	0.342	สูง	ภาวะคุกคาม
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.209	0.815	4.360	0.720	0.359	สูง	ภาวะคุกคาม
การจัดการเรียนการสอน	3.204	0.749	4.342	0.716	0.355	สูง	ภาวะคุกคาม

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.201	0.782	4.338	0.721	0.355	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.223	0.767	4.343	0.725	0.348	สูง	ภาวะคุกคาม
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.203	0.767	4.328	0.739	0.351	สูง	ภาวะคุกคาม
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.188	0.780	4.359	0.723	0.367	สูง	ภาวะคุกคาม
การวัดและประเมินผล	3.256	0.791	4.317	0.728	0.326	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.232	0.815	4.308	0.742	0.333	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.264	0.809	4.320	0.740	0.324	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.273	0.819	4.314	0.739	0.318	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.257	0.805	4.324	0.752	0.328	ต่ำ	โอกาส
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.358	0.837	4.372	0.726	0.302	ต่ำ	โอกาส

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.373	0.878	4.357	0.739	0.292	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.357	0.871	4.375	0.754	0.303	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.358	0.851	4.372	0.745	0.302	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.346	0.875	4.383	0.752	0.310	ต่ำ	โอกาส

จากตารางที่ 35 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ด้านสภาพสังคม มีหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง ($PNI_{Modified} = 0.367$) และหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ($PNI_{Modified} = 0.292$) จากนั้นทำการจัดกลุ่ม $PNI_{Modified}$ ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ โดยทำการคำนวณหาระยะห่างของค่า $PNI_{Modified}$ ได้ดังนี้

$$(0.367 - 0.292) \div 2 = 0.038 \text{ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ}$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.331-0.367 เป็นภาวะคุกคาม

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.292-0.330 เป็นโอกาส

พบว่าภาพรวมด้านสภาพสังคมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ เป็นภาวะคุกคาม เมื่อจำแนกตามงานบริหารวิชาการ พบว่าหัวข้อที่เป็นภาวะคุกคาม 2 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ส่วนหัวข้อที่เป็นโอกาสมิ 2 หัวข้อ ได้แก่ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่ง

เรียนรู้ มีรายละเอียดตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ดังนี้

สภาพสังคมที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคูกคามทั้ง 4 หัวข้อ

สภาพสังคมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นภาวะคูกคามทั้ง 4 หัวข้อ

สภาพสังคมที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจนเป็นภาวะคูกคาม และสภาพสังคมที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นโอกาสทั้ง 3 หัวข้อ

สภาพสังคมที่มีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริงเป็นโอกาสทั้ง 4 หัวข้อ

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำแนกตามสภาพเทคโนโลยี (T)

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
สภาพเทคโนโลยี (T)	3.406	0.732	4.396	0.673	0.291	สูง	ภาวะคูกคาม
การพัฒนาหลักสูตร	3.382	0.827	4.397	0.721	0.300	สูง	ภาวะคูกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.391	0.871	4.402	0.711	0.298	สูง	ภาวะคูกคาม

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.398	0.845	4.395	0.740	0.293	สูง	ภาวะคุกคาม
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.378	0.841	4.386	0.763	0.298	สูง	ภาวะคุกคาม
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.363	0.842	4.406	0.729	0.310	สูง	ภาวะคุกคาม
การจัดการเรียนการสอน	3.407	0.768	4.402	0.702	0.292	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.372	0.805	4.373	0.748	0.297	สูง	ภาวะคุกคาม
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.396	0.817	4.390	0.726	0.293	สูง	ภาวะคุกคาม
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.439	0.804	4.426	0.707	0.287	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.422	0.795	4.419	0.715	0.291	สูง	ภาวะคุกคาม
การวัดและประเมินผล	3.408	0.793	4.388	0.712	0.288	สูง	ภาวะคุกคาม
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.400	0.788	4.380	0.721	0.288	สูง	ภาวะคุกคาม

ปัจจัยภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.415	0.820	4.384	0.733	0.284	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.417	0.811	4.394	0.716	0.286	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.399	0.828	4.393	0.719	0.292	สูง	ภาวะคุกคาม
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.448	0.859	4.398	0.743	0.276	ต่ำ	โอกาส
1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	3.475	0.884	4.389	0.769	0.263	ต่ำ	โอกาส
2) ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.436	0.903	4.394	0.754	0.279	ต่ำ	โอกาส
3) ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	3.446	0.883	4.410	0.764	0.280	ต่ำ	โอกาส
4) ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	3.433	0.919	4.399	0.772	0.281	ต่ำ	โอกาส

จากตารางที่ 36 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถ

ของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านสภาพเทคโนโลยี มีหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง($PNI_{Modified} = 0.310$) และหัวข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ($PNI_{Modified} = 0.263$) จากนั้นทำการจัดกลุ่ม $PNI_{Modified}$ ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยทำการคำนวณหาระยะห่างของค่า $PNI_{Modified}$ ได้ดังนี้

$$(0.310 - 0.263) \div 2 = 0.024 \text{ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ}$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.288-0.310 เป็นภาวะคุกคาม

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.263-0.287 เป็นโอกาส

พบว่าภาพรวมด้านสภาพเทคโนโลยีในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นภาวะคุกคาม เมื่อจำแนกตามงานบริหารวิชาการ พบว่าหัวข้อที่เป็นภาวะคุกคาม 3 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ส่วนหัวข้อที่เป็นโอกาสมิ 1 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีรายละเอียดตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ดังนี้

สภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคามทั้ง 4 หัวข้อ

สภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคาม 3 หัวข้อ และสภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหาเป็นโอกาส

สภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข้ปัญหาได้จริงเป็นภาวะคุกคาม และสภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา เป็นโอกาส

สภาพเทคโนโลยีที่มีต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา มีความสามารถในการประเมิน

ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง เป็นโอกาสทั้ง 4 หัวข้อ

4.4 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ

4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 ข้อมูลจากการทำ TOWS Matrix

4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับที่ 2

4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

4.4.5 ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับสมบูรณ์

4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 โดยนำข้อมูลจากการทำ TOWS Matrix

ขั้นที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามมาใช้วิธี TOWS Matrix จะได้ จุดแข็ง - โอกาส (SO), จุดอ่อน - โอกาส (WO), จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) และจุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) ดังตาราง 37

ขั้นที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธี TOWS Matrix ในตาราง 37 มาจำแนกตามงานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ดังตารางที่ 38 - 45

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
	ลำดับที่ 1 PEST=WT				ในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง -สภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามของการลดจุดอ่อนด้าน การพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถใน การนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง -สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคามของการลดจุดอ่อน ด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง

จากตารางที่ 38 พบว่าการวิเคราะห์ จุดแข็ง-โอกาส (SO)/ จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST)/ จุดอ่อน-โอกาส (WO)/ จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดอ่อน-โอกาส (WO) 1 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) 15 ข้อ

ตารางที่ 39 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
การจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 4 PNI= 0.269	ความสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไข ได้อย่างชัดเจน PNI=0.260 ลำดับที่ 4 PST=ST E=SO	-สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่าง ชัดเจน	-นโยบายรัฐบาลเป็นภาวะคุกคามใน การเสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพสังคม เป็นภาวะคุกคามในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการ สอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่าง ชัดเจน -สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม ในการเสริมจุดแข็งด้านการจัดการ เรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการ แก้ไขได้อย่างชัดเจน		
	ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่ง ใหม่ๆ เป็นทางเลือกใน เชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.267 ลำดับที่ 3 PE=SO ST=ST	-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์ แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่ง ใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถใน การสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือก ในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา	-สภาพสังคม เป็นภาวะคุกคามในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการ สอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือก ในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการ แก้ไขปัญหา -สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม ในการเสริมจุดแข็งด้านการจัดการ เรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์ แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา		

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
	<p>ความสามารถในการ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.273 ลำดับที่ 2 PET=SO S=ST</p>	<p>-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>-สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>-สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา</p>	<p>-สภาพสังคม เป็นภาวะคุกคามในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการ สอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ในการประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p>		
	<p>ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.277 ลำดับที่ 1 PEST=ST</p>		<p>-นโยบายรัฐบาลเป็นภาวะคุกคามใน การเสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถใน การนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง</p> <p>-สภาพเศรษฐกิจ เป็นภาวะคุกคามใน การเสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิด อย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง</p> <p>-สภาพสังคม เป็นภาวะคุกคามในการ เสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการ สอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง</p> <p>-สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม ในการเสริมจุดแข็งด้านการจัดการ เรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิด อย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง</p>		

จากตารางที่ 39 พบว่าการวิเคราะห์ จุดแข็ง-โอกาส (SO)/ จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST)/ จุดอ่อน-โอกาส (WO)/ จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอนมีจุดแข็ง-โอกาส (SO) 6 ข้อ และมีจุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) 10 ข้อ

ตารางที่ 40 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและประเมินผล

การบริหารวิชาการ	ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
การวัดและประเมินผล PNI=0.312 ลำดับที่ 1	ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.312 ลำดับที่ 2 PE=WO ST=WT			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	-สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคามของการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามของการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน
	ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห PNI=0.311 ลำดับที่ 3 PEST=WO			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห	
	ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห PNI=0.309 ลำดับที่ 4 PEST=WO			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห	

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
				-สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา	
	ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาได้จริง PNI=0.316 ลำดับที่ 1 PES=WO T=WT			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง	-สภาพเทคโนโลยี เป็นภาวะคูกคามของการลดจุดอ่อนด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง

จากตารางที่ 40 พบว่าการวิเคราะห์ จุดแข็ง-โอกาส (SO)/ จุดแข็ง-ภาวะคูกคาม (ST)/ จุดอ่อน-โอกาส (WO)/ จุดอ่อน-ภาวะคูกคาม (WT) การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและประเมินผล มีจุดอ่อน-โอกาส (WO) 13 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคูกคาม (WT) 3 ข้อ

ตารางที่ 41 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ลำดับที่ 3 PNI= 0.295	ความสามารถระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไข ได้อย่างชัดเจน PNI=0.296 ลำดับที่ 2 PEST=WO			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้ นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้ นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	
	ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่ง			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไข ปัญหา	

การบริหาร วิชาการ	ความสามารถในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	(SO)	(ST)	(WO)	(WT)
	ใหม่ๆ เป็นทางเลือกใน เชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.289 ลำดับที่ 4 PEST=WO			-สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา	
	ความสามารถในการ ประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับ การแก้ไขปัญหา PNI=0.295 ลำดับที่3 PEST=WO			-นโยบายรัฐบาลเป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้ นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็น ประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์ สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	
	ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาได้จริง PNI=0.301 ลำดับที่ 1 EST=WO P=WT			-สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง -สภาพสังคม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ ในการแก้ไขปัญหาได้จริง -สภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนด้านการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ ในการแก้ไขปัญหาได้จริง	-นโยบายรัฐบาล เป็นภาวะคุกคาม ของการลดจุดอ่อน ด้านการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถใน การนำแผนการคิด อย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้จริง

จากตารางที่ 41 พบว่าการวิเคราะห์ จุดแข็ง-โอกาส (SO)/ จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST)/ จุดอ่อน-โอกาส (WO)/ จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี จุดอ่อน-โอกาส (WO) 15 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) 1 ข้อ

ตารางที่ 42 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก

การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร / สภาพแวดล้อมภายนอก		นโยบายของรัฐบาล (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	สภาพเทคโนโลยี (T)
การพัฒนาหลักสูตร PNI=0.309 ลำดับที่ 2	ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.303 ลำดับที่ 4 PEST=WT	WT	WT	WT	WT
	ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.305 ลำดับที่ 3 PST=WT E=WO	WT	WO	WT	WT
	ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.313 ลำดับที่ 2 PEST=WT	WT	WT	WT	WT
	ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง PNI=0.315 ลำดับที่ 1 PEST=WT	WT	WT	WT	WT

จากตารางที่ 42 พบว่า SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร เมื่อนำมาทำการวิเคราะห์ TOWS Matrix กับสภาพแวดล้อมภายนอกทั้ง 4 ด้านแล้ว พบว่ามี จุดอ่อน-โอกาส (WO) 15 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) 1 ข้อ

ตารางที่ 43 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก

การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน / สภาพแวดล้อมภายนอก		นโยบายของรัฐบาล (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	สภาพเทคโนโลยี (T)
การจัดการเรียนการสอน PNI= 0.269 ลำดับที่ 4	ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.260 ลำดับที่ 4 PST=ST E=SO	ST	SO	ST	ST
	ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา PNI=0.267 ลำดับที่ 3 PE=SO ST=ST	SO	SO	ST	ST
	ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา PNI=0.273 ลำดับที่ 2 PET=SO S=ST	SO	SO	ST	SO
	ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาคิดจริง PNI=0.277 ลำดับที่ 1 PEST=ST	ST	ST	ST	ST

จากตารางที่ 43 พบว่า SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อนำมาทำการวิเคราะห์ TOWS Matrix กับสภาพแวดล้อมภายนอกทั้ง 4 ด้านแล้ว พบว่ามี จุดแข็ง-โอกาส (SO) 6 ข้อ และมีจุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) 10 ข้อ

ตารางที่ 44 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตาม
สภาพแวดล้อมภายนอก

การบริหารวิชาการด้านการวัดและประเมินผล / สภาพแวดล้อมภายนอก		นโยบายของ รัฐบาล (P)	สภาพ เศรษฐกิจ (E)	สภาพ สังคม (S)	สภาพ เทคโนโลยี (T)
การวัดและประเมินผล PNI=0.312 ลำดับที่ 1	ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข ได้อย่างชัดเจน PNI=0.312 ลำดับที่ 2 PE=WO ST=WT	WO	WO	WT	WT
	ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.311 ลำดับที่ 3 PEST=WO	WO	WO	WO	WO
	ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่ เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา PNI=0.309 ลำดับที่ 4 PEST=WO	WO	WO	WO	WO
	ความสามารถในการนำแผนการคิด อย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ได้จริง PNI=0.316 ลำดับที่ 1 PES=WO T=WT	WO	WO	WO	WT

จากตารางที่ 44 พบว่า SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม
แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการวัดและ
ประเมินผล เมื่อนำมาทำการวิเคราะห์ TOWS Matrix กับสภาพแวดล้อมภายนอกทั้ง 4 ด้านแล้ว
พบว่ามี จุดอ่อน-โอกาส (WO) 13 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) 3 ข้อ

ตารางที่ 45 SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามสภาพแวดล้อมภายนอก

การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ / สภาพแวดล้อมภายนอก		นโยบายของรัฐบาล (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	สภาพเทคโนโลยี (T)
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ PNI= 0.295 ลำดับที่ 3	ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.296 ลำดับที่ 2 PEST=WO	WO	WO	WO	WO
	ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.289 ลำดับที่ 4 PEST=WO	WO	WO	WO	WO
	ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.295 ลำดับที่ 3 PEST=WO	WO	WO	WO	WO
	ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง PNI=0.301 ลำดับที่ 1 EST=WO P=WT	WT	WO	WO	WO

จากตารางที่ 45 พบว่า SO / ST / WO / WT ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เมื่อนำมาทำการวิเคราะห์ TOWS Matrix กับสภาพแวดล้อมภายนอกทั้ง 4 ด้านแล้วพบว่ามี จุดอ่อน-โอกาส (WO) 15 ข้อ และจุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) 1 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และ 2 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

ดำเนินการร่างการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 โดยใช้ผลการวิจัยที่พบ คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามที่เชื่อมโยงกับค่าดัชนีPNI_{Modified} โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) กำหนดกลยุทธ์หลักจากกรอบแนวคิดงานวิชาการในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้

2) กำหนดกลยุทธ์รองจากกรอบแนวคิดความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา และความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหได้จริง

3) กำหนดวิธีดำเนินการจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

3.1) สภาพแวดล้อมภายใน คือ งานวิชาการในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา และความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.2) สภาพแวดล้อมภายนอก คือ นโยบายของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม และสภาพเทคโนโลยี

ตารางที่ 46 ร่างกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รองของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 1)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	ผลสรุป TOWS Matrix			
		SO	ST	WO	WT
1. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI=0.312 ลำดับที่ 1	1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหได้จริง PNI=0.316 ลำดับที่ 1			P/E/S	T
	1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.312 ลำดับที่ 2			P/E	S/T

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	ผลสรุป TOWS Matrix			
		SO	ST	WO	WT
	1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.311 ลำดับที่ 3			P/E/S /T	
	1.4 กระตุ้นให้เกิดการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.309 ลำดับที่ 4			P/E/S /T	
2. ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI=0.309 ลำดับที่ 2	2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง PNI=0.315 ลำดับที่ 1				P/E/S /T
	2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.313 ลำดับที่ 2				P/E/S /T
	2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.305 ลำดับที่ 3			E	P/S/ T
	2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุ				P/E/S /T

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	ผลสรุป TOWS Matrix			
		SO	ST	WO	WT
	<p>ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.303 ลำดับที่ 4</p>				
<p>3. เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI= 0.295 ลำดับที่ 3</p>	<p>3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.301 ลำดับที่ 1</p>			E/S/T	P
	<p>3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.296 ลำดับที่ 2</p>			P/E/S /T	
	<p>3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา</p> <p>PNI=0.295 ลำดับที่ 3</p>			P/E/S /T	
	<p>3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ</p>			P/E/S /T	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	ผลสรุป TOWS Matrix			
		SO	ST	WO	WT
	หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.289 ลำดับที่ 4				
4. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI= 0.269 ลำดับที่ 4	4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง PNI=0.277 ลำดับที่ 1		P/E/ S/T		
	4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.273 ลำดับที่ 2	P/E/ T	S		
	4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.267 ลำดับที่ 3	P/E	S/T		
	4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย PNI=0.260 ลำดับที่ 4	E	P/S/ T		

จากตารางที่ 46 พบว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการใช้วิธี TOWS Matrix ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก และแยกเป็น 16 กลยุทธ์รอง โดยเป็นกลยุทธ์ SO / ST จำนวน 4 กลยุทธ์ และ WO / WT จำนวน 12 กลยุทธ์

ตารางที่ 47 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI=0.312 ลำดับที่ 1	1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง PNI=0.316 ลำดับที่ 1 PES=WO T=WT	1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการทบทวน และปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 1.1.2 ขอความร่วมมือจาก ผู้เชี่ยวชาญของภาครัฐ เพื่อสนับสนุน การปรับปรุง ระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 1.1.3 คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 1.1.4 ครุภัณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้ปรับปรุงมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินผลการเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 1.1.5 ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ที่ได้นำไปใช้ให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป
	1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน PNI=0.312	1.2.1 มีการจัดองค์การเพื่อขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ลำดับที่ 2 PE=WO ST=WT	<p>1.2.2 จัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากร ท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.2.3 ครูใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คะแนน</p> <p>1.2.4 ครูนำผลของการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มาพัฒนาปรับปรุงต่อไป</p>
	1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.311 ลำดับที่ 3	<p>1.3.1 ตั้งคณะดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>1.3.2 สนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และวิทยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	PEST=WO	<p>1.3.3 สร้างแรงจูงใจให้ครุ นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาใช้ประเมินผลนักเรียน</p> <p>1.3.4 สร้างช่องทางให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาไปใช้ สะท้อนกลับผลการใช้เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลได้</p>
	<p>1.4 กระตุ้นให้เกิดการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.309 ลำดับที่ 4 PEST=WO</p>	<p>1.4.1 กำหนดให้ฝ่ายวัดและประเมินผล ตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู ในเรื่องความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>1.4.2 สนับสนุนเทคโนโลยี งบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ ให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>1.4.3 มอบรางวัลให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม</p>
<p>2. ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI=0.309 ลำดับที่ 2</p>	<p>2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.315 ลำดับที่ 1 PEST=WT</p>	<p>2.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.2 ร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมี</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.3 ครูนำหลักสูตรไปสู่การสอน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.4 ครูประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p>
	<p>2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.313</p> <p>ลำดับที่ 2</p> <p>PEST=WT</p>	<p>2.2.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นย้ำ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>2.2.2 ครูออกแบบการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>2.2.3 ครูปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
	<p>2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่</p>	<p>2.3.1 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน วางผังโครงสร้างของหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>2.3.2 สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับการ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห PNI=0.305 ลำดับที่ 3 PST=WT E=WO	2.3.3 จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ เรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา
	2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย PNI=0.303 ลำดับที่ 4 PEST=WT	2.4.1 จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ จากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย 2.4.2 ระดมความคิดจากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย 2.4.3 ตรวจสอบและนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย ไปใช้ 2.4.4 ครูสะท้อนผลของการนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		เรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้กลับสู่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงหลักสูตร
<p>3. เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI= 0.295</p> <p>ลำดับที่ 3</p>	<p>3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.301</p> <p>ลำดับที่ 1</p> <p>EST=WO</p> <p>P=WT</p>	<p>3.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>3.1.2 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำพัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอน กับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>3.1.3 มอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p>
	<p>3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุนปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.296</p>	<p>3.2.1 ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถแยกแยะผู้มีผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุนปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>3.2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการระบุนปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ลำดับที่ 2 PEST=WO	หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 3.2.3 ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
	3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา PNI=0.295 ลำดับที่3 PEST=WO	3.3.1 ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา และวางแผนการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา 3.3.2 สนับสนุนงบประมาณ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ และทรัพยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา 3.3.3 ผู้บริหารติดตามและพัฒนาบรรยากาศในการทำงานโดยต้องมีความสามารถและมีรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมเพื่อจูงใจครู ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา
	3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็น	3.4.1 กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา 3.4.2 ดำเนินการสร้างสื่อและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับ การแก้ไขปัญหา PNI=0.289 ลำดับที่ 4 PEST=WO	ใช้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถ ในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา 3.4.3 รายงานผลการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถใน การสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา
4. ยกระดับคุณภาพ การจัดการเรียนการ สอนเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของ นักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ PNI = 0.269 ลำดับที่ 4	4.1 ระดมทรัพยากร สำหรับการจัดการ เรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมี ความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ปัญหาได้จริง PNI=0.277 ลำดับที่ 1 PEST=ST	4.1.1 วิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับ การจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 4.1.2 ดำเนินการวางแผนการระดม เทคโนโลยี งบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรในชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานรัฐ สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 4.1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ โดยการ จัดประชุมผู้ปกครอง จัดประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ความ ร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุน จัดการเรียนการสอนของครู สรรวจแหล่ง เรียนรู้ สถานประกอบการ และภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการ ใช้ทรัพยากรร่วมกัน จัดการบริหารและใช้ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ 4.1.4 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู จากผลสำเร็จของนักเรียนในด้านความสามารถในการ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		นำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง
	<p>4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.273 ลำดับที่ 2 PET=SO S=ST</p>	<p>4.2.1 การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.2.3 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
	<p>4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.267 ลำดับที่ 3 PE=SO ST=ST</p>	<p>4.3.1 ก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้ โดยการสร้างความตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ในเครือข่าย หาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้างแนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.3.2 จัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย การจับตบตาหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร การจัดระบบการเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>4.3.3 การใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลาง ประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยน สารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.3.4 อำนวยรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัด ดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบ แรงจูงใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำ รุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ใ้ ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวก ที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
	<p>4.4 ส่งเสริมการ ประสานงานด้านการ จัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการ ระบุปัญหาที่ต้องการ แก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้ กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.260 ลำดับที่ 4 PST=ST</p>	<p>4.4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการ จัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมี ความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.2 สนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการ สื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการจัดการ เรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมี ความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้ อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.3 กำหนดขั้นตอน การประสานงานด้านการจัดการเรียน การสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	E=SO	กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 4.4.4 วางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่างกันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานการเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) เป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 48

ตารางที่ 48 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

กลุ่มที่	สถานภาพ / ความเกี่ยวข้อง	รวม
		จำนวน
1	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็ก	7
2	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษา	11
3	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสีย	8
รวม		26

จากตาราง 48 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 มีจำนวนรวมทั้งหมด 26 คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความ

เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็กจำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษาจำนวน 11 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 8 คน

ตารางที่ 49 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รองของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.312)	4.67	0.62	มากที่สุด	4.47	0.74	มาก
กลยุทธ์รองที่ 1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.316)	4.67	0.62	มากที่สุด	4.53	0.74	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (PNI 0.312)	4.67	0.62	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.311)	4.67	0.62	มากที่สุด	4.73	0.59	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 1.4 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.309)	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.309)	4.80	0.41	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำ	4.73	0.46	มากที่สุด	4.47	0.74	มาก

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง(PNI 0.315)						
กลยุทธ์รองที่ 2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.313)	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.305)	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียนรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.303)	4.93	0.26	มากที่สุด	4.67	0.62	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.295)	4.73	0.59	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.301)	4.80	0.41	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน	4.80	0.41	มากที่สุด	4.53	0.52	มากที่สุด

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.296)						
กลยุทธ์รองที่ 3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.295)	4.80	0.56	มากที่สุด	4.73	0.59	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.289)	4.87	0.52	มากที่สุด	4.67	0.62	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.269)	4.87	0.35	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.277)	4.53	0.64	มากที่สุด	4.40	0.63	มาก
กลยุทธ์รองที่ 4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.273)	4.87	0.35	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.267)	4.67	0.49	มากที่สุด	4.33	0.62	มาก
กลยุทธ์รองที่ 4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมี	4.80	0.56	มากที่สุด	4.47	0.64	มาก

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.260)						

จากตารางที่ 49 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.74) กลยุทธ์รองที่ 1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.74) กลยุทธ์รองที่ 1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.64) กลยุทธ์รองที่ 1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.59) กลยุทธ์รองที่ 1.4 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.46) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.46)

กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.41) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.64) กลยุทธ์รองที่ 2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.46) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.74) กลยุทธ์รองที่ 2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.46) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.63) กลยุทธ์รองที่ 2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=

0.46) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.51) กลยุทธ์รองที่ 2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.93$, S.D.= 0.26) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62)

กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.59) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.63) กลยุทธ์รองที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.41) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.64) กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.41) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.52) กลยุทธ์รองที่ 3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.56) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.59) กลยุทธ์รองที่ 3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.87$, S.D.= 0.52) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.62)

กลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.87$, S.D.= 0.35) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.49) กลยุทธ์รองที่ 4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.= 0.64) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.40$, S.D.= 0.63) กลยุทธ์รองที่ 4.2 พัฒนาคูณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.87$, S.D.= 0.35) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.49) กลยุทธ์รองที่ 4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.49) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, S.D.= 0.62)

กลยุทธ์รองที่ 4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.56) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.64)

ตารางที่ 50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.312)						
<u>กลยุทธ์รองที่ 1.1</u> พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.316)						
1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการทบทวน และปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.67	0.62	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
1.1.2 ขอความร่วมมือจาก ผู้เชี่ยวชาญของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.47	0.74	มาก	4.27	0.80	มาก
1.1.3 คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.80	0.56	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
1.1.4 ครุภัณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้ปรับปรุง มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินผลการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.87	0.35	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
1.1.5 ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำ	4.93	0.26	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ที่ได้นำไปใช้ให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป						
กลยุทธ์รองที่1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (PNI 0.312)						
1.2.1 มีการจัดองค์การเพื่อขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	4.60	0.63	มากที่สุด	4.40	0.74	มาก
1.2.2 จัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	4.60	0.63	มากที่สุด	4.27	0.70	มาก
1.2.3 ครูใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คะแนน	4.73	0.59	มากที่สุด	4.47	0.64	มาก

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1.2.4 ครูนำผลของการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มาพัฒนาปรับปรุงต่อไป	4.80	0.41	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.311)						
1.3.1 ตั้งคณะดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.60	0.74	มากที่สุด	4.47	0.74	มาก
1.3.2 สนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และวิทยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.33	0.62	มาก
1.3.3 สร้างแรงจูงใจให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหามาใช้ประเมินผลนักเรียน	4.80	0.41	มากที่สุด	4.53	0.52	มากที่สุด
1.3.4 สร้างช่องทางให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ	4.73	0.59	มากที่สุด	4.40	0.63	มาก

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาไปใช้สะท้อนกลับผลการใช้เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลได้						
กลยุทธ์รองที่ 1.4 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.309)						
1.4.1 กำหนดให้ฝ่ายวัดและประเมินผล ตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู ในเรื่องความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.53	0.74	มากที่สุด	4.47	0.74	มาก
1.4.2 สนับสนุนเทคโนโลยี งบประมาณผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ ให้กับครูผู้ทำการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.67	0.49	มากที่สุด	4.40	0.74	มาก
1.4.3 มอบรางวัลให้กับครูผู้ทำการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.309)						
กลยุทธ์รองที่ 2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง(PNI 0.315)						
2.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.60	0.63	มากที่สุด	4.53	0.52	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
2.1.2 ร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.80	0.41	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.1.3 ครุนำหลักสูตรไปสู่การสอน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.87	0.52	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
2.1.4 ครูประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.80	0.41	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
<u>กลยุทธ์รองที่ 2.2</u> เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห (PNI 0.313)						
2.2.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นย้ำ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห	4.73	0.59	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
2.2.2 ครูออกแบบการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญห	4.80	0.41	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.2.3 ครูปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนใน	4.80	0.56	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา						
<p>กลยุทธ์รองที่ 2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา (PNI 0.305)</p>						
2.3.1 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน วางผังโครงสร้างของหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.3.2 สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับการ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.73	0.46	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
2.3.3 จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้เรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.53	0.74	มากที่สุด	4.40	0.83	มาก
<p>กลยุทธ์รองที่ 2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.303)</p>						
2.4.1 จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ จากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข้ได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็น	4.80	0.41	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย						
2.4.2 ระดมความคิดจากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
2.4.3 ตรวจสอบและนำหลักสูตรโรงเรียนรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.62	มากที่สุด
2.4.4 ครูสะท้อนผลของการนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้กลับสู่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงหลักสูตร	4.80	0.41	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.295)						

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
กลยุทธ์รองที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.301)						
3.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.87	0.35	มากที่สุด	4.73	0.59	มากที่สุด
3.1.2 ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียน การสอน กับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.60	0.63	มากที่สุด	4.40	0.51	มาก
3.1.3 มอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.73	0.59	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.296)						
3.2.1 ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถแยกแยะผู้มีผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้	4.87	0.52	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย						
3.2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
3.2.3 ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.73	0.59	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
<u>กลยุทธ์รองที่ 3.3</u> กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.295)						
3.3.1 ศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา และวางแผนการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.80	0.41	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
3.3.2 สนับสนุนงบประมาณ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ และทรัพยากรท้องถิ่น	4.80	0.41	มากที่สุด	4.47	0.64	มาก

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สำหรับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา						
3.3.3 ผู้บริหารติดตามและพัฒนาบรรยากาศในการทำงานโดยต้องมีความสามารถและมีรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมเพื่อจูงใจครู ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.80	0.56	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.289)						
3.4.1 กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.87	0.35	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
3.4.2 ดำเนินการสร้างสื่อและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการใช้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.80	0.56	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
3.4.3 รายงานผลการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.87	0.35	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.269)						

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
กลยุทธ์รองที่ 4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.277)						
4.1.1 วิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
4.1.2 ดำเนินการวางแผนการระดมเทคโนโลยี งบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรในชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานรัฐ สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.67	0.62	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
4.1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ โดยการจัดประชุมผู้ปกครอง จัดประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอนของครู สำรวจแหล่งเรียนรู้ สถานประกอบการ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จัดการบริหารและใช้ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.87	0.35	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
4.1.4 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู จากผลสำเร็จของนักเรียนในด้านความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<p>กลยุทธ์รองที่ 4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.273)</p>						
4.2.1 การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.87	0.52	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
4.2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.80	0.41	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
4.2.3 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อสะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	4.87	0.35	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
<p>กลยุทธ์รองที่ 4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.267)</p>						
4.3.1 ก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้ โดยการสร้างความตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ในเครือข่าย หาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้างแนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็น	4.67	0.49	มากที่สุด	4.40	0.74	มาก

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา						
4.3.2 จัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร การจัดการระบบการเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดการสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.73	0.46	มากที่สุด	4.47	0.64	มาก
4.3.3 การใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลางประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.73	0.46	มากที่สุด	4.40	0.74	มาก
4.3.4 อารงรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบแรงจูงใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำรุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	4.67	0.49	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
กลยุทธ์รองที่ 4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.260)						

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
4.4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.80	0.56	มากที่สุด	4.67	0.62	มากที่สุด
4.4.2 สนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.67	0.72	มากที่สุด	4.40	0.63	มาก
4.4.3 กำหนดขั้นตอน การประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.60	0.74	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
4.4.4 วางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่างกันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้	4.73	0.59	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย						

จากตาราง 50 พบว่ากลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.1 มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี ได้แก่ (1) จัดตั้งคณะกรรมการทบทวน และปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (2) ขอความร่วมมือจาก ผู้เชี่ยวชาญของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการปรับปรุง ระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (3) คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (4) ครุภัณฑ์ การวัดและประเมินผลที่ได้ปรับปรุง มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินผลการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (5) ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ที่ได้นำไปใช้ให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.2 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) มีการจัดองค์การเพื่อขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) จัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (3) ครูใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คะแนน (4) ครุภัณฑ์ผลของการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มาพัฒนาปรับปรุงต่อไป

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.3 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) ตั้งคณะดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) สนับสนุน ทรัพยากรด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และวิทยากรท้องถิ่น

สำหรับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) สร้างแรงจูงใจให้ครูนำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหามาใช้ ประเมินผลนักเรียน (4) สร้างช่องทางให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาไปใช้ สะท้อนกลับผลการใช้เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลได้

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.4 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) กำหนดให้ฝ่ายวัดและประเมินผล ตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู ในเรื่องความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) สนับสนุนเทคโนโลยี งบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ ให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) มอบรางวัลให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.1 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (2) ร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (3) ครูนำหลักสูตรไปสู่อการสอน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (4) ครูประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.2 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นย้ำ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) ครูออกแบบการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) ครูปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.3 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน วางผังโครงสร้างของหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่

หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับการ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้เรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.4 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ จากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (2) ระดมความคิดจากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (3) ตรวจสอบและนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้ (4) ครูสะท้อนผลของการนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้กลับสู่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.1 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (2) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอน กับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (3) มอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.2 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถแยกแยะผู้มีผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (2) สร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้

แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (3) ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.3 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหา และวางแผนการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) สนับสนุนงบประมาณ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ และทรัพยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) ผู้บริหารติดตามและพัฒนาบรรยากาศในการทำงานโดยต้องมีความสามารถและมีรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมเพื่อจูงใจครู ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.4 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ (1) กำหนดนโยบายการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) ดำเนินการสร้างสื่อและพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการใช้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) รายงานผลการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อเอื้อต่อการ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.1 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) วิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (2) ดำเนินการวางแผนการระดม เทคโนโลยี งบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กร ในชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานรัฐ สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (3) ดำเนินการตาม แผนการดำเนินการ โดยการจัดประชุมผู้ปกครอง จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ความร่วมมือในการระดม ทรัพยากร เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอนของครู สำรวจแหล่งเรียนรู้ สถานประกอบการ และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จัดการบริหารและใช้ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (4) ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู จาก

ผลสำเร็จของนักเรียนในด้านความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง

กลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.2 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.3 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) ก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้โดยการสร้างความตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ในเครือข่าย หาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้างแนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (2) จัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร การจัดระบบการเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) การใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลางประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (4) อำนวยรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบแรงจูงใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำรุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.4 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ (1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (2) สนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (3) กำหนดขั้นตอน การประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการ

เรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (4) วางระบบ การติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่าง กันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันด้านการจัดการเรียนการสอนของ ครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

จากตารางที่ 49 - 50 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ได้มีข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1) กลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รอง มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1) คำสำคัญที่ใช้ในกลยุทธ์รองไม่ควรเหมือนกลยุทธ์หลัก

1.2) กลยุทธ์หลักที่ 1 ปรับจาก “พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” เป็น “เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและ ประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์”

1.3) กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับจาก “เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” เป็น “พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์”

1.4) กลยุทธ์รองที่ 1.1 ปรับจาก “พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้าน ความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง” เป็น “วัดและประเมินผล เพื่อเน้นความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหา ได้จริง”

1.5) กลยุทธ์รองที่ 1.2 ปรับจาก “พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้าน ความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน” เป็น “มุ่งวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้ แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดย ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย”

1.6) กลยุทธ์รองที่ 1.3 ปรับจาก “เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา” เป็น “สร้างกลไกในการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา”

1.7) กลยุทธ์รองที่ 1.4 ปรับจาก “กระตุ้นให้เกิดการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา” เป็น “ส่งเสริมการ วัดและประเมินผลด้านความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ ปัญหา”

1.8) กลยุทธ์รองที่ 2.1 ตัดคำซ้ำซ้อนจาก “ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง” เป็น “พัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง”

1.9) กลยุทธ์รองที่ 4.4 ตัดคำซ้ำซ้อนจาก “ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย” เป็น “ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย”

1.10) เพิ่มกลยุทธ์รองที่ 4.5 “พัฒนาคุณภาพครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์”

2) วิธีดำเนินการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1) ปรับวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์รองที่ได้ปรับเปลี่ยนไป

2.2) เขียนวิธีดำเนินการให้เป็นคำกริยา

2.3) กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ 1.2(1) เปลี่ยนคำว่า “การจัดองค์การ” เป็นคำว่า “การจัดโครงสร้าง”

4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับที่ 2

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ปรับปรุงกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของ ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1 เพื่อพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2 ดังแสดงในตาราง 51 ดังนี้

ตารางที่ 51 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการ	1.1 วัดและประเมินผล เพื่อเน้นความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ใน	1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการทบทวน และปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 1.1.2 ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI=0.312</p> <p>ลำดับที่ 1</p>	<p>การแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.316</p> <p>ลำดับที่ 1</p> <p>PES=WO</p> <p>T=WT</p>	<p>มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>1.1.3 คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>1.1.4 ครูนำเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้ปรับปรุงมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินผลการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>1.1.5 ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ที่ได้นำไปใช้ให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป</p>
	<p>1.2 มุ่งวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.312</p> <p>ลำดับที่ 2</p> <p>PE=WO</p> <p>ST=WT</p>	<p>1.2.1 มีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.2.2 จัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.2.3 ครูใช้รูปแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คะแนน</p> <p>1.2.4 ครุภัณฑ์ของการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มาพัฒนาปรับปรุงต่อไป</p>
	<p>1.3 สร้างกลไกในการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.311 ลำดับที่ 3 PEST=WO</p>	<p>1.3.1 ตั้งคณะดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>1.3.2 สนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และวิทยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>1.3.3 สร้างแรงจูงใจให้ครุภัณฑ์ระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาใช้ประเมินผลนักเรียน</p> <p>1.3.4 สร้างช่องทางให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาไปใช้ สะท้อนกลับผลการใช้เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลได้</p>
	<p>1.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลด้าน</p>	<p>1.4.1 กำหนดให้ฝ่ายวัดและประเมินผล ตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู ในเรื่องความสามารถของ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>ความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>PNI=0.309</p> <p>ลำดับที่ 4</p> <p>PEST=WO</p>	<p>นักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>1.4.2 สนับสนุนเทคโนโลยี งบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญ จากภาครัฐ ให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>1.4.3 มอบรางวัลให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการ ยอมรับจากสังคม</p>
<p>2. ปรับปรุงหลักสูตร โรงเรียนเพื่อ เสริมสร้าง ความสามารถของ นักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์</p> <p>PNI=0.309</p> <p>ลำดับที่ 2</p>	<p>2.1 พัฒนาหลักสูตร โรงเรียน ให้นักเรียนมี ความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.315</p> <p>ลำดับที่ 1</p> <p>PEST=WT</p>	<p>2.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร โรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียน โรงเรียน ชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตร โรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการ คิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.2 ร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนด วัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้ นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.3 ครุ นำหลักสูตรไปสู่การสอน กำหนดวิธีการจัดการ เรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตาม วัตถุประสงค์มากที่สุด เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>2.1.4 ครู ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p>
	<p>2.2 กำหนด จุดมุ่งหมายของ หลักสูตรด้าน ความสามารถของ</p>	<p>2.2.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเน้นย้ำ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้าน ความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือก และ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่ง</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>นักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา และสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>PNI=0.313 ลำดับที่ 2 PEST=WT และ PNI=0.305 ลำดับที่ 3 PST=WT E=WO</p>	<p>ใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>2.2.2 ครูออกแบบการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข ปัญหา และ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>2.2.3 สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับการ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือก สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา</p> <p>2.3.3 จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในด้านของการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้</p>
	<p>2.3 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน เป็นรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>2.3.1 จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหลักสูตรโรงเรียนรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ จากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>2.3.2 ระดมความคิดจากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.303</p> <p>ลำดับที่ 4</p> <p>PEST=WT</p>	<p>2.3.3 ตรวจสอบและนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้</p> <p>2.3.4 ครูสะท้อนผลของการนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้กลับสู่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงหลักสูตร</p>
<p>3. พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI= 0.295</p> <p>ลำดับที่ 3</p>	<p>3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>PNI=0.301</p> <p>ลำดับที่ 1</p> <p>EST=WO</p> <p>P=WT</p>	<p>3.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>3.1.2 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอน กับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>3.1.3 จัดเวทีเพื่อประกวดและมอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p>
	<p>3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มี</p>	<p>3.2.1 ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถแยกแยะผู้มีผลการพัฒนาสื่อ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>ความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.296 ลำดับที่ 2 PEST=WO และ PNI=0.295 ลำดับที่3 PEST=WO</p>	<p>และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>3.2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>3.2.3 ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
	<p>3.3 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.289 ลำดับที่ 4 PEST=WO</p>	<p>3.3.1 กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>3.3.2 ดำเนินการสร้างสื่อและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการใช้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>3.3.3 รายงานผลการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
4. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการ	4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการ	4.1.1 วิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>สอนเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของ นักเรียนในการ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ PNI= 0.269 ลำดับที่ 4</p>	<p>เรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมี ความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ปัญหาได้จริง PNI=0.277 ลำดับที่ 1 PEST=ST</p>	<p>การจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 4.1.2 ดำเนินการวางแผนการระดม เทคโนโลยี งบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรในชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานรัฐ สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไป ใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 4.1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ โดยการ จัดประชุมผู้ปกครอง จัดประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ความ ร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุน จัดการเรียนการสอนของครู สํารวจแหล่ง เรียนรู้ สถานประกอบการ และภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการ ใช้ทรัพยากรร่วมกัน จัดการบริหารและใช้ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4.1.4 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู จากผลสำเร็จของนักเรียนในด้านความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหา ได้จริง</p>
	<p>4.2 พัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการ สอนเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของ นักเรียนในการ ประเมินทางเลือกที่ เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไข ปัญหา PNI=0.273</p>	<p>4.2.1 ออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้อง กับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่าง กลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้ กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการ ประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการ แก้ไขปัญหา 4.2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึง รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการ สอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ลำดับที่ 2 PET=SO S=ST	พัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่ เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา 4.2.3 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อ สะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้าน ความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่ เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา
	4.3 สร้างเครือข่ายใน การจัดการเรียนการ สอน เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมี ความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือ สิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับ การแก้ไขปัญหา PNI=0.267 ลำดับที่ 3 PE=SO ST=ST	4.3.1 ก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้ โดยการสร้างความ ตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ ในเครือข่าย หาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้าง แนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดการเรียนการ สอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกใน เชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา 4.3.2 จัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดตั้ง กลุ่มเครือข่าย การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร การจัดระบบการเรียนรู้ ร่วมกัน และการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ เรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา 4.3.3 ใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลาง ประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยน สารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมี ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย สำหรับการแก้ไขปัญหา 4.3.4 ดำรงรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัด ดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบ แรงจูงใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำ รุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ใ้ นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา
	<p>4.4 ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.260 ลำดับที่ 4 PST=ST E=SO</p>	<p>4.4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.2 สนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.3 กำหนดขั้นตอน การประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.4 วางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่าง กันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p>
	4.5 พัฒนาคุณภาพครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการ	4.5.1 เตรียมความพร้อมครูผู้สอน โดยจัดหลักสูตรระยะสั้นเร่งรัด เพื่ออบรมพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และทัศนคติต่อการพัฒนา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	นักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4.5.2 สร้างกลไกการพัฒนาครูผู้สอน อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องจากการเตรียมความพร้อม เพื่อส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการแสดงความคิดเห็นในการให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ฉบับที่ 2 โดย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสียจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการ คิดสำหรับเด็ก จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหาร การศึกษา จำนวน 5 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 4 ท่าน รวมทั้งหมด 12 ท่าน สรุปผลได้ดังนี้

1) กลยุทธ์ที่มีความต้องการจำเป็นสูงควรตั้งชื่อให้โรงเรียนเห็นความสำคัญและเร่งด่วนในการ นำไปปฏิบัติ

2) กลยุทธ์หลักที่ 1 ใช้คำซ้ำซ้อน ควรปรับจาก “เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” เป็น “ปฏิรูปการวัดและ ประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์”

3) กลยุทธ์หลักที่ 3 ควรปรับจาก “พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” เป็น “ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์”

4) วิธีดำเนินการบางกลยุทธ์มีความซ้ำซ้อนควรกระชับวิธีการดำเนินงานเพื่อให้โรงเรียนนำไป ปฏิบัติได้จริง โดยการรวบกลยุทธ์รองที่มีความคล้ายคลึงกันจากการวิเคราะห์ TOWS Matrix

5) กลยุทธ์รองที่ 1.1 ควรปรับจาก “วัดและประเมินผล เพื่อเน้นความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง” เป็น “จัดระบบการวัดและ ประเมินผล ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง”

6) กลยุทธ์รองที่ 1.2 ควรปรับจาก “มุ่งวัดและประเมินผล เพื่อให้ให้นักเรียนระบุปัญหาที่ต้องการ แก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรม การเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย”

เป็น “มุ่งเน้นการวัดและประเมินผล ทักษะการระบุปัญหา ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย”

7) รวมกลยุทธ์รองที่ 1.3 และ 1.4 ควรปรับจาก “สร้างกลไกในการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา” และ “ส่งเสริมการวัดและประเมินผลด้านความสามารถในการ ประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา” เป็น กลยุทธ์รองที่ 1.3 “กระตุ้น ความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวก ที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้สำหรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล ”

8) กลยุทธ์รองที่ 2.1 ควรปรับจาก “พัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการ นำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง” เป็น “พลิกพื้นหลักสูตรโรงเรียนเป็นรูปแบบ บูรณาการ มุ่งเน้น ความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม”

9) รวมกลยุทธ์รองที่ 2.2 และ 2.3 จาก “กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านความสามารถ ของนักเรียนในการ ประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และ สร้างสรรค์ แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา” และ “จัดทำหลักสูตรโรงเรียน เป็นรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรม เป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย” เป็น “ส่งเสริมทักษะการ ประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา ทักษะ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการระบุปัญหาใน หลักสูตรของโรงเรียน”

10) รวมกลยุทธ์รองที่ 3.2 และ 3.3 จาก “สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน และสามารถประเมิน ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา” และ “ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวก ที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา” เป็น “สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะการระบุปัญหา ทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ สิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา”

11) กลยุทธ์รองที่ 4.1 ควรปรับจาก “ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง” เป็น “ระดม ทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้”

12) กลยุทธ์รองที่ 4.2 ควรปรับจาก “พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา” เป็น

“เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา”

13) ตัดกลยุทธ์รองที่ 4.5 เนื่องจากซ้ำซ้อนกับกลยุทธ์รองที่ 4.4

14) วิธีดำเนินการกลยุทธ์รองที่ 4.3 ข้อที่ 4.3.1 เพิ่มคำว่า “PLC” ต่อจากคำว่า “เครือข่ายการเรียนรู้” และข้อที่ 4.3.4 ปรับคำว่า “อำนวยการรักษาเครือข่ายการเรียนรู้” เป็น “รักษาเครือข่ายการเรียนรู้”

4.4.5 ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวความคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ เป็นฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย พัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวความคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดดังตาราง 52

ตารางที่ 52 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวความคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับสมบูรณ์)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. ปฏิรูปการวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI=0.312 ลำดับที่ 1	1.1 จัดระบบการวัดและ ประเมินผลความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง PNI=0.316 ลำดับที่ 1 PES=WO T=WT	1.1.1 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการทบทวน และปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล ให้นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง 1.1.2 ฝ่ายวิชาการขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ เครือข่ายผู้ปกครอง และสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล ให้นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้ 1.1.4 ครูนำระบบการวัดและประเมินผลที่ได้ปรับปรุงมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินผลการเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม 1.1.5 ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหา ที่ได้นำไปใช้ให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>1.2 มุ่งเน้นการวัดและประเมินผล ทักษะการระบุปัญหา ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>PNI=0.312 ลำดับที่ 2 PE=WO ST=WT</p>	<p>1.2.1 โรงเรียนจัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากร ให้ความรู้การวัดและประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นย้ำถึงทักษะการระบุปัญหา</p> <p>1.2.2 ครูร่วมกันออกแบบการวัดและประเมินผล กำหนดให้ทักษะการระบุปัญหาเป็นส่วนหนึ่งในเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อตัดสินผลการเรียนโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>1.2.3 ครูนำเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้ออกแบบไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>1.2.4 ครูนำผลการใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้ นำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมมากขึ้น</p>
	<p>1.3 กระตุ้นความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล</p> <p>PNI=0.311 ลำดับที่ 3</p>	<p>1.3.1 ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดให้เป็นเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล</p> <p>1.3.2 ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ และวิทยากรท้องถิ่น เพื่อเอื้อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม</p> <p>1.3.3 ผู้บริหารมอบรางวัลให้กับครูผู้สอน และนักเรียนที่ได้สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลาย และสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	PEST=WO และ PNI=0.309 ลำดับที่ 4 PEST=WO	แก้ไขปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม
2. ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI=0.309 ลำดับที่ 2	2.1 พลิกฟื้นหลักสูตรโรงเรียนเป็นรูปแบบบูรณาการ มุ่งเน้นความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม PNI=0.315 ลำดับที่ 1 PEST=WT	2.1.1 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2.1.2 คณะกรรมการร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้ 2.1.3 ครูนำหลักสูตรไปสู่การสอน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด 2.1.4 ครูประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงเป็นหลักสูตรโรงเรียนฉบับสมบูรณ์
	2.2 ส่งเสริมทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไข ปัญหา ทักษะสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไข ปัญหา และทักษะการระบุปัญหา ในหลักสูตรของโรงเรียน PNI=0.313	2.2.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรโรงเรียน เน้นย้ำ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไข ปัญหา ทักษะสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไข ปัญหา และทักษะการระบุปัญหา 2.2.2 ครูออกแบบการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ด้านทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไข ปัญหา ทักษะสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไข ปัญหา และทักษะการระบุปัญหา 2.2.3 โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหลักสูตร

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ลำดับที่ 2 PEST=WT และ PNI=0.305 ลำดับที่ 3 PST=WT E=WO และ PNI=0.303 ลำดับที่ 4 PEST=WT	2.2.4 จัดตั้งฝ่ายนิเทศก์ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้
3. ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ PNI= 0.295 ลำดับที่ 3	3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง PNI=0.301 ลำดับที่ 1 EST=WO P=WT	3.1.1 ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 3.1.2 ฝ่ายวิชาการประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้การศึกษาที่ทันสมัยสำหรับใช้จัดการเรียนการสอน กับเครือข่ายผู้ปกครอง ท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง 3.1.3 ผู้บริหารจัดเวทีเพื่อประกวดและมอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
	3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะการระบุมปัญหา ทักษะการประเมินทางเลือก สำหรับการแก้ไข ปัญหา และทักษะการสร้างสรรค์แนวคิด	3.2.1 ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถแยกแยะผู้มีผลงานการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3.2.2 ผู้บริหารสร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอก

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>วิธีการ รูปแบบ สิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.296 ลำดับที่ 2 PEST=WO</p> <p>และ</p> <p>PNI=0.295 ลำดับที่3 PEST=WO</p> <p>และ</p> <p>PNI=0.289 ลำดับที่ 4 PEST=WO</p>	<p>โรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า</p> <p>3.2.3 ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>
<p>4. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>PNI= 0.269 ลำดับที่ 4</p>	<p>4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้</p> <p>PNI=0.277 ลำดับที่ 1 PEST=ST</p>	<p>4.1.1 ผู้บริหาร และครู วิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานActivity-based learning และ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติ</p> <p>4.1.2 ผู้บริหารวางแผนการระดม เทคโนโลยีงบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรในชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานรัฐสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง</p> <p>4.1.3 ผู้บริหารดำเนินการตามแผนการดำเนินการ โดยการ จัดประชุม ผู้ปกครอง จัดประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอนของครู สรรวจแหล่งเรียนรู้ สถานประกอบการ และภูมิปัญญา</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>ท้องถิ่น เพื่อทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จัดการบริหารและใช้งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>4.1.4 ฝ่ายวิชาการนิเทศก์การจัดการเรียนการสอนของครู จากผลสำเร็จของนักเรียนในความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>
	<p>4.2 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>PNI=0.273 ลำดับที่ 2 PET=SO S=ST</p>	<p>4.2.1 ครูออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.2.2 ครูจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p> <p>4.2.3 ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา</p>
	<p>4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็น</p>	<p>4.3.1 ผู้บริหารก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้(PLC) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการสร้างความตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ในเครือข่ายหาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้างแนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>ทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห</p> <p>PNI=0.267</p> <p>ลำดับที่ 3</p> <p>PE=SO</p> <p>ST=ST</p>	<p>วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห</p> <p>4.3.2 ผู้บริหารและครูจัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร การจัดระบบการเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห</p> <p>4.3.3 โรงเรียนใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลาง ประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห</p> <p>4.3.4 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้องรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบแรงจูงใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำรุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญห</p>
	<p>4.4 ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน</p>	<p>4.4.1 ฝ่ายวิชาการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4.2 โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย PNI=0.260 ลำดับที่ 4 PST=ST E=SO	จัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมี ทักษะการระบุปัญหา 4.4.3 ฝ่ายวิชาการวางระบบการติดตามผลการ ปฏิบัติงานระหว่างกัน เพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกัน ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้ นักเรียนมีทักษะการระบุปัญหาที่ ผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็น ฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการ คิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย

จากตาราง 52 พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง
 ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก และ 11
 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหา
 อย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์รองที่ 1.1 จัดระบบการวัดและ ประเมินผล ความสามารถในการนำแผนการ
 คิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง กลยุทธ์รองที่ 1.2 มุ่งเน้นการวัดและประเมินผล ทักษะการ
 ระบุปัญหา ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการ
 เรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 กลยุทธ์รองที่ 1.3 กระตุ้นความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่ง
 ใหม่ ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้
 สำหรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล

กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการ
 แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์รองที่ 2.1 พลิกฟื้นหลักสูตรโรงเรียนเป็นรูปแบบบูรณาการ มุ่งเน้น
 ความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
 กลยุทธ์รองที่ 2.2 ส่งเสริมทักษะการ ประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา ทักษะ สร้างสรรค์
 แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการระบุปัญหาในหลักสูตร
 ของโรงเรียน

กลยุทธ์หลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนใน
 การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์รองที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
 ที่มุ่งเน้น ความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง
 กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะการระบุ
 ปัญหา ทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ
 รูปแบบ สิ่งใหม่ ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความสามารถของนักเรียนใน
 การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์รองที่ 4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้ กลยุทธ์รองที่ 4.2 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา กลยุทธ์รองที่ 4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา กลยุทธ์รองที่ 4.4 ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 28,556 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) กลุ่มตัวอย่าง 397 โรงเรียน จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากทั้ง 4 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานครขึ้นมาศึกษา จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละภูมิภาคคิดจากสัดส่วนของจำนวนประชากรมากน้อยแตกต่างกันตามสัดส่วนจำนวนประชากรในภูมิกษณัฒนัๆ ยกเว้นกรุงเทพมหานครที่กำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่าง 10 โรงเรียน ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนของแต่ละภูมิภาคด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยแบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย แบบสอบถามในการวิจัย และแบบตรวจร่างกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ในบทที่ 5 นี้ จะได้ทำการนำเสนอเกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วยกรอบแนวคิดหลัก 3 เรื่อง ได้แก่ (1) กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบไปด้วยงาน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (กฎกระทรวง, 2550; จอมพงศ์ มงคลวิช, 2555; สมาน อัครภูมิ, 2551; จันทรานี สงวนนาม, 2545; กมล ภูประเสริฐ, 2553; สัมมา ธนินธ์, 2556) (2) กรอบแนวคิดความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา ความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา และความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ปัญหาได้จริง (Eberle & Stanish, 1996; Mitchell & Kowalik, 1999; Reali, 2010; Seaward, 2012; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550; ชำนิ จิตตรีประเสริฐ, 2543; ทากาฮาชิ มาโกโตะ, 2551; นิพาดา เทวกุล, 2558; พรรณราย ทรัพย์ประภา, 2548; ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์, 2558; สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554) (3) กรอบแนวคิดวิธีเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (Isaksen, Dorval, & Treffinger, 2011; Reali, 2010; ฐาปนี สีเฉลียว, 2553; ญัฐพงษ์ กาญจนฉายา, 2555; นฤมล จันท์สุขวงศ์, 2551; ปกเกศ ชนะโยธา, 2557; ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553; สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2554; สุพีรา ดาวเรือง, 2555; เสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์, 2557; อรรรณ ตันสุวรรณรัตน์, 2552; อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม, 2554) ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก 2 ท่าน ด้านการจัดทำกลยุทธ์/ด้านบริหารการศึกษา 2 ท่าน และด้านจิตวิทยาเด็ก 1 ท่าน พบว่ามีความเหมาะสมทุกรายด้าน

5.1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.1.2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.504$, S.D.= 0.742) รองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.399$, S.D.= 0.800) ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) และลำดับสุดท้าย ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.385$, S.D.= 0.728) ตามลำดับ

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.406$, S.D.= 0.732) รองลงมาคือ สภาพสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.253$, S.D.= 0.707) นโยบายของรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.200$, S.D.= 0.735) และสภาพเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.195$, S.D.= 0.720) ตามลำดับ

5.1.2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.446$, S.D.= 0.652) รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.431$, S.D.= 0.667) ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.402$, S.D.= 0.699) และด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.386$, S.D.= 0.683) ตามลำดับ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.396$, S.D.= 0.673) รองลงมาคือสภาพสังคมมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.344$, S.D.= 0.665) สภาพเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.328$, S.D.= 0.671) และนโยบายของรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.326$, S.D.= 0.664) ตามลำดับ

5.1.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.1.3.1 จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ การจัดการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.269$) เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดวิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning และ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นจุดแข็งเช่นกัน ($PNI_{Modified} = 0.267, 0.257$ ตามลำดับ)

5.1.3.2 จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.309$), การวัดและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.312$), การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.295$) เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดวิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) และการฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบหลากหลาย divergent thinking, การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) เป็นจุดอ่อนเช่นกัน ($PNI_{Modified} = 0.277, 0.275$ ตามลำดับ)

5.1.3.3 โอกาสของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ สภาพเศรษฐกิจ (PNI_{Modified} = 0.355)

5.1.3.4 ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ นโยบายของรัฐบาล (PNI_{Modified} = 0.352), สภาพสังคม (PNI_{Modified} = 0.335), และสภาพเทคโนโลยี (PNI_{Modified} = 0.291)

5.1.4 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก และ 11 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กลยุทธ์รองที่ 1.1 จัดระบบการวัดและ ประเมินผล ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง

กลยุทธ์รองที่ 1.2 มุ่งเน้นการวัดและประเมินผล ทักษะการระบุปัญหา ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

กลยุทธ์รองที่ 1.3 กระตุ้นความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล

กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กลยุทธ์รองที่ 2.1 พลิกฟื้นหลักสูตรโรงเรียนเป็นรูปแบบบูรณาการ มุ่งเน้นความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์รองที่ 2.2 ส่งเสริมทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา ทักษะสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการระบุปัญหาในหลักสูตรของโรงเรียน

กลยุทธ์หลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กลยุทธ์รองที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง

กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีทักษะการระบุปัญหา ทักษะการประเมินทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา และทักษะการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ สิ่งใหม่ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กลยุทธ์รองที่ 4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติได้

กลยุทธ์รองที่ 4.2 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์รองที่ 4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา

กลยุทธ์รองที่ 4.4 ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัยของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ได้แก่ กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา กรอบแนวคิดความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ และกรอบแนวคิดวิธีเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

5.2.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 งาน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งงานทั้งหมดนี้เป็นงานหลักที่โรงเรียนได้ดำเนินการ ตั้งแต่เรื่องของการกำหนดหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ตรงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะของนักเรียน จากนั้นนำรายวิชาในหลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร สดท้ายวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะที่ได้กำหนดในหลักสูตร ประเมินผลการสอนของครูตามหลักสูตร นำผลประเมินที่ได้ทั้งในด้านที่ดี และด้านที่เป็นปัญหาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตามวงรอบที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการบริหารของ Deming ที่ได้เสนอแนะกระบวนการบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน (Check) ปรับปรุงแก้ไข (Action) และแนวคิดตามกระบวนการบริหารของ Newby et al. (2010) PIE Model 3 ขั้นตอนคือ การวางแผน (Planning) การนำไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ส่วนงานการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นภารกิจที่ต้องทำควบคู่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นข้อมูล แนวคิด ประสบการณ์ สารสนเทศ และเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับงานบริหารด้านวิชาการตามกฎกระทรวง กฎกระทรวง (2550) แนวคิดการบริหารวิชาการของ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555),

กมล ภูประเสริฐ (2553) และ สัมมา รัตนีย์ (2556) ที่เน้นย้ำถึงงานการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในการบริหารวิชาการที่จำเป็นต้องมีเพื่อเป็นเครื่องมือที่เอื้อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรต้องการได้รวดเร็วขึ้น

5.2.1.2 กรอบแนวคิดความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย 4 ความสามารถ ได้แก่ (1) ความสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) ความสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา (3) ความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา และ (4) ความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ปัญหาได้จริง ความสามารถแรกคือการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน เป็นความสามารถที่ต้องมีความฉับไว รับรู้ถึงปัญหาที่แท้จริง ปัญหาที่มีลักษณะสร้างสรรค์ส่วนมากจะเป็นปัญหาแบบหลายคำตอบ เพื่อเปลี่ยนสภาพปัจจุบันให้ไปสู่สิ่งที่คาดหวัง (தாகาฮาชิ มาโกโตะ, 2551; Reali, 2010 และ นิพาดา เทวกุล; 2558) ความสามารถถัดมาเป็นการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ปัญหา ถือเป็นหัวใจสำคัญของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากทำให้เกิดคุณค่าใหม่ๆ (தாகาฮาชิ มาโกโตะ, 2551) จำเป็นต้องเปิดใจกว้างเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหา (นิพาดา เทวกุล, 2558) ไม่ยึดติดกับการปัญหาหรือวิธีการแก้ปัญหาแบบเดิมๆ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550) เน้นการคิดระดับสูง 3 ประการที่ทำงานร่วมกันคือการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์และการคิดวิจารณ์ญาณ (ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์, 2558) ความสามารถที่สำคัญอีกประการคือการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ปัญหา เป็นการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ในการเลือกและประเมินวิธีการแก้ปัญหามหาทางเลือกที่ดีที่สุด และเวลาที่เหมาะสมที่สุด เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตของตนเอง (สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2553; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550; Seaward, 2012) และสุดท้ายความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ปัญหาได้จริง เป็นการเปลี่ยนความคิดเห็นให้เป็นการกระทำ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการแก้ปัญหาคือการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นไปสู่การปฏิบัติจริง (สิทธิชัย ชมพูพาทย์, 2553; นิพาดา เทวกุล, 2558)

5.2.1.3 กรอบแนวคิดวิธีเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายที่จะช่วยเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น (1) การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสมอภาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์ (2557) ได้วิเคราะห์ปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการเรียนรู้แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ อาทิ การศึกษาจากกรณีศึกษา การลงมือปฏิบัติ การทำโครงงานเดี่ยวและกลุ่ม เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551) ที่ได้วิจัยและพัฒนาแผนกิจกรรมโครงงานที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า นักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงงานที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์มีความคิดสร้างสรรค์ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงงานแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

สุพีรา ดาวเรือง (2555) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบนวิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หลังการทดสอบค่าเฉลี่ยคะแนนอย่างมีนัยสำคัญสูงกว่าก่อนการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) การฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย ทั้งการคิดแบบหลากหลาย divergent thinking การคิดแบบสรุปรวม convergent thinking การระดมสมอง brain storming และการคิดนอกกรอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Isaksen et al (2011); Reali (2010); เสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์ (2557) ; อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) ; สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) ; ฐาปนี สีเสียว (2553) ; ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553); อรรธรณ ดันสุวรรณรัตน์ (2552) และทากาฮาชิ มาโกโตะ (2552) ที่ได้ออกแบบกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในองค์การ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ล้วนแต่มีจุดร่วมคือการเน้นการคิดแก้ปัญหาที่หลากหลายไม่ยึดติดอยู่ในกรอบเดิมๆ โดยใช้เทคนิคการระดมสมองจากกลุ่ม และร่วมกันคัดเลือกสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา (4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปกเกศ ชนะโยธา (2557) ที่ได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรการศึกษา ระบบการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย และการศึกษาของ ชญาภรณ์ พัวพานิช (2554) ที่ใช้ระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ (สื่ออิเล็กทรอนิกส์) ในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.2.2.1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในระดับมาก รองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมีการวิจัยและพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลายจึงทำให้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในระดับมาก ดังผลการศึกษาของ ณีฐพงษ์ กาญจนฉายา (2555) ที่ได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551) พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สุพีรา ดาวเรือง (2555) จัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งนักวิชาการจำนวนมากได้พัฒนากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนและองค์การ ดังแนวคิดของ Isaksen et al. (2011) ได้ร่วมกันคัดเลือกรูปภาพ เพื่อสร้างแผนภาพกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้มีความเป็นสากล เป็น 3 องค์ประกอบ (1)การเข้าใจความท้าทาย (understanding

the challenge) ประกอบด้วย การสร้างโอกาส (constructing opportunities) การสืบค้นข้อมูล (exploring Data) และการกำหนดปัญหา (framing problems) (2) การรวบรวมความคิด (generating ideas) (3) การวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (preparing for action) ประกอบด้วย การพัฒนาวิธีแก้ปัญห (developing solutions) และการสร้างการยอมรับความคิดเห็น (building acceptance) กระบวนการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ของ Reali (2010) ได้พัฒนาขั้นตอนในการ แก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์ทั้ง 7 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นการอำนวยความสะดวก (facilitate) (2) ขั้น จินตนาการอนาคต (imagine the future) (3) ขั้นค้นหาคำถาม (find the questions) (4) ขั้น รวบรวมความคิด (generate ideas) (5) ขั้นทักษะการแก้ปัญห (craft solution) (6) ขั้นการเห็น พ้องกับการสำรวจ (explore acceptance) (7) ขั้นการวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (plan for action) อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) ได้พัฒนาออกแบบกระบวนการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ 8 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์ (2) การรับรู้ปัญหา (3) การระบุปัญหา (4) การตั้งสมมติฐาน (5) การสร้างทางเลือก (6) การประเมินทางเลือก (7) การนำไปปฏิบัติ (8) การควบคุม แนวคิดการจัดการเรียนรู้เหล่านี้เป็น ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ แก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด การเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด

5.2.2.2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ สภาพสังคม นโยบายของรัฐบาล และสภาพเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ สภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดอาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียนที่เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ทำให้การ เข้าถึงข้อมูลมีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และช่วยประหยัดต้นทุนในการ ดำเนินงานด้านต่างๆของโรงเรียน ที่เชื่อมต่อในระบบอินเทอร์เน็ต ดังการศึกษาของ ชญาภรณ์ พัวพานิช (2554) ที่ได้ใช้ระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ (สื่ออิเล็กทรอนิกส์) เข้า มามีบทบาทในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนเป็นผลสำเร็จ และการศึกษาของ ปกเกศ ชนะโยธา (2557) พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน เป็นทรัพยากร การศึกษาแบบเปิดที่ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน

5.2.2.3 ผลการวิจัยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดใน ระดับมาก รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและ ประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ การที่ด้านการจัดการเรียน การสอนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดในระดับมากเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก สำคัญของการศึกษา เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการ

เรียนรู้ขึ้น การเรียนของนักเรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง ความสำเร็จในชีวิต ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การจัดการเรียนรู้ที่ดีของครู หากครูรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสม ย่อมจะมีผลดีต่อ พัฒนาการของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของการบริหารวิชาการของ สมาน อัครภูมิ (2551) ที่ ระบุถึงการจัดการเรียนการสอน เป็นหัวใจของงานวิชาการและเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนา หลักสูตรเพราะเป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก งานการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้ การดำเนิน ธุรการด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมการจัดการเรียนการสอน การจัดหาสื่อการสอนและ เทคโนโลยี การดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.2.4 ผลการวิจัยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าสภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดในระดับมาก รองลงมาคือสภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และนโยบายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ใน ระดับมาก ตามลำดับ สภาพเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดในระดับมากทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานปัจจัยจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สอดคล้องกับ แนวคิดของ จอมพงศ์ มงคลวิช (2555); กมล ภูประเสริฐ (2553) และสัมมา รณิธย์ (2553) ที่ กำหนดให้เทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญขาดไม่ได้ในการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีทำให้ การเรียนการสอน มีความหมายมากขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้กว้างขวาง เรียนได้เร็วขึ้น สามารถตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน สามารถเรียนได้ตามความสามารถของนักเรียน และ เป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัจฉริยะ

5.2.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม แนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.2.3.1 ผลการวิจัยพบว่าจุดแข็งของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ ด้านการจัดการเรียน การสอน อาจเป็นเพราะมีทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ และการสอนใหม่ๆ เกิดขึ้น ทฤษฎีที่ได้รับความ นิยมและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก แนวคิดการ จัดการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการ ปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน มีมุมมองในประเด็นผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันและต่างก็มี เอกลักษณ์ของตน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ ได้มีการวิจัยและ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ของนักเรียน เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน PBL (Project-Based Learning) การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning การฝึกทักษะการคิดที่หลากหลาย (การคิดแบบ อนุกรมวิธาน divergent thinking, การคิดแบบอนุกรมวิธาน convergent thinking, การระดมสมอง brain storming, การคิดนอกกรอบ) หรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด ผลการ วิเคราะห์จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัญญรัตน์ บัวพันธ์ (2558) ที่ ศึกษาประเด็นคล้ายคลึงกัน โดยได้นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ

ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลักคือ (1) กลยุทธ์เปลี่ยนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา (2) กลยุทธ์เพิ่มเครือข่ายสนับสนุนการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา (3) กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา จะเห็นได้ว่ากลยุทธ์สุดท้ายได้มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดวิธีเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning เป็นจุดแข็ง อาจเป็นเพราะ การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนในห้องเรียนและการท่องจำ นักเรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนรู้ในลักษณะนี้มากกว่ารูปแบบที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning) และหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เน้นเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติที่น่าสนใจ ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียน เพื่อนในชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิด เสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง จึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิธา ดาวเรือง (2555) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบววิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นจุดแข็งเช่นกัน อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของนักเรียน นับเป็นสิ่งที่จำเป็นในโลกยุคดิจิทัล ที่นักเรียนจะต้องใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพในอนาคตข้างหน้า จึงเป็นโอกาสที่ดี ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ได้หลายทาง นักเรียนมีลักษณะการเรียนรู้ และรับประสบการณ์ต่างๆ ต่างกัน เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ที่ต่างกัน จึงจำเป็นต้องใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกศษษะโยธา (2557) และ ชญาภรณ์ พัวพานิช (2554) ที่ใช้การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ (สื่ออิเล็กทรอนิกส์) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.2.3.2 ผลการวิจัยพบว่าจุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ ด้านการวัดและประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตร และ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ การที่ด้านการวัดและประเมินผลเป็นจุดอ่อนมากที่สุดของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการประเมินการเรียนรู้ที่ผ่านมามีความเชื่อว่า นักเรียนทุกคนมีพื้นฐานเหมือนกัน เมื่อมีการเรียนรู้ด้วยวิธีเดียวกัน

ดังนั้นการประเมินผลการเรียนรู้จึงใช้มาตรฐานแบบเดียวกันทั้งหมด มุ่งตัดสินการเรียนรู้ในลักษณะ แข่งขันและปกปิดเป็นความลับและตัดสินนักเรียนได้และตก ในการเรียนรู้การประเมินผลไม่เอื้อ ประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การประเมินผลการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยน วิธีการให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน การประเมินตามแนวคิดเดิมเป็นการประเมินจาก นักเรียนเป็นผู้กระทำ ขอบเขตการประเมินเน้นรายวิชาเดี่ยวๆ ประเมินจากนักเรียนเป็นผู้กระทำ การตรวจให้คะแนนเป็นการประเมินเพียงมิติเดียว การประเมินผลการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีการ พัฒนาเครื่องมือ วัดพุทธิพิสัยและจิตพิสัย โดยเครื่องมือวัดพุทธิพิสัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบ สอบกลางภาคและแบบสอบปลายภาค ส่วนเครื่องมือวัดจิตพิสัยขึ้นอยู่กับครูผู้สอนซึ่งส่วนใหญ่ใช้การ สังเกตพฤติกรรมและนำคะแนนทั้งสองส่วนมารวมกันเพื่อตัดสินผลการเรียนโดยการอิงเกณฑ์ผลการ ประเมิน เน้นการประเมินผลด้านพุทธิพิสัย (ประมาณ 90%) การประเมินผลด้านจิตพิสัยมีส่วนสำคัญ ไม่มาก (ประมาณ 10%) ซึ่งยังไม่ครอบคลุมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในปัจจุบันไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมการประเมินการเรียนรู้ ผล จากการใช้การประเมินแบบดั้งเดิมมีจุดอ่อนอยู่มาก ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการวัดความรู้ความ เข้าใจที่ซับซ้อน และความสามารถในการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเป็นเหตุให้ครูตัดสินใจในการสอน โดย ไม่ยึดหรือไม่เน้นบริบท แต่กลับเน้นการท่องจำ โดยปราศจากการเรียนรู้และทักษะ การประเมินผล การเรียนรู้และการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยใช้วิธีการประเมินผลรวม เพื่อกำหนดเกรดแสดงผลการ เรียน หรือเพื่อจัดลำดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งเป็นเพียงเป้าหมายหนึ่งของการจัด การศึกษา ยังเป็นการประเมินผลเพื่อจัดวางตัวผู้เรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการจัดกลุ่มการ เรียนหรือเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนเท่านั้น จึงละเลยการแสดงผล ความสามารถด้านอื่น ๆ ของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณิชานิมทองดี (2557) ที่ศึกษา ประเด็นคล้ายคลึงกัน โดยได้นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาวิเคราะห์จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ คือ การ วัดความสามารถขององค์กรและการให้รางวัลผู้สร้างนวัตกรรม

5.2.3.3 ผลการวิจัยพบว่าโอกาสของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ สภาพเศรษฐกิจ อาจเป็น เพราะอยู่ในระยะหลังนี้รัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณของแผ่นดินในการจัดการการศึกษาไทย โดยเฉพาะ งบประมาณที่ได้จัดสรรให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับงบประมาณรายจ่ายมากที่สุด มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริม การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่การจัดนโยบาย แผน มาตรฐาน หลักสูตร ตลอดจนแนวทางการพัฒนา ระบบและการประเมินต่างๆ ซึ่งหมายถึง ดูแลรับผิดชอบการศึกษาของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ก่อน ปฐมวัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงส่งผลให้โรงเรียนระดับ ประถมศึกษามีงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนทั้งในหลักสูตรและเสริมหลักสูตร มากขึ้น สภาพเศรษฐกิจของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถ ของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จึงเป็นโอกาสในการบริหารโรงเรียน

5.2.3.4 ผลการวิจัยพบว่าภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ นโยบายของรัฐบาล สภาพ

สังคม และสภาพเทคโนโลยี ตามลำดับ การที่นโยบายของรัฐบาลเป็นภาวะคุกคามมากที่สุดของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการเปลี่ยนรัฐบาลและปรับคณะรัฐมนตรีบ่อยครั้ง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้นโยบายด้านการศึกษาขาดความต่อเนื่อง สาเหตุหนึ่งเกิดจากนโยบายที่เปลี่ยนไปตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพราะแต่ละรัฐมนตรี แม้จะเป็นพรรคเดียวกันก็มีโครงการและแผนงานใหม่ๆ เป็นของตนเอง จึงส่งผลให้นโยบายของรัฐบาลต่อการศึกษารองของประเทศไทยมีเป็นจำนวนมากลงสู่โรงเรียน ขาดความรับผิดชอบและต่อเนื่องในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระบบการศึกษาของชาติ ส่งผลให้โรงเรียนแบกรับภาระงานตามนโยบายของกระทรวงการศึกษาที่มีเป็นจำนวนมาก ทำให้นโยบายของรัฐบาลเป็นภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนะวัฒน์ โอกละคร (2558) ที่นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ได้วิเคราะห์ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียน พบว่านโยบายของรัฐบาลเป็นภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเช่นกัน

5.2.4 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยนั้น มีกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น 4 กลยุทธ์หลัก ประกอบไปด้วย กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การประเมินผลเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงานสิ้นสุดลง วัตถุประสงค์ของการประเมินผลอยู่ที่คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนประสิทธิผลของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Isaksen et al. (2011) ที่ได้สร้างกลยุทธ์การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็น 3 องค์ประกอบคือ (1) การเข้าใจความท้าทาย (understanding the challenge) ประกอบด้วย การสร้างโอกาส (constructing opportunities) การสืบค้นข้อมูล (exploring Data) และการกำหนดปัญหา (framing problems) (2) การรวบรวมความคิด (generating ideas) (3) การวางแผนสำหรับการปฏิบัติ (preparing for action) ประกอบด้วย การพัฒนาวิธีแก้ปัญหา (developing solutions) การสร้างการยอมรับความคิดเห็น (building acceptance) และสุดท้ายต้องมีการประเมินภารกิจ (appraising task) เพื่อย้อนกลับไปพัฒนาการวางแผนแนวทางแก้ปัญหา (Planning your approach) และการออกแบบกระบวนการแก้ปัญหา (designing process) กลยุทธ์หลักที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้นับว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการ เพราะหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมหลักของการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดและจัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร (สมาน อัครภูมิ, 2551) สอดคล้องกับแนวคิดของ สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ต้องวางเป้าหมาย หลักการ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่นักเรียนจะใช้ยึดเพื่อประเมินความสำเร็จของกิจกรรมการเรียนรู้ หรือในการแก้ปัญหา เกิดแรงจูงใจหรือกำลังใจในการเรียนรู้ นักเรียนก็จะ

พยายามเรียนรู้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ ดังนั้นควรทำให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย และประเมินตนเองจากความสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะจะทำให้นักเรียนเห็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดกำลังใจในการเรียนเนื้อหาต่อไป กลยุทธ์หลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮิกกินส์ เจมส์ เอ็ม (2554) ที่ระบุว่าองค์ประกอบของความเป็นองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขปัญหาหนึ่งนั้นคือ การจัดสรรทรัพยากร ลงทุนให้มาก จัดให้เหมาะสมกับด้านการวิจัยและการพัฒนา ฝึกฝนด้านการจัดการความรู้และการเรียนรู้ของนักเรียน และกลยุทธ์หลักที่ 4 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอน เป็นหัวใจของงานวิชาการและเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรเพราะเป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Reali (2010) ที่ศึกษาบริบทที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่สำคัญคือด้านกระบวนการ (Process) การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการที่ใช้ในการแก้ปัญหาได้ว่าสร้างสรรค์หรือไม่ เช่นการใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1) กลยุทธ์หลักที่ผู้บริหารควรจะนำไปวางแผนเชิงรุกเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยเร่งด่วน คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นจุดอ่อนมากที่สุดในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกอีกหลายประการ เช่น นโยบายของรัฐบาล สภาพสังคม และสภาพเทคโนโลยี ดังนั้นจึงควรวางแผนเชิงรุกเพื่อลดจุดอ่อนและปัญหาจากปัจจัยเหล่านี้

5.3.1.2) ฝ่ายวิชาการดำเนินการปฏิรูปการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นลำดับแรก โดยการจัดระบบการวัดและ ประเมินผล ความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ลงสู่การปฏิบัติได้จริง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านความสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง เป็นจุดอ่อนมากที่สุดในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.3.1.3) ครูควรมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลให้นักเรียนมี ทักษะการระบุปัญหาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และกระตุ้นความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายและสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการวัดและประเมินผล

การศึกษา ทักษะการระบุปัญหา ยังเป็นจุดอ่อน ของการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.3.1.4) ผู้บริหาร และครู ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-based learning เป็นจุดแข็งมากที่สุด ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.3.2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียน เนื่องจากผลการศึกษพบว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนยังเป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

5.3.2.2) ควรทำการวิจัยประเภทการพัฒนา รูปแบบเพื่อสร้างแนวทางในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับโรงเรียนในกลุ่มต่างๆ ที่มีจุดมุ่งเน้นในการพัฒนานักเรียนที่แตกต่างกันเพื่อให้ได้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับบริบทในโรงเรียนต่างๆ ให้มากที่สุด เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนยังเป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนยังเป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5.3.2.3) กรอบแนวคิดงานวิจัยด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ควรศึกษางานบริหารทั่วไปด้านกิจการนักเรียนเพิ่มเติม เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฎกระทรวง. (2550). *หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*.

สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2550/A/024/29.PDF>

กมล ภู่งประเสริฐ. (2553). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนมหาวิทยาลัยการเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. (2557). *TQM การบริหารเพื่อคุณภาพโดยรวม*. กรุงเทพฯ: ส.ส.ท.

เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค. (2550). *การพัฒนาความสามารถเชิงสมรรถนะ*. กรุงเทพฯ: โภกัลคอนเซิร์น.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *ทักษะแก้ปัญหาเรื่องจำเป็นสำหรับเด็กไทย*. สืบค้นจาก

<http://www.kriengsak.com/node/1006>

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทรานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา = Theory and practice in education institution*. กรุงเทพฯ: บุก พอยท์.

ชญานารถ พัวพานิช. (2554). *ผลของการเรียนรู้ร่วมกันด้วยระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานบนเว็บ 2.0 ที่มีต่อการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ชนะวัฒน์ โอกละคร. (2558). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ชำนาญ จิตตรีประเสริฐ. (2543). *พัฒนาคุณภาพด้วยความคิดสร้างสรรค์*. นนทบุรี: สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล.

ฐาปนี สีเฉลียว. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักการ การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนิสิต นักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ณัฐพงษ์ กาญจนฉายา. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการ แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการคิดนอกกรอบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ*

- แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนของนิสิต นักศึกษาคณะครุศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2552). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ณิชา ฉิมทองดี. (2557). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทากาฮาชิ มาโกโตะ. (2551). *เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์* (รังสรรค์ เลิศในสัตย์, แปล.).
กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย ญี่ปุ่น.
- ธัญญรัตน์ บัวพันธ์. (2558). *การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ
ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต),
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2550). *Competency ภาวะปฏิบัติ เขาทำกันอย่างไร ?* กรุงเทพฯ: สมาคม
ส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิธานและการ
วิเคราะห์เนื้อหา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นฤมล จันทร์สุขวงศ์. (2551). *การวิจัยและพัฒนาแผนกิจกรรมโครงการที่ประยุกต์ใช้กระบวนการ
แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพ
ผลงานของนักเรียนประถมศึกษา*. (สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์), จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นันทิยา หุตานุวัตร. (2551). *คิดกลยุทธ์ด้วย SWOT*. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.
- นิพาดา เทวกุล. (2558). *ความคิดสร้างสรรค์*. สืบค้นจาก
<https://pirun.ku.ac.th/~agrpt/envelop/creative%20thinking.pdf>
- นิสดารก์ เวชยานนท์. (2550). *Competency model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย*. กรุงเทพฯ:
กราฟิก ซิสเต็มส์.
- ปกเกศ ชนะโยธา. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการรับ
ใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค ฟรินติ้ง.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2545). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. (2548). *จิตวิทยาประยุกต์ในชีวิตและในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: พรนเรศวร์.
- ไพฑูริย์ กานต์ธัญลักษณ์. (2558). *กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์*. สืบค้นจาก <http://202.44.14.12/cps1/doc/cps.pdf>
- ภักดี มานะหิรัญเวท. (2556). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ระดับโลก*. นนทบุรี: กรีนแอปเปิ้ล กราฟิค พรินต์ติ้ง.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร วิทยอุตม. (2555). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *ปัจจัยทางการบริหารกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ : ข้อเสนอผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาและการวิพากษ์*. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันรามจิตติ. (2555). *สภาวการณ์เด่นด้านเด็กและเยาวชนในรอบปี 2554-2555*. กรุงเทพฯ: สถาบันรามจิตติ.
- สมาน อัครภูมิ. (2551). *บริหารการศึกษายุคใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สรวงมณต์ สิทธิ. (2555). *ปัญหาใหญ่ของเด็กไทย คือ แก้ปัญหาชีวิตไม่เป็น*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?NewsID=9550000083904>
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สัมมา ธนินธ์. (2556). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติ การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*. สืบค้นจาก http://data.bopp-obec.info/emis/area_school.php
- สิทธิชัย ชมพูพาทย์. (2554). *การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของครูและ นักเรียนในโรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการเชิง วิพากษ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2552). *พัฒนาทักษะการคิด ฟิสิกส์การสอน*. กรุงเทพฯ: เลี้ยงเซียง.

- สุดใจ วันอุดมเดชาชัย. (2556). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สุนีย์ คล้ายนิล. (2549). *สมรรถนะการแก้ปัญหาสำหรับโลกวันพรุ่งนี้ : โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สุพิรา ดาวเรือง. (2555). *การพัฒนารูปแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานและเทคนิคเพื่อนคู่คิดบนวิกิเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- เสนาะ ตีเยาว์. (2551). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์. (2557). *ปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกระบวนการเรียนรู้แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- อรรวรรณ ต้นสุวรรณรัตน์. (2552). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2554). *การบริหาร : ทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- อิกกินส์ เจมส์ เอ็ม. (2554). *101เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ creative problem solving techniques* (วิทยา สุหฤทธดำรง, Trans.). กรุงเทพฯ: อี. โอ. สแควร์.

ภาษาอังกฤษ

- Creswell, J. W., & Clark, V. P. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. California: sage.
- Davidson, J. E., & Sternberg, R. J. (2003). *The psychology of problem solving*. New York: Cambridge University Press.
- Eberle, B., & Stanish, B. (1996). *CPS for kid*. Texas: Prufrock Press.
- Isaksen, S. G., Dorval, K. B., & Treffinger, D. J. (2011). *Creative approaches to problem solving : a framework for innovation and change*. Los Angeles SAGE.
- Kerr, B. (2009). *Encyclopedia of giftedness creativity and talent*. California: SAGE.
- Koontz, H., & O'Donnell, C. (1972). *Principles of management*. Tokyo: Kogakusha.

Mitchell, E. W., & Kowalik, F. K. (1999). Creative Problem Solving. Retrieved from <http://ceo.binghamton.edu/kowalik/docs/CreativeProblemSolving.pdf>

Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D., & Russell, J. D. (2010). *Educational Technology for Teaching and Learning*. Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice-Hal.

Real, P. D. (2010). *H2 solve wicked problems*. North Cololina: lulu.

Seaward, B. L. (2012). *Managing Stress: Principles and Strategies for Health and Well-Being*. Sudbury: Jones & Bartlett Learning.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย เครื่องมือวิจัย
- 2) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 1)
- 3) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2)

ภาคผนวก ก (1)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย และเครื่องมือวิจัย

1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	อดีตที่ปรึกษาพิเศษสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ และด้านบริหารการศึกษา
2) ดร.สุวิทย์ มูลคำ	อดีตผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก
และด้านบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
3) รศ.ดร.ลิขิต กาญจนารมณ์	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษา
4) ดร.รังสรรค์ อ้วนวิจิตร	รองศึกษาธิการภาค 4 กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
5) ดร.ชัยรัตน์ ไตศิลา	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกระบวนการคิดสำหรับเด็ก

ภาคผนวก ก (2)

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การ
บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการ
แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 1)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็ก

1) ดร.สุวิทย์ มูลคำ	อดีตผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2) ดร.ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล	อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
ฝ่ายประถมศึกษา
3) ดร.ชัยรัตน์ ไตศิลา	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4) อาจารย์ดวงพร ช้องเกี่ยวพันธ์	อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฝ่ายประถมศึกษา
5) ดร.ภรณ์ หลาวเพชร	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเขาวิ้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
6) ผศ.ดร.อรพิน ศิริสัมพันธ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
7) ดร.อัญชลี เกษสุริยงค์	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษา

1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	อดีตที่ปรึกษาพิเศษสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2) รศ.ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- 3) ผศ.ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 4) ดร. ภารุจรี เจริญเฝ้า อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 5) ดร.ชนะวัฒน์ วีรภัทรปรัชญ์ นักวิชาการประจำสำนักงานรัฐมนตรี
- 6) ดร.นิตย์ โรจนรัตน์วานิชย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวง
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
- 7) นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒิศึกษาธิการ
- 8) รศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภัคดีวงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 9) รศ.ดร.สุพักตร์ พิบูลย์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา
- 10) ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 11) รศ.ดร.บัญชา ชลาภิรมย์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสีย

- 1) ภราดาเสกสรร สกนธวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ
แผนกประถมศึกษา
- 2) ดร.สุรดา ไชยสงคราม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร
- 3) นางปราณี ทัยคุปต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

4) ดร.พิธาน พันทอง	ผู้ตรวจราชการกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ
5) ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดเคี้ยว(ประชารัฐวิทยา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
6) ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา	ผู้อำนวยการโรงเรียน นารายณ์วิทยา
7) ดร.สุริยะ ชมศรีเมฆ	อดีตรองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
8) ดร.รังสรรค์ อ้วนวิจิตร	รองศึกษาธิการภาค 4 กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ก (3)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้/กระบวนการคิดสำหรับเด็ก

1) ดร.ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล	อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
ฝ่ายประถมศึกษา
2) ดร.ชัยรัตน์ ไตศิลา	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3) อาจารย์ดวงพร ช้องเกี่ยวพันธ์	อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฝ่ายประถมศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์/การบริหารการศึกษา

1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	อดีตที่ปรึกษาพิเศษสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2) รศ.ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3) ผศ.ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์	อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4) ดร. ภาณุจิร เจริญเฝ้า	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5) ดร.ชนะวัฒน์ วีรภัทรปรัชญ์	นักวิชาการประจำสำนักงานรัฐมนตรี

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้มีส่วนได้เสีย

1) ภราดาเสกสรร สกนธวัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ
แผนกประถมศึกษา
2) ดร.สุรดา ไชยสงคราม	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร
3) นางปราณี ทัยคุปต์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
4) ดร.พิธาน พันทอง	ผู้ตรวจราชการกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข

ความเที่ยงของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

1) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม(ผู้บริหาร/ครู)สำหรับสภาพปัจจุบัน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.982	224

2) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม(ผู้บริหาร/ครู)สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.932	224

3) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม(นักเรียน)สำหรับสภาพปัจจุบัน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.806	60

4) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม(นักเรียน)สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.929	60

ภาคผนวก ค (1)

แบบประเมินคุณภาพกรอบแนวคิด

แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณากรอบแนวคิดในการวิจัย

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ELEMENTARY SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF ENHANCING STUDENT'S CREATIVE PROBLEM SOLVING ABILITY

คำชี้แจง : 1) แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อกรอบแนวคิดของงานวิจัยชิ้นนี้ว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยอยู่ในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

- +1 เห็นด้วย ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
- 0 ไม่แน่ใจ ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
- 1 ไม่เห็นด้วย ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย

2) ข้อมูลเพื่อการพิจารณาประกอบด้วย

- เอกสารแนบ 2 แสดงรายละเอียดที่มาของกรอบแนวคิดและกระบวนการสังเคราะห์กรอบแนวคิดของงานวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขอขอบคุณที่ช่วยสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม
เพื่อประเมินคุณภาพของกรอบแนวคิดของผู้วิจัยเป็นอย่างสูง

ตารางที่ 1 รายละเอียดตัวแปรของกรอบแนวคิดเกี่ยวกับงานการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

งานการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ความคิดเห็นที่มีต่อตัวแปร			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
1) งานการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง <ul style="list-style-type: none"> 1.1) งานการพัฒนาหลักสูตร 1.2) งานการจัดการเรียนการสอน 1.3) งานการวัดและประเมินผล 	
2) งานการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง <ul style="list-style-type: none"> 2.1) การวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและท้องถิ่น 2.2) การออกแบบพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้ 	
3) งานการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง <ul style="list-style-type: none"> 3.1) การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร 3.2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 	
4) งานการวัดและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง <ul style="list-style-type: none"> 4.1) การวัดและประเมินผลของนักเรียน 4.2) การประเมินผลการสอนของครู 	

ตารางที่ 3 รายละเอียดตัวแปรของกรอบแนวคิดของนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดของนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ความคิดเห็นที่มีต่อตัวแปร			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
1) มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	
2) มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ สร้างทางเลือกที่หลากหลายเชิงบวกเป็นประโยชน์สำหรับการแก้ไข้ปัญหา	
3) มีความสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดในการแก้ไข้ปัญหา	
4) มีความสามารถนำแผนการแก้ไข้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ลงไปปฏิบัติ	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อตัวแปรของกรอบแนวคิดของนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ
...../...../.....

ภาคผนวก ค (2)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับผู้บริหาร และครู)

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบาย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 ฉบับ ครู จำนวน 1 ฉบับ นักเรียนชั้นป.5 หรือ ป.6 (ผู้นำในโรงเรียน) จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ ตามสภาพจริง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 56 ข้อ กำหนดระดับการปฏิบัติมี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามของแต่ละตอนที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนและโปรดนำแบบสอบถามของผู้บริหาร หรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 ฉบับ ครู จำนวน 1 ฉบับ นักเรียนชั้นป.5 หรือ ป.6 (ผู้นำในโรงเรียน) จำนวน 1 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 ฉบับ โดยใส่ซองที่ผู้วิจัยได้ติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว ส่งคืนทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัย **ภายในวันที่ 29 กรกฎาคม 2559**

นางสาวนิพัทธ์พร โคมลิตศักดิ์ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail : givesosu@hotmail.com Tel. 084-0816885

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงสภาพความเป็นจริงของท่าน

1) ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใด

- (1) ผู้อำนวยการโรงเรียน
 (2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน
 (3) ครู

2) ผู้ตอบเป็นเพศใด

- (1) ชาย (2) หญิง

3) ปัจจุบันท่านอายุเท่าไร (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

- (1) น้อยกว่า 30 ปี
 (2) 30-39 ปี
 (3) 40- 49 ปี
 (4) 50-60 ปี

4) วุฒิการศึกษาสูงสุดของท่านคือระดับใด

- (1) ปริญญาตรี (2) ปริญญาโท (3)

ปริญญาเอก

5) ท่านมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษามาแล้วกี่ปี (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

- (1) น้อยกว่า 10 ปี
 (2) 10-19 ปี
 (3) 20- 29 ปี
 (4) 30 ปีขึ้นไป

6) โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานปัจจุบัน คือโรงเรียนประเภทใด

- (1) ประถมศึกษา (2) ขยายโอกาส

7) สถานศึกษาที่ท่านรับผิดชอบในปัจจุบันจัดอยู่ในขนาดใด

- (1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)
 (2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121-600 คน)
 (3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601-1,500 คน)
 (4) ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่าง
สร้างสรรค์

คำอธิบาย

1) แบบสอบถามนี้สอบถามการดำเนินงาน การบริหาร และการเสริมสร้างความสามารถ
ของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นการถามภาพรวมของการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่
ท่านปฏิบัติงาน

2) ขอให้ท่านพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลง
ในช่อง “สภาพปัจจุบัน” และ “สภาพที่พึงประสงค์” ซึ่งมีเกณฑ์ระดับคะแนนดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับ 5 หมายถึง	มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับ 5 หมายถึง	ควรมีปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ควรมีปฏิบัติมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ควรมีปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ควรมีปฏิบัติน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ควรมีปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม (เฉพาะข้อ 1)

	การบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (มากที่สุด → น้อยที่สุด)					สภาพที่พึงประสงค์ (มากที่สุด → น้อยที่สุด)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ส1. งานการพัฒนาหลักสูตร											
1	โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	✓	✓

*** การตอบคำถามตามตัวอย่างนี้ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า “โรงเรียนดำเนินการ หลักสูตร และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์” มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันระดับน้อยที่สุด และท่านมีความคิดเห็นว่าคุณมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียนโดยมีวิธีการ ดังนี้ (1) นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) นักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุด สำหรับการแก้ไขปัญหา และ(4) นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับนักเรียน)

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง

ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบาย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับ นักเรียนชั้นป.5 หรือ ป.6 (ผู้นำในโรงเรียน) ใน สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มี ผลกระทบต่อการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลใน ภาพรวมเท่านั้น

3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 11 ข้อ กำหนดระดับการปฏิบัติมี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อน และจุดแข็งของโรงเรียนในการเสริมสร้าง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนใน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามของแต่ละตอนที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนและ โปรดนำแบบสอบถามส่งคืนผู้อำนวยการภายในวันที่ **27 กรกฎาคม 2559**

นางสาวนิพัทธ์พร โคมลิตติศักดิ์ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail : givesosu@hotmail.com Tel. 084-0816885

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียนโดยมีวิธีการ ดังนี้ (1) นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบหรือ สิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (3) นักเรียนสามารถประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา และ(4) นักเรียนสามารถนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบายวิธีตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงสภาพความเป็นจริงของนักเรียน

1) ผู้ตอบเป็นนักเรียนเพศใด

- (1) ชาย (2) หญิง

2) ปัจจุบัน นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้นใด

- (1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3) ปัจจุบันนักเรียนมีอายุเท่าไร (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

- (1) 9 ปี
(2) 10 ปี
(3) 11 ปี
(4) 12 ปี หรือมากกว่า

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบาย

1) แบบสอบถามนี้ สอบถามการดำเนินงาน การบริหาร และการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นการถามภาพรวมของการปฏิบัติงานในโรงเรียน

2) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “สภาพปัจจุบัน” และ “สภาพที่พึงประสงค์” ซึ่งมีเกณฑ์ระดับคะแนนดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับ 5 หมายถึง มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับ 5 หมายถึง ควรปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ควรปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง ควรปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ควรปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ควรปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม (เฉพาะข้อ 1)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	สภาพปัจจุบัน (มากที่สุด → น้อยที่สุด)					สภาพที่พึงประสงค์ (มากที่สุด → น้อยที่สุด)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอน											
1	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมตามหลักสูตรและเสริมหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	✓	✓

ภาคผนวก ค (3)

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นรายบุคคล

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รองการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และคำถามปลายเปิด

3. ขอความกรุณาโปรดพิจารณา ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่ส่งมาพร้อมกับแบบประเมินนี้ แล้วตอบแบบประเมินแต่ละข้อโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

4. ขอความกรุณาให้ความอนุเคราะห์ส่งแบบประเมินกลับคืนผู้วิจัย **ภายในวันศุกร์ที่ 29 กันยายน 2560** และหากมีข้อสงสัย หรือขัดข้องประการใด ขอความกรุณาติดต่อผู้วิจัยได้ตามข้อมูลที่ได้แจ้งไว้ข้างท้ายนี้

ความคิดเห็นของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการวิจัย โดยผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนิพัทธ์พร โภมลภิตติศักดิ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: givesosu@hotmail.com โทรศัพท์: 084-0816885

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ชื่อ..... นามสกุล.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

สาขาวิชา

ความเชี่ยวชาญทางวิชาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บริหารการศึกษา ทักษะกระบวนการคิดสำหรับเด็ก

การจัดทำกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ การสอน

อื่นๆ โปรดระบุ

ตำแหน่งปัจจุบันสังกัด.....

คำชี้แจงสำหรับตอนที่ 2-3 แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนซึ่งตรงกับ ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ ตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
ระดับ	หมายถึง	ระดับ	หมายถึง
5	มีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความจำเป็นเร่งด่วนในการปฏิบัติ	5	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
4	มีความเหมาะสมมากควรนำไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ	4	มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ
3	มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้ก็ดี ไม่ปฏิบัติก็ไม่เกิดความเสียหาย	3	มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง
2	มีความเหมาะสมน้อยสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์	2	มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
1	มีความเหมาะสมน้อยที่สุดอาจไม่คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ	1	เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก ↔ น้อย					มาก ↔ น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.312)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.316)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (PNI 0.312)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.311)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.4 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.309)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก ↔ น้อย					มาก ↔ น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.309)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.315)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.313)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.305)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียนรูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก ↔ น้อย					มาก ↔ น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.303)											
3. เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.295)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.301)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก ↔ น้อย					มาก ↔ น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.296)											
3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.295)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.289)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.269)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.277)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก ↔ น้อย					มาก ↔ น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
เสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.273)											
4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.267)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.260)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.312)											
1.1 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.316)											
1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการ ทบทวน และปรับปรุงระบบ การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.2 ขอความร่วมมือจาก ผู้เชี่ยวชาญของภาครัฐ เพื่อ สนับสนุนการปรับปรุง ระบบการวัดและประเมินผล มุ่งเน้นให้นักเรียนการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.3 คณะกรรมการกำหนด เกณฑ์การวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมี ความสามารถในการนำ แผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.4 ครุภัณฑ์การวัด และประเมินผลที่ได้ปรับปรุง มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการ ตัดสินผลการเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่าง สร้างสรรค์ไปใช้ในการ แก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.5 ครูสะท้อนผลของการวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ที่ได้ นำไปใช้ให้คณะกรรมการ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลต่อไป	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน (PNI 0.312)											
1.2.1 มีการจัดองค์การเพื่อขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2.2 จัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณ วิทยากรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน											
1.2.3 ครูใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คะแนน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2.4 ครูนำผลของการวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถใน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
การระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน มาพัฒนาปรับปรุงต่อไป											
1.3 เร่งรัดพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.311)											
1.3.1 ตั้งคณะดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครู เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.3.2 สนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และวิทยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.3.3 สร้างแรงจูงใจให้ครูนำระบบการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาใช้ประเมิณผลนักเรียน											
1.3.4 สร้างช่องทางให้ครูที่ได้นำระบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหาไปใช้ สะท้อนกลับผลการใช้เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.4 กระตุ้นให้เกิดการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.309)											
1.4.1 กำหนดให้ฝ่ายวัดและประเมินผล ตรวจสอบการวัดและประเมินผลของครูในเรื่องความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.4.2 สนับสนุนเทคโนโลยีงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ ให้กับครูผู้ใช้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา											
1.4.3 มอบรางวัลให้กับครูผู้ให้การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา โดยตรวจสอบจากผลงานของนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.309)											
2.1 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหได้จริง (PNI 0.315)											
2.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน เพื่อจัดทำรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.2 ร่างรูปแบบหลักสูตรโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการจัดเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ และ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง											
2.1.3 ครูนำหลักสูตรไปสู่การสอน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงาน เพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.4 ครูประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.2 เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียน ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.313)											
2.2.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นย้ำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา											
2.2.2 ครูออกแบบการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.2.3 ครูปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.305)											
2.3.1 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน วางผังโครงสร้างของหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา											
2.3.2 สนับสนุนงบประมาณ ในการปรับปรุงหลักสูตร สำหรับการ ส่งเสริมให้ นักเรียนมีความสามารถใน การสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.3.3 จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียน ในด้านของการ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ เรื่องการส่งเสริมให้นักเรียน มีความสามารถในการ สร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ ๆ เป็น ทางเลือกในเชิงบวกที่ หลากหลายสำหรับการแก้ไข ปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.4 จัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการ ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้ กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดย ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.303)											
2.4.1 จัดตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายจัดทำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชา ต่างๆ จากครูที่สอนต่าง สาขาวิชา เพื่อให้ นักเรียนมี ความสามารถในการระบุ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย											
2.4.2 ระดมความคิดจากครูที่สอนต่างสาขาวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.4.3 ตรวจสอบและนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
การฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้											
2.4.4 ครูสะท้อนผลของการนำหลักสูตรโรงเรียน รูปแบบบูรณาการรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้กลับสู่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงหลักสูตร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. เร่งรัดพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.295)											
3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.301)											
3.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.2 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอน กับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.3 มอบรางวัลครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2 สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.296)											
3.2.1 ผู้บริหารสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงาน และผลตอบแทนของครู และ สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก \longleftrightarrow น้อย					มาก \longleftrightarrow น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แยกแยะผู้มีผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย											
3.2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.3 ผู้บริหารมุ่งเน้นถึงผลตอบแทนให้ครูที่ไม่ได้อยู่แค่ในรูปของเงินเท่านั้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
เช่น โอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การพัฒนาในด้านต่างๆ และการยกย่องชมเชยครูในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย											
3.3 กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.295)											
3.3.1 ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์สภาพปัญหา และวางแผนการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.3.2 สนับสนุนงบประมาณ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐ และทรัพยากรท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมิน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา											
3.3.3 ผู้บริหารติดตามและพัฒนaborryakac ในการทำงาน โดย ต้อง มีความสามารถและมีรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมเพื่อจูงใจครู ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.4 ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.289)											
3.4.1 กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.4.2 ดำเนินการสร้างสื่อและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการใช้ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม มาก \longleftrightarrow น้อย					ความเป็นไปได้ มาก \longleftrightarrow น้อย					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา											
3.4.3 รายงานผลการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดวิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (PNI 0.269)											
4.1 ระดมทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง (PNI 0.277)											
4.1.1 วิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.1.2 ดำเนินการวางแผนการระดม เทคโนโลยีงบประมาณ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
องค์กรในชุมชน องค์กร เอกชน และ หน่วยงานรัฐ สำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง											
4.1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ โดยการ จัด ประ ชุม ผู้ปกครอง จัดประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวร่วมในการให้ ความร่วมมือในการระดม ทรัพยากร เพื่อสนับสนุน จัดการเรียนการสอนของ ครู ส ำ ร ว จ แห ล ่ง เรี ย น ร ู้ ส ถ า น ประกอบการ และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำ ข้อตกลงการให้ความ ร่วมมือในการใช้ทรัพยากร ร่วมกัน จัดการบริหารและ ใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อ เสริมสร้างความสามารถของ นักเรียนในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️↔️↔️↔️น้อย					มาก↔️↔️↔️↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.1.4 ประเมินผลการการจัดการเรียนการสอนของครูจากผลสำเร็จของนักเรียนในด้านความสามารถในการนำแผนการคิดอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา (PNI 0.273)											
4.2.1 การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลักและใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรม และค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา											
4.2.3 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านความสามารถของนักเรียนในการประเมินทางเลือกที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.3 สร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา (PNI 0.267)											
4.3.1 ก่อรูปเครือข่ายการเรียนรู้ โดยการสร้างความตระหนักในปัญหา การสร้างจุดรวมของผลประโยชน์ในเครือข่าย หาแกนนำที่ดีของเครือข่าย และสร้างแนวร่วมของสมาชิกเครือข่าย เพื่อจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไข้ปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.3.2 จัดระบบบริหารเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดฟังก์ชันเครือข่าย การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จัดระบบการติดต่อสื่อสาร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
การจัดระบบการเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา											
4.3.3 การใช้เครือข่ายการเรียนรู้ให้เป็นเวทีกลางประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ ระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เป็นเวทีร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการ รูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.3.4 อำนวยรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ โดยจัดดำเนินการกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบแรงจูงใจให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และสร้างผู้นำรุ่นใหม่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
การสอน ให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด วิธีการรูปแบบ หรือสิ่งใหม่ๆ เป็นทางเลือกในเชิงบวกที่หลากหลายสำหรับการแก้ไขปัญหา											
4.4 ส่งเสริมการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (PNI 0.260)											
4.4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.4.2 สนับสนุนงบประมาณจัดหาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยในการประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มาก↔️น้อย					มาก↔️น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย											
4.4.3 กำหนดขั้นตอน การประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.4.4 วางระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานระหว่างกันเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างชัดเจน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม มาก \longleftrightarrow น้อย					ความเป็นไปได้ มาก \longleftrightarrow น้อย					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กระบวนการคิด หรือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย											

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนิพัทธ์พร โคมลิกิตศักดิ์ เกิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2529 ได้รับทุนการศึกษาในโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) พ.ศ. 2547 และ สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2551 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตร-มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 ปัจจุบัน รับราชการตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY